LEIDA LA PRESENTE MEMORIA
EL DIA 20 DE septiembre DE 1982
EN ESTA FACULTAD ANTE EL SIGUIENTE
TRIBUNAL:
PRESIDENTE: Dr. Fernando Hueso
VOCALES: Dr. Miguel Moragues Spa
Dr. José M. Pérez Tornero

FUE CALIFICADO DE: sobresaliente por unanimidad
BELLATERRA, A 20 DE septiembre 1982

96.055

REVISTA "!HOLA!" (1944-1979)

(Testimoni d'història, política i cultura)

Tesi de Llicenciatura de Mª José Recoder i Sellarès

Director: Dr. Miquel de Moragas/i Spà

7 de Juliol de 1982

"¡Hola! es fruto de cuarenta años de trabajo, de una limpia concepción del periodismo y de un limpio concepto de las personas a quienes va dirigida"

Antonio Sánchez Gómez.
(fundador, propietari i director de "Hola!")

Als meus pares

-AGRAIMENTS 1

-INTRODUCCIO 2

1- PREMSA FEMENINA VERSUS PREMSA DEL COR 8

Notes 16

2- LES DIFERENTS ETAPES DE LA REVISTA "HOLA!" 18

2.1. La dècada dels quaranta 21

2.1.1. Els orígens de la revista 23
2.1.2. Les impremtes 29
2.1.3. Els continguts 31
2.1.4. La competència 36
Notes 39

2.2. La dècada dels cinquanta 52

2.2.1. Hola! i les figures internacionals..... 54
2.2.2. La difusió estatal 59
2.2.3. El catolicisme aferrissat 61
2.2.4. Més franquistes que el dictador. 64
2.2.5. L'anticomunisme ferotge 68
2.2.6. La dona 70
2.2.7. Reportatges i seccions 72
Notes 79

2- 2.3. La dècada dels seixanta 87
2.3.1. La puixança d'Hola! 89
2.3.2. Hola! i el franquisme 91
2.3.3. La família reial 105
2.3.4. Ni cubans ni xinesos 118
2.3.5. La religiositat 121
2.3.6. La gran resistència als canvis 127
2.3.7. Alguns personatges internacionals . 133
Notes 143

2.4. La dècada dels setanta 154
2.4.1. Lloances a Franco fins al darrer moment 156
2.4.2. El rei com a cap de l'Estat 165
2.4.3. L'aparició dels polítics 173
2.4.4. L'anticomunisme suavitzat 175
2.4.5. La religió 181
2.4.6. El canvi dels temps 183
2.4.7. Alguns afers internacionals 188
Notes 203

3- "HOLA!" COM A CREADORA DE MITES 210

3.1. Els elegits 211
3.2. El carisma 216
3.3. La funció dels olimpians 218
3.4. "Hola!" i els olimpians 219
3.5. Més dones que homes 227
3.6. El moralisme 233
3.7. Els temes habituals 235
3.8. El General Franco 236

4- LA PUBLICITAT 250

4.1. Els productes més anunciats 258

Notes 261

-CONCLUSIONS 264

-DOCUMENTS ANNEXES

-Apèndix nº 1. Fitxa Tècnica d´Hola! 270

-Apèndix nº 2. Fitxa Tècnica de Crítica .. 287

-Apèndix nº 3. Fitxa tècnica de Lecturas .. 289

-Apèndix nº 4. Fitxa tècnica de Liceo 291

-Apèndix nº 5. Evolució del tiratge 293

-Apèndix nº 6. Evolució del nombre de pàg.. 296

-Apèndix nº 7. Els números extres 302

-Apèndix nº 8. Les variacions del preu ... 306

-Apèndix nº 9. Els compradors d´"Hola!" ... 315

-Apèndix nº10. Impacte de lectura per zones geogràfiques 318

-Apèndix nº11. Les agències de premsa 321

-Apèndix nº12. Document de cessió dels drets de Hola! 327

-Apèndix nº13. Evolució Tarifes de Publicitat 329

-Apèndix nº14. Anuncis publicitaris per dècades 332

-Apèndix nº15. Dades de "Hauser y Menet."... 351

-BIBLIOGRAFIA 353

-INDEX D'IL.LUSTRACIONS

- Acudit de "Augusto y Setiembre" 13

- Portada del nº 1 25

-Portada del nº 35 30

-Portada del nº 406 56

-Portada del nº 612 63

-Portada del nº 584 74

-Portada del nº 1063 92

-Portada del nº 846 94

-Portada del nº 925 105

-Portada del nº 1225 107

-Portada del nº 1301 110

-Portada del nº 1185 114

-Article sobre Jaime Peñafiel 116

-Portada nº 980 120

-Portada del nº 983 123

-Portada del nº 1242 130

-Portada del nº 877 144

-Portada del nº 1523 161

-Portada del nº 1628 164

-Portada del nº 1446 167

-Portada del nº 1629 171

-Portada del nº 1011 182

-Portada del nº 1473 193

-Article de Tico Medina 199

-Article de Juan Chávez i José Camúa 201

-Portada del nº 445 224

-Portada del nº 852 226

-Portada del nº 330 231

-Portada del nº 564 238

-Portada del nº 80 273

-Portada del nº 225 274

-Portada del nº 288 275

-Portada del nº 436 279

-Portada del nº 947 281

-Portada del nº 775 303

-Augments de preus 314

SIGLES

-EOP:"Escuela Oficial de Periodismo de Madrid"

-IP :"Instituto de Periodismo de la Universidad de Navarra".

-ROP: "Registro Oficial de Periodistas"

AGRAIMENTS

En primer lloc, una menció al professor Lluís Bassets, impulsor d'aquesta recerca i a qui dec valuoses idees, indicacions i correccions. També el meu agraïment al doctor Miquel de Moragas, director de la tesi i inspirador del resultat final.

He d'agraïr al professor Jesús M. Rodés per la inestimable informació que m'oferí sobre els problemes polítics i econòmics del franquisme i les crítiques a les èlits que detentaven el poder.

No puc deixar d'esmentar el professor Joan B. Culla, qui m'obrí totes les portes del Museu-Arxiu d'Història de Barcelona. I a Glòria Porrini, Rosa Reixats, Consuelo Sánchez i el Sr. Guallar, per l'excel.lent ambient de treball que hi havia al primer pis de l'esmentat Arxiu, que vaig tenir el goig de compartir durant molts mesos.

Un record pel professor Marçal Murciano, pels papers que sobre premsa femenina em feu arribar durant l'elaboració d'aquest treball. I a Francesc Costa per haver corregit el text en català en un temps rècord.

No voldria acabar sense agraïr la col.laboració de les persones entrevistades que m'ajudaren a reconstruir la història de la revista "Hola!". Em dedicaren el seu temps dessinteressadament i confiaren en l'ús que faria de les seves paraules.

INTRODUCCIO

Que la subliteratura posseeix un interès sociològic evident és quelcom reconegut per diversos autors (1). I que la revista "Hola!" forma part d'aquest ampli camp anomenat subcultura, és quelcom que tampoc no es pot discutir.

"Hola!", qualificada sovint com a premsa femenina, acusada de ser "subcultura de perruqueria" ha estat, però, la publicació amb el major tiratge de la premsa nacional durant un bon grapat d'anys.

A Espanya, quan la majoria de diaris i publicacions periòdiques tenien prou feines per subsistir, "Hola!" s'erigí com a líder de les revistes en volum de publicitat, i feia tiratges de 500.000 exemplars setmanals i fins a un milió per esdeveniments d'excepcional importància pel futur de la societat espanyola.

El despreci majoritari d'intelectuals, universitaris i persones preocupades per la cultura en general, envers la premsa del cor, no pot distreure'ns, però, del que és una realitat. No serveix per res tancar els ulls al fenomen d'aquest subproducte de la cultura de masses. Aquestes revistes poden ser tildades de poc serioses, de repetitives, d'inútils, d'alienadores, però despreciar-les olímpicament i ignorar-les no duu enlloc.

"Hola!", "Semana", "Lecturas", "Garbo"... són al mercat espanyol setmana rera setmana, semblen no experimentar la crisi

que pateix el sector de la premsa escrita en general. Aquestes revistes del cor són, ens agradi o no, testimonis de l'Estat Espanyol. Serveixen per reflexionar sobre el país, sobre la "Patria Grande", com defineix "Hola!" a Espanya.

Assajar una aproximació a l'estudi dels missatges subculturals reflexa, doncs, la voluntat d'entendre el paper que ocupen aquests en l'acció dels aparells ideològics de que es val l'ordre imperant, per seguir establert. En aquest sentit, l'estudi de la revista "Hola!" (1944-1979) no és només un començament de la recerca sobre la premsa per dones, sinó també un intent de comprendre les relacions de la pionera de la premsa del cor a Espanya, amb el règim franquista.

"Hola!" nascuda a Barcelona a finals de la Segona Guerra Mundial, viurà tot el franquisme i el canvi vers la monarquia constitucional. El setmanari, que no es considerarà mai una revista femenina, farà costat sempre als qué ocupin el poder. La publicació informarà de tots aquells esdeveniments vitals pel règim, i al llarg de les pàgines i dels anys, es constituirà en fidel exponent de les directrius del franquisme.

El motiu d'haver realitzat la recerca sobre "Hola!" i no sobre qualsevol altra publicació de la premsa del cor es deu a diverses raons:

-Es la revista més antiga que s'ocupa del "cor" a Espanya. La seva aparició al setembre de 1944 així ho indica. "Lecturas" de 1921 és un producte del tot diferent, que imitarà "Hola!" a partir dels 50.

-Es la que més èxit té al mercat. Obté els tiratges més amplis de tota la premsa espanyola, manté un públic molt fidel al llarg de 35 anys -els que estudio- i es converteix en un dels millors negocis editorials d'Espanya.

-Té una clara relació amb el franquisme. El General Franco és una vedette indiscutida a la revista. Apareix sovint a portada i el seu suport al règim és constant en les editorials.
Altres, els propietaris de "Hola!" tenien estretes vinculacions amb la premsa del Movimiento, dada que reformava els llaços entre la revista i el règim.

-Inaugura, donades les característiques dels seus continguts, el culte als personatges famosos. El diferent tractament que efectuin dels elegits serà una confirmació més de la ideologia que amaguen els seus articles, reportatges i cròniques dels il.lustres del món.

Estudiar "Hola!" ha suposat llegir la col.lecció sencera de la revista, des de 1944 -data d'aparició- fins el darrer número de 1979. Només he trobat alguns forats en els dos primers anys (1944-45), però a partir de 1946 he reconstruit la història gràcies als exemplars existents al Museu-Arxiu d'Història de Barcelona (Casa de l'Ardiaca) i a la Biblioteca Nacional de Madrid.

La lectura de la revista ha significat el buidatge de cada número. Aquest desglossament dels exemplars es feia en basé a obtenir dades per:

a- El caràcter formal de la publicació. Per això anotava: nombre de pàgines, preu, mides del format, números extres, tipus de cartaleras, portades i darreres pàgines, dades sobre administració, periodistes i fotògrafs que hi escrivien, relació d'anuncis publicitaris, etc.

b- Els continguts de la publicació. Aquest era un buidatge més complicat per quant la temàtica que tracta "Hola!" és variada. Així, vaig dividir els temes d'"Hola!" en els següents ítems que, cal tenir-ho en compte, sovint estan interrelacionats.

-Franquisme: persona del dictador, cròniques referents als esdeveniments que afectaven al règim, opinions d'estrangers sobre Espanya, editorials...

-Religió : tractament de la figura del Papa, de membres del clergat que hi sortissin, referències a la religiositat de personatges famosos...

-Comunisme/Anticomunisme: presentació dels governants de països socialistes, històries d'espies, de fugides de països de l'Est, editorials...

-Canvi dels temps: noves modes, evolució dels costums o nous corrents d'opinió com: modes en el vestir, en música, en cabells, drogues, delinqüència...

-Tractament dels personatges famosos. S'establiren diverses categories: stars, aristòcrates, milionaris, esportistes, aventureres, pòlítics i altres.

Les primeres dades són les que m'han permès confegir la majoria dels apèndixs que ilustren el treball. Les anotacions sobre els continguts són les que, una vegada analitzades, conformen la relació de la publicació amb el franquisme, el tractament dels personatges famosos i la importància de la publicitat a la revista.

Per la reconstrucció dels orígens de la revista i el seu desenvolupament posterior han estat imprescindibles les entrevistes i correspondència mantingudes amb diverses persones.

Antonio Sánchez Gómez, Antonio de Armenteras i José Zubeldia em permeteren conèixer els inicis d'"Hola!". Josep Mª Bayona m'explicà la trajectòria de la revista a Barcelona i la seva experiència personal com a redactor. Josep Mª Pardo m'oferí dades sobre els aspectes tècnics de la publicació. Igual que Manuel Bercebal, l'administrador, i Bernardo Velázquez, de "Hauser y Menet SA", en la correspondènccia que intercanviàrem en el decurs de 1982. Juan Villanueva, antic redactor de "La Prensa" tingué l'amabilitat d'explicar-me els motius pels quals Sánchez Gómez abandonà la direcció d'aquest diari. I Josep Mª Cadena em proporcionà valuoses dades sobre els diferents periodistes residents a Barcelona i que havien col.laborat amb la publicació.

Per discernir el que era la premsa pràctica femenina de la premsa imaginativa "del cor", vaig llegir diversos números de

les publicacions que es ressenyen a la bibliografia. Fou decisiu per esbrinar les diferències entre ambdues. Com es veurà, a la bibliografia hi ha llibres de temàtica diversa. En primer lloc, bona part d'allò que s'ha escrit, bàsicament per part d'investigadors francesos, sobre la premsa dirigida a les dones.

En l'aproximació a la etapa històrica que m'ocupava no podien faltar aquelles obres que han analitzat amb rigor el període franquista. La considerable quantitat d'estudis sobre el fenomen del divisme em fou molt útil per aclarir les meves idees sobre el tractament i selecció que realitzava "Hola!" dels famosos del nostre segle. I els diversos llibres sobre publicitat, premsa i cultura de masses m'ajudaren a omplir molts forats de formació i d'informació sobre la premsa espanyola i la importància de la cultura de masses a la nostra societat.

(1) AMORÓS, Andrés. Subliteraturas. Esplugues de Llobregat, Ed. Ariel, 1974. P. 8 (Col. Letras e Ideas, Minor, 4)

1- PREMSA FEMENINA VERSUS PREMSA DEL COR

Abans d'analitzar la revista "Hola!", qualificada sempre de "publicació femenina", sembla oportú esbrinar què és, exactament, això que hom coneix sota el nom genèric de "premsa femenina" o "premsa per dones" i que comprén publicacions de caire ben diferent.

Les revistes femenines, aquelles que sigui pel títol, el subtítol, per declarar-ho els seus redactors o per la temàtica, tinguin com a principal destinatari la dona (1), estan considerades un subproducte dins de la cultura de masses (2). I és aquesta mateixa cultura de masses, la que ocupa bona part del temps d'oci de l'home occidental, la que s'ha dedicat a la promoció d'un sector femení específic i autònom, que publica tebeos per nenes, fotonoveles i revistes femenines.

Aquesta premsa femenina promocionarà els temes considerats femenins per excel.lència com són la llar, l'amor, el confort. La promoció, però, es farà des de dues perspectives diferents.

Cal dir, d'entrada, que les revistes femenines han de subdividir-se en dos tipus. Per una banda, la premsa pràctica femenina. Per l'altra, la premsa imaginativa i irreal "del cor".

"Hola!", com es veurà, s'enquadra dins del segon apartat, el de la premsa del cor, encara que els propietaris s'entestin en qualificar-la d'"informació general". De cap manera la podem

incloure en el grup de publicacions femenines pràctiques. De femení tindrà la publicitat -adreçada a un consum per un públic femení en la seva majoria- i la clientela, ja que bàsicament compraran el setmanari les dones, encara que els homes de la seva llar també la llegeixin.

Però, quines són les diferències entre la premsa femenina i la del cor?

L'important de la premsa femenina és l'univers que amaga. A través de les seves pàgines podem llegir una història dels costums de l'època (3), i amb els anys de distància hom pot observar com ha variat el pensament i les maneres de fer d'una societat. A les pàgines de la premsa femenina hi reposa el microcosmos dels valors pràctics més fonamentals que ha fornit al públic la cultura de masses.

La premsa femenina -a Espanya poden ser-ne representants "Dunia", "Telva", "El Hogar y la Moda"- està íntegrament dedicada a les dones. Acostuma a tenir moltes firmes de dones al seu interior i els seus fulls estan plens d'aquests temes que, pretesament, només interessen a les dones com: els nens, l'economia domèstica, la bellesa, la decoració, les modes, la sexualitat, la cuina, el consultori sentimental...

La premsa del cor, en canvi, és ben diferent. D'entrada, la majoria dels exponents -"Hola!", "Lecturas", "Semana", "Garbo"- ni tan sols es consideren premsa femenina, sinó d'informació general. I si no fos pel tipus d'informació general que ofereixen, se'ls podria donar la raó. Al seu interior, a part de

moltes firmes masculines, no hi trobem els temes que es citaven abans com a exponents de la premsa femenina!

Si hi ha una pàgina de receptes de cuina, de vestits o de consells de bellesa són pura anècdota. Són molt més una concessió a la compradora habitual, que una part important o essencial de les seves pàgines. La premsa del cor, sense aquestes "atencions" a les lectores, no variaria gens. Al cap i a la fi, què representen per "Hola!" quatre pàgines "femenines" (4) en un promig de cent setmanals?

Què conté, doncs, aquesta premsa del cor? Simplement, parla del "cor", i no del de les lectores, sinó del dels famosos d'aquest món, del dels olimpians (5) que, setmana rera setmana, fan un elogi de l'amor, la felicitat i el benestar, que són valors que ha procurat inculcar-nos una determinada corrent de la cultura de masses.

Amor, benestar i felicitat són també les idees que transmet la premsa femenina, però no mostra la felicitat dels altres, sinó que ensenya les receptes perquè un mateix l'aconsegueixi.

La premsa femenina, a més de distreure -preocupació i raó de ser de la del cor- vol informar i retre un servei. L'optimisme és la gran filosofia de la premsa femenina. La idea és que qualsevol problema, maldecap, angoixa o crisi es resol si s'afronta amb bona cara. Les publicacions d'aquest tipus ajuden a assolir-ho.

Si hi ha crisi econòmica, les receptes de cuina seran menys sofisticades i permetran d'arribar a final de mes. Si el proble-

ma és un excés de kilos, la publicació proporciona uns quants règims senzills i fàcils de seguir. Si hi ha crisi matrimonial, la redacció s'encarrega d'oferir les fòrmules per tornar a seduir el marit i viure en perpètua lluna de mel. Només amb optimisme la vida val la pena de ser viscuda, i és l'únic sistema de trobar la felicitat.

Perquè la idea de felicitat és la màxima de les civilitzacions individualistes com la nostra (6). La premsa femenina no s'escapa d'aquest model, i de fet, tots els seus consells i articles van dirigits a què la dona trobi la felicitat i contribueixi a la dels que l'envolten.

La felicitat és un element de consum. La premsa femenina s'encarrega de crear una mitologia eufòrica contra els fantasmes personals com la mort, el fracàs, la malaltia, l'angoixa o la vellesa.

I després hi ha l'amor. L'amor que és imprescindible per ser feliç, i que és l'element comú a la premsa femenina i la del cor. A la primera, pràctica, no es queden en l'amor mitològic, sinó que diuen com aconseguir de ser estimat. A la segona, l'amor mitològic ho és tot, perquè és la premsa imaginativa i la que mostra com són estimats els altres i com ells mateixos estimen.

Les crítiques que acostuma a rebre la premsa femenina són les de ser despolititzadora, de fomentar l'individualisme, de perpetuar els rols sexuals establerts, de capgirar les realitats socials (7).

I és cert que la premsa femenina és un producte social i ideològic (8). Social perquè representa els interessos econòmics de les empreses periodístiques que les produeixen i per la publicitat que hom troba a les seves pàgines, que fomenten el consum. Ideològica, perquè està lligada al bon funcionament del sistema econòmic i social.

1.1. - La premsa del cor

La premsa del cor, també producte social i ideològic, té en canvi unes altres característiques i és la creadora de la mitologia (9). La premsa del cor és aquella que parla molt més dels personatges importants, coneguts per àmplies capes del públic, que de les realitats socials. Com ja s'ha dit, els responsables de les revistes opinen que s'ocupen de la informació general, però aquesta tindrà unes característiques determinades:

a- Primacia dels personatges sobre la notícia

b- Repetició de temes com:

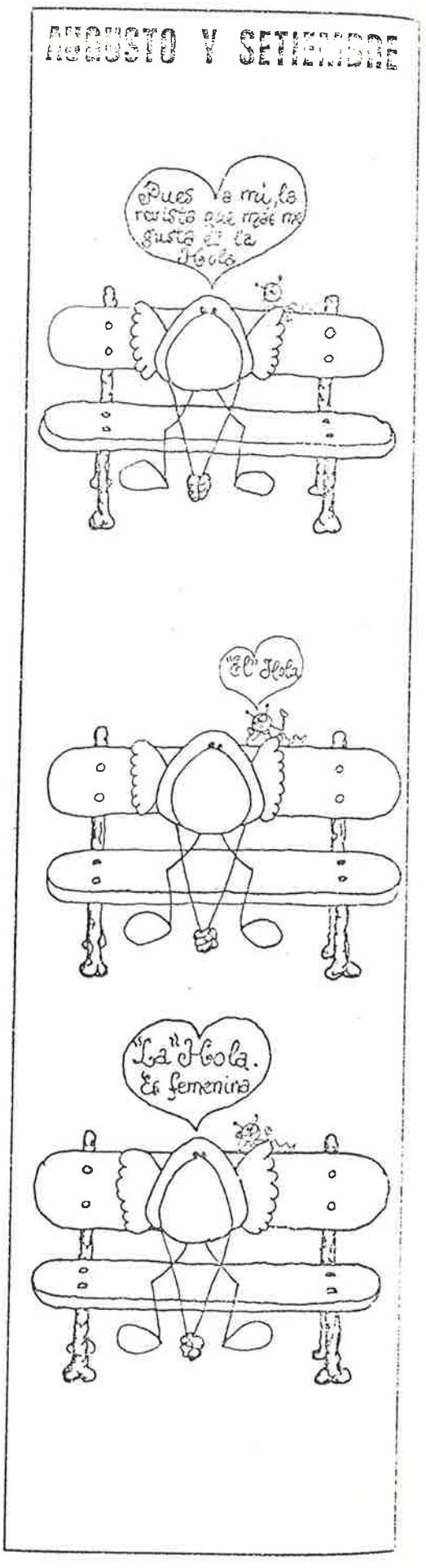
-apologia de la popularitat i de l'èxit

-tractament preferent i distingit dels ambients aristocràtics.

-interès per la vida dels personatges que s'han fet famosos pels seus diners.

-històries dels idilis, amors i ocupacions i treballs dels olimpians, bé per la seva feina, bé per la seva funció social.

c- Absència, habitual llevat d'alguna excepció, de tota informació política o general que no es cor-

Comunicación FEL Nº 2 1932

c- respongui amb les característiques abans esmentades.

Els mateixos personatges, els olimpians, seran els que cada setmana apareixeran a les pàgines de les revistes per ensenyar com viuen, estimen, treballen i es diverteixen.

Tot plegat semblarà un recull de contes fantàstics per explicar als adults. I els personatges dels contes seran individus de carn i ossos a qui el destí, la sort o el treball ha fet "famosos", privilegiats i "diferents" de la resta de les persones.

Es la seva diferència el que els fa superiors i els dóna el dret a entrar en les nostres llars de la mà de les revistes del cor. La vida d´aquests moderns déus-herois és la finalitat darrera de la cultura de masses (10). Aquesta cultura de masses que introdueix l´home del carrer en la recerca del benestar individual a través de l´oci.

Els olimpians passen a formar part d´aquest temps d´oci i es fan familiars. La seva vida marcada pel plaer, l´amor, la felicitat, el joc i la diversió és el millor model a imitar. La vàlvula que permet escapar de l´avorriment del món quotidià, que sovint és cruel i despietat.

I és aquesta premsa del cor la que converteix els fets diaris dels olimpians -treballar, anar a comprar, sopar o distreure´s-, en esdeveniments de gran rellevància, que al lector no li canviaran gens la vida. Esdevindran models de vida gràcies als setmanaris en colors, quan en realitat, la seva amoralitat -a ells tot se´ls permet i no reben massa crítiques, perquè gau-

deixen d´un status diferent- pot ser posada en pràctica, amb dificultat, per l´home mig del carrer.

Aquesta premsa del cor, al contrari de les revistes femenines, on s´hi poden trobar unes certes regles morals, l´evolució dels costums, la configuració d´unes mentalitats i d´una ideologia determinades, no és un reflex de la societat mitja. Es una selecció de subjectes -superiors, diferents, desviats de les normes imperants- i d´actes sense importància, la majoria de les vegades.

Quines són les funcions de la premsa del cor?

No orienta ni informa. No dóna solucions als petits o grans problemes quotidians com la premsa femenina. Transmet, això sí, una idea de l´amor i la felicitat. Imparteix models de conducta. Moralitza amb éssers modèlics o amb desviats socials que fa aparèixer. Aquests, desconeguts, marginats, assassins, atracadors, segrestadors, són coneguts i trets a la llum pública per motius sòrdids. Són l´oposat als olimpians i la seva funció és de redempció moralista.

La premsa del cor, a més de ser un negoci lucratiu i complir una funció informativa, donarà un "status" al comprador i al que apareix a les seves pàgines (11), i alhora, satisfarà unes necessitats del públic, per mitjà del mecanisme psíquic de la identificació.

NOTES

1- PERINAT, Adolfo y MARRADES, mª Isabel. Mujer, prensa y sociedad en España (1800-1939) . Madrid, Centro de Investigaciones Sociológicas, 1980. P. 56. (Col . Monografías, 36)

2- SULLEROT, Evelyne. La presse féminine. Paris, Armand Colin, 1968. P. 86. (Col. Kiosque, 22)

3- "L´histoire de cette presse est passionante car c´est l´histoire des moeurs qu´on y lit: non pas la "petite histoire" faite d´anecdotes sur les grands de ce monde, mais un reflet significatif de la vie quotidienne, de l´economie domestique, des rapports sociaux, des mentalités, des morales et des snobismes passionnés, dans leur monotone frénésie de nouveauté". (Sullerot. Op. cit. P. 8).

4- A "Hola!" acostumen a haver-hi, de fixes: dues pàgines en colors amb fotos de vestits, una pàgina amb fotos de receptes de cuina i una altra dedicada a la bellesa.

5- OLIMPIANS: tots aquells personatges que pel seu treball, pel càrrec institucional que ocupen, per la posició social, mèrits esportius, etc. apareixen sovint als mitjans de comunicació dd masses i especialment a les revistes il.lustrades.
El terme "olimpià" és una traducció del vocable "olympien" emprat per Violette Morin, una de les primeres investigadores del fenomen de la mitologia creada per la premsa. No s´ha de confondre amb "olímpic", que és l´esportista que participa en unes Olimpiades.

6- MORIN, Edgar. El espíritu del tiempo. Madrid, Ed. Taurus, 1966. P. 153. (Col. Ensayistas de Hoy, 43)

7- DARDIGNA, Anne Marie. La presse féminine. Fonction idéologique. Paris, François Maspero, 1979. P. 32. (Petite Collection Maspero, 211)

8- Dardigna. Op. cit. P. 10

9- ROSITI, Franco. Historia y teoría de la cultura de masas. Barcelona, Ed. Gustavo Gili, 1980. P. 157. (Col. Mass Media)

"Fotogramas y Hola! constituían otros pilares de la mitología technicolórica, auxiliadas a distancia por Primer Plano y Semana".(VAZQUEZ MONTALBAN, Manuel. Crónica sentimental de España. Barcelona, Ed. Luman. P. 82)

10- Morin, Edgar. Op. cit. P. 135 i ss.

11- TAPIA FERNANDEZ, Jesús. Sociología de las revistas españolas más difundidas. Barcelona, Escuela Oficial de Periodismo, 1974. P. 151. (Dirigida pel professor Federico Munné).

2 - LES DIFERENTS ETAPES DE LA REVISTA "HOLA!"

De cap manera pot considerar-se "Hola!" com un producte idèntic i invariable al llarg dels seus gairebé quaranta anys d'existència. Es per això que el seu estudi formal ha estat subjecte d'unes divisions imposades per les dècades d'aparició.

Així s'ha dividit els períodes de "Hola!" en quatre etapes, coincidint amb les dècades naturals, o sia, de 1944 (any de sortida) a 1949; de 1950 a 1959; de 1960 a 1969 i de 1970 a 1979. La divisió pot semblar arbitrària, però la guien uns motius que la fan, si més no, lògica al nostre entendre.

La divisió s'ha basat tant en criteris purament formals i externs -format, nombre de pàgines, color, sistema d'impressió- com de contingut -preeminència d'un tipus de personatges, caire de la informació, caràcter de setmanari o revista.

D'aquesta manera s'ha considerat que hi havia, sense cap dubte, un trencament clar entre el primer període comprès entre 1944 i 1949 i els altres. Aquest primer trencament el motiva el fet que la publicació té un subtítol "Semanario de Amenidades" i els seus continguts responen al mateix. Hi treballen periodistes barcelonins coneguts, i és una publicació amb molt de text i poca foto, pensada per ser llegida ràpidament, i distreure una estona. A més, l'àmbit de difusió és purament local i el sistema d'impressió és la tipografia.

La segona etapa que remarquem correspon a la dècada dels cinquanta, quan hi ha un fort trencament amb la més inmediata postguerra i pot dir-se que "Hola!" comença a agafar la que serà la seva imatge definitiva.

La publicació, en passar al huecogravat, incorporarà la fotografia i agafarà caire de "re-vista" ilustrada. Alhora, deixarà el seu àmbit de difusió purament barcelonina per esdevenir estatal i sobre tot, abandona el caràcter de "semanario de amenidades", per acostar-se a la formulació de la "premsa del cor".

Aquesta segona etapa podria perllongar-se fins el 1962, data en què es produirà el canvi definitiu, amb la incorporació del color a les pàgines de la revista. De tota manera, si acabem el període el 1959, és perquè en quant a continguts, hi ha un desplaçament de l'interès pel món de l'espectacle -preponderància absoluta dels personatges relacionats amb el cinema-, vers el món més fantàstic i aristocràtic de la noblesa, que serà la gran protagonista de les notícies de "Hola!" al llarg dels seixanta.

El predomini progressiu del color, la difusió estatal elevadíssima i la definitiva configuració, per si hi havia algun dubte, de "Hola!" com a premsa del cor, marcaran aquesta etapa.

A la quarta, la dels anys setanta, s'obrirà la difusió a la resta d'Europa i sobre tot d'Amèrica Llatina. La revista té el major tiratge de la premsa espanyola i hi ha un desplaçament de la importància otorgada a l'aristocràcia, cap al món de l'espectacle en general i el televisiu en particular, alhora que

els olimpians espanyols obtindran un fort relleu a la publicació.

Políticament, després de tres dècades de defensa absoluta del règim franquista i de la persona del General Franco, amb la mort del dictador, la seva atenció es desplaça vers al rei i el to de les seves editorials esdevé més moderat, amb una acceptació, per ser inevitable, del canvi polític al país.

També existeix una motivació històrica per la divisió en dècades de la revista. Aquestes, si més no, es corresponen amb els períodes de canvi o de reforma del règim franquista.

La primera etapa coincideix amb el final, al 1945, de la Segona Guerra Mundial. Fins el 1949 Espanya patirà l'aïllament internacional ordenat per les potències aliades i ratificat per l'Organització de les Nacions Unides (ONU). La causa fou el seu idili amb els països de l'Eix i el règim totalitari imperant des del final de la Guerra Civil.

A partir de 1950, en canvi, data en què es situa la segona etapa de "Hola!", el país rebrà les primeres ajudes econòmiques de l'exterior -concretament nordamericanes-, i amb el Tractat de 1953 amb els Estats Units, aquest aïllament internacional desapareix definitivament. Aquest període durarà fins el 1959, en què es formula el Pla d'Estabilització i l'Estat Espanyol s'obra a Europa.

La dècada dels seixanta estarà marcada per la irrupció del turisme, l'emigració, un cert alliberament dels costums i la millora de l'economia. S'acaba aquest període el mateix 1969 amb

la proclamació del príncep Joan Carles de Borbó com a successor del General Franco.

La darrera etapa, la dècada dels setanta, s'inicia pròpiament amb la proclamació anterior. Fins el 1975, el protagonisme del príncep Joan Carles anirà augmentant, fins que esdevingui el nou cap de l'Estat. No s'ha volgut establir una altra etapa a partir de 1975, després de la mort de Franco, perquè la revista no varia. Hi ha un gir en les seves editorials, però ni en la manera de tractar les notícies ni en els personatges, experimenta cap canvi sustancial respecte dels anys anteriors.

2.1. La dècada dels quaranta

Els historiadors coincideixen en afirmar que el país travessa un llarg període d'aïllament de l'any 1939, en què acaba la Guerra Civil, fins el 1950, en què es reberan les primeres ajudes econòmiques dels Estats Units. Es la dècada de la inmediata postguerra, en la que el General Franco és considerat l'àrbitre absolut de la situació i té un gran protagonisme personal.

Serà una etapa molt dura per la forta repressió interior, ja que, com diu Gallo: "L'ordre regne en Espagne parce qu'il y a des centaines de miliers d'emprisonnés, qu'on continue de fusiler et d'arrêter, que l'information est totalément contrôlée par le régime (1). A més, la referència del règim pel que fa al sistema econòmic és l'autarquia. Hi ha racionament fins el 1951, la indústria retrocedeix, manquen capitals per la inversió, falten transports i matèries primeres (2).

El règim franquista és "no-bel.ligerant", però aquesta "no-bel.ligerància" és favorable als països de l'Eix durant la Segona Guerra Mundial, encara que no intervindrà en el conflicte directament (3). Aquest suport als països feixistes provocarà que al final de la guerra, l'Estat espanyol es trobi aïllat per les nacions europees. Se li impedeix de formar part de l'Organització de les Nacions Unides; França tancarà les fronteres amb Espanya des del 1946 al 1948; no reberà cap ajuda del Pla Marshall amèricà per redreçar les economies europees, etc.

A partir de 1945, i davant del triomf dels aliats i de l'aïllament a què sotmeten l'Estat Espanyol, s'eliminaran al país algunes manifestacions externes feixistes com la salutació, hi haurà menys repressió interior i es donaran uns febles símptomes de "liberalització", amb la promulgació, l'any 1945, de "El Fuero de los Españoles". Aquest era una declaració de drets humans dels espanyols "con el solo defecto que ninguno de ellos estaba garantizado" (4).

També hi haurà remodelació de govern. El partit únic, la Falange, queda una mica al marge en arribar al poder els "propagandistas católicos", que "serán un factor nada despreciable en la legitimación del régimen" (5). Això es produeix en un intent de Franco de "rentar-li" la cara al govern, del qual fa fora els elements més feixistes.

Els membres de l'Asociación Católica Nacional de Propagandistas pertanyen al sector moderat del conservadurisme espanyol (6), volen fer evolucionar el règim dotant-lo d'una estructura jurídica i institucional marcada per les concepcions corporativistes de la doctrina de l'Església, però menys propícia a l'exercici del poder arbitrari i personal imperant des del 1939.

Com dirà Hermet: "L'élément dominant de l'ACN de P des années 1945-50 se caractérise par sa fidelité à la personne du Caudillo et aux idéaux de la Croisade, par un anticommunisme sans nuances, mais aussi par un certain sens social et un certain libéralisme" (7).

Serà un període amarg per la premsa espanyola. A la manca total de llibertats i la promulgació de la "Ley de Prensa de 1938" (8) s'hi ha d'afegir la carència de matèries primeres com el paper, i el poc que hi ha és de pèssima qualitat. Així és comprensible que, com diu Témime: "Mais surtout le gouvernement a un moyen efficace de pression. Ce sont les services officiels de l'Information qui, en ce temps de pénurie, accordent ou refusent le contingent de papier nécessaire à la parution des ouvrages et des périodiques. Ce monopole de la distribution est la plus sûre des garanties d'obéissance et de conformisme, même si l'on veut le moindrement y échapper" (9).

2.1.1. - Els orígens de la revista "Hola!"

La revista "Hola!", apareguda a finals de la Segona Guerra Mundial es trobarà amb aquest panorama de misèria en el seu neixament.

El setmanari "Hola!" està indefectiblement lligat a un nom, el d'Antonio Sánchez Gómez (10), qui n'ha estat el fundador, propietari i director d'ençà que veié la llum, el vuit de setembre de 1944.

Antonio Sánchez Gómez havia arribat a Barcelona per fer-se càrrec del diari vespertí de la cadena del Movimiento, "La Prensa". Aquí hi conegué a dos col.laboradors i posteriorment bons amics seus: José Antonio Irurozqui (11) i Antonio de Armenteras (12). Entre els tres decidiren de crear una publicació, un "semanario de amenidades", com aclaria el subtítol (13), d'àmbit

HOLA!

ANARIO DE AMENIDADES

s.

local (14).

Així els tres, que coneixien per les seves vinculacions periodístiques i polítiques el sector on es movien, decidi·en de llençar una publicació sense continguts polítics, amb mo·ts acudits, cròniques de societat, articles de divulgació, inf·rmacions esportives i taurines, crítiques de cinema i teatre, i fotos de les artistes del moment a portada. També incloïa algun comentari específic per la dona com les seccions "Yo soy tu amiga" o "Recuérdalo".

Fou José Antonio Irurozqui qui s'ocupà de tots els tràmits legals (15) i l'enregistrament de la capçalera. No fou, però, mai el director ja que no tenia carnet de periodista. Aquest càrrec sempre l'ha exercit Sánchez Gómez. La propietat de la revista canvià de mans, oficialment, el 14 de febrer de 1945 (16).

El nom de la publicació, "Hola!", es decidiria en el decurs d'una xerrada de cafè (17). En canvi, el subtítol, de tan curta vida -només tres anys-, tindria unes motivacions més profondes. El "semanario de amenidades" era escaient als continguts de la primera etapa de la publicació (1944-49) i desapareix quan "Hola!" canvia d'estil i de continguts, abandonant totes les seccions de joc, màgis, passatemps i esports (18), per esdevenir molt més a partir del començament de la dècada dels cinquanta, una revista ilustrada. Com a tal, tindrà preferències pels temes de "societat" i el tractament dels olimpians com a exponents clars d'unes idees predicades per un corrent de la cultura de masses. Es a partir de 1950 quan "Hola!" comença a ser el producte que hom coneix com a "revista del cor" (19).

"Hola!" fou durant molts anys una revista "feta per una família i dirigida a tota la família" (20). La qualificació és vàlida per la primera etapa, però no pot dir-se el mateix de la situació actual, en què, com veurem, entre redactors, col.laboradors i agències informatives hi ha més de cent persones treballant per "Hola!".

Això es devia a que la publicació, fins al 1962 quan es trasllada a Madrid, era confeccionada a estones perdudes -"luego de dejar las obligaciones del periódico diario "La Prensa"- al domicili particular de la família Sanchez Gómez (21). A més del matrimoni composat per Antonio i Mercedes (22), els ajudava el germà del primer, Rafael (23), secretari de redacció de "La Prensa". Els altres col.laboradors, la majoria amics i sortits de les files del vespertí barceloní del Movimiento, duien els articles a la llar del director.

Entre els principals col.laboradors de la primera etapa, a més d'Irurozqui, que escrivia novel.les i relats curts i dibuixava acudits, hi havia Antonio de Armenteras. Aquest s'encarregava dels jocs de mans i de l'ilusionisme i fou l'iniciador d'una secció encara vigent: "Ecos Mundanos". Armenteras deixà aquesta en mans de Rodríguez de Llauder (24) -qui signava amb el seudónim "Hugo de Lys"-, en morir el crític d'espectacles de la revista, Alfonso Flaquer (25), i ocupar el seu lloc. Avui encara, Armenteras, molt gran, parla del cinema i del teatre que s'estrena a les ciutats de Madrid i Barcelona.

La gran quantitat de dibuixos, acudits i historietes que publicava "Hola!" els feu contractar els serveis de diversos hu-

moristes i ilustradors. Així arribaria Carlos Conti (26), Muntañola i Velluto amb acudits; Ferràndiz, amb unes historietes sobre "Las aventuras de Tim y Tina" i "Pizarrín"; l'excel.lent cartellista Penagos; Oscar Daniel i Emilio Ferrer, pintor i autor de la primera portada de la revista.

Entre els periodistes hom troba les firmes de Cecilio Benítez de Castro (27), autor d'articles humorístics i novel.lats; Silva Aramburu (28) que tant publicava novel.les curtes com articles de divulgació; Víctor Pascual (29), actual redactor en cap de "Hola!" i que només signà el seu primer article, un recull de notícies d'actualitat el 1982. El polifacètic Manuel del Arco (30) fou el responsable de les cròniques d'art durant un temps. A Domingo de Fuenmayor (31) se li deuen alguns articles de temes intrascendents, igual que a Marius Lleget. Pepe Zubeldia, pel seu costat, era l'encarregat de les cròniques esportives (32). El corresponsal a Madrid de la primera època era Claudio Colomer Marqués (33), llavors estudiant en aquella ciutat.

Entre els fotògrafs n'hi ha que fan, bàsicament, fotos d'estudi -els primers plans de les noies posades de llarg o la foto d'un nou matrimoni-, perfectament publicables a "Hola!" a les seccions de notes de societat, que eren les informacions que apareixien ilustrades. Algun altre fotògraf, però, com Sagarra i José Luis Pérez de Rozas eren reporters gràfics i assistien a les festes socials, a les platges de moda -"Un día de playa en Sitges" al nº 1-, les competicions esportives, etc. Feien les fotos allà on passava l'acció.

Per més que el paper dels fotògrafs fos nportant, cal pensar que en aquella primera etapa, "Hola!" era nolt més un setmanari que no una "re-vista". Es a dir, un pr ducte fet per a ser llegit més que per a ser contemplat. Les ocues fotos, les mides petites i l'ínfima qualitat que assolie per culpa de tintes i papers, no ho permetien. Els fotògrafs om Batlle, Comte, Junco i Mateo i els ja esmentats Sagarra i Pé ez de Rozas hauran d'esperar a la dècada següent per començar-se a lluir.

2.1.2. - Les impremtes

Perquè en els anys quaranta era impossib e lluir-se amb les fotos, ja que la qualitat del paper i la mpresió tipogràfica no donaven per més.

Els anys 1944 i 1945 "Hola!" s'editè en ipografia a la impremta "Vda. de J. Vives", situada al carrer asanova (34). El 1946 es traslladà al número 91 de Villarroel, al mateix edifici on hi havia la redacció de "La Prensa", on ro andrien fins el 1949. Aquesta nova impremta, també amb sistem tipogràfic, oferia aventatges per Sánchez Gómez. La impremta pertanyia a la cadena del Movimiento i en ser situada on ell t eballava cada dia, podia supervisar la impresió de la publicació A la mateixa impremta s'editava "La Prensa" i "Barcelona Dep rtiva" entre d'altres.

La impremta de Villarroel duraria pocs a rs i fou destruida "cuando vino un nuevo administrador y dijo qu aquello no servía y todo lo que era maquinaria lo destrozó y lo vendió como chatarra" (35).

OLA!
IO DE AMENIDADES

L'etapa de la tipografia és la més dolenta per "Hola!". Està associada a la seva època de crisi, de poc tiratge, de pobresa de matèries primeres i de mitjans de tot tipus. En els anys en que la revista "era pensada, más que nada, para la ciudad de Barcelona" (36) i que tenia un tiratge de només set mil exemplars, degut a "la deficiente impresión, agravada por la baja calidad del papel que en aquel tiempo se fabricaba" (37). El primer tiratge, que fou de 14.000 números, baixà a la mitat inmediatament, degut a les causes abans esmentades.

Cal tenir en compte, a més, que "Hola!" abastava només la ciutat de Barcelona, destrossada per la guerra i castigada pel règim. Que la seva població no tenia un gran poder adquisitiu i que, encara que només valgués tres pessetes, era assequible a les capes benestants i prou, minses si les comparem amb el conjunt de la població barcelonina.

2.1.3.- Els continguts

La censura no afectà a "Hola!" molt directament, tenint en compte que estava registrada com a "semanario de amenidades" i que els seus continguts s'adequaven molt al títol. Els comentaris polítics estaven proscrits de les seves pàgines, i fins i tot no es troben referències al franquisme.

Ompla els fulls d'acudits, de novel.letes i de contes, de poesies, de cròniques esportives, de lliçons de bridge, d'un consultori grafològic, de jocs de mans i entreteniments diversos. Com a molt, a la secció de "Panorama" hi sortirà alguna foto de

la guerra, de tropes o de ciutats destruides (38). Però no hi haurà cap nota sobre el que esdevingui a l'interiòr del propi Estat.

Max Gallo expressa bé l'estat de coses imperant quan diu que: "Il y a aussi des corridas (...) l'Espagne c'est aussi les fêtes religieuses à Sevilla, Toledo (...) La presse, toujours censurée, ne raporte que des nouvelles anodines, édifiantes, ou des résultats sportifs" (39).

L'afirmació quadra amb "Hola!" (40). Si hi ha alguna referència al món real, serà més al de la Segona Guerra Mundial o les nacions estrangeres que no a la situació interior. En aquest sentit, hom pot trobar acudits estrangers a la secció de "Humor Importado" que fan esment a la guerra o a les seves conseqüències com l'estraperlo (41), o un article de divulgació, pretesament científic, on es parla de la guerra i les armes utilitzades (42).

Sobre l'Estat espanyol, els costums de l'època, si hom fila prim, podem trobar, en els dibuixos de Penagos i en les fotos de l'alta societat, la moda del temps i les restriccions imposades als espanyols a l'hora d'anar a la platja, gràcies a l'aliança entre Franco i l'Església.

I també els temes d'evasió de la realitat, com si aquesta no existís, en uns anys de racionament d'articles com "Se come para vivir o se vive para comer?" (43). I d'altres d'alliçonadors i conformistes com "Los reyes también recortan el presupuesto", on es parla de les dificultats econòmiques dels ex-reis

d´Itàlia, a un poble que pateix un règim autàrquic i està invadit per la misèria.

Dins d´aquesta monotonia, de tant en tant es troba alguna peça conservadora a propòsit del paper de la dona. Els atributs de "tesoro moral" aplicat a les dones, i la dialèctica de: "Serían igual que los hombres pero sin su fuerza, su habilidad, su inteligencia y formación", en cas que els manqués la moral, connecten a la perfecció amb el conservadurisme i el masclisme habituals en els règims feixistes (44).

L´"Hola!" dels anys quaranta serà una revista pobra, sense mitjans per obtenir notícies de l´exterior i abocada a fer-se ressò dels esdeveniments socials que protagonitzava l´alta societat barcelonina.

Com després passarà amb els olimpians, és la manera d´oferir una informació per tal que puguin comentar les veines de l´escala amb la portera. En una època de racionament, "Hola!" mostra gent de la mateixa Ciutat Comtal que viu bé, que no només menja patates quan les tenen.

Son persones que celebren els casaments al Ritz, vesteixen "tul ilusión" i van a París de viatge de nuvis. "Hola!", en aquestes seccions dedicades a la bona societat de Barcelona, sap connectar amb tothom, perquè fa assequibles el poder i el benestar dels altres, a la gent amb menys recursos.

Com passa després amb els grans olimpians, les classes modestes de la ciutat poden traslladar els seus somnis, els seus

sentiments d'identificació a les capes benestants de la vila, les úniques que podien fer ostentació de luxe i celebrar festes, estiuejar a Sitges i muntar a cavall al Club de Polo.

Les seccions on "Hola!" reflectirà aquest món són diverses en els anys quaranta, i ja en els cinquanta es reduiran:

-"Ecos Mundanos", que encara surt. S'encarregava d'exposar els neixaments, casaments, peticions de mà i "puestas de largo" que es produïen a la resta d'Espanya (45)

-"Diagonál", era l'equivalent dels "ECos" per Barcelona.

-"Bodas" on hi havia només les fotos de les parelles que es casaven.

-"Gente Menuda". Els fills petits dels burgesos tenien la finestra oberta als lectors. S'hi posava una foto amb el nom de la criatura.

Les seccions que es feien ressò de les novetats que esdevenien fora de Barcelona eren, a més de la de "Panorama", les que feien referència als espectacles. D'aquestes, ultra "Pantalla" i "Teatro" on es comentava les darreres estrenes a la ciutat de Barcelona, s'hi troba "Hollywood entre nosotros", que consistia en posar fotos dels actors nordamericans en qualsevol activitat de la seva vida i un peu explicatiu. Aquesta serà el precedent de "Cinegramas", encara vigent, i que ja agafà aquest nom l'any 1948 -nº 177 del 17 de gener-. En el mateix sentit hom podia llegir "El actor, la escena y el público".

L´interès envers el cinema es basa en que aquest era un dels pocs mitjans de diversió de l´etapa i que, com avui passa amb els personatges televisius, llavors la vida dels actors de cinema interessava molt al públic.

Com a seccions "femenines", o millor dit, pensades i dirigides sobre tot a les dones, hi ha una "Crónica de Modas" signada durant una pila d´anys per "Eve Davin", i una altra que es deia "Yo soy tu amiga". En aquesta s´oferien consells pràctics a les dones i mestresses de casa sobre afers diversos -com treure les taques de la roba, els usos dels polvos de talco, com rentar la roba més delicada o com pintar-se les ungles. La crònica de modes comptava amb un text llarg i algun dibuix.

Durant molt poc temps es publicà un consultori sentimental, "Háblame tú", que contestava cartes de temes diversos amb prosa florida, to paternalista i consells de tipus moral (46). El comentari dels temes d´actualitat es farà a "El mundo a la vista".

El tipus de seccions que s´incloïen a "Hola!" demostra, doncs, que el setmanari tocava moltes tecles en un intent d´assegurar-se un públic el més ampli possible. No era, ni molt menys, una revista només adreçada a les dones -poques seccions específiques per a elles- sinó que els articles sobre temes diversos, habitualment desenfadats i humorístics, jocs de mans, comentari de films, etc. pretenien ser llegits per una clientela masculina.

2.1.4. - La competència

"Hola!" no tindrà competència en el moment de la seva aparició. Serà una publicació deficitària per la misèria imperant -pocs compradors i anunciants- més que per l'existència d'altres publicacions.

Així trobem que al setembre de 1944, data d'aparició d'"Hola!" al mercat barceloní, les revistes que hi havia i que, encara que fossin de caire diferent, tenien derts elements comparatius eren:

-"Lecturas" (47), amb subtítol de "revista de arte y literatura". Era mensual des de 1921. De la mateixa empresa, HYMSA, hi havia una altra publicació que contenia modes -patrons i dibuixos- i contes, que es diu "El Hogar y la Moda" i fou el primer producte de la casa.

El mateix any 1944, concretament el mes de novembre, sortiran a Barcelona dues noves publicacions: "Liceo. revista del gran mundo" i "Crítica" (48). La primera, dedicada a l'alta societat, de periodicitat mensual, estava magníficament impresa i duraria fins els anys seixanta. "Crítica", en canvi, tingué menys èxit i sobrevisqué dues etapes. La primera de 1944 a 1945 i la segona de 1949 a 1951. Aquesta revista, que es subtitulava "la revista de Barcelona para toda España", es dedicava al cinema, art, lletres, teatre i música.

Així pot dir-se que la primera, "Liceo", era la que feia la competència a "Hola!" en allò referit a les cròniques de societat. "Crítica", en canvi, presentava els darrers artistes a les seves

seccions d´espectacles. De tota manera, durà molt poc, mentre que "Hola!", amb gran dificultat durant la dècada dels quaranta, s´anà mantenint.

El 1946 sortí al carrer "Fotogramas", dedicada íntegrament al cinema. Aquesta revista ha seguit especialitzada en el mateix tema al llarg dels anys, mentre que "Hola!" amplià, a partir dels anys cinquanta els seus continguts i incorporà noves cares de la noblesa, dels esportistes, etc.

Tampoc no constituiren una competència les revistes editades per la "Delegación Nacional del Frente de Juventudes" o de la "Sección Femenina". Aquestes, "Impetu" i "Nosotras" eren només de difusió interna del partit. Anaven plenes d´històries i contes, consignes polítiques, alguna poesia de soldats de la "División Azul", normes morals... Eren absolutament diferents a "Hola!", per més que s´hi trobi alguna col.laboració comuna, com la de "Fidelio Trimalción".

El panorama informatiu pel que fa a setmanaris i revistes era fluix i dolent, l´any 1944. La cojuntura de misèria, manca de matèries primeres, de poder adquisitiu dels lectors, d´anunciants, unit a la forta censura informativa, el control del paper, etc. fan que la premsa no resultés un negoci rendable i que molt pocs s´hi aventuressin.

L'"Hola!" d'aquests anys no se semblarà en res al que hom coneix a l'actualitat. Hi haurà poc pròtagonisme de personatges famosos. Aquests només ocuparan les portades com a reclam pels lectors. La publicació no té fotos on poder "badar" i el seu contingut es basava, fonamentalment, en els textos més o menys divulgatius, divertits i amens que publicaven.

No serà tant una revista dedicada als olimpians espanyols o als internacionals, sinó una finestra oberta a les capes benestants de la societat barcelonina, i en alguns casos a la reialesa estrangera amb motiu dels esdeveniments més importants com neixaments, casaments o festes -Ex: fotos del casament d'Isabel D'Anglaterra.

Aquesta primera etapa és l'època fosca d'Hola!", aquella en la que es perden diners, la publicitat és molt barata i escassa i ni tan sols compten amb suscriptors.

Utilitzen un llenguatge barroc i florit per donar les cròniques de societat, hi ha poques referències a l'etapa política i gairebé cap al General Franco, el qual més tard esdevé la vedette indiscutida i indiscutible d'"Hola!". El fet que en els primers anys de la seva existència encara continui la Segona Guerra Mundial es notarà en diversos articles sobre el tema i profusió de fotos de la desfeta germànica i l'avenç dels aliats (49).

La importància del cinema per la publicació resideix, com ja s'ha dit, en la seva particularitat de ser un dels mitjans de diversió i evasió més populars dels anys.

NOTES

1- GALLO, Max. Histoire de l'Espagne Franquiste. Paris, Robert Lafont, 1975. P. 164. (L'histoire que nous vivons)

2- TEMIME, E i altres. Histoire de l'Espagne contemporaine. Paris, Editions Aubier Montaigne, 1979. P. 243. (Col. Historique)
I per tota aquesta etapa veure, a més: ROS HOMBRAVELLA, Jacint i altres. Capitalismo español: de la autarquía a la estabilización (1939-59) Madrid, Edicusa, 1973. Col. Libros de Bolsillo, nº 52 y 53.

3- Hi ha els voluntaris de la "División Azul" que combatiran al costat dels nazis contra la Unió Soviètica. Per Espanya, el que Alemanya ataqués a la "Rusia comunista" era una perllongació de la pròpia "Cruzada".

4- BIESCAS, José A. y TUÑON DE LARA, Manuel. España bajo la dictadura franquista (1939-1975). Barcelona, Editorial Labor, 1980. P. 468. (Historia de España, tomo X)

5- Op. cit. P. 455.

6- HERMET, Guy. L'Espagne de Franco. Paris, Armand Colin, 1974. P. 103. (Col. U prisme)

7- Op. cit. P. 104.

8- "La Ley del año 1938 era una ley de guerra y para la postguerra. No aspiraba a ser la ley eterna. (...) Por otra parte era una ley inspirada en la dogmática que el régimen profesaba en

8- "aquel momento; era una concepción de la política también vigente (...) y que otorgaba al Estado una misión dirigente y promotora y sobre todo orden social". (SERRANO SUÑER, Ramón. En entrevista concedida a Europa Press el 19 d'abril de 1966)

9- Témime i altres. Op. cit. P. 241.
Antonio Sánchez Gómez declarava que en els primers temps havia aconseguit el paper necessari per la publicació gràcies als seus contactes i amistats. (Entrevista amb l'autora. Madrid, 25 de febrer de 1982).

10- Antonio Sánchez Gómez nasqué a Ronda (Málaga) al 1911. ROP 469. Llicenciat en Dret, alumne de l'Escola Oficial de Periodisme de "El Debate" al 1934. Fou director de "Labor" (1935-38), de "El Día" de Palencia de 1938 al 1939, de "El Diario Vasco" al 1939 i de "Pàtria" el mateix any. Vingué a Barcelona per dirigir "La Prensa" el 1942 i la deixà el 1960. Es fundador, propietari i director d'"Hola!" des de 1944.

Els motius pels quals Sánchez Gómez deixà la direcció de "La Prensa" han estat objecte de controvèrsia. L'interessat assegurava, treient-li importància, que era "porqué Hola! me absorbía mucho tiempo". Altres versions d'antics companys del diari, semblen demostrar que els motius foren uns altres i asseguren que Sánchez Gómez fou sempre un home extraordinàriament cumplidor en la seva tasca de director del vespertí.

Segons aquestes fonts, el director hauria dimitit del seu càrrec per causa de les presions del Sr. Molina Plata, director del diari "Levante", però que abans estava a Barcelona. La qüestió sembla radicar en l'enveja que el Sr. Molina sen-

10- tia per Sánchez Gómez, que havia guanyat molts diners amb "Hola!". Molina fou traslladat a Madrid on ocupà un càrrec i feu "mamiobres" per cessar el director de "La Prensa". El motiu trobat fou que "La Prensa" informà sobre la mort del poeta Sagarra, cosa que estava prohibida. A Madrid li digueren que no havia complert amb la seva obligació i el director presentà la dimisió.

Com que no necessitava aquest càrrec per mantenir-se i tenia prou feina amb la seva revista, deixà el diari "a pesar del gran amor que sentía por el periódico". Al cap de poc temps es traslladà definitivament a Madrid, per causa de la publicació.

Sánchez Gómez posseeix a l'actualitat, finques a Salamanca i els seus amics asseguren que mantè un gran amistat amb Adolfo Suárez, ex-president del govern espanyol, des d'anys abans que aquest fos el dirigent del país.

(Algunes dades extretes de: LOPEZ DE ZUAZO; Antonio. Catálogo de periodistas del s. XX. Madrid, Gráficas Chapado, 1981. P. 558)

(Entrevistes sobre el cessament a "La Prensa" realitzades per l'autora amb José Zubeldia a Barcelona el 29 de gener de 1982. I amb Juan Villanueva el 22 de març de 1982).

11- José Antonio Irurozqui era dibuixant i col.laborava a "La Premsa". A "Hola!" feia acudits per la secció "4 Dibujan para ud." i escrivia novel.les curtes que també publicava el setmanari.

12- Antonio de Armenteras Estalella nasqué a Madrid l'any 1900. ROP 1734. Llicenciat en Dret, fou redactor de "El Correo Ca-

12- talán" de 1930 al 1935 i crític de cinema de "Films Selectos" i "Popular Film". Fundador i crític de cinema del setmanari "Hola!", on signa sovint amb els seudònims de "Visor", "Traspunte" i "Retillero". També s'ocupà en els primers anys de la revista de la secció de màgia, ja que li ha estat concedit el "Primer Premio Nacicnal de Ilusionismo Humorístico Amateur" i el "Diploma de la Varita Mágica de Plata de los Magos". Es autor de peces de teatre i de relats curts i també col.laborà a "La Prensa" com a redactor de 1965 a 1975, on anys enrera havia escrit ocasionalment.
(Dades extretes de López de Zuazo. Op. cit. P. 47. I de l'entrevista realitzada per l'autora el febrer de 1982 a Barcelona)

13- Per conéixer l'evolució del subtítol a "Hola!", veure apèndix nº 1: Fitxa tècnica.

14- Per Barcelona havien corregut rumors que la idea de fer la publicació sorgí de Mercedes Junco, esposa d'A. Sánchez Gómez. Això no obstant i després d'haver parlat amb els qui crearen el producte o el veieren néixer -Armenteras, Sánchez G. i Zubeldia- queda clar que la idea partí del seu marit, i la Sra. Junco no hi tingué res a veure.

15- La qüestió de la propietat de la revista ha donat també peu a diversos rumors. Les fonts consultades asseguren que el promotor de la revista fou sempre Sánchez Gómez. Si aquest no realitzà els tràmits legals fou perquè "no quería que se dijera que por ser director de "La Prensa" tenía facilidades, que se aprovechaba del cargo para hacer una revista". (Declaracions d'Armenteras. Entrevista amb l'autora Op.cit).

16- Veure fotocòpia del document oficial del traspàs a l'apèndix nº 12.

17- Segons explicà Armenteras, una tarda de 1944 decidiren de trobar-se Irurozqui, Sánchez Gómez i ell per parlar dé la futura publicació. Quan Irurozqui arribà els altres dos ja l'esperaven. "Lo primero que nos dijo fue "Hola!", y mira, no lo pensamos más, "Hola!" fue el nombre de la revista".

18- Cal destacar que pel director el sentit "d'amenitat" és perfectament aplicable a la revista durant tota la seva història. Considera que l'amenitat no la portaven les seccions d'ilusionisme i afins, sinó que és l'esperit de la revista: "Procuramos que la revista no tuviera densidad, que pudiera ir a todas las casas y que distrajera, sin más pretensiones ni tratando de montar una publicación con complicaciones". (Entrevista de l'autora. Madird, 25 de fèbrer de 1982)

19- La qualificació de "revista femenina" o de "revista del cor" és rebutjada pels creadors del producte que tenen a "Hola!" per una "revista de información general". No havien pensat mai en dirigir-la a les dones, per més que ara convinguin que hi ha majoria de dones que la compren i llegeixen.

20- Entrevista amb Josep Mª Bayona, feta per l'autora a Barcelona el dia 12 de gener de 1982.

21- El domicili era el C/ Muntaner, 414, pral. 1ª. "Teníamos una pequeñísima habitación que tendría poco más de tres o cuatro metros cuadrados, y allí teníamos una mesa donde hacíamos la revista". (Entrevista amb Sánchez Gómez. Op. cit.)

22- Mercedes Junco no és periodista, però començà ajudant el seu marit i el seu cunyat Rafel en la revista, organitzant l´arxiu fotogràfic. Po a poc "entró ella también a confeccionar algunas páginas, y desde entonces, ha venido haciéndolo hasta el día de hoy que es una compaginadora fenomenal".
Actualment compagina els dos números especials dedicats a la moda i, setmanalment, les seccions pròpiament femenines de la revista com cuina, bellesa i modes. A l´entrevista de març del 1982 amb Juan Villanueva, aquest la considerava la "salvadora" de "Hola!". Salvació produïda en la primera etapa en què era una publicació deficitària, ja que cobria amb els seus propis diners -sembla ser que ella era rica i que el sou de Sánchez Gómez com a director de "La Prensa" no ho permetia- les despeses excessives que els ocasionava la revista.

23- Rafael Sánchez Gómez nasqué a Ronda (Málaga) el 1915. EOP 1944. ROP 1186. Advocat, redactor de "Nueva España" (Osca, 1943) i de "Odiel" (Huelva, 1944-45); redactor en cap de 1945 a 1960 i subdirector des d´aquest any de "Hola!". El seu germà el feu secretari de redacció (1944-61) de "La Prensa" on esdevindria cap de secció en aquell any. Deixà el vespertí per traslladar-se a Madrid, per causa de la revista.
(Dades de López de Zuazo. Op. cit. P. 558. I de l´entrevista amb Antonio Sánchez).

24- Manuel Rodríguez de Llauder nasqué a La Coruña al 1901. ROP 437. Es advocat i músic. Ostenta el títol de Marqués del Valle de Ribas. Fou redactor de "El Correo Catalán" (1932-34) on conegué Armenteras, i de "El Noticiero Universal" de 1934 al 1936,

24- on realitzaria tasques de confeccionador al 1960 i crític musical al 1964. Fou col.laborador d'"Hola!" des dels seus inicis, on encara segueix, i signà durant molts anys com a "Hugo de Lys", ocupant-se de les notes de societat. (López de Zuazo. Op. cit. P. 520 i entrevista amb Armenteras)

25- Alfonso Flaquer nasqué a Barcelona el 1889. ROP 483. Fou redactor de "La Razón" i de "La Prensa" on conegué al director de "Hola!", en la qual s'ocuparia de la crítica de cinema durant un temps. (López de Zuazo. Op. cit. P. 197)

26- Carlos Conti també era dibuixant de "La Prensa". Durant els anys quantanta compartia les pàgines d'acudits de la revista amb altres dibuixants, però a partir de 1950 tingué una pàgina d'acudits només per a ell: "Aquí dibuja Conti". En els primers anys dibuixava historietes com "La sirvienta modelo".

27- Cecilio Benítez de Castro nasqué a Ramales de la Victoria (Santander) el 1917 i morí el 1975. ROP 473. Fou redactor de "Unidad" (San Sebastián 1937-38), "Destino" (Burgos, 1937-39). Corresponsal de guerra de "Amanecer" (Zaragoza, 1939) i redactor a Barcelona el 1939 de "Solidaridad Nacional". Es traslladà a Buenos Aires com a corresponsal del "Diario de Barcelona" i de "Madrid" de 1960 a 1971. També col.laborà a "Nuevo Diario" de 1973-74. La seva relació amb "Hola!" prové de ser l'editorialista del diari "La Prensa". D'aquí passaria a escriure en els anys quaranta alguns articles de divulgació a la revista sota el seudònim de "Fidelio Trimalción". Aquest nom l'emprava també en una columna del vespertí i en els seus articles a les revistes depenents del Movimiento.

28- José Silva Aramburu nasqué el 1896 a Madrid i morí el 1960. EOP 1952. ROP 2794. Era llicenciat en Dret, poeta i autor teatral. Fou redactor en cap de "La Lídia" el 1915; redactor de "La Tribuna" i "El Mundo" a Barcelona, de "La Opinión", "Comentarios". També col.laborà a "Blanco y Negro", "ABC", "La Voz", "Heraldo de Madrid", "Madrid" i "La Esfera". El 1946 fou corresponsal de "Pueblo" i de RNE. El 1949 era director de "Producción". Com a "Pepe Alegrías" signava els comentaris sobre braus el 1960 a la "Solidaridad Nacional". La seva vinculació a Hola! es produí en els anys quaranta. El primer pas el donà en ser col.laborador del vespertí "La Prensa" i d'ençà col.laborava també a "Hola!", on signava els seus articles com a "Silvio Aranguren".
(Algunes dades de López de Zuazo. Op. cit. P. 587).

29- Víctor Pascual Morlán és d'Osca, nascut el 1915. ROP 475. A la seva ciutat natal fou redactor de "Nueva España" el 1937. Crític de cinema de "La Prensa" on figura també com a redactor i cap de secció des de 1944. A "Hola!" és redactor des dels seus orígens, on ara té el càrrec de redactor en cap. Pascual resideix a Barcelona i tradueix alguns articles que arriben per la revista des de les agències d'informació. No havia signat mai, curiosament, cap article a la revista "porque es un chico de una modestia total y hasta hace poco no le he obli ado yo a firmar una sección, "Siete Días", porque me parecía muy mal que no apareciera por ninguna parte. Víctor hace casi todos los temas que van sin firmar en la revista". (López de Zuazo. Op. cit. P. 445. I entrevista amb el director a Madrid. Op. cit).

30- Manuel del Arco Alvarez (Zaragoza, 1909) ROP 2311. Morí al 1971. Es posseidor d'un extenssíssim historial, obtingut per la seva tasca variada a molts diaris i revistes barcelonins. Pel que aquí interessa, dir que a "Hola!" s'ocupà durant poc temps d'escriure les cròniques sobre les diverses exposicions d'art que es realitzaven a Barcelona.

31- Domingo de Fuenmayor García nasqué a Berlanga de Duero (Soria) el 1899 i morí el 1962. ROP 2230. Redactor de "Diario de Lérida" de 1916-19 i del "Diario de Tarragona" de 1920-24. Redactor en cap de "El Día Gráfico" i "La Noche" de Barcelona de 1924 a 1933. Director de l'Agencia Servicio Español de Prensa de 1934 a 1936. Redactor de 1960-62 del "Diario de Barcelona". A "Hola!", durant els anys quaranta, escriví articles de divulgació signats amb el seu nom autèntic o amb el seudònim de "Domingo S. Maglione". També fou l'autor d'una secció de curta durada anomenada "Bombones al Kirsh". (Algunes dades del López de Zuazo. Op. cit. P. 205).

32- José Zubeldia Amádor era de Granada, on nasqué el 1906. ROP 471. Llicenciat en Dret, fou redactor en cap del diari "Pàtria" de 1938 a 1941. Anà a "La Prensa" de redactor en cap, des de la seva creació fins el 1977. Fou el director de "Barcelona Deportiva", diari que s'editava a la mateixa impremta que "Hola!" Gran amic de Sánchez Gómez, fou el cronista d'esports de la publicació en els anys 40. (Dades de López de Zuazo. Op. cit. P. 667. I de l'entrevista amb ell. Op. cit).

33- Claudio Colomer Marqués era nascut a Granollers el 1921. EOP, 1951. ROP. 1968. Llicenciat en Dret. Director de "Estilo" de 1940 -42, redactor a Madrid en les mateixes dates i director de 1944 a 1960 de "El Correo Catalán". Redactor a Barcelona de "El Español" (1954-58); director de RNE a Barcelona de 1953 a 1960. Redactor de la revista "Momento" el 1970; director de "Barcelona-88" el 1975 i del setmanari "Nova Catalunya" de 1975-77. Al 1952 li donaren el "Premio Nacional de Periodismo Francisco Franco". En els primers anys, mentre era estudiant a Madrid, serà el corresponsal d´aquesta ciutat a "Hola!".

(Algunes dades de López de Zuazo. Op. cit. P. 129)

34- La impremta de "Vda. J. Vives" seria comprada als anys 50 per Feliciano Baratech, subdirector de "La Prensa". A l´actualitat la dirigeix el fill del comprador, però els primers propietaris, o sia, els qui editaren "Hola!", són morts.

35- Entrevista amb Juan Villanueva de l´autora. Barcelona, març de 1982.

36- Entrevista amb Antonio Sánchez Gómez. Op. cit.

37- Dades proporcionades per Manuel Bercebal Lafuente, administrador de "La Prensa" i de "Hola!" des de 1944.

38- "Panorama", l´exponent de la informació general, és una secció que encara existeix. En aquests anys serà la que gaudeixi dels serveis de l´única agència d´informació que treballa per "Hola!", la Keystone, que els proporciona fotos, sobre tot,

38- de la Segona Guerra Mundial. Hom pot pensar que aquestes informacions sobre la guerra podien obtenir-se directament del vespertí "La Prensa", diari que es caracteritzà per oferir una bona informació sobre la conflagració mundial (independentment de la ideologia del diari).

39- Gallo. Op. cit. P. 203.

40- De tota manera, "Hola!" no concedirà molta importància a aquestes cròniques esportives i taurines, ja que desapareixen amb la dècada. Els esports i els braus només interessaran, en un futur, en la mesura que proporcionin figures de les quals se'n pugui parlar per motius diversos. (Ex: Manolete rodant un film; la vida amorosa de "El Cordobés" o el matrimoni de Mark Spitz).

41- Hola! nº 1. 8-IX-1944. Darrera Pàgina.

42- Es un article de Marius Lleget, aparegut al nº 24 (febrer de 1945) intitulat "De las V al cohete interplanetario).

43- Hola! nº 8. (21-X-1944)

44- El text és publicat al nº 1 d'Hola! i diu: "Recuérdalo. ¿No se te ha ocurrido nunca preguntarte por qué razón una mujer, por el solo hecho de serlo, ocupa en la dialéctica humana una posición privilegiada? Tal superioridad radica únicamente en que la mujer ha venido siendo, desde los primeros tiempos, la depositaria del tesoro moral. Este es uno de sus grandes oficios, una de sus más sólidas prerrogativas. Esta

44- "custodia confiere personalidad, derecho al respeto y a la crítica, los tres atributos esenciales de la presencia en la sociedad. Si la mujer llegara a perder algún día la moral, no podría sustituirla con nada, ni mantenerse en su pedestal ni un día más. Sería igual que los hombres, pero sin su fuerza, su habilidad, su inteligencia, y su formación. Apenas hallaría acomodo para cumplir sus limitados fines biológicos".

45- Al llarg dels anys s'ha anat dient que els "Ecos" eren pagats. Els promotors, però, afirmen el contrari. Armenteras, l'iniciador de la secció assegura que "En aquella época salía todo el mundo en los Ecos. Yo había mandado noticias de que hacía la comunión el hijo de una portera. Y lo curioso es que muy poca gente quería salir. Mis amigos decían: Antonio, vamos a esa fiesta con la condición que no nos saques en Hola!" Sánchez Gómez assegura que la secció és absolutament gratuïta. "Lo que pasa es que si en alguna ocasión ha habido una determinada persona que ha EXIGIDO un espacio determinado y un día determinado de la salida de un reportaje que le interese, pues bueno, eso lo hacemos pagar. Ese mismo criterio existe hoy, pero hay que reconocer que se pasan años y no se publica nada de pago".
(Entrevistes amb Armenteras i Sánchez Gómez. Op. cit).

46- Com a exemple de la secció, aquestes respostes apareguades al nº 8 (21-X-44). P. 19.
-"No le niego que su seudónimo me pareció bastante extravagante, luego, al leer su inefable carta, lo encontré muy justificado. Se titula ud. "Amapola Intempestiva" porque se ru-

46- "boriza sin ton ni son. Bueno. Y lo peor de todo es que no puedo remediarle nada. Entiendo muy poquitín de Medicina y ni tanto así de Cosmética. Además, qué quiere ud. que le diga, pero me parece adorable que una jovencita de 14 años tenga el rubor fácil".

-"Qué el hombre amado era indigno de serlo porque ya su corazón no estaba libre? Pues bendiga a Dios que le permitió enterarse a tiempo. Queda la herida, claro, pero cicatrizará enseguida. Ayude a que se cierre, pensando que quien así procedió no merece su sonrisa y menos va a merecer sus lágrimas. Olvídelo, como una pesadilla. Con la alegría del que sale de una pesadilla y se incorpora a un alegre día luminoso".

47- Vuere apèndix nº 3. Fitxa tècnica

48- Veure apèndixs nº 2 i 4. Fitxes tècniques.

49- Com a exemples els articles: "El cuartel general de la resistencia parisien" (nº 34. 21-IV-1945), i "El hombre amenaza las despensas europeas" (nº 35. 28-IV-1945).

2.2. - La dècada dels cinquanta

Una dada capital dels anys cinquanta és que acaba l'aïllament de l'Estat Espanyol, cosa que ve motivada per la situació internacional. El clima de guerra freda, entre els països occidentals i les nacions de l'Est, farà que els Estats Units prenguin posicions menys ètiques davant la dictadura franquista, en decidir que la península és un indret clau per la defensa d'Occident, donada la seva posició estratégica en el Mediterrani i no poden ignorar-la, oficialment, per més temps (1).

El 1950, l'Estat Espanyol reberà el primer préstec, de 25 milions de dòlars, per part d'un banc privat, el Chase National Bank (2). El 1953, amb l'acord hispano-nordamericà, l'aïllament es trenca del tot. Espanya permet l'assentament de bases militars al seu territori, per la defensa d'Occident, a canvi de l'ajut econòmic nordamericà que possibiliti al país de sortir de l'estat de misèria en què es troba. D'aquí que els nordamericans esdevinguin nous herois i amics del país. Una part important de la societat espanyola serà induïda a posar grans esperances en els diners dels Estats Units (3).

I així, la dècada dels cinquanta experimentarà un gran creixement industrial. S'inicien les inmigracions a l'interior i les condicions de treball seran molt dures. Això es deu a que, amb el suport americà, de 1950 a 1959 es rellança l'economia, deixant

de banda el sistema autàrquic imperant els anys quaranta. Aquest rellançament, però, es fa malament i provoca una gran inflació, la puja dels preus, el descontent general i les primeres vagues obreres i estudiantils (4). Sobre tot a Catalunya i al País Basc, on ultra els problemes econòmics hi ha el de la repressió nacional i cultural.

El descontent generalitzat farà que el General Franco remodeli el govern i entrin, encara que modestament, els membres tecnòcrates de l'Opus Dei "imbus d'un catholicisme conservateur quand au fond, mais modernisateur dans ses méthodes" (5).

Els tecnòcrates, "representantes de la alta burguesía de negocios" (6), tindran una influència determinant en el govern, i a ells es deu la nova orientació político-econòmica del règim. Realitzaran un programa de desenvolupament econòmic -El Pla d'Estabilització de 1959-, que permetrà al país de sortir de l'estancament, sense variar l'estructura política (7). El final de la dècada ve marcat per una certa obertura cap a Europa, que esdevindrà plena els anys seixanta.

Els estrets llaços amb els Estats Units, país amb el que Espanya està relacionada per ser un aliat occidental contra el comunisme (8) s'accentuen amb la visita a Espanya, en el darrer mes de 1959, del General Eisenhower.

I així, l'Estat Espanyol s'inscriu dins del bloc dels països occidentals, malgrat l'oposició d'una part important de la societat americana que seguia, tot i que imperava la "guerra freda", adicta als valors de la democràcia, l'interès estratègic

forçà els acords amb Espanya. No obstant això, aquests no prengueren la forma de tractat, perquè el Senat s'hi hauria oposat. Fins el 1976 serien, simplement, acords de l'Executiu (9).

2.2.1.- "Hola!" i les figures internacionals

La reivsta "Hola!" viurà, clarament, aquest decantament cap els Estats Units, i acabarà obrint-se, àmpliament, a Europa a finals de la dècada, si bé per motius diferents als econòmics i polítics.

Els anys cinquanta, en què "Hola!" agafa la seva fesomia com a premsa del cor, donant més importància als personatges (10) que no a les notícies que protagonitzen, la publicació omplirà les seves pàgines, sobre tot, de personatges nordamericans.

I es comprèn fàcilment el perquè. Als Estats Units hi ha Hollywood, la "Meca del cinema", d'on arriben la major part dels films que els espanyols contemplen a les sales de cine. D'allà surten els rumors, els escàndols, i les novetats que organitzen, dins i fora de la pantalla, els nous herois-mites, els actors. Així, en el capítol dedicat als olimpians, ja es comenta que la dècada dels cinquanta és la de les stars "made in USA" per excel.lència.

Per això és lògic que les seccions d'"Hola!" d'aquesta segona etapa estiguin dedicades, majoritàriament, als artistes. Hom pot llegir, a més de les crítiques de films (Pantalla), tots els comentaris sobre la vida i miracles dels actors d'arreu. En aquest sentit segueix "Cinegramas" i s'incorpora "Chismografía del mundo

do de la fama" -nº 591. 24-XII-55-, que com el nom indica es farà ressò de les xafarderies que puguin descobrir-se sobre les stars.

Una altra secció, iniciada el 1953, es basa en fotos d'artistes i notes breus sobre cadascuna, tan interessants com la que segueix. La secció es diu "Trailer":

> -"Shelley Winters está de desgracia, pues cuando su marido Vittorio Gassmann, después de una separación de ocho meses, se reunió de nuevo con su esposa, al día siguiente enfermó".
>
> (nº 470. 29-VIII-1953. P. 15)

El corresponsal d'"Hola!" a Hollywood serà, des de 1953, Alfredo Vilar amb "Pantalla Indiscreta". Vilar pertanyia a l'Agència Mirospa, que estableix relacions amb la revista a partir de 1953, coincidint amb l'establiment de relacions diplomàtiques d'Espanya amb els Estats Units.

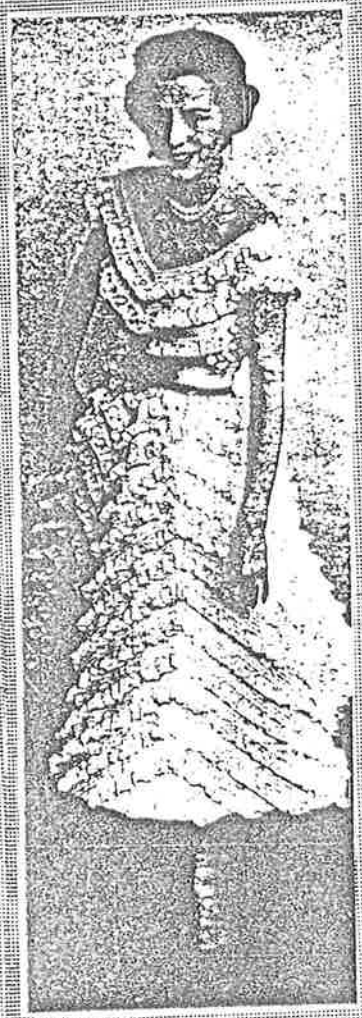
I apart de les seccions específiques hi haurà tots aquells reportatges sobre actors i serials de llurs vides, que seran llegits, àvidament, pels lectors d'"Hola!". Aquests serials sobre les vides dels olimpians, el quals donarien un gran impuls a la revista, els obtindrien gràcies a la col.laboració amb altres agències de premsa. Entre elles, la "Itapress", la "Universitas" i la "Globe Press".

La Keystone-Nemes, que ja treballava amb "Hola!" els anys quaranta, seguia proporcionant la informació sobre fets d'actualitat per les seccions de "Panorama" i "Siete Días", les dues que

¡HOLA!

e Caron
efiende

MODAS

En página 20

LOS GIROS DE LA RUEDA DE LA FORTUNA

En página 14

LA NOVELA

EL AMOR VINO DEL POETA

S. ROOSEVELT
Barba Azul
americano

Ava Gardner
y Humphrey Bogart
ruedan en Roma una
película sobre los amores de
REINAS Y ACTRICES

La cabaña de
«Mamie» Eisenhower
Es un palacio encantado, al que
no falta el más mínimo detalle

donaven informació general.

En el mateix sentit ha d'interpretar-se la incorporació a la plantilla d'un corresponsal a Girona, Antonio Pastor Forastер. La importància d'aquesta zona serà deguda a l'existència de la Costa Brava i al fet que, durant els anys cinquanta, sigui l'escenari del rodatge de diverses pel.lícules. En aquests casos no els caldran les informacions arribades de Hollywood, sinó que les podran extreure de la mateixa costa catalana, on aniran moltes stars americanes famoses, com Ava Gardner.

Però no només hi haurà stars nordamericanes, sinó franceses i italianes, encara que en menor mesura. Gràcies a les entrevistes realitzades a les actrius franceses durant la seva estada a París, comenzaria a col.laborar amb "Hola!" Josep Mª Bayona(11). Aquest posseïa una agència de notícies, la "Airpress" (12), que venia molt de material a Sánchez Gómez. Bayona inicià les col.laboracions amb la revista al 1952 i s'hi ficà de plé "quan els Festivals Wagnerians del Liceu" (13). Actualment és al front de la redacció de la revista a Barcelona (14).

Però no només d'actors es nodriran les seves pàgines. També hi ha l'aparició dels grans dignataris nordamericans, com el president Truman i la seva família, i no tant pel seu poder polític com per la seva vessant familiar, com es podrà veure que és l'habitual (15).

Es significatiu que Truman sigui, durant un temps, el polític estranger -es pot dir que gairebé l'únic polític estranger- que té cabuda a "Hola!". Només és acompanyat per militars, com

el General Mac Arthur (16) i el seu propi successor, el General Eisenhower, ambdós herois de la Segona Guerra Mundial. Encara que Truman sigui esmentat per les actuacions musicals de la seva filla Margaret, pels seus hobbys, etc., té el poder de ser l'únic retratat cimí, a més de l'olimpià indiscutible, el General Franco. Tot el que ve dels Estats Units sembla ser bo per "Hola!", i si no ho és, com a mínim és el món que fa vendre exemplars de la revista.

"Hola!" es farà ressò d'altres personatges nordamericans que viuen a Espanya i no són artistes. Aquest és el cas de l'ambaixador, Mr. Cabot Lodge, la seva dona i les dues filles.

I dins la situació internacional, "Hola!" es caracteritza, a partir de 1959, per oferir grans reportatges dels casaments reials europeus, que seran una constant a partir de la dècada dels seixanta, coincidint, curiosament, amb l'apertura general del país cap al continent. Cal dir, però, que durant tota la dècada hi ha referències a les Cases Reials europees pel seu paper com a olimpians.

Si es vol, ja el 1956 es produïa aquesta apertura amb el número extra dedicat a les noces de Grace i Rainiero de Mónaco. Aquest casament, això no obstant, fou gairebé més important perquè ella era una actriu famosa guanyadora d'un Oscar de Hollywood, que no perquè ell fos príncep d'un minúscul Estat europeu.

I també en l'àmbit internacional cal destacar l'interès demostrat per la publicació per dos altres personatges que no són nordamericans. Un, el Papa, serà tractat més endavant. L'altre

olimpià és una dona, Evita Perón.

Eva Perón és qualificada per la revista de "la más decidida protectora de las clases humildes argentinas", i es parla d'ella en ocasió del seu viatge a Espanya i per la seva mort, a la que dedica un parell de números. Aquesta atenció pot explicar-se per dos motius. Per un costat, cal no oblidar que en els anys quaranta, quan l'Estat espanyol patia l'aïllament internacional, l'Argentina de Perón fou l'únic Estat que muministrà blat al règim franquista. Cosa lògica si hom pensa en les similituts existents entre franquisme i peronisme (17).

L'altra explicació és que Eva Duarte de Perón és un mite pel seu poble (18), un personatge amb carisma, una autèntica star en el sentit més ampli de la paraula. La seva mort, als trenta-tres anys, serà una manifestació de dol del poble argentí, i des de la revista es retrà un homenatge a una persona que ha ajudat al propi país quan aquest es trobava en la més gran de les misèries.

2.2.2. - La difusió estatal

En els anys cinquanta, "Hola!" deixa de ser la revista barcelonina per cobrir tot l'àmbit de l'Estat espanyol. En això, a més de la millor qualitat de la revista, hi tindrà molt a veure un fet absolutament extern a la publicació i de rellevància internacional: el "XXXV Congreso Eucarístico Internacional", celebrat a Barcelona l'any 1952.

La revista "Hola!" editià una número extraordinari "que real-

mente fue lo mejor que se publicó como resumen gráfico de Congreso" (19). Aquest extra tingué repercusions importants. Per un costat, provocà una pujada notable en l'edició de la revista. En feren un gran tiratge i el comprà molta gent. La gran difusió feu que molts d'aquests lectors ocasionals tornessin a comprar "Hola!" les setmanes següents, esdevenint clients habituals.

Per un altra costat, el fet que a Barcelona es congregues-sin molts ciutadans de la resta d'Espanya contribuí a què Hola! fos llegida, per primera vegada, per persones que no vivien a Barcelona. A partir d'aquest moment, la revista s'anà estenent per tot Espanya i deixà la difusió purament local.

En aquest èxit del número extraordinari contribuí especialment el fet que ja al gener de 1950, "Hola!" adoptés el sistema de huecogravat en traslladar-se a la "Sociedad General de Publicaciones". El canvi en el sistema d'impressió fou un dels millors encerts del director, ja que "al cambiar al hueco, la revista se sitúa automáticamente, en un tiraje de unos 12-14.000 ejemplares" (20).

El hueco permeté la inclusió de moltes fotografies, que augmentaren en detriment del text, i tot ajudà a què la publicació, de ser un "semanario de amenidades", esdevingués una "revista ilustrada". Amb el hueco i el nou caire que agafà com a premsa del cor, aconseguiren que el tiratge pugés ràpidament i durant la dècada dels cinquanta, aquest arribaria als 150.000 exemplars per setmana.

2.2.3. - El catolicisme aferrissat

Com ja s'ha esmentat, l'altre element internacional que serà important per "Hola!" té els orígens en l'Església vaticana i es tracta, naturalment, de la figura del Papa.

Aquest interès vers l'Església, apart de què sigui un dels grans suports del règim (21), s'inicia el 1952 amb la celebració del ja nomenat Congrés Eucarístic Internacional que tingué com a seu Barcelona. Deixant de costat el gran papèr que jugà en el desenvolupament de la revista, el Congrés també serví per declarar i demostrar que l'Espanya franquista donava el seus suport a l'Església (22). El 1953 es signaren els acords entre Espanya i la Santa Seu -el Concordat- i pel Vaticà, els acords eren possibles perquè l'Estat Espanyol, malgrat tenir un règim dictatorial, era presentable com a "catholique et sociale" (23).

A partir dels anys cinquanta, una nova star apareix a "Hola!". Tan perseguida com les nordamericanes, si bé tractada amb el més gran dels respectes: El Papa. Quan mori Pius XII, la publicació fa edicions especials, i passa el mateix quan Joan XXIII és proclamat el seu successor el 1958. Per tal motiu, Franco donarà una mesura de gràcia pels empresonats (24), fet normal per un Estat catòlic que ha fet una "Cruzada" i que, per tant, de tant en tant ha de complir la màxima del perdó.

"Hola!" informarà de quantes coses tinguin a veure amb el Papa -qualsevol d'ells-: misses en el seu honor (nº 612), viatges que realitzi, encícliques que escrigui, referències polítiques o socials (25).

La importància que en el pla internacional otorga "Hola!" a l'Església, es nota també per Espanya en arribar la Setmana Santa i destacar el catolicisme imperant al l'Estat. I no parla mai dels conflictes existents.

A la dècada dels cinquanta comencen els principis de discusió, per part de capellans joves i de seglars catòlics de si l'actitud de l'Església espanyola de donar el seu suport al franquisme és la millor per apropar-se al poble (26). També en aquests anys hi ha les primeres declaracions de capellans en favor dels pobles basc i català, i els primers símptomes de què el catolicisme espanyol no és un monolit, sinó que presenta esquerdes notables.

Doncs bé, "Hola!" només es farà ressò del catolicisme oficial, del que recolza el règim, però mai dels conflictes que hi ha al seu sí. Qualsevol tema és un pretext per parlar del catolicisme, de Déu, del Papa... "Hola!" barrejarà les notícies en aquest sentit, i entre les qualitats importants que caldrà destacar de qualsevol personatge famós hi haurà, inevitablement, el seu profund sentit religiós:

> -"El Príncipe Rainiero (...) ama nuestro país, en el que encuentra ese ambiente saturado de catolicidad y de cordialidad serena y viril que constituyen las notas predominantes del propio carácter de S.A" (nº 612. 19-V-56. Viatge de nuvis dels Prínceps de Mónaco)

Aquest catolicisme, segons la publicació, també és inherent al poble espanyol, ja que la idea del règim era que "no es posi-

¡HOLA!

Doña Carmen Polo del Príncipe, la princesa de Mónaco durante la audiencia concedida por el Generalísimo a los Príncipes de Mónaco en el palacio de El Pardo. (Foto Campúa.)

LOS PRÍNCIPES DE MÓNACO EN EL PARDO

Gran reportaje de Campúa exclusivo para ¡HOLA! en páginas interiores

ble ser buen español si no se es buen católico" (27)

-"Barcelona, hoguera encendida por el fervor católico". (Hola! nº 405. 31-V-52).

Els valors cristians, com el matrimoni, seran sempre defensats per la revista, mostrant profusament els casaments de tots els olimpians i de l'alta societat als "Ecos". I dedicant elogis al mateix per mitjà de les paraules dels capellans oficiants, com en el cas en què el Dr. Jubany, bisbe auxiliar de Barcelona, en ocasió del casament Riera-Díez, segons "Hola!":

-"Dirigió a los contrayentes una edificante plática exaltando el valor espiritual del matrimonio cristiano en lo íntimo y como pilar social en el aspecto creador de la familia católica" (nº 612).

2.2.4. Més franquistes que el dictador

Pel que fa a Espanya és l'època en què el General Franco se'ns presenta com a un olimpià més. Es la star dels actes públics i polítics -viatges per diferents ciutats, inauguració d'obres públiques, acabament del Valle de los Caídos- i dels privats com quan casa a la filla o neixen els seus nets (28), o mentre practica els seus esports predilectes. Qualsevol dels seus actes és motiu de presentació a les pàgines de la revista. Perquè com a polític és extraordinari, i la seva vida privada i familiar és, segons "Hola!", un exemple a imitar, reconegut fins i tot a l'estranger:

-"La vida familiar de S.E. el Jefe del Estado espa-

"ñol es un modelo de austeridad y prácticas cristianas, que ha trascendido el ámbito estrictamente nacional para reflejarse en la prensa del mundo entero, que en estos últimos tiempos se muestra unánime en reconocer esta virtud en la persona providencial que salvó España de la tiranía bolchevique y que rige nuestros destinos".

(Hola! nº 349. 5-V-51)

La publicació, a la dècada dels cinquanta, està clarament a favor del franquisme i d'aquesta posició no es mourà ni una mica. Intercala entre les notícies sobre els olimpians, els espectacles, els passatemps, la defensa dels valors ideològics del règim, o com a mínim, la defensa i la lloança dels personatges (29) i institucions que fan possible la seva pervivència. Tant dels estatals com dels que han reconegut el règim internacionalment.

Alhora, qualsevol ocasió serà bona per demostrar un xovinisme exagerat envers tot el que és espanyol:

-"En cuanto a la princesa Grace, sólo cabe decir que su estancia en territorio español se halla jalonada por una constante serie de muestras de entusiasmo por nuestras cosas".

(Hola! nº 612).

"Hola!" no fa res més que proclamar els valors defensats per les tropes "nacionales" durant la guerra. Així, en l'editorial escrita amb motiu de la celebració del "18 de julio" l'any 1959, vint anys després d'acabada la Guerra civil, "Hola!" segueix insistint en el mateix.

La data del "18 de julio" és presentada com "uno de esos momentos que la Providencia elige, a efectos de enderezar los destinos de los pueblos", i , evidentment, el General Franco és "el Caudillo de la Cruzada". "Hola!" lloa "esta paz tan magníficamente mantenida y conservada para bien de los españoles", alhora que demostra com aquesta pau és la que ha fet que "la gente vive mejor cada día".

L'escandall d'aquests vint anys no pot ser més esperançador pel país: "Se han construido en estos 23 años -per ells des de 1936- mucho más de lo que los políticos "profesionales" de medio siglo antes habían acertado a prometer en sus campañas electorales; que la producción, en todos los órdenes, sigue el ritmo del consumo; que la política social, tan unánimemente sentida como la constructiva, va a la cabeza de las más avanzadas del mundo, cerrando definitivamente las puertas a todo intento subversivo".

Per acabar la dècada, "Hola!" ens demostra que ha estat aquesta decidida actuació la que ha provocat que "el mundo entero respeta sinceramente esta unidad granítica de un pueblo que, esforzadamente, ha sabido forjarse el Régimen que mejor le va como armadura, como espada, como arado, como elemento sin el cual no podría vivir ya". O sia, que les possibilitats d'un canvi ni tan sols es contemplen, perquè es troba innecessari!

En aquests anys serà de gran ajut a "Hola!" per la seva tasca de lloança i ampli ressò de les activitats de Franco, el fet que el fotògraf José Campúa comenci a treballar amb la revista el 1956. José Campúa era el fotògraf oficial de la Casa Civil

de Franco. Per aquest motiu "Fotc!" disposarà sempre de moltes fotos sobre el dictador i els seus familiars. I a més, de totes les recepcions que s'organitzin al Palau de El Pardo, les festes familiars, els discursos, etc.

Tot i que sigui molt destacada la seva presència a la revista, Campúa no desbancarà els altres reporters gràfics com Pérez de Rozas, Sagarra o Morales, que treballaven a la ciutat de Barcelona, cobrint totes les informacions que es produïen allà.

Pel que fa a la Casa Reial Espanyola, el tractament que farà la revista de la mateixa, serà gairebé nul. Només hi sortirà retratat, molt de tant en tant, el príncep Joan Carles, que estudia a Espanya (30). Aquestes notícies sobre el príncep es limiten a una o dues fotos i un peu explicatiu. Solen fer referència a visites privades de Joan Carles -Ex: "La estancia en Barcelona de S.A.R. don Juan Carlos de Borbón". nº 591. 24-XII-55- o bé la seva jura de bandera com a soldat.

El protagonisme real de Joan Carles s'inicia a la dècada dels seixanta, amb el seu casament, i per l'interès general que té la reialesa per la publicació. En els anys cinquanta, degut a la juventut del príncep, la revista no es preocupa per ell. Una persona que només estudia no és motiu de novetats. Els altres membres de la Casa Reial, com els Comtes de Barcelona i les infantes no hi sortiran en cap moment en aquests anys, degut, probablement, a qüestions polítiques (31).

2.2.5. - L'anticomunisme ferotge

Un anticomunisme emagerat representat per sòrdides històries d'espies "rojos", fugides dels països de l'Est o breus referències a personatges diversos (32) tindrà una gran cabuda a la revista.

Les jerarquies i bona part dels ciutadans espanyols estan imbuits per un anticomunisme fins a la mèdula, culpen a "Rusia" -per ells no és la Unió Soviètica- i el bolxevisme de tots els mals patits durant la guerra, i la publicació, fidel a les directrius del règim, no deixa passar una ocasió per fer-se ressò de l'odi als comunistes.

Aquest odi es reflexa de diverses maneres. Es donen a conèixer algunes fugides espectaculars dels estats sota "el yugo ruso" (33), o la invasió d'Hongria per les tropes soviètiques, o les xarxes d'espies comunistes infiltrats als països occidentals.

Però aquesta intolerància es fa palesa també en les referències adregades a personatges o institucions del propi estat espanyol. Així, el dictador serà "el glorioso soldado que salvó a España del aprobio bolchevique", encara que en aquests moments estigui batejant un net i no faci cap discurs polític. Qualsevol motiu els serveix per fer aquestes referències despectives i terrorífiques davant del "peligro rojo".

Com a exemple dir que pel Congrés Eucarístic, la presentació que realitzen de l'arribada del representant polonès, Anders, a l'aeroport de Barcelona és que: "a su llegada es saludado por

compatriotas de aquel país, víctimas de la esclavitud bolchevique".

Tot el que provingui de l'Est és dolent i consideren als "rusos" culpables de tots els problemes internacionals que ha patit Espanya. En aquest sentit, pel "XV Aniversario de la Exaltación del Caudillo a la Jefatura del Estado" (34), la revista donarà la seva "entusiástica adhesión al hombre providencial que después de salvar a los hogares españoles del temor y del yugo bolcheviques, acaba de ganar en el térreno internacional la gran batalla de la verdad y de la razón de España". Només amb "el valor y el tesón de Franco" Espanya podia haver vençut "la crisis de la conjura filocomunista".

Amb aquest clima -"Franco (...) derrotó el comunismo que pretendía imponer en nuestra querida España sus sistemas de opresión, de iniquidad, de "lavado de cerebros", de "checas", de hambre, de lágrimas" - es comprèn que la tornada del "Semiramis", amb els repatriats de "Rusia", fos per "Hola!" una excel.lent ocasió d'omplir vuit pàgines de fotografies i textos emotius i clarificadors de l'acte:

> -"Desde el "Semiramis" el espectáculo es verdaderamente maravilloso. Suenana las notas vibrantes del "Cara al sol", los vítores que vienen del puerto y de las calles. Una multitud impresionante lo llena todo como si España entera, personificada en Barcelona, quisiera abrazar a los que llegan de nuevo a la Patria".
>
> (Hola! nº 502. Abril 1954).

Així és que quinze anys després d'haver acabat la Guerra Civil, el sentiment que imposaven els vencedors seguia essent el mateix que el de l'endemà de la victòria.

2.2.6.- La dona

No hi haurà cap tipus de promoció de la dona, ni dels valors femenins. Quan s'ocupen de les actrius, la preocupació és mostrar llurs atributs físics, problemes sentimentals, les seves qualitats com a mares, i com distribueixen el temps d'oci, però mai el què pensen. Dels membres de la reialesa en destacaran el compliment de les seves obligacions, llurs aficions a la música, la pietat...

De les altres dones, les lectores, no se'n parla. L'única atenció que els dediquen són les receptes de cuina de "Graziela Elizalde" i altres, la darrera novetat en les modes de París, gràcies a les cròniques setmanals d'Eve Davin. Però mai ni un article sobre els drets de la dona, del seu paper a la societat. No els hi és, com ja s'ha dit, una revista pràctica i útil per la seva promoció.

La utilitat, en tot cas, ha de trobar-se en els sugeriments per l'aspecte extern, com el "Consultorio de Belleza" dirigit per la "Dra. V. Roldán", que començà a sortir el 1954 -nº 408 del 13 de març- o bé al "Mosaico Femenino", de la mateixa data.

També incorpora, de vegades, algun consell per les dones al voltant de com comportar-se, maquillar-se, cuidar la casa i

fets semblants. Com a mostra citar l'aparegut al nº 325 (18-XI-50. p. 12)

-"Antes de entrar":

Antes de llamar a la puerta de la persona que va a visitar, es conveniente comprobar la corrección de su aspecto. El espejito que lleva en el bolso servirá perfectamente para permitirse ponerse algún mechón de cabello en su sitio, ponerse un poco de polvos, y sobre todo, !tomar una expresión amable!".

No els otorga cap possibilitat de millora cara el futur, i si alguna vegada parlen d'elles, és només per resignar-les al paper passiu d'esposes i mares i el romandre a la llar. No poden rebelar-se contra l'autoritat masculina. Com ha dit Tuñón de Lara "la cruzada de la moralidad no sólo llegó a extremos ridículos, sinó que, de hecho, fue una cruzada contra la mujer. Esa mujer que debe estar en el hogar, sumisa al marido, máquina de procrear y de "satisfacer la concupiscencia del varón" (35).

Com a exemple, només ressenyar un breu escrit aparegut al nº 571, del mes d'agost de 1955:

-"Cuando mi marido llega tarde a casa por la noche, debido a haber bebido algunas copas con los amigos, mi única venganza es levantar a los niños a primera hora de la mañana y dejarles jugar en la habitación donde mi esposo trata de recuperar el sueño perdido".

2.2.7. - Reportatges i Seccions

En general és molt més important la informació que no apareix inscrita dins de cap secció, en quant a volum, i perquè són aquests reportatges, cròniques i entrevistes els que configuren l'autèntic esperit de la revista.

S'eliminen els articles divulgatius, de temes generals d'actualitat i pseudocientífics, menys alguna excepció -com "Los americanos quieren crear astros artificiales a 350.000 kmts. de la Tierra" (nº 288. 4-III-50. P. 17)- i s'otorga tota la importància a les persones. Ara sí que les notícies reflexen l'interès humà de que sovint parlarà el director.

En aquesta dècada passen per les pàgines d'"Hola!" tots els grans olimpians de la cultura de masses contemporània. Els actors i actrius més famosos, els cantants més destacats, tots els reis i prínceps europeus i algun d'asiàtic com el Sha de Pèrsia, Hussein de Jordania o Sirikit de Tailàndia, els milionaris...

El predomini dels personatges estrangers és absolut i els temes que els portaran a les pàgines de la revista seran, bàsicament, tots aquells que tinguin relació amb llur vida amorosa, que segons comprovaren els propietaris de la revista, interessava molt als clients.

"Hola!" es nodrirà d'un altra mitjà de comunicació de masses com és el cinema, importantíssim en aquells anys perquè constituïa un dels principals mitjans de distracció i d'ocupació del temps lliure. Això es reflexarà alhora en els anuncis de la re-

vista, on hi haurà un predomini extraordinari dels nous films que s'estrenin a les sales d'arreu de l'Estat, i sobre tot de Barcelona.

I no seran només els astres de Hollywood qui ocuparan l'atenció del setmanari, sinó els nous i exhuberants descobriments del cinema europeu com Gina Lollobrígida i Sophia Loren.

Els olimpians sobre els que hom pot rumorejar més intrigues i secrets, perquè l'escàndal i la murmuració van íntimament lligats al seu ofici, són els artistes. I per això hi haurà tantes seccións d'aquest tipus a la publicació durant aquests anys.

Els altres grans personatges veuran la seva vida escorcollada de la mateixa manera, sobre tot Soraya i la princesa Margaret d'Anglaterra i els milionaris, mentre que la majoria dels membres de les Cases Reials, només seran protagonistes en cas de matrimoni, bateig, funeral, coronació o participació en festes.

Dels polítics espanyols no hi haurà la més petita referència si exceptuem el General Franco. I dels estrangers, els únics que tindran espai, com ja s'ha dit, seran Evita Perón, i el president Truman dels Estats Units a partir de l'establiment de relacions diplomàtiques amb el seu país al 1953.

Juntament amb les notícies frívoles, desengrassants, divertides o curioses sobre els famosos i els seus problemes amorosos, llurs festes, vacances, famílies, ocupació del temps lliure, hi haurà un altre apartat de "crònica negra", que fa la seva aparició en aquesta etapa, i ja no s'hi mourà més.

Nº 594 • 5 NOVIEMBRE 1966 • 5 PTAS.

Quan hom parla d'"Hola!", es recorda a les princeses, les actrius i els triomfadors, tot allò que és brillant, festiu i amè. Això no obstant, a les pàgines de la revista s'hi troben moltes notícies tràgiques com morts violentes, assassinats, robatoris, segrestaments, sòrdides històries d'espies, tragèdies col.lectives, catàstrofes naturals (36).

Els protagonistes d'aquestes històries solen ser persones desconegudes, de condició social diversa i que surten a "Hola!" només una o dues vegades, mentre dura la seva fama pel fet macabre del qual han estat víctimes o autors. Després, en passar el moment àlgid, desapareixen i mai més no se'n torna a parlar.

La revista temptejarà també la "moda" del seu temps. I no exclussivament de la de vestits, sinó d'aquells fenòmens culturals-recreatius-informatius que tinguin més ressò.

De la mateixa manera que anirà afegint a les seves pàgines els nous actors, els prínceps nou-nats, les consorts dels reis, els nous valors de la música, també hi afegirà els personatges que formin un nou corrent d'opinió o aquells que constitueixin un fenomen estrany. En aquest sentit, a la dècada dels cinquanta es produirà el "boom" dels religiosos-cantants, i "Hola!" donarà puntual informació, perquè el fet és insòlit, de tots aquells capellans i monges que agafin una guitarra i es posin a gravar discs -Ex: "También puede predicarse con canciones(nº 747. 20-XII-58. P. 19)-. Tan bon punt haurà passat la "moda", la revista tancarà el seu espai i no apareixeran més.

Entre els temes obssessius de l'etapa hom troba una revalo-

rització dels olimpians espanyols i internacionals, la defensa del franquisme, un fort conservadurisme, un anticomunisme intransigent i una gran mania i interès per les possibles conversions dels famosos a la religió catòlica.

Allora es constata una davallada de l'alta societat barcelonina, que es produeix al mateix temps que la revista amplia el seu camp d'acció. Un lector-lectora de La Coruña no tenia perquè saber ni haver sentit a parlar mai dels Caralt, Güell, Riera... de Barcelona, i en canvi, segur que sabia qui eren la Maria Montez, el Jorge Negrete, la Sara Montiel o el Gary Cooper.

I no vol dir això que "Hola!" abandoni les notícies de societat. En absolut. Totes elles s'inclouran a la secció de "Ecos Mundanos", on es reculliran els esdeveniments que protagònitzen els burgesos d'arreu de l'Estat, però principalment, barcelonins. Té una gran importància tant pel nombre de pàgines que ocupen, com pel volum de publicitat -local- que atrauen. Fins i tot els números de cap d'any, "Hola!" publica pàgines senceres amb les fotos i noms de totes les senyoretes presentades en societat durant aquell any.

Però aquestes notes de societat no són suficients per interessar la clientela espanyola, i per això es parla àmpliament d'aquells individus que de segur tots coneixen.

El que sí abandonarà la publicació en aquests anys seran les referències als esports, els braus i els pelotaris. I amb ells desapareixen els col.laboradors encarregats d'aquestes seccions. Només hi haurà notícies sobre esports per fets tan desta-

cables com el "X Campeonato del Mundo y XX de Europa de Hockey sobre patines" al qual se li dedicaren les pàgines centrals -nº 510. 5-VI-54-, o quan el F.C. Barcelona guanyi la "Copa Latina" -nº 410. 5-VII-52-, en que surten a portada amb el titular de "El triunfal recibimiento de Barcelona a los campeones", i és gairebé un número monogràfic de l'equip de futbol.

Els acudits i les historietes humorístiques experimenten una davallada notable. Queda Carlos Conti com a únic dibuixant de la revista i l'antiga pàgina d'humor on col.laboraven diversos dibuicants, canvia de nom per dir-se "Aquí dibuja Conti" -nº 677. 17-VIII-57. Només li foran companyia els acudits de les publicacions estrangeres a "Humor Importado".

Els "Pasatiempos" es reduiran, cada vegada més, per limitar-se als mots creuats, a jeroglífics o llistes de preguntes de cultura general. Tot allò que conformava les amenitats com el bridge, la màgia, els còctels, desapareix. Només hi haurà informació sobre ilusionisme arran d'un congrés sobre el tema celebrat a Barcelona -nº 315. 9-IX-50. P.3)

Això es deu a què "Hola!" abandona el caràcter de distreure en base a notícies sobre molts temes diferents, i concentra els seus esforços en la diversió, gràcies al caire de revista ilustrada, d'àmbit estatal, amb temes i personatges comuns a un públic heterogeni i ampli. En superar la difusió local, es deixen de banda aquells temes que podien afectar més directament els barcelonins.

Alhora decaurà la importància de les novel.les i els relats

curts, en favor d´uns altres relats per capítols, de "biografies" sovint novel.lades dels olimpians. Aquests serials -"Cuando la Begum sonríe", al 1954; "La tragedia de Soraya" o "Con el corazón en la mano" sobre Ingrid Bergmann, ambdós de 1958, per citar algun exemple- s´asseguren un públic fidel que comprarà la revista cada setmana per saber-ne com "continuará" (37).

I del mateix tipus que els serials poden qualificar-se la "Novela-realidad de la semana" (1955), i la "Figura de la Semana" on els protagonistes no són, necessàriament, famosos. En aquestes seccions, algunes persones poden sortir de l´anonimat gràcies a la realització d´alguna gesta. Es un cant a la bondat, el valor, el misteri, la bona sort, el sacrifici. El lector de la revista pot pensar que a qualsevol pot succeir-li quelcom de semblant i potser ell també surti de l´anonimat algun dia (38).

NOTES

1- TEMIME, Emile i altres. Histoire de l'Espagne contemporaine Paris, Ed. Aubier Montaigne, 1979. P. 251. (Col. Historique)

2- GALLO, Max. Histoire de l'Espagne franquiste. Paris, Robert Laffont, 1975. P. 227. (L'histoire que nous vivons)

-Hermet pel seu costat assegura que el 1950 és un any vital per Espanya ja que dies després del primer préstec americà al país es produeix "l'admisiion de l'Espagne à la FAO, le 4 novembre, puis, deux jours plus tard, avec la levée de la condamnation portée contre elle par les Nations Unies en 1946, qui autorise les pays membres à renvoyer leurs ambassadeurs à Madrid". (HERMET, Guy. L'Espagne de Franco. Paris, Armand Colin, 1974. P. 106. Collection U prisma, 42)

3- Una mostra d'aquestes esperances queda dibuixada al film de 1953 de Badem-Berlanga, "Bienvenido Mr. Marshall".

4- Hermet. Op. cit. P. 124.
Témime. Op. cit. P. 258-259.

5- Hermet. Op. cit. P. 125.

6- BIESCAS, J.A y TUÑON DE LARA, M. España bajo la dictadura franquista (1939-1975) Barcelona, Ed. Labor, 1980. P. 479. (Historia de España, tomo X)

7- Hermet. Op. cit. P. 125.

8- Hermet. Op. cit. P. 106.

9- BARBE, Esther. España y la OTAN. La problemática europea en materia de seguridad. Barcelona, Ed. Laia, 1981. P. 57 i ss. (Col. Paperback, 58. Política)

10- El que els mateixos directors de les publicacions dedicades "al cor" anomenen el "factor humano", és a dir, l'interès humà que té qualsevol notícia, per poc important que sigui, però que interessarà al lector, bé perquè el protagonista sigui famós, bé perquè pot ser sensiblera. Per més detalls veure El factor humano. Revistas femeninas: verosimilitud y retórica. Control, nº 222. Febrer de 1981. P. 12 i ss.

11- Josep Mª Bayona Monturiol nasqué a Esparraguera el 1915. EOP 1952. RCP 2737. Redactor de "El Correo Catalán" i "Bolero Film" de 1950 a 1970. Col.laborador de "Semana", director de "Tiempo" el 1966 i "¿Qué tal, chicos?" el 1967. Director i propietari de l'Agència International Repòrter. A "Hola!" hi entrà el 1952 i ha estat sempre a la redacció de Barcelona, essent enviat especial a molts casaments famosos: prínceps de Mónaco, de Lieja, de Gales, de Liechtenstein, reis de Bèlgica, d'Espanya, de Grècia.

12- Vuere apèndix nº 11: Agències de premsa.

13- Entrevista de l'autora amb Josep Mª Bayona a Barcelona, el 12 de gener de 1982.

14- El passat 18 de març celebrà les seves noces d'argent com a redactor de la revista, pel que se li reté un homenatge al Ritz de Barcelona. En aquella ocasió delcarà que "pienso morir con las botas puestas trabajando para "Hola!".

15- Com a exemple del que diu la revista de Truman al 1951:

-"El mayor orgullo de Truman es su hija Margaret. El padre no logra contener su júbilo cuando la hija logra un triunfo como concertista. Suele anteponer muchas veces su paternidad a cualquier otro compromiso. Reucerden vds. la carta insultante que dirigió recientemente a un crítico musical que no opinó de Margaret todo lo bien que a su papá le hubiera gustado".

(Hola! nº 349. 5-V-51. En un article titulat "Así son ellos como padres")

16- La descripció que la publicació fa del General Mac Arthur per ser el comandant en cap de les forces aliades al Sudest asiàtic és la següent, plena de termes admiratius i elogiosos que recorden, en certa manera, els que s'atribueixen a Franco (destino, moral):

-"El General Mac Arthur tiene en la actualidad 71 años. Sin embargo, no aparenta más de 50. Es hombre de una extraordinaria vitalidad. Parece que en treinta años no ha guardado cama ni un solo día. Es una gran figura tanto física como moralmente (...) Siempre apareció seguro de estar señalado por el Destino para una misión trascendente (...) Tiene una extraordinaria seguridad en sí mismo, una gran fuerza dialéctica".

(Hola! nº 347. 21-IV-51)

17- "L'Argentine de Perón joue un rôle important dans le sauvetage du franquisme, en permettant l'envoi à crédit en Espagne de produits alimentaires, et en particulier des céréales indispensables à la survie du pays" (Témime. Op. cit. P. 250)

18- Un clar exemple del fervor popular envers Eva Perón fou que el poble argentí demanés la seva canonització. "Hola!" al nº 416 (16-VIII-52) se'n feu ressò, apropiant-se en certa manera, el caràcter del personatge, en destacar la seva "estirpe hispánica", en els següents termes:

-"El Ministro de Sanidad (...) ha enviado a Su Santidad un telegrama en el que se solicita la incoación y canonización dè esta mujer, de recia estirpe hispánica, que puede ser considerada como la mujer más extraordinaria de nuestro siglo".

19- Aquest número extraordinari fou autopresentat com: "que será para muchos un recuerdo siempre emocionante, y para otros el testimonio gráfico de un acontecimiento sin precedentes en la historia del catolicismo mundial" (Hola! nº 406. 7-VI-52) (Declaracions del director a l'aurora en l'entrevista de febrer de 1982)

20- Segons Sánchez Gómez. Entrevista Op. cit.

21- Biescas y Tuñón de Lara. Op. cit. P. 469 i ss.

22- Gallo. Op. cit. P. 273.

23- Hermet. Op. cit. P. 106.

-"El Concordato no fue de fácil negociación (...) El documento estructuraba, más que un acuerdo estrictamente jurídico, un acuerdo político entre los grupos dominantes y la Iglesia, con lo que unos y otra obtenían el mejor instrumento formal de articulación (...) En realidad, el Concrodato consagraba una situación cuyos elementos habíanse estructurado progresivamente desde 1936". (VIDAL, Joan. Iglesia y sociedad en la

23- España franquista, Ruedo Ibérico, nº 36. Abril-Mayo 1972. P. 13)

24- Gallo. Op. cit. P. 306.

25- Una referència política seria el que diuen sobre Joan XXIII en morir: "En 1956 advirtió a sus fieles que una alianza con el comunismo sería una equivocación y una violación a la disciplina de la Iglesia".

Com a exemple d'inclusió del Papa en els actes socials, destacar el ressò que es feien de les benediccions papals. Així en les noces Riera-Díez, la revista escriu que:

-"Al final del ágape, el ilustre abogado y publicista don Octavio Saltor (...) se levantó para dar lectura a la bendición papal recibida en aquel instante, lo que hizo en tono solemne y grave (...) y glosó con frases elocuentes y emotivas, que contagiaron a la concurrencia, el valor espiritual que encerraba esta distinción de Su Santidad" (nº612).

26- Gallo. Op. cit. P. 274.

Joan Vidal opina que aquests capellans joves -el 1953 la mitat del clergat no arribava als 30 anys- es trobaren amb una Església més oberta al món eclesiàstic internacional i així neix una "conciencia de autocrítica religiosa" (Vidal. Op. cit)

27- Biescas y Tuñón de Lara. Op. cit. P. 440.

Un exemple pot ser que amb motiu de les grans celebracions fetes pel Congrés Eucarístic, "Hola!" posava el següent text al peu d'una foto d'una dona combregant:

-"Numerosos sacerdotes distribuyeron la Sagrada Forma a miles de mujeres que dieron muestras de un fervor impresionante

28- El tercer net de Franco, i primer xicot, Francisco de Asís, serà inscrit amb els cognoms canviats. "Hola!" ofereix la següent explicació al nº 539:

-"La transposición de los apellidos ha sido un gesto de los abuelos paternos, Condes de Argüello, refrendado por las Cortes, en homenaje al Jefe del Estado, para perpetuar el glorioso apellido del salvador de España".

29- En aquest sentit hom pot dir que alguns dels qualificatius habituals amb que és revestit el dictador són: "S.E. el Jefe del Estado y Generalísimo de los Ejércitos", "Liberador, el hombre que, fiel a los designios de la Providencia le devolvió la paz a España", "Salvador de la Patria", "Vencedor del bolchevismo", "Ilustre soldado"... Amb Franco desenvolupen el que Tuñón de Lara qualifica com a "teoría del caudillaje" i que consisteix en fer aparèixer:

-"el carisma y la providencia, la atribución gratuita al jefe de la representatividad de la nación entera, la capacidad sin límite de éste para mandar, y de sus súbditos para obedecer, dando por supuesto que todo ello encarna un destino social que no se sabe muy bien de donde viene y a donde va".

(Op. cit. P. 438)

30- La decisió que Joan Carles estudiés a Espanya fou presa per Franco i Don Joan de Borbó en una entrevista sostinguda al iot "Azor". Els monàrquics purs s'oposaren a aquesta decisió, sobre tot Sainz Rodríguez, perquè ho consideraven com una concessió al franquisme. La seva alterntiva era la Universi-

30- tat Catòlica de Lovaina. Després es trobarien el 1954 per a decidir l'estada de Joan Carles a les acadèmies militars, i sis anys més tard, per la seva educació civil.
(Cambio 16. nº 286. 5- de juny de 1977. P. 47)
Hola!, pel seu costat no es feu mai ressò d'aquestes trobades.

31- "Don Juan no se plegó a las condiciones del franquismo ni siquiera después de la designación de su hijo". (Cambio 16. Op. cit. P. 47)

32- Una mostra d'aquestes noticietes breus és l'apareguda sota el títol de "Confianza":
-"Jakob Malik, delegado de la Unión Soviética en la ONU, es uno de los hombres de confianza de Stalin. Es también uno de los puntos fuertes de la diplomacia soviética. Y un producto cabal, forjado y educado por la revolución bolchevique y despojado de "prejuicios burgueses". Dócil como un perro a la voz de su amo, Malik está en la línea y sirve puntualmente las instrucciones del Kremlin. Las sirve en Nueva York, donde se halla con su mujer y su hija. Pero sus dos hijos -Yuri y Eugen- están forzosamente en Moscú. Son los rehenes. Stalin no quiere que toda la familia Malik esté fuera de Rusia"
(Hola! nº 330. 1950)

33- Com a exemple citar-ne dues:
-"La bailarina polaca que ha elegido la libertad cuenta su odisea" (nº 530. 23-X-54. P. 11)
-"Una enfermera narra el caos húngaro" (nº 643. 22-XII-56. P. 45).

34- Hola! nº 370. 29-IX-1951

35- Tuñón de Lara. Op. cit. P. 461.

36- "La enfermedad y el accidente son síntoma del millón y medio aproximado de accidentes que sufre la clase trabajadora cada año. Responden a una necesidad agresiva y de distanciamiento de lo negativo (...) Con los robos, asesinatos y secuestros, su función es moralizar, ya con seres modélicos, ya con desviados sociales".
(TAPIA FERNANDEZ, Jesús. Sociología de las revistas españolas más difundidas. Barcelona, Escuela Oficial de Periodismo, 1974. P. 21 -22)

37- Bayona, que visqué tota l'etapa, assegura que els serials sobre els famosos aconsseguiren la fidelitat de bona part dels clients de la revista. (Entrevista. Op. cit).

38- Com a exemples:

-"Betty Furness, la vendedora mejor pagada del mundo" (Figura de la Semana. nº 720. 14-VI-58. P. 12)

-"Boda de la que se hizo monja por creer que su novio había muerto en la guerra" (Novela de la semana. Op. cit. P. 21)

2.3. - La dècada dels seixanta

La dècada dels seixanta estarà marcada pel rellançament de l'economia espanyola (1). Aquest vindrà marcat per la inversió estrangera i altres factors d'equilibri com el turisme i els diners que envien els emigrants.

El canvi econòmic oblidarà l'agricultura (2) i així, durant els anys seixanta es donfigura el panorama actual de l'Estat Espanyol. Es a dir, hi haurà una part agrícola, pobra i despoblada, mentre que les zones costeres són industrials i més riques. El desequilibri en el desenvolupament provocarà grans inmigracions interiors i emigracions cap als països europeus.

El turisme comportarà l'entrada de divises i la creació de nous llocs de treball (sobre tot en el sector de serveis). Alhora, l'especulació de terrenys unida als residus industrials de les grans ciutats contribuirà a causar un desastre ecològic a la zona mediterrània. Pels europeus, Espanya és sinònim de sol i vacances, i poden venir-hi gràcies a "la généralisation de la possession d'une voiture en Europe Occidentale, la hausse d'un niveau de vie, le besoin de soleil et aussi la dévaluation de la peseta" (3).

Al mateix temps, el turisme, a més d'ajudar a la política econòmica del govern, serà un factor d'ordre públic (4), en el sentit que obrirà Espanya al món exterior i al mateix temps, integrarà el franquisme a Europa. El turisme, a més, durà canvis

socials com un alliberament dels costums, i el despertar dels espanyols al consum, el que els guiarà cap a reivindicacions econòmiques constants.

Ara bé, durant els seixanta, i encara que el canvi sigui espectacular en matèria econòmica (5), no hi ha cap avenç en les llibertats polítiques, per més que augmentin els conflictes laborals, es reclami llibertat de premsa, la Universitat i els intelectuals mantinguin una decidida actuació d'oposició al règim, i fins i tot, un sector de l'Església (6) formi part de l'oposició al franquisme.

Aquesta dècada veurà aparèixer el fenomen del terrorisme basc; serà executat Grimau malgrat les protestes internacionals; es produiran els esdeveniments del Palau de la Música Catalana; es rellançarà la campanya per recuperar Gibraltar i hi haurà un creixement de la consciència autonomista i de les reivindicacions nacionals per part de bascos i catalans.

Malgrat l'intent d'una certa liberalització -Llei de Premsa de Fraga de 1966; projecte de Castiella de llibertat religiosa que molts esperen sigui el primer pas pel reconeixement del pluralisme ideològic i al que s'oposa l'Església-, la repressió s'accentuarà.

Els tecnòcrates preparen el post-franquisme amb una llei orgànica -Referèndum de 1966-, proposant una monarquia autoritària de recanvi, en la que hi hagi "un roi de paille et un chancelier de fer" (7).

I així, la dècada acabarà amb la proclamació del príncep Joan Carles com a successor de Franco i una profonda divisió entre els Borbons (8), mentre a l'interior del país hi ha gran quantitat de disturbis i es proclama l'estat d'excepció.

2.3.1. - La puixança d'"Hola!"

El fet que l'inici de la dècada sigui considerat com el moment en que l'Estat espanyol adopta el model occidental de creixament, coincideix en l'etapa de gran puixança de la revista, en què adopta el color, comença a fer grans tiratges i augmenta sovint la qualitat del paper i el nombre de pàgines (9).

Mentre al país es parla del "milagro español", el 1962 "Hola!" canvia d'impremta, traslladant-se a "Hauser y Menet, S.A" de Madrid. Aquesta anada a la capital fou motivada per la manca de bones impremtes a Barcelona que puguessin editar en color (10) Per Sánchez Gómez, el director, es tractava de renovar-se o morir. Pensava que si no adoptaven el color romandrien estancats i es trobarien en inferioritat de condicions respecte de les publicacions que sortien a Madrid.

El propietari de "Hola!", revista que tenia una acusada personalitat amb les fotos a portada i bona part a l'interior de color blavós, que la diferenciaven de les altres publicacions, demostrà tenir raó, ja que "un momento decisivo de su desarrollo fue su publicación, en color, en 1962" (11).

En la partida cap a Madrid, a més de les qüestions d'impre-

sió, influí el tema de la distribució. El fet que el 1962 tiressin 250.000 exemplars del darrer número editat a Barcelona, era una demostració que "Hola!" es llegia arreu de l'Estat.

El que no anava prou bé pel setmanari era que Barcelona estigués situada a un extrem de la península. Els editors rebien queixes que als extrems, com a Galícia, "Hola!" es trobava a les llibreries amb una setmana de retard. Des de Madrid, en gaudir dels aventatges de la distribució radial, aquests problemes de temps quedaven resolts.

El fet de traslladar-se la redacció a Madrid provocarà la divisió territorial dels redactors i col.laboradors habituals. Alguns marxen a Madrid i d'altres romanen a Barcelona. Antonio Sánchez Gómez, que ja no és director de "La Prensa" i la seva esposa, Mercedes Junco, se'n van, i dos anys més tard es reunirà amb ells el seu germà Rafael. Durant aquest temps, Rafael continua treballant al vespertí, on de ser "secretari de redacció" als inicis del diari, havia passat a ocupar el càrrec de "cap de secció".

Els que es queden a Barcelona són Víctor Pascual, Josep Mª Bayona, Antonio de Armenteras i Rodríguez de Llauder, els quals seguiren ocupant-se de les seves seccions habituals i dels reportatges i entrevistes d'actualitat que es produien a la ciutat (12).

Entre les persones que treballaven a Barcelona i que el director intentà que el seguissin a Madrid n'hi ha dos que no tenien tasques de redacció, però que eren vitals per la bona marxa

de la revista. Un, Manuel Bercebal Lafuente, administrador de "La Prensa" i de "Hola!", anà a Madrid. L'altre, Angel Gonzalvo, de "Publicitas SA", preferí quedar-se a la Ciutat Comtal.

2.3.2. - "Hola!" i el franquisme

La revista es farà sempre ressò dels temes més importants que esdevinguin a la principal figura del Règim, el General Franco. I si bé el seu interès es centra habitualment en la sèva vida familiar i privada, com el de tots els olimpians, "Hola!" dedicarà les seves editorials -que escriu només en ocasions especials- a parlar d'allò que té de més sobresortint l'actualitat espanyola.

Aquests fets seran favorables al franquisme i la publicació no escriurà mai sobre allò que hi hagi d'oposició al règim, tant a l'interior com a l'estranger, a menys que sigui per defensar aferrissadament el sistema polític imperant.

Franco serà el portador de totes les virtuds humanes, polítiques i militars i així ho faran constar sempre que puguin. Com a home, Franco és "la noble estampa de un abuelo español que, al lado de los últimos renuevos de su estirpe y desde las cimas del deber cumplido y de la responsabilidad indeclinable, contempla, sin inquietudes, el paso de los días y de los acontecimientos" (13). Però sempre, encara que es parli d'ell per motius familiars -reunions de família, festes d'aniversari, Nadal- o per pràctica de l'oci -caceres i pesca- seguirà fent-se referència al seu paper vital en la història d'Espanya.

¡HOLA!
FRANCO, ABUELO FELIZ
todo color y en
negro en el interior.
fías: S. E. el Jefe
rodeado de sus nie-
motivo de las fes-
acaban de trans-
brazos del Caudillo,
de sus nietos, Jaime
"TODO PARIS" EN DOS GRAN-
S GALAS CINEMATOGRAFICAS
EL REY DE JORDANIA CUBRE DE JOYAS A
LA BURGUESITA QUE TOMO POR ESPOSA

-"Porqué Franco, el hombre que condujo a la victoria a un pueblo en armas y desde hace más de un cuarto de siglo lo guía por los senderos de la paz, es siempre, en su vida privada, fiel reflejo y consecuencia exacta de los cristianos principios que informan la existencia de nuestro país (14).

Perquè la devoció cristiana és quelcom que sempre es fa palès quan es parla de l'alt dignatari de l'Estat, i també de la seva dona, "constante ejemplo de las más altas virtudes cristianas que atesora la mujer española".

En aquest sentit, no n'hi ha prou que Franco acudeixi a l'església, es comporti com un "bon cristià" i sigui "Caudillo por la gracia de Dios". Hola! descobreix les més rocambolesques històries de pietat i les explica amb tot luxe de detalls. Entre aquestes es pot destacar la de "La otra cruz del Valle de los Caídos" (15). La història -"que no se había jamás contado, una historia magnífica mantenida en la intimidad de Franco y de su testigo Fray Justo Pérez de Urbel"- explica com Franco tallà, ell mateix, l'arbre que sosté "el Cristo sin cruz que le habían ofrendado para el Valle de los Caídos".

I així ho feu el dictador perquè "no bastaba con alzar una ingente cruz arquitectónica; unos miles de toneladas de piedra eran poco para resumir el sentimiento cristiano del Caudillo".

Com a polític, Franco serà sempre el "Caudillo". Les editorials de la publicació -18 de juliol, primer d'octubre- seran sempre per mostrar el seu "agradecimiento al cielo por la presencia de Franco al frente de nuestros destinos nacionales"(16).

OLA!

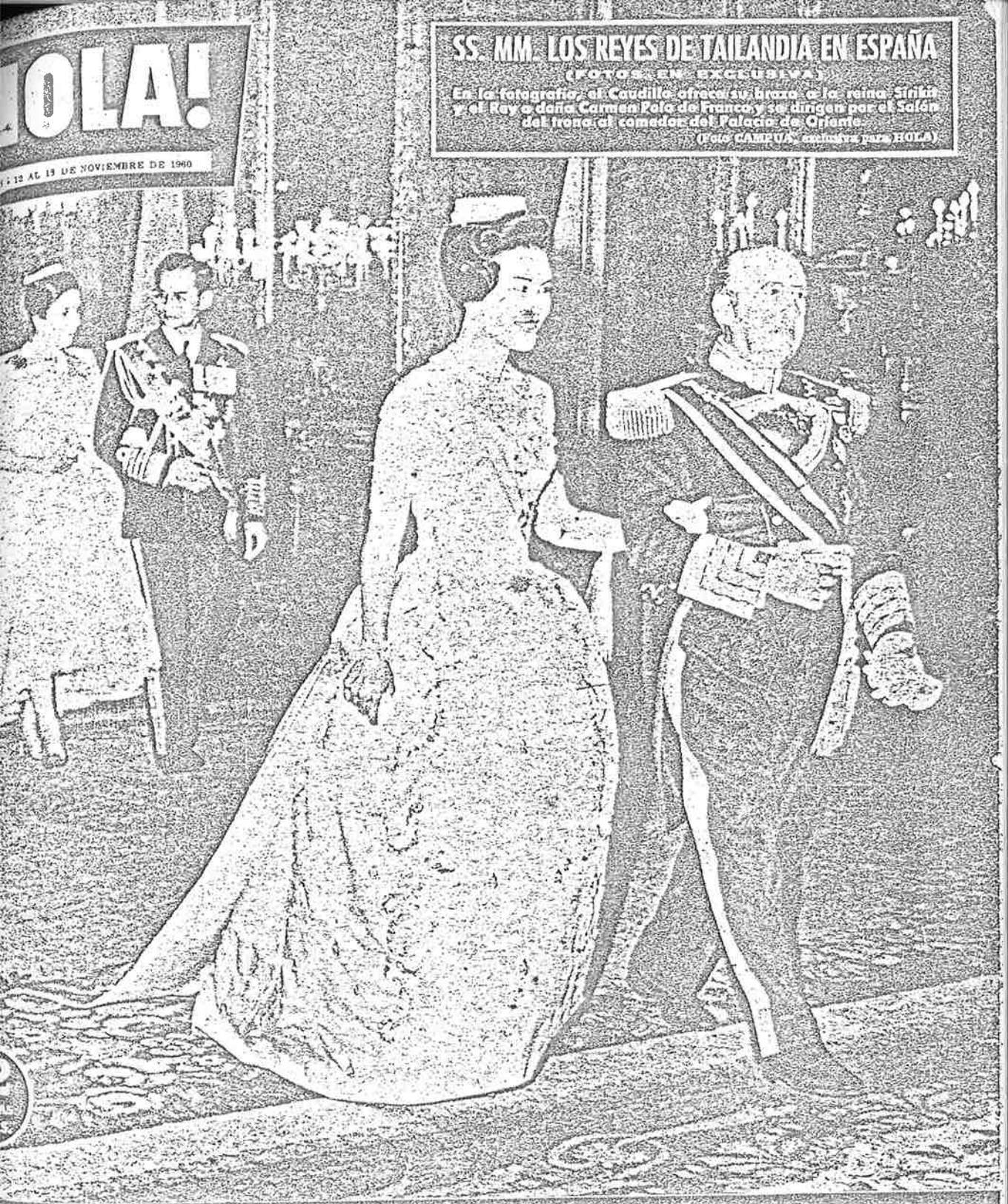
12 AL 18 DE NOVIEMBRE DE 1960

SS. MM. LOS REYES DE TAILANDIA EN ESPAÑA

(FOTOS EN EXCLUSIVA)

En la fotografía, el Caudillo ofrece su brazo a la reina Sirikit y el Rey a doña Carmen Polo de Franco, y se dirigen por el Salón del trono al comedor del Palacio de Oriente.

(Foto CAMPUA, exclusiva para HOLA)

FARAH DIBA

MADRE SALUDABLE Y FELIZ

VOLVIÓ CON SU HIJO AL PALACIO IMPERIAL

(Amplio reportaje en páginas interiores)

Del General remarquen en les editorials que l'exalten (17) la doble vessant com a militar i guanyador de la guerra, i com a "gobernante y estadista cuyo mayor elogio está en lo realizado bajo su mando".

Invariablement s'esmenta el grau de progrés que ha experimentat Espanya -"Hay trabajo para todos"- i es nega, implícitament, qualsevol rumor de disturbis socials, vagues obreres o revoltes estudiantils. Alhora es desmarquen de temps passats on aquests fossin presents:

> -"Las jóvenes generaciones crecen conociendo a fondo los problemas económicos y sociales, pues participan en ellos para solucionar equitativamente cuestiones que, en tiempos anteriores a la "era de Franco", se traducían en ásperas y destructivas luchas sociales que nada resolvían al fin, sinó todo lo contrario".

O sia que Espanya només va bé a partir i gràcies a Franco i a la intervenció de la providència divina (18). Qualsevol cosa que pensi, digui o faci el dictador estarà bé, i és que la fidelitat d'Hola! a la seva persona +"al reiterar hoy nuestro mejor testimonio de adhesión y lealtad al Caudillo Franco, aprovechamos la oportunidad para desearle muy feliz y apacible onomástica", és total.

En altres ocasions, com visites a ciutats, parades militars o inauguracions on pronuncii discursos importants, Hola! li dedicarà també les seves editorials. En alguna es glosa "la fe de Franco en la juventud" (19).

A Espanya qualsevol cosa o persona és millor que enlloc. Així, tot i que els anys seixanta contemplin importants transformacions en el món dels joves, el país "por fortuna, está lleno de jóvenes que sueñan grandezas para su Patria".

S'ignoren els disturbis estudiantils, les noves modes, l'oposició al franquisme dels universitaris i joves obrers. A Espanya els joves són sans d'esperit i bons, no com els hippies que es troben a l'estranger. Això, sens dubte ho provoca el que "la juventud española tiene abundantes ejemplos vivientes en los que mirarse para seguir siendo fiel a sí misma". No cal dir quins eren els exemples vivents.

I per tot això no és estrany que quan s'estreni el film "Franco, ese hombre" "20), "Hola!" dediqui forces pàgines a comentaris i fotos de totes les personalitats assistents a l'estrena.

A la publicació, el fantasma de la Guerra Civil -"Guerra de Liberación"- encara a finals dels anys seixanta segueix planant. Insisteixen sobre el tema una i altra vegada, i sempre per extreure'n la mateixa conclusió: "Franco salvó a la nación".

La revista es farà també ressò dels actes vitals de "desagravio a la Patria", perquè són una mostra de la força del govern, que és el que els interessa recalcar. En aquest àmbit es pot incloure la informació -dues pàgines amb fotos- que ofereixen al lector del "Acto de desagravio a la bandera en la Plaza de la Universidad de Barcelona" (21).

L'acte fou preparat pel General Alfonso Pérez Viñeta, Capità General de Catalunya, per reparar l'ofensa feta el 17 de gener a

Franco i la bandera espanyola -fou llençada de l'edifici de la Universitat una estàtua del dictador i es cremà una bandera. Les versions que de l'acte donen Hola! i Max Gallo són sensiblement diferents. Així, mentre Hola! destaca la "multitudinaria manifestación patriótica (...) a la que se sumaron personas de todas las edades y condiciones sociales -hay que resaltar la gran mayoría de jóvenes asistentes"; Gallo assegura que la tal "muchedumbre" estava formada per "une foule des fonctionnaires présents sur ordre, des soldats en civil rassemblés sur ordre aussi et de tout ce que la ville compte de partisans du franquisme" (22)

En aquesta dècada, Hola! comença a fotografiar, en actes oficials, els ministres del govern, amb preferència per Fraga Iribarne, potser per la cartera de "Información y Turismo" que ocupava i el feia més proper a la revista. De tota manera, aquestes "presències" seran molt minses i només se'ls citarà. Mai una entrevista, un comentari sobre la seva tasca ni una referència a la seva vida privada. L'única gran vedette política espanyola és el dicatdor. Només es faran ressò de l'activitat dels ministres en casos excepcionals, com en morir-se el ministre de l'Exèrcit, Pablo Martín Alonso, al 1964 (23).

Hola! farà alusions constants al Alzamiento y al Movimiento (24).

> -"Los españoles del Alzamiento, acaudillados por Franco y dentro de los cauces del Movimiento Nacional, hicieron posible que nuestro país alcanzase la paz, la seguridad y la eficiencia sin las que no hay empresa viable" (25).

Pel setmanari, trenta-dos anys després de l'inici de la guerra

-"que no había de considerarse un pronunciamiento estéril, al estilo de tantos como habían proliferado sobre el suelo ibérico durante los cien años anteriores"- l'época republicana -"en la que tanto había por hacer mientras las esferas gobernantes se dedicaban a dividir España y a transformarla en satélite del soviet"- segueix essent quelcom a rebutjar i criticar.

La revista no deixarà passar cap ocasió per recordar l'etapa dolorosa de la guerra i el triomf dels "nacionales". En els anys seixanta unirà aquests records amb el resorgiment econòmic, tant punt al 1962 es faci la delcaració de principis del què ha de ser la nova economia espanyola, "que no es sinó palmario y fehaciente reflejo de los beneficios aportados a España entera por cinco lustros de paz constructiva y de sabia dirección en lo nacional y lo internacional" (26).

Aquest escrit, aparegut per la conmemoració del "23 años de la liberación de Barcelona", parlava ja del tot just iniciat "milagro español" (27) i comentava que "las inversiones extranjeras en nuestro país constituyen un claro síntoma de la confianza que España merece por su saneada situación económica, su paz social y su espíritu de iniciativa desarrollado en este cuarto de siglo" (28).

El juny de 1962, en ocasió d'una "Concentración Nacional de Alféreces provisionales en el cerro Garabitas", Franco parlarà de les qüestions laborals -ja s'han iniciat els conflictes a diverses parts de l'Estat amb la conseqüent repressió- atacant "a las maniobras urdidas desde el extranjero, por los acostumbrados enemigos de España" (29)

I és que al llarg dels anys, Hola! seguirà parlant, igual que els qui manen, de la "unidad de los españoles", la "unidad de misión", los "principios inamovibles del Régimen", "los ... años de paz", el "espíritu del Movimiento", "la unidad de destino de la Patria", la "democracia orgánica" (30), "la gran familia nacional"...

Quan li calgui, tersiversarà l'autèntica realitat o bé no la dirà. Mai no sortirà res que mostri l'oposició al franquisme. De tal manera que quan el General viatgi per Espanya, per més que els indrets que visiti li siguin hostils -com Barcelona al 1966 on ja renaixia la consciència nacional; el clergat era força antifranquista i fins l'abad de Montserrat marxà del Monestir per no rebre Franco; i obrers, estudiants i intelectuals despreciaven el règim- tot funcionarà molt bé. Així, segons Hola!, al 1966 les mostres d'entusiasme tributades a Franco a Catalunya foren "espontáneas, unánimes y altamente significativas" (31) i la ciutat de Barcelona "cuya población se volcó materialmente en las calles, se convirtió en viva expresión de gratitud y de mejores anhelos hacia la persona del Caudillo".

Les innumerables ovacions que rebé Franco a Barcelona foren, segons el setmanari: "un renovado testimonio plebiscitario (...) en lo que al caudillaje de Franco se refiere". L'actitud dels catalans envers l'home "providencial que, con su obra de gobierno orientada desde hace 27 años a asegurar la paz y el progreso de España, ha hecho posible el auge sin precedentes que se registra en todas las esferas de la vida normal", no podia ser una altra.

La referència al mot "plebiscitàrio" lliga amb el fet que

al mateix any se celebri el Referèndum per aprovar la "Ley Orgánica del Estado". Hola! escriurà, amb tal ocasió, algunes editorials destacant la importància del "Sí". Aquest fet els servirà per exaltar la personalitat "del hombre que ha dedicado su vida entera en el superior y esforzado servicio a España, gobernante por excelencia (...), Caudillo en las tareas difíciles y decisivas del país, y que ha puesto por delante su fe en Dios y en el pueblo que Este le confió" (32).

Alhora ens recorda que els espanyols votaran el referèndumm "gracias a la confianza puesta en él -el poble- por el Caudillo y Jefe de Estado, Francisco Franco". El poble no hi pinta res. Vota perquè al dictador li sembla oportú. El governa perquè és un disposició divina. No hi ha rès a objectar.

En les dues editorials (33) apareix un nou concepte: "los demonios familiares de los españoles". Aquests, que segons Franco eren: "espíritu anárquico, crítica negativa, insolidaridad entre los hombres, extremismo y enemistad mútua...", suposaven el pitjor perfill pel referèndum que s'havia de votar.

La "Ley Orgánica del Estado" era, segons Hola!, "la culminación de una gloriosa etapa de 30 años al frente de los destinos nacionales" per part de Franco. I la Llei havia de servir per "fortalecer la unidad nacional y grantizar la convivencia tan lograda, tan eficiente de los españoles de hoy".

El fantasma de la por al trencament de la convivència és molt present en aquest cas. Potser hom temia que no hi hagués un nombre suficient de votants favorables en el Referèndum. Per això asseguren que:

> -"Los españoles que por razón de su edad alcanzaron a conocer los tristes e inquietos tiempos de las luchas de clases y grupos, de incomprensiones extremistas y de odios y resabios que destruían en germen las grandes aspiraciones de unas individualidades magníficas, en todo momento alumbradas por la carne y el genio de España, piden encarecidamente a Dios que, bajo ninguna política, bajo ningún pretexto, puedan despertar de nuevo en el alma de nuestro pueblo esos "demonios familiares", tan trágica y expresivamente aludidos por Franco en su último mensaje a las Cortes".

I pels mateixos motius no demanen el "sí" al Referèndum, sinó que el donen per sentat: "Al pronunciar el "sí" que Franco y la historia esperan de nosotros"-, tot argüint les causes per fer-ho, si és que "la hispana nobleza" de tornar "confianza por confianza" pot prendre's com a tal.

L'aprovació multitudinària del Referèndum serviria , per "Hola!" com: "la prueba mejor de esta colectiva fortaleza que hace de España una nación cada vez más respetada y tenida en cuenta".

Per un altre costat, i com ja s'ha apuntat, "Hola!" tractarà, especialment en alguns moments, la política del govern. Això és significatiu, sobre tot en el cas de Gibraltar, reivindicació que la publicació ha defensat sempre (34). Constantment, la secció d'actualitats "7 Días" es veu plagada de comentaris sobre la roca. I serà aquí que la revista es farà ampli rassò del elogis

i premis que s´otorguen a Fernando Mª Castiella, ministre d´Afers Estrangers d´Espanya (35).

En aquest sentit parlarà del premi "Dag Hammarskjoeld" al Mérito Diplomático", concedit al ministre "por su labor en pro de la descolonización de Gibraltar".

I en aquest esforç en referir-se a personatges ilustres que coneguin el tema, citaran al príncep Alfons de Borbó (36) qui donà una conferència sobre el "peñón". En ella atacava a "Inglaterra" i valorava positivament la tasca del govern espanyol. Alhora instava als "habitantes de Gibraltar" per tal que "poniendo los ojos en sus propias conveniencias estudien con sumo cuidado los ofrecimientos de España, se liberen de pasiones subalternas que a nada útil pueden conducir, sometan a crítica y análisis el porvenir que se les brinda a través del Goberno español y no dejen que pase en vano una oportunidad cargada de valores positivos de buena fe y de realismo".

Al mateix temps procuraran desprestigiar a la part contrària, airejant els seus conflictes interns, com a mostra d´incapacitat. En aquest sentit parlaran del divorci del Sir Joshua Hassan, tractat irónicament com "el"primer ministro" de Gibraltar" (37). El divorci de Hassan havia estat autoritzat especialment per la reina britànica perquè "había anunciado que no podría continuar su vida política si era incapaz de resolver sus dificultades domésticas". El motiu del divorci radicava en que "lady Hassan había abandonado el hogar después de comportarse "cruelmente" con él".

L´obsessió d´Hola! per tema és tal que als anys setanta,

amb López Bravo de ministres d'Afers Estrangers, encara insistiran sobre el mateix, mentre anuncien "una solución final positiva al problèma de Gibraltar" (38).

En moments de forta tensió, la publicació dedicarà les seves editorials al tema. Per això, en ocasió del "Referéndum prefabricado para Gibraltar" (39) declaren solemnement que "no tiene sentido convocar un referéndum para algo que puede y debe considerarse resuelto, desde el momento en que España garantiza solemnemente a los habitantes de Gibraltar el respeto a su decisión de conservar la nacionalidad británica, si así lo prefieren, más el disfrute de una serie de privilegios que demuestran la generosidad con que España enfocó desde el primer momento el problema".

Tot el que faci referència a Gibraltar serà ofensiu pel poble espanyol, i d'aquesta manera, qualsevol mostra exterior de solidaritat serà ràpidament reflectida a les seves pàgines (40).

El turisme, fenòmen bàsic per l'economia espanyola, també tindrà molta rellevància a Hola!. S'hi destacaran puntualment tots aquells olimpians que vinguin a passar-hi les vacances -actors sobre tot- o vinguin en viatge de nuvis -pràctica iniciada el 1959 pels prínceps de Lieja, i abans pels de Mónaco, i que a la dècada dels seixanta, els ducs de Ken seran els primers en continuar, igual que els reis de Bèlgica i d altres-. Tot serà ocasió per cantar les excel.lències del clima, les platges, l'amabilitat dels espanyols, la bellesa dels paisatges i la situació de pau i de tranquilitat que regna al país.

I independentment del feixisme, però amb certa relació per

l´origen feixista de l´amistat entre Franco i Mussolini, hom pot dir que Hola! informarà encara del que succeeixi amb Rachel Mussolini, la vídua del Duce, dels amors d´aquest amb Clara Petacci en un dels seus famosos serials, i de la mort de la filla minusvàlida de l´italià, Anna Mª.

La mort d´Anna Mª serveix a Hola! per recordar, l´any 1968 -nº 1236- que el Duce "tuvo durante veinte años en sus manos los destinos de Italia" i que el cognom d´Anna Mª "tiene aún hoy día emotivas resonancias entre la población italiana". La revista tracta amb respecte els neofeixistes:

> "El ataud se encontraba envuelto con la bandera tricolor con el emblema de la Unión de Combatientes de la República Social Italiana, fundada por Mussolini. Miembros de las juventudes neofascistas, con camisa gris verdosa, corbata negra y brazalete tricolor le daban guardia. Cuando el ataud fue sacado de la iglesia, la mayor parte de los asistentes levantaron el brazo derecho mientras numerosas banderas y estandartes de la época del Duce se inclinaban a su paso".

2.3.3.-La Família Reial

Joan Carles de Borbó serà el màxim exponent de la Casa Reial Espanyola. Es així perquè és educat com a successor del General Franco, cosa que es fa efectiva a l'estiu de 1969, amb la seva proclamació oficial.

El seu protagonisme a les pàgines de la revista serà molt menor que el del dictador, i no pels mateixos motius. Franco és sempre el Caudillo, l'home providencial per Espanya. Joan Carles, en canvi, és un príncep entroncat amb la majoria de les Cases Reails regnants a Europa i per aquest fet ja té cabuda al món dels olimpians que tan bé mostra Hola!.

La "dècada de les princeses" serà, doncs, la plataforma des d'on es presenta sovint a Joan Carles. I sempre, invariablement, pels mateixos motius que pot ser retratat Olav de Noruega o Carles de Suècia. És a dir, en primer lloc pel seu casament amb Sofia de Grècia al 1962, que donarà peu a Hola! per fer un número extraordinari. En aquest glossaren la vida del jove príncep i destacaren "el cariño con que España sigue este enlace matrimonial" ja que "sobre los oros y armiños de antaño siguen floreciendo lozanas y amables leyendas de príncipes y princesas que unen sus sueños y sus realidades ante el altar" (41)

En aquesta ocasió, de Joan Carles es destaca la seva "sólida formación intelectual y castrense", decidida "bajo un plan preparado de común acuerdo por el Generalísimo y el Conde de Barcelona (42). La nova parella esdevindrà "modelo y ejemplo de matrimonios cristianos de acuerdo con la mejor tradición española" (43).

El príncep Joan Carles i Sofia apareixaran a les pàgines

SS. AA. RR. la princesa Sofía y el príncipe Juan Carlos, después de contraer matrimonio.

ALBUM

DE LA BODA DE SS. AA. RR. LA PRINCESA SOFIA Y EL PRINCIPE JUAN CARLOS

el regio y magno acontecimiento en un reportaje extraordinario, ...s y fotografías de nuestros enviados especiales en Atenas

84 páginas ... EXTRAORDINARIO ... 10 pesetas

del setmanari amb motiu del neixament dels tres fills, llurs festes d´aniversari, primeres comunions, en les competicions esportives en que participi el príncep, i quan viatgin a l´estranger, bàsicament per assistir als innumerables casaments reials que es produeixen en aquests deu anys. També se´n farà ressó en cas de vacances, festes o recepcions i quan Joan Carles acompanyi al vell general en alguna parada militar o visita oficial.

És important de destacar la rellevància que otorgarà la revista al neixament i bateig del príncep Felip. Importància deguda a l´arribada a Espanya, després de trenta-set anys d´exili, de la darrera reina, Victòria Eugènia. Com ja és habitual, la realitat i el que ens explica Hola! mostraran divergències en alguns punts. Ara bé, Hola! serà dels setmanaris que es farà ampli ressò d´aquesta estada de la reina a Espanya, cosa que no passa amb els mitjans d´informació oficials (44).

Hola! xifra la multitud que la reb a l´aeroport de Barajas en 50.000 persones, mentre que Gallo parla de 10.000. La tracten com a "Su Majestad la Reina". La revista fa una emotiva i, gosaríem dir que carrinclona, crònica de la seva arribada, i otorga tot el protagonisme a l´anciana reina, tant a les fotos com en la seva actitud personal -"emocionada, con lágrimas y sonrisas saludaba a la multitud"- en trepitjar terra espanyola.

Del que no parlarà Hola! serà dels crits de "Viva el Rey!" (45) que es pronunciaren dirigint-se a don Joan , Comte de Barcelona, en abraçar la seva mare. La 'star' és, aquesta vegada, indiscutiblement, la reina. El setmanari parlarà dels cinc ministres que li donaren la benvinguda -però Franco no hi assistí- i dels parents i nobles presents.

¡HOLA!

tografía: S. M. LA REINA DOÑA VICTORIA EUGENIA
E EL BAUTIZO DE SU BIZNIETO, EL INFANTE FELIPE,
DEL QUE HA SIDO MADRINA

REINA DOÑA VICTORIA EUGENIA
SU HIJO, EL CONDE DE BARCELO-
PADRIÑOS DEL INFANTE FELIPE
a la estancia de la Reina doña Victoria
enía en España, en este número

SS. EE. EL JEFE DEL ESTADO Y SEÑORA ASISTIERON AL SOLEMNE BAUTIZO

EN LA CEREMONIA, QUE TUVO LUGAR EN EL PALACIO DE LA ZARZUELA, TAMBIEN SE ENCONTRABAN PRESENTES LOS MIEMBROS DE LA FAMILIA REAL ESPAÑOLA Y DOSCIENTOS INVITADOS

Nº 1235 (17. II. 68)

Evidentment, es farà un gran reportatge del bateig del príncep Felip, de qui és madrina la Reina i padrí Don Juan (46). Hola! però, no diu ni mitja paraula de les tensions que provocà aquest viatge entre Franco i Don Juan, i que aquest rebé ordres del General de marxar abans d'hora, al mateix temps que expulsava del país a don Carlos Hugo i el seu pare Xavier (47).

Aquest gran respecte envers la reina Victòria Eugènia tornà a fer-se patent en morir aquesta l'any 1969. I també abans, el 1968 (48) quan caigué, a casa seva, i fou hospitalitzada. Hola! dedicà moltes pàgines al seu funeral, una biografia per capítols i profusió de fotos i textos emotius (49).

L'enviat especial, Jaime Peñafiel (50) escriví que amb la mort de la reina "una página de la història de España se había cerrado para siempre". Hola! anotà totes les corones de flors que arribaren -"excepto la de la familia real holandesa" (51)- i ens oferí les seves pròpies impresions de l'acte. Així són notables les lloances a Alfons de Borbó -que encara no era promès amb la neta gran de Franco- "un hombre que ha dado la medida exacta y quilibrada de su maera de ser y comportarse y su gran categoría humana como hombre y como hijo" (52).

Com és de suposar, Hola! no farà cap comentari de la crisi oberta entre els Borbons, ni de les baralles per l'accés al tron. Joan Carles tenia al seu favor els falangistes i franquistes, El propi Franco, però, demostrà no estar massa convençut de la fidelitat del príncep al Movimiento, nomenant Carrero Blanco a la vicepresidència el novembre de 1967.

L'autèntic protagonisme del príncep Joan Carles com a futur

N: 130 (2 VIII 68)

rei s'inicia el darrer any de la dècada, el 1969, en ser proclamat oficialment successor de Franco. Amb tal motiu, l'Hola! del dos d'agost d'aquell any -nº 1301- li fou àmpliament dedicat. Publicaran tots els discursos i fotos de l'acte en color. Molts historiadors afirmen que la proclamació de Joan Carles marca el començament dels darrers anys del franquisme, i es produeix en un moment de forta crisi econòmico-turística, molta inflació, agitacions socials arreu i una conseqüent brutal repressió policial.

Com és habitual, la revista no es donarà per assebentada d'aquests conflictes i es limitarà a les lloances per "la extraordinaria trascendencia de este acontecimiento -coronación de una larga etapa institucional en la que todos los españoles hemos colaborado, bajo la dirección del Caudillo".

Joan Carles jurarà fidelitat als Principios del Movimiento Nacional -tot previst per la Llei Orgànica del 1966 que preparava el postfranquisme i que la revista ja comentà en el seu moment- davant l'aprovació de les Cortes. Hola! remarca que l'acte de successió de Joan Carles "es una instauración y no una restauración".

En l'editorial escrita per l'ocasió (53) Hola! valora, de la proclamació de Joan Carles de Borbó com a successor de Franco, el que la continuïtat del règim franquista quedi assegurada. No importa que desaparegui la "era de Franco". Encara que l'etapa de Joan Carles hagi de veure's com a una "Monarquía tradicional, católica, social y representativa", el que importa és el cumpliment "de los principios del Movimiento y de las Leyes Fundamentales constitutivas de la legitimidad política del 18 de julio de 1936".

Això assegurava l'inmobilisme que es mantindria en qüestions polítiques, una vegada Franco, ja molt vell, faltés. En la mateixa editorial es troba una justificació del "alzamiento nacional". L'opinió dels espanyols sembla no importar gens. Ja se suposa que estaran d'acord amb el que Franco disposi -probablement perquè després de tants anys molts hi estaven acostumats, d'altres absolutament d'acord, i els que rebutjaven la dictadura no tenien manera d'impedir-ho.

Segons "Hola!" Espanya sencera està d'acord amb la successió de Joan Carles. I no tant pel que ell pugui valer, sinó perquè és una decisió de Franco. Aquest és qui fa el favor a la "nación" d'arranjar la situació per quan ell mori. Es el "todo atado y bien atado" que escriurà "Hola!" a la propera dècada.

La princesa Sofia de Grècia, futura reina, serà un altre membre important del Gold Gotha quan encara no s'hagi casat amb el príncep Joan Carles. La revista l'emparella tot sovint amb l'hereu al tro de Noruega i s'especula sobre els seus amors, com es fa amb el de les altres princeses, això sí, amb gran respecte.

El seu protagonisme posterior esdevindrà pels mateixos motius que pot sortir el seu marit. O sia, pels neixaments, qüestions familiars o viatges. De tota manera, en alguna ocasió se li dedicarà una atenció especial. Així, per les Fires d'Abril de Sevilla (54) a les que assisteixen els prínceps, "Hola!" cantarà totes les gràcies de Sofia, com no ha fet mai de ningú important en la política espanyola.

Així hom s'assebenta que és d'ençà la seva estada a Sevilla que "la princesa ha calado más profundamente en el sentir popular"

revelació que no s'ha llegit mai sobre Carmen Polo.

Alhora fan referència al seu físic -fins aleshores reservat gairebé exclussivament a les actrius i cantants i a les notes de societat en comentaris com "estaba bellísima vistiendo sus primeras galas de mujer"-. Hola! assegura que la princesa Sofía, "una bella y gentil mujer, se ha sentido piropeada a su paso por las calles y el Real de la Feria, espontánea y graciosamente".

El "Egregio matrimonio" té, doncs, un "viaje inolvidable" i són sempre molt aplaudits allà on van... I sobresortirà, en aquesta crònica, la princesa a qui a la Maestranza, "los toreros brindaban la muerte de sus toros".

Hola! parlarà poquíssim dels altres membres de la Casa Reial espanyola, i només per esdeveniments que afectin llur vida privada. En aquest sentit ens mostrarà el casament de Pilar de Borbó amb Luis Gómez-Acebo (55) i el de Carlos Hugo amb Irene d'Holanda.

És significatiu que en aquests anys no s'otorgui cap protagonisme al Comte de Barcelona. La publicació l'ignora, i quan apareix sol ser com a pare de Joan Carles, fill de la reina Victòria o avi de molts nets. Però mai com a l'autèntic successor del rei Alfons XIII, el seu pare, al tro d'Espanya. En els anys cinquanta no esmentaran les converses i reunions mantingudes amb el General Franco arran de l'educació del seu fill. Això ho citaran de passada en oferir la biografia de Joan Carles quan es casi. Tampoc no descriuran sobre les reunions que mantenia amb els membres de l'oposició monàrquica al franquisme, ni del rebuig que experimentava ell mateix envers el règim.

En la fotografía: La infanta doña Pilar y don Luis Gómez-Acebo, duques de Badajoz, después de la ceremonia religiosa de su boda.

O SOBRE LA BODA ESPAÑOLA DEL AÑO

nta doña Pilar ya es señora de Gómez-Acebo, don Luis, y duquesa de Badajoz

Reportaje —más de treinta páginas— en negro y a todo color de nuestros enviados especiales

Nº 1185 (13-V-67)

la branca dels Borbó-Parma té poc ressò a la publicació. El màxim interès per ells el crea el casament de Carlos Hugo amb la princesa Irene d'Holanda, segona filla de la reina Juliana, per la conflictivitat d'aquest matrimoni. A partir d'aleshores, seran tractats com a membres de l'alta aristocràcia, i molt més per ser ella la princesa rebel d'Holanda -convertida al catolicisme per casar-se amb Carlos-Hugo-, que no per estar entroncats amb la Casa Reial espanyola.

"Irene de Borbón-Parma y Orange Nassau" com l'anomena "Hola!" serà notícia per haver estat a Biafra, com a mostra de que els nobles també es preocupen pels més indefensos, encara que només sigui durant una setmana (56). I el 1968 (57), "Hola!" es farà ressò de "la concentración tradicionalista de Montejurra", destacant-ne l'assitència de "las princesas Irene y Mª Teresa de Borbón-Parma" i adjuntar-hi forces fotos. No hi haurà, però, cap comentari polític, ni una valoració d'allò que l'acte significava pels Borbons i com havia d'inscriure's dins del conjunt de la política espanyola.

Amb motiu de ser la dècada dels casaments reials i del gran protagonisme de la reialesa en festes i esdeveniments de caire divers, s'incorporarà a "Hola!", ja a Madrid, Jaime Peñafiel.

Aquest és, possiblement, el redactor més conegut de la publicació. Peñafiel, "el segundo redactor-jefe por orden cronológico", començà a treballar a la plantilla de la revista al 1967, amb motiu del casament de l'hereu del Principat de Liechtenstein. Peñafiel provenia de l'agència Europa Press, des d'on havia seguit

JAIME PEÑAFIEL, SE INCORPORA A «HOLA»

¡HOLA! se complace en anunciar a sus lectores la incorporación a la revista de JAIME PEÑAFIEL, uno de los reporteros más cotizados de la prensa española.

A sus treinta y cuatro años, JAIME PEÑAFIEL, ha pasado por todas las facetas profesionales, destacando en los grandes acontecimientos mundiales como enviado especial de la Agencia Europa Press a la que ha pertenecido durante nueve años siendo uno de sus creadores.

JAIME PEÑAFIEL ha realizado misiones informativas en Portugal, Francia, Inglaterra, Estados Unidos, Méjico, Bahamas, Bélgica, Holanda, Dinamarca, Rumania, Grecia, Irán, Marruecos, Argelia, Líbano, Dinamarca, Mónaco, Alemania, Liechtenstein, Suiza, Austria, Italia, Jordania, Sahara, Ifni, Irak e Israel... Y siempre consiguiendo auténticas «primicias».

JAIME PEÑAFIEL está considerado como el reportero español que más kilómetros ha recorrido en estos años como enviado especial.

Los lectores de nuestra revista conocen sobradamente su prestigio y capacidad, ya que nos hemos honrado repetidas veces publicando grandes reportajes y grandes exclusivas con ocasión de las bodas reales y principescas más importantes que se han celebrado en el mundo en los últimos ocho años.

JAIME PEÑAFIEL cubrirá como primera misión en ¡HOLA! la fastuosa coronación de los Emperadores del Irán.

N° 1206 (7/X/67)

molts dels casaments reials que es produiren en aquesta dècada i que venien en exclussiva a la revista. Peñafiel és el redactor més conegut perquè, a més de seguir les "Bodas Reales" -que li han pernès d'escriure un llibre- i la Coronació del Sha, ha entrevistat sovint als olimpians més polèmics del nostre temps -Farah, Sadat, Sha- i ha acompanyat els Reis d'Espanya en la majoria dels seus viatges oficials (58).

En el mateix sentit han de contemplar-se les col.laboracions esporàdiques de persones conegudes en un camp determinat, a qui s'encomana que escriguin sobre un fet molt concret. Un exemple seria l'article redactat per Mª Pilar Comín, comentarista de modes de "La Vanguardia", en ocasió del casament dels Reis de Bèlgica. La Comín explicà tots els secretsdel vestit de núvia de Fabiola.

2.3.4. - Ni cubans ni xinesos

La tradicional característica anticomunista del règim, i el seu rebuig a qualsevol persona o cosa que semblés o fos "roja" seguirà reflectint-se a "Hola!".

Els seixanta, al costat de les vides festivaleres, dissolutes i divertides de les stars, i del valor i serenitat exemplars de Franco, hom troba tot el capítol dedicat a la "crònica negra", als espies, al paradís soviètic, ja iniciada els anys cinquanta.

El comunisme segueix essent el pitjor dels mals. Per demostrar-ho "Hola!" se sol servir d'històries amb el famós interès humà, encara que el protagonista sigui un desconegut pel públic lector. La gesta que realitzarà una persona determinada serà el que donarà rellevància a l'acció.

Als esdeveniments esmentats en els seixanta, a més dels espies i de les fugides dels Estats de l'Est, afegeixen les actuacions de persones conegudes com a dirigents de països comunistes.

"Hola!" es passa gairebé trenta anys descobrint espies. Aquestes històries poden estar situades a seccions com "Novela-realidad de la semana", en cas de ser folletinesques i on entri l'amor. (59). Altres vegades ens revelarà afers de més grandaria com "Red de espionaje soviético descubierta en Alemania", i naturalment, els que es preocupen d'organitzar-ho tot són els agents a sou del KGB.

Les altres novel.les reals que gaudeixen d'un èxit considerable són les de les fugides dels països socialistes. Quan més ro-

cambolesques siguin, millor. Per això hom es troba amb matrimonis de conveniència entre hongaresos i suecs per escapar-se d'un país determinat (61); històries de seduccions de noies occidentals per treure la pròpia esposa del Berlín Oriental (62); fugides en portaequipatges de cotxes (63);o l'habilitat per escapar-se d'un equip olímpic comunista. (64)

En parlar dels països de l'Est, Hola! sembla tenir molt clars els conceptes de llibertat i de respecte a les persones. Qualifica el "mur de Berlín" com a "el muro de la vergüenza, por cuanto rebaja y humilla el concepto de libertad de la época que nos ha correspondido vivir". I la diferència entre el món socialista i l'occidental recorda excessivament a la diferència establerta entre els "rojos" i els "nacionales". Com a prova: "En los controles fronterizos rojos se registraba muy detenidamente cada coche antes de dejarlo pasar al mundo libre".

Quan puguin informaran de fets patètics i de la crueltat dels països comunistes com en "El caso de las ocho monjitas expulsadas de China" (65). En aquest cas, la crítica és contra la "Revolución cultural" xinesa, presa per "gamberrismo desatado y en progreso creciente, con todas las garantías de impunidad que le confiere la aquiescencia gubernamental".

Les peripècies de les monges expulsades, "víctimas del odio comunista" és l'excusa ideal per atacar un Estat llunyà del que no hi ha massa informació. La dicotomia entre els bons -"las religiosas constituían la retaguardia de un ejército de amor y de paz que penetró en China a finales de siglo pasado, instalando en las regiones más remotas imponentes obras sociales"- i els dolents -"guardias rojos"- serà total.

Sobre la Xina, Hola! sentirà una especial predilecció per l'esposa de Mao, de qui se'n ocupen periòdicament a la secció de "Siete Días", o en articles més amplis. Les notícies sobre Chiang Ching solen referir-se a possibles malalties, a l'abandó de la política o a les seves "virtudes comunistas", tractades despectivament.

També de la Xina escriurà sobre la mort de Pu Yi, "último emperador de China", de qui dóna una petita biografia, destacant tots els anys que fou presoner de Moscú i de Pekín i resaltant que "vivía últimamente en Pekín como jardinero y como muestra de la clemencia comunista china", de la que Hola! no en confia, precisament.

Entre els líders comunistes, l'altre que ocuparà, breument, l'atenció de la publicació serà Fidel Castro, que es posarà de moda els seixanta. Com és habitual, no es parlarà d'ell com a polític, sinó en aquest cas pels seus amors, i aprofiten per acusar-lo, veladament, de la mort del "Che" Guevara (66).

L'esment a Fidel Castro -"el barbudo personaje"- és sempre despectiu i tant serveix per desprestigiar-lo a ell com a les seves idees: "Castro envió al "Che" a organizar guerrillas, "frentes de liberación" y demás cosas del "folklore" comunista para la exportación a los países sudamericanos".

Potser el que Hola! dediqui atenció als pares de la revolució cubana -"el cabecilla comunista argentino-cubano Ernesto "Che" Guevara" i Fidel Castro "jefe del Gobierno cubano y amigo y mandamás de Guevara"- és perquè a la dècada dels seixanta hi ha una profonda admiració per aquesta gesta a l'Estat espanyol, per

-120-

Al. 898 (3.VI-63)

part de l'oposició al franquisme (67) i així, la missió de la publicació és la de criticar-los al màxim per contrarrestar el seu èxit.

2.3.5.-La religiositat-

El món religiós d'Hola! seguirà essent el catòlic, perquè l'Estat es declara confessional. La religió és encara molt important i sol oposar-se a "materialismo", "marxismo", "comunismo".

Les pàgines anteriors dedicades a l'anticomunisme estan fortament lligades a aquest apartat, ja que ambdós solen relacionar-se gràcies a Hola!. Sens dubte, l'exemple més clar seria un "anunci" aparegut ja al final de la dècada -nº 1290 de maig de 1969- , a doble pàgina, en que sota el títol de "Conspiración contra la Iglesia", ens expliquen les accions de propaganda del Partit Comunista Xinès, que tenen com a objectiu: "destruir la Iglesia católica, reemplazar el elemento religioso por el marxista, desarticular la Iglesia del Vaticano y consagrar sacerdotes marxistas en el seno de la Iglesia".

El mateix anunci, que sembla ser fou enviat a altres publicacions periòdiques i diaris per tal que el publiquessin, es dirigeix, probablement perquè aquesta és una revista "femenina", a la dona, "de quien depende que gran parte del mundo sea ateo o cristiano. De quien depende que gran parte del mundo crea o no en Dios".

Apart de l'anunci, Hola! aprofitarà qualsevol ocasió per defensar la religió catòlica "que aporta un dogma y una moral

¡HOLA!

FARAH DIBA MARAVILLOSA MAMA

AMENAZA DE UN ATENTADO CON BOMBAS NO
IO QUE MARLENE CANTASE EN ALEMANIA

consistentes y una permanencia y una perennidad que llenan de confianza a los hombres (...) en un mundo en plena transformación donde constantemente se hunden valores y cada uno se pregunta qué ocurrirá mañana" (68).

El catolicisme, la religiositat oficial segueix essent à la dècada dels seixanta, vital pel poble espanyol. Per Hola! Espanya és l'indret més catòlic de la terra, encara el 1968 quan és produeixen grans canvis a l'interior de l'Església. Per la revista Espanya és "el altar mayor de Semana Santa", ja que "ni en el Jerusalén actual ni en la Roma vaticana alcanza el eco y profundidad que en nuestro país en el drama de la pasión"(69).

A què es deu aquesta bona predisposició al catolicisme dels espanyols? Segons Hola! "es posible que la causa tengamos que buscarla en la especial disposición del pueblo español, que, como ningún otro, conoce íntimamente y cara a cara la muerte; que como ningún otro es capaz de morir por un ideal y por amor al prójimo". Aquesta és la raó, doncs, per la qual el poble espanyol " ha podido comprender y asimilar la maravillosa lección de Cristo y el misterio más grande de nuestra fe".

La religió a més de servir per demostrar que tots els espanyols són bons perquè són catòlics, també l'usaran per finalitats propagandístiques. Aquesta propaganda és palesa en aquesta dècada per les "conversions" al catolicisme, ja iniciades els anys cinquanta. Entre les més destacades hi ha la de Susan Hayward, de la que diu que "su conversión al catolicismo habrá contribuido, sin duda, a reforzar, a consolidar su paz espiritual" (70). El d'una filla dels president Johnsonn dels Estats Units, sobre el

que també insisteixen en una possible conversió, donat que "busca con ahínco en la religión la fuerza moral y la serenidad que necesita"; el de l'actriu Catherine Spaak, a qui "el amor de su novio, Fabrizio Capucci, ha llevado a la conversión" (71) i redacten sovint sobre una futura conversió de la princesa Soraya, que no es fa efectiva.

Qualsevol personatge famós que es bateja esdevé, automàticament, més feliç, més serè, gràcies a la fortalesa moral que se li encomana. La religiositat no és, precisament, una característica dels olimpians que surten a "Hola!" -menys els reis-, i per això, quan algun d'ells asopta públicament el catolicisme, ho consideren una gran notícia, destacable pel seu interès humà, moral i cristià, a més per la fama del protagonista.

I seguint amb el catolicisme, dir que igual que passà amb Pius XII i Joan XXIII, Pau VI serà, des de l'arribada a la cadira de Sant Pere, una important star per la revista. "Hola!" sembla no haver-se assabentat que Pau VI no era gaire partidari del franquisme, Fins i tot quan era el Cardenal Montini de Milà, protestà pel Consell de Guerra a tres anarquistes espanyols. Aquest gest li valgué dures crítiques del govern espanyol, telegrames de Castiella i acusacions d'irresponsabilitat des dels diaris.

"Hola!" valorarà del nou Papa, el dia de la seva proclamació, les virtuds de Pau VI com a "hombre, sacerdote, diplomático y pastor de almas". I reproduirà el telegrama que li envià Franco felicitant-lo per la seva elecció, i del que li retornà Pau VI agraint-li el gest.

A partir de llavors el nou Papa serà conegut com "el Papa viajero", ja que visitarà tots els continents. Serà tractat com un cap d'Estat en visita oficial, al que s'hi afegirà la vessant espiritual. A més hom parlarà de les seves malalties, les estades a Castelgandolfo, la rebuda dels nens de l'Operació Plus Ultra, etc.

No esmenten les seves declaracions i quan es faci serà per causa de les ensenyances i "decrets" que estiguin més d'acord amb el catolicisme oficial espanyol. Així, com ja s'ha dit, "Hola!" no reflectirà mai els disturbis i conflictes en el sí de l'Església i seguirà les ordres de la jerarquia.

Donat que l'Església oficial espanyola "s'oppose au divorce, au contrôle des naissances" (73), "Hola!" publicarà articles en els quals el Papa es mostri contrari a aquests temes. En aquest sentit, el "7 Días" de febrer de 1967 -nº1171- destaca l'opinió del Papa sobre:

> -"El divorcio no es remdio a unos males que, muy al contrario, agrava al favorecer el egoismo, la discordia y la infidelidad, allí donde debe reinar la paciencia, el amor y la concordia".

Sobre el control de natalitat, el 1966 destacava que Pau VI meditava a Castelgandolfo sobre aquest tema, però encara no s'havia pronunciat al respecte. La revista, però, escrivia en contra del control.

I quan es decideixi el "No a la Píldora", "que era de esperar" (74), "Hola!" li otorgarà una pàgina per destacar que "su

decisión está inspirada por las normas divinas, la dignidad de los esposos y la caridad pastoral". Per "Hola!" els motius econòmics, personals, sociològics i polítics en favor del control "resultan marginales" i l'únic que de debó importa és "la salvación del alma". La publicació, sempre d'acord amb les decisions de qui mana, -sobre tot si aquestes són idèntiques a la de la jerarquia espanyola conservadora- es congratularà de la decisió del Papa. Sobre tot per Espanya, la qual "ha respondido con gratitud de campo bien abonado a la palabra y a la voluntad del Papa, autoridad máxima en materia de fe para la casi totalidad de esta gran familia nacional, nacida en el seno de la Santa Madre Iglesia Católica y perseverante sin reservas en la obediencia al Vicario de Cristo cuando señala caminos de salvación como El sólo puede hacerlo, asistido por el Espíritu Santo, fuente inagotable de bondad y de sabiduría".

També hom troba algun article sobre el paper que juga la dona al sí de l'Església (75). En aquests es constata que la dona és "una ciudadana de segunda categoría". De tota manera això no és tan dolent perquè serveix per "estimular los ánimos".

En el "XVI Congreso de las Organizaciones Católicas Femeninas" les reivindicacions de les dones -"lo cierto es que la mujer está cambiando"- no són "feministas", sinó que es limiten a expressar "su anhelo de participar en la formación de un mundo nuevo". "Hola!" comprèn la por i els perills "de la emancipación femenina llevada hasta sus extremas consecuencias". Però també creu en la necessitat de "solicitar el ascenso de la mujer como persona, de acuerdo con lo que afirma la encíclica "Populorum Progressio"".

No hi ha cap anàlisi de fons dels problemes de ser dona; de la desigualtat d'oportunitats laborals, de promoció, de la càrrega de les tasques de la llar, del que suposa el no-control dels neixaments, etc. I és normal si hom pensa que per la publicació el millor és ser "esposa y madre" (76).

Així doncs, sempre els missatges religiosos seran conservadors, perquè la publicació, ella mateixa, ho és molt.

2.3.6. - La gran resistència als canvis

La dècada dels seixanta és interessant per observar el "canvi de mentalitat" o la defensa dels valors autèntics, de sempre, perquè és una època de moltes innovacions, sobre tot entre el jovent.

I no és que la revista es faci ressò ni escrigui cròniques sobre els diferents corrents de pensament i d'actituds que experimenta el món occidental. El que passa és que, degut a les seves informacions sobre els olimpians, es veuran obligats a demostrar que coneixen els "Beatles" o els "Rolling Stones", per exemple.

El conservadurisme d'"Hola!" no és res més que el reflex del sentir dè part del poble espanyol, dels més reaccionaris. Es palesarà en els escrits sobre els artistes. "Hola!" comença atacant els "Beatles" per "modernos", però acaba deixant-los bé -"Los Beatles son pulidi os y pulcros dentro de su peculiar modo de vestirse y peinarse"- davant de l'èxit del nou grup, els "Rollings".

Del "desastrado grupo inglés" (77) en dirà que són "cinco mocetones muy melenudos (...) que forman un curioso equipo: indolentes, impertinentes, parcos en sonrisas y en palabras". Hola! escriurà sobre els "Rolling" quan facin algun concert qué acabi amb disturbis com el de "50 butacas destrozadas, once agentes de policía contusos y uno mordido y 85 jóvenes en la comisaría" celebrat a l'Olympia de París.

Hola! no se'n sap avenir de que individus d'aquest tipus tinguin èxit: "Como greñudos, mal trajeados y haciendo gala de zafiedad (...) consiguen electrizar al público, provocando el consabido festival de epilepsia colectiva, es un fenómeno no bien aclarado hasta ahora". I naturalment, el que dóna a entendre és que aquests tipus només poden agradar a las "largas melenas masculinas" que sol haver-hi a les sales on actuen.

Per altra banda, Hola! defensarà el grup "Viva la Gente", que visita al Papa i és "una sana corriente antibeatnik que intenta conseguir un mundo mejor" (78). Per la revista hi ha una diferència bàsica entre els joves bons i els dolents. El maniqueisme és sempre present.

En aquest cas els dolents són "los beatniks, los hippies y cualquiera otra de las manifestaciones de desequilibrio que prenden en determinados sectores juveniles de nuestro tiempo". I els bons són "una especie de cruzada pacífica, para la conquista de la fraternidad humana", els "Up with People!". (79)

La diferència entre els bons i els dolents sol marcar-la l'aspecte exterior. Així, mentre els dolents són barbuts i melenuts, invariablement, els bons van amb "cabellos cortos y las ca-

ras cuidadosamente afeitadas los muchachos y faldas de longitud normal las chicas".

La referència a les faldilles es mereix un apunt més ampli, perquè a les pàgines d'Hola! hi ha una autèntica batalla, ja des de finals dels anys cinquanta, sobre la "minifalda". Hola! en serà una severa detractora durant molts anys. Després, donat que la porta tothom i no s'enfonsa el món, s'hi habituen i acaben dient, molt comprensivament que "aunque en varias ocasiones se haya pronosticado el final de la minifalda, ésta ha sido ya adoptada por demasiadas jóvenes y tampoco a las menos jóvenes disgusta ya, el enseñar un poco de pierna"(80).

Això no obstant, les discusions sobre la "mini" involucraran als olimpians que en donaran la seva opinió. I aquestes procuren que siguin desfavorables al fenomen quan la publicació l'ataca i favorables quan ja la han acceptada (81). Les mateixes crítiques les reben les cases de modes quan presenten models que Hola! considera estrafalaris. Així, la col.lecció de Feraud pel 1967 que pujava les faldilles fins a "los treinta centímetros sobre la rodilla" serà qualificada de "un espectáculo prolongado en infinidad de excentricidades".

Un altra símptoma de la dècada serà la violència. Violència que només esclata a l'estranger i que Hola! jutja durament. En canvi ignorarà els disturbis estudiantils i obrers a l'interior del propi Estat, la repressió policial, els assassinats i condemnes a morts de militants polítics.

La revista farà llargues i sentides editorials condemnant

la violència quan assassinin al president Kennedy i al seu germà Robert, o a Martin Luther King. En aquestes ocasions parlaran de democràcia, de votacions, de suport del poble, com si visquessin la situació a diari.

En l'editorial "El revolver contra las ideas" deguda a l'assassinat de Robert Kennedy, Hola! qualifica a la víctima com un home que "llevado de una vocación superior, de un patriotismo sin límites y de un espíritu cívico a toda prueba, pugnaba por conquistar gentilmente la aprobación de sus conciudadanos a las ideas que exhibía y hacer que esta aprobación se manifestase en las urnas".

La revista s'esgarrifa davant d'aquestes morts perquè aquesta és la reacció lògica "de cuantos todavía somos capaces de pensar y de respetar el pensamiento ajeno".

Hola! fa escarafalls a la violència, però ja en els primers anys de l'etapa procurarà ensenyar qualsevol acte violent que protagonitzi la nova generació. Per setmanari, aquests esclats de violència no són normals:

> -"No hace falta entrar en el análisis de las revueltas que se registran en casi todos los países de Europa, para darse cuenta de que algo profundamente diverso agita a la actual generación con respecto a las generaciones anteriores. Algo que no tiene nada que ver con el espíritu iconoclasta y anarcoide que parece haber acompañado casi siempre el crecimiento de cada generación."

¡HOLA!

LOS ANGELES

Ambassador hotel

...tras Robert Kennedy, desde el podium ...bassador de Los Angeles, proclama su vic... al de California. Junto a él su esposa Ethel ...spués, Bob cae mortalmente herido. Esto ...e fotografía del senador filmado en vídeo...

ASESINATO DE LOS ANGELES

Y ETHEL KENNEDY: DE LA FELICIDAD A LA TRAGEDIA

FAMILIA SERENA Y CONFIADA HASTA EL MOMENTO FATAL

REPORTAJE A COLOR Y NEGRO DEL CRIMINAL ATENTADO Y DEL ENTIERRO DE BOB KENNEDY

Els protagonistes de les violències solen ser "jovenzuelos" pertanyents als nous grups moderns -"Nueva batalla en Hastings... entre Mods y Rockers" (83). Hola! es refereix a llurs actuacions com a "orgías de vandalismo"i descriu les seves armes -"ladrillos, vallas de metal, navajas, cinturones con grandes hebillas de chapa"- i el seu aspecte personal.

L´aspecte personal, com ja s´ha vist, és bàsic, perquè la publicació creu que el vestit és el mirall de la persona. Així hom sap que "Los Mods llevan trajes ajustados, camisetas de punto estilo norteamericano, zapatos puntiagudos y ofrecen a veces un aspecto casi refinado. Los Rockers, en cambio, lucen chaquetas y pantalones de cuero con consciente descuido y largas cabelleras a lo vikingo".

Quan descriuen els esclats de violència, la revista està sempre a favor de l´ordre, o sia, la policia, que acostuma a donar "muestras de calma,valor y habilidad".

Una altra lacra dels temps és la droga. Hola! sabrà que existeix gràcies a les seves històries de toxicómans. Habitualment són joves, alguns considerats un "parásito indeseable" (84) i als que s´ha de donar "una breve pero dura lección".

Hola! posarà en guàrdia sobre "el peligro de las drogas suaves" (85) que condueixen "a la pendiente de la degradación física y moral o a la antesala de la locura". Alhora, lloarà els pares que denunciin els propis fills a la policia per consum d´estupefacients. Un exemple és el del General Henry Alexander -nº 1178- que denuncia la seva filla a la policia perquè li troba hachís al bolso.

De Titti en criticaran els innumerables idilis, els intents de suicidi, la seva irresponsabilitat. D'Alexandre, "sus espectaculares garbeos por las boites de nuit de París" (86), el que no estudii i les seves acompanyants. Alexandre tindrà en contra "el ambiente morigerado y virtuoso de la Corte de Fabiola y Balduino" i Titti la rigidesa paterna.

"Hola!", en canvi, no parlarà de la separació matrimonial dels ex-reis d'Itàlia, i que la seva filla no hagi gaudit mai d'una autèntica llar. Tampoc no parlarà del rebuig del poble belga i de la mateixa Fabiola envers la mare d'Alexandre, i del desprecio amb què és contemplat el segon casament de l'ex-rei Leopold. Les crítiques d'"Hola!" sempre s'aturen en les persones i els actes que han protagonitzat directament. No hi ha mai una anàlisi de fons ni un intent d'arribar a les arrels dels conflictes.

2.3.7.- Alguns personatges internacionals.

En els anys seixanta, i en l'aspecte de la política internacional, apart de les referències als europeus, hi haurà una certa predilecció per altres personatges. Aquests estan allunyats físicament d'Espanya i la seva importància, per la revista, rau sovint en fets que no tenen res a veure amb la seva condició de polítics. Entre aquests hom pot esmentar Indira Gandhi, Madame Nhu i el president indonesi Sukarno.

Indira Gandhi i la senyora Nhu apareixen pel fet de ser dones, com una ministre anglesa, cosa inusual en la política. La "primer ministro con sari" serà retratada amb certa periodicitat

en cròniques d'actualitat augurant-li mals temps. D'Indira es dirà el 1964 (87), que es "hija y principal colaboradora, confidente y asesora y la más auténtica intérprete de la política de Nehru".

De la "señora Gandhi" -"capaz de unir a las opuestas facciones del Partido del Congreso, que es el que manda en la India"- diran que si arriba a Primer Ministre "sería la más poderosa mujer desde el punto de vista político, conocida en la historia de la humanidad". I a més, això suposaria "la culminación de todas las esperanzas de las sufragistas y demás partidarias de la emancipación femenina".

Quan Indira és només col.laboradora de Nehru asseguren que "siendo presidente del Partido del Congreso hizo una purga implacable en la organización y desarticuló el poder de los comunistas en la provincia de Kerala". Cosa que donades les característiques d'"Hola!", els sembla bé, i no dubten que arribi a conquerir el poder.

Tot i els elogis, en el moment que Indira sigui cap de govern, parlaran d'ella, sobre tot, per les disposicions que prengui respecte de les vaques sagrades (88), ja que "autorizar que se mate a esos animales en la India equivale a una revolución". Nehru, tildat d'"autocràtico" mentre manà, esdevé a la seva mort un home prudent. La seva filla, en canvi, només pel fet de ser dona pren decissions agosarades (89). Quan parlin de la primer ministre de la India ho faran per les seves decisions polítiques i poques vegades parlaran de la seva vida familiar, per més que, de tant en tant, sabem que el seu fill s'ha casat amb una italiana o coses semblants.

La senyora Nhu és per "Hola!": "la dama de Saigón", "la leona", "el cerebro del Gobierno del difunto presidente de Vietnam del Sur, Diem". S'ocuparan d'ella pel fet de ser una dona preocupada per la política -"estaba al corriente de todo cuanto sucedía en el palacio de su cuñado, el presidente Diem" (90)-, ser guapa,"cristiana practicante" i instal.lar-se a París a escriure les seves memòries.

Es compadeixen d'ella perquè queda vídua amb quatre fills "durante la revolución". I l'admiren perquè "es una mujer bella e inteligente que, de igual modo que Cleopatra, pudo haber transtornado el curso de la historia". Alhora en destaquen que de les seves memòries -"que serán un éxito de librería"- ja tenen ofertes per ser portades al cinema.

Com és habitual, cap referència real a la guerra del Vietnam. Aquesta, però, els preocupa molt. No n'explicaran mai les causes, ni els interessos de les superpotències, l'ús d'armes bacteriològiques, i de napalm... Llurs referències al Vietnam seran per explicar-nos que alguns olimpians -Yul Brinner, Mia Farrow- adopten nens vietnamites. En comptes de ressenyar els horrors de la guerra, "Hola!" destacarà la bondat dels famosos i la felicitat que tindran, a partir d'aquests moments, els nens adoptats. O també parlaran del Vietnam per explicar, com si es tractés d'una nostra del folklore nacional, que allà hi ha exèrcits de dones (91).

El Vietnam serà l'excusa per glossar la vida d'alguns membres de l'administració nordamericana. Com ja és costum des del 1953, els polítics nordamericans seran tractats admirativament.

Un exemple és el proclamar a Averell Harriman, "viajante de la paz" (92). Aquest és l'encarregat de les converses de pau amb els representants de Vietnam del Nord. La guerra de Vietnam ha estat un desastre, i Hola! diu de les negociacions de pau que són "la más delicada y dramática tarea diplomática en que los Estados Unidos se vieron desde el fin de la Segunda Guerra Mundial".

Ofereixen una llarga biografía de Harriman, "el viejo cocodrilo", considerat el millor negociador que es podia haver trobat. Entre les lloances a Harriman hi haurà un forat pel pesimisme i l'atac polític. Però no contra els nordamericans, sinó contra els norvietnamites, ja que "si los comunistas continúan con su teoría de pelear mientras se negocia, hay el riesgo de que terminen por matar las negociaciones de París".

I com es deia al començament, les dones tindran poca importància quan es tracti d'afers polítics. Quan es parla d'elles es dubta, sistemàticament, que serveixin pel càrrec -veure Indira- A vegades sembla que només donin notícies de dones manant per poder-ne destacar els defectes. Un exemple seria el de Barbara Castle, ministre de treball de la Gran Bretanya (93). La seva biografia no és tan magnífica com la d'un home i en ella compta més el seu aspecte personal que la seva capacitat intelectual:

> -"Cuando el Primer ministro designó a la señora Castle para el Ministerio de Trasportes, sucedióronse ásperas críticas contra aquel nombramiento: dicho puesto no parecía el más acorde con la aparente fragilidad de la Castle y, en términos generales, con la condición de mujer".

Per donar la raó als anglesos informen de que "no poseía ni siquiera el carnet de conducir", i que l'anomenaven "Alicia en el país de las maravillas, aludiendo irónicamente al hecho de su entrada en un mundo del que no sabía nada".

Com si el treball d'una dona fos diferent del dels homes quan ocupen un mateix càrrec, i no tinguessin els dos sexes la mateixa capacitat resolutiva, Hola! fa saber que: "en las reuniones ministeriales discute con fervor, con pasión, y para imponer su punto de vista, no desdeña el empleo de recursos exquisitamente femeninos, como el de las lágrimas".

De tota manera, Barbara Castle no és una dona complerta. Se sap, com de passada, en comunicar als lectors que si pot dedicar moltes hores al seu treball és degut "al hecho de no tener hijos", encara que estigui casada. Perquè encara que la notícia sigui el fet que la canviin de ministeri, Hola! troba l'ocasió per dir-nos com conegué al qui és el seu marit i on passa els caps de setmana.

Abans hom ha esmentat al president Sukarno. Aquest no sortirà a Hola! tampoc pels seus propis mèrits, sinó pels de la seva quarta esposa, que arriba un dia a París i acaba essent considerada una "play-girl", intervenint a totes les reunions frívoles de la jet-society.

La japonesa Ratna Sari Dewi, "la cuarta madame Sukarno", sobresortirà per la seva bellesa, les bones relacions amb el gran món de París i el fet de viure "lujosamente en París... y nadie sabe de qué". Hola! dóna àmplies biografies de Ahmed Sukarno (94)

per destacar-ne que prohibí el Partit Comunista, que menava una vida força dissoluta -casat sis vegades i amb múltiples favorites- i que tenia "una sensualidad desbordada".

En les primeres informacions que hom escrigui de Ratna Dewi assabentaran als lectors de l´opinió que els mereixia als generals i familiars de Sukarno la japonesa -"a quien llamaban despectivamente la Geisha y acusaban de "espía de Pekín" y "agente comunista" de la que había de desconfiarse tanto como de su marido".

En algunes cròniques aludiran que ella l´únic que desitja és reunir-se amb Sukarno, al costat d´altres segons les quals "pone la nota exótica en las fiestas y acontecimientos del "tout Paris". Sukarno desapareix en aquesta mateixa dècada, mentre que Ratna Dewi -anomenada Dewi Sukarno a partir de la mort de l´indonesi- seguirà essent l´objectiu dels fotògrafs per qualsevol festa, casament i flirt que sostingui.

Així doncs, els personatges importants a nivell mundial -com Indira o Sukarno- queden amb l´estrella malmesa a Hola!. Són atesos per afers aliens gairebé sempre a la seva política, i d´aquesta només en donen alguna pinzellada sense preocuparse per valorar-la o arribar a les arrels de la qüestió. Aprofiten un fet d´actualitat per incloure la seva visió personal del món; la seva opinió sobre una persona determinada, que no és un autèntic olimpià, i després se´n obliden.

El més important d'aquesta dècada és la incorporació del color a les portades i a les pàgines interiors, dedicades a les imatges dels esdeveniments quotidians més importants. El progrés de la revista es demostra en l'augment constant de pàgines, que està en funció del volum de publicitat. I que aquesta augmenti és un símptoma de prosperitat general.

De la mateixa manera que la dècada dels cinquanta pertany, -per la majoria d'informació que inclou, el tipus de publicitat- als actors i actrius europeus i nordamericans, la dècada dels seixanta pot considerar-se la de les princeses.

I és així perquè és l'època en què les Cases Reials d'Europa tenen més membres en edat de casar-se. I a "Hola!" quan no es facin àlbums pels seus matrimonis, s'ompliran les pàgines dels possibles prometatges, les festes on es troben els prínceps i se n'acaben omplint de fotos dels nous nadons reials.

A més dels prínceps i reis, també es faran ressò dels casaments d'altres membres de la noblesa europea. Només otorguen importància a quatre cases reials no europees: Japó, Pèrsia, Jordània i Thailàndia. Pel que fa a la noblesa hispana, només la Duquesa d'Alba surt a la revista.

Això no obstant, no oblidaran les stars, a les quals hom pot criticar més fàcilment, i fins i tot judicar-ne els actes, que no a les testes coronades. La seva davallada, però, es fa palesa en desaparèixer totes aquelles seccions que s'ocupaven de les intimitats de Hollywood. Només resten les antigues de

crítica de de films i el "Cinegramas".

Hi ha, en aquesta etapa, un fet significatiu i és la inclusió de polítics estrangers, sobre tot nordamericans, arran de l'arribada a la Casa Blanca de John F. Kennedy. El "clan Kennedy", i sobre tot Jacqueline, ocuparan molts espais de la revista: pilons de fotos i serials sobre les desgràcies que han patit, la mort dels germans, la nova vida de les vídues... Poquíssimes vegades faran valoracions polítiques de llur tasca -això només és per Franco i a les editorials-, i només es preocupen d'ells per les qüestions familiars i de vacances.

A partir de Kennedy, la revista es preocuparà per tots els presidents nordamericans que el succeeixin -abans ja havien parlat de Truman o d'Eisenhower, però molt menys- i poc a poc, sortiran alguns d'europeus i d'asiàtics com la ja esmentada Indira.

Pel que fa a Espanya, el protagonista indiscutible és Franco. Joan Carles de Borbó sol ser tretratat per dos motius: el primer per ser príncep, i això ja és important; i en segon lloc per haver estat escollit com a successor del dictador.

El setmanari es farà ampli ressò dels viatges oficials d'uns monarques als altres països. Això els donarà ocasió per a omplir la revista de fotos, comparar els vestuaris de les reines, parlar dels menús oferits, el color de les estovalles, les visites als hospitals, l'efusivitat del poble que els reb... Però mai no s'esmenten els motius polítics i el rerafons d'aquests viatges oficials.

A més dels olimpians habituals en sortiran de temporals com les darreres misses, els nous valors de l'espectacle, els esportistes més famosos que participin en unes Olimpiades, els darrers operats del cor, els astronautes que vagin a la lluna, la popularitat dels quals durarà el mateix que el seu viatge, etc.

Serà una gran època per la crònica negra, perquè hi ha profusió de segrestaments, assassinats rituals, espies rojos i fugides dels països de l'Est, pel que la barreja de misèria i de frivolitat seguirà imperturbable.

Les cròniques de societat es limiten, com a secció, als "Ecos Mundanos" de l'etern Hugo de Lys. De fet, però, gairebé tota la informació en forma de reportatges i cròniques és ja una "nota de societat", si bé de la més encimada, o sia, de la noblesa mundial.

Les seccions femenines queden definitivament reduïdes a les pàgines de modes, receptes de cuina, mentre que algun número dels anys seixanta encara s'hi posa algun consell de bellesa (95).

Els relats i les novel.les desapareixen del tot, ja que els serials dedicats als reis són millors i més fantàstics i plens d'amors, intrigues i aventures que qualsevol relat fictici -entre els més famosos es pot citar el dedicat a la vida amorosa del Sha o les desgraciades memòries de la reina Joana de Bulgària.

Només entren dues noves seccions. Una d'elles, "Apellidos Españoles", deguda a l'art de "Emilio de Ruy-Wamba", que ens

explica els orígens nobiliaris de cada cognom i en dibuixa l'escut. Com es pot veure, molt en consonància amb l'esperit aristocratitzant que adopta la publicació en aquesta etapa.

La segona novetat serà la col.laboració de Tico Medina (96) en exclusiva per "Hola!" amb "7 Días: 7 nombres de mujer", a partir de 1960, on al costat d'una foto de l'interessada hi afegirà un breu comentari. Hi surten dones conegudes o desconegudes, però sempre per un motiu d'actualitat -casament, bateig, aniversari, debutar al cine, trencar-se una cama...- que Medina s'encarrega d'exposar. Aquesta pot inscriure's fins l'intent de la publicació de recaptar, en aquests anys, periodistes coneguts, que ajudin a elevar l'status de qui hi surt i de qui compra la revista, augmentant-ne la categoria.

NOTES

1- "La plupart des observateurs actuels considèrent que les années 1950-63 marquent le passage de l'Espagne au modèle occidentale de croissance".(Témime i altres. Op. cit. P. 261.)

2- "Cette politique d'industrialisation rapide sacrifie même délibérement l'agriculture". (Hermet. Op. cit. P. 127)

3- Gallo. Op. cit. P. 326.

4- Gallo. Op. cit. P. 326.

5- "En 1965 et plus encore en 1970, l'Espagne n'est plus le pays sous-développé à dominante agraire qu'elle était en 1950. Devenue plus industrielle qu'agricole, elle présente un taux de croissance de produit national qui dépasse entre 1960-66 ceux de la CEE et même du Japon" (Hermet. Op. cit. P. 120)

6- Segons Joan Vida un dels elements que contribueix a la posició crítica del clergat més sensibilitzat, sobre tot el basc i el català, és el Concili Vaticà II i l'actuació de Joan XXIII. Hi ha un trencament brutal entre les velles jerarquies eclesiàstiques franquistes i el jove clergat antifranquista que rebutja la justificació ideològica del règim i de la guerra i dóna el seu suport a les classes oprimides i als moviments antifranquistes.

7- Carrero Blanco era gran amic de Franco i el seu cervell gris. Proper a l'OPUS, era favorable a Joan Carles. Ell era el "chanceler de fer" que volien els tecnòcrates. (Gallo. Op. cit. P. 436)

8- Gallo. Op. cit. P. 435-436.

9- Veure apèndix nº 6. Evolució del nombre de pàgines.

10- "La Vanguardia" encara no tenia els nous tallers. I la "Sociedad General de publicaciones", on s'editava "Hola!" no donava l'abast per la feina que tenia.

11- Alguns dels principals col.laboradors, com Armenteras, s'oposaren a la incorporació del color, precisament perquè el tó blavós de les portades constituïa la més remarcable característica externa de la revista. (Entrevista amb Armenteras. Barcelona, febrer de 1982)

12- "En traslladar-se la redacció de Barcelona a Madrid, havíem d'anar-hi els que treballàvem a "Hola!. Els germans Sánchez hi anaren, i el redactor en cap, Víctor Pascual, també, però tornà al cap d'un mes perquè no els agradà. Jo també havia d'anar-hi però la meva senyora no vulgué". (Entrevista amb Bayona de l'autora. Barcelona, gener de 1982)

13- Hola! nº 1063. Gener de 1965. P. 4.

14- Op. cit. P. 6.

15- Hola! nº 1133. Maig de 1966. P. 5.

16- Hola! nº 1206. Octubre de 1967. P. 15.

17- Hola! nº 1159. (1-X-1966). P. 19
Hola! nº 1206. (7-X-67). P. 15

18- "El pulso firme y la visión certera con que el Caudillo ha

HOLA!
• 877 - 17 al 23 junio 1961

BODA
AÑO
Kent
Wessex
Worsley
fascinante
después de la
madre de
pais

52 PÁGINAS GRÁFICAS

UN GRAN RECUERDO GRÁFICO Y LITERARIO

ANTANEAS DE LA BODA DEL DUQUE DE KENT

Y BALDUINO ANUNCIAN A S. S.
A QUE ESPERAN UN HEREDERO

LA ELECCIÓN DE «MISS EUROPA»

Es una maniquí alemana que practica el canto, el baile, deportes y habla tres lenguas

18- "conducido y conduce la nave del Estado, constituyen otro testimonio más de la intervención de la Providencia en el curso de nuestra historia patria" (Hola! nº 1206. Op. cit. P. 15)

19- Hola! nº 1246 (13-VII-68) P. 24.

20- "En 1964 les services de Fraga ont utilisé un autre moyen pour asseoir la popularité du Caudillo: le cinéma (...) Au cours d'une soirée de gala, au Palais de la Musique de Madrid, en présence du corps diplomatique, des ministres, du tout Madrid, est présenté le film de José L. Saenz de Heredia, intitulé "Franco, ese hombre", en couleur, en cinémascope, et qui, en 100 minutes, retrace la vie du Caudillo de son enfance à 1945" (Gallo. Op. cit. P. 386)

21- Hola! nº 1275. Febrer de 1969. P. 31

22- Gallo. Op. cit. P. 442.

23- Tres fotos i una nota necrològica intitulada "Desaparece un gran soldado" és l'esquela que ofereix Hola! al Tinent Gral Pablo Martín Alonso, ministre de l'exèrcit. (Hola! nº 1016)

24- "Movimiento nace como sinónimo de Falange Española y poco a poco se amplía su significado hasta englobar la rebelión contra la República durante la Guerra Civil, para terminar por designar el substrato doctrinal de lo que va a ser el régimen" (REBOLLO TORIO, Miguel A. "Historia y lenguaje". Article de Historiografía española contemporánea, Madrid, Siglo XXI, 1980. P. 287)

25- Hola! n" 1247 (20-VII-1963)

26- Hola! nº 809. Gener de 1962. P. 3.

27- Op. cit. i el mateix 1962 es torna a parlar del "milagro español" amb ocasió del viatge de Franco a Castella (nº 943 del mes de setembre)

28- Hola! nº 809

29- Hola! nº 927. Juny de 1962. P. 7.

30- "Democracia orgánica: la palabra es perfectamente ignorada hasta 1945. El motivo de una democracia adjetivada es posible a partir de esa fecha, por razones obvias, y la lengua refleja el interés de adecuación formal a las nuevas realidades internacionales". (Rebollo Torío. Op. cit. P. 287)

31- Hola! nº 1140. Juliol de 1966. P. 31.

32- Hola! nº 1163. Desembre de 1966. P.5.

33- La ja esmentada del nº 1163 i la del nº 1161 (26-XI-66) P. 35.

34- "A partir de 1965, le Ministère des Affaires Etrangères, le Ministère de l'Information et le Caudillo lui-même, lancent à nouveau, le thème de Gibraltar. Un livre rouge est publié à partir de 1965 à Madrid: il rappelle les droits espagnols sur le Peñón, dénonce le grignotage britannique de 850 m. au nord du rocher, insiste sur les dangers (clin d'oeil à Moscou) que fait courir à l'Espagne la base aérienne de la citadelle" (Gallo. Op. cit. P. 407)

35- Hola! nº 1239 (25-V-68) P. 35. El Sr. Castiella era conegut popularment, degut als seus esforços per la recuperació de Gibraltar com a "El ministro del asunto exterior".

36- Hola! nº 1237 (11-V-68) P. 31

37- Hola! nº 1301 (2-VIII-69) P. 19

38- Hola! nº 1457 (29-VII-72) P. 51

39- Hola! nº 1191 (Juny 1967) P. 51.

40- Hola! nº 1217 (Desembre 1967) Article: "El mundo en pro de Gibraltar español"

41- Hola! nº 925 (19-V-6") P. 11

42- Op. cit. P. 13. (Recordar nota nº 30 de la dècada dels 50)

43- Op. cit. P. 11

44- "TV et radio (aux mains de Fraga) boycottent le voyage, mais dix mille personnes se trouvent à l´aeroport de Barajas pour accueillir la dernière Reine d´Espagne". (Gallo. Op. cit. P.434)

45- "Quan la reine apparait au bras de son fils, le comte de Barcelone, les cris de Vive le Roi! retentissent. Don Juan Carlos esto oublié, perdu dans la foule" (Gallo. Op. cit. P. 434)

46- El padrí del príncep Felip serà el seu avi patern, el comte de Barcelona, malgrat la idea de López Rodó que ho fos Franco, per tal de consolidar la tasca d´ interrelacionar monarquia amb franquisme. (Cambio 16, nº 286. P. 47)

47- Gallo. Op. cit. P. 435 i ss.

48- Hola! nº 1229 (16-III-68) P. 32.

49- Hola! nº 1287 (26-IV-69) P. 27 i ss.

50- Peñafiel havia entrevistat mesos enrera la reina i en fa referència en aquest reportatge destacant que: "El honor de ser recibido por Su Majestad, para mí será eterno e irreversible". Alhora recorda que "aquel día mantuvimos la entrevista que Hola! se honró en publicar y que, por las dramáticas circunstancias que han concurrido, será ya siempre una entrevista histórica por la tristísima razón de que ha sido la última".

51- Hola! no dóna cap altra explicació de l'absència de flors per part dels Orange-Nassau. Cal recordar, però, que hi havia greus diferències entre la família Reial Espanyola i la Holandesa. Aquestes eren motivades pel matrimoni de la segona filla de Juliana d'Holanda amb Carlos Hugo de Borbón-Parma, l'altra branca pretendent al tro espanyol. Les relacions entre aquests i els holandesos tampoc no eren bones. El motiu la conversió al catolicisme d'Irene per casar-se amb Carlos-Hugo, i ningú de la família d'aquella assistí al seu casament.

52- Les lloances de Peñafiel es dd queren als conflictes produïts entre la família de la difunta i la casa mortuòria, a causa de qui havia de treure de la casa el féretre. Aquest pesava 300 kgs. Era feina de la funerària carregar amb el taüt, però finalment, degut a les pressions del net gran, Alfons, foren els propis familiars els qui tragueren de la casa la

52- reina morta.

53- Hola! nº 1301 (2-VIII-69) P. 19

54- Hola! nº 1237 (11-V-68) P. 55

55- Hola! nº 1185 (3-V-67) P. 5 i ss. Es qualificada de "la boda espanyola del año" i es refereixen a ells com a la "real familia".

56- Hola! nº 1259 (12-X-68) P. 15. En iniciàr-se la dècada dels 80, Irene d´Holanda torna al primer pla de l´actualitat, en divorciar-se de Carlos Hugo.

57- Hola! nº 1238 (18-V-68) P. 63.

58- El director tragué importància a la funció específica de Peñafiel a la revista: "Es un error creer que en la revista Hola! hay nadie que tenga una personalidad reluciente, una especialidad dentro de la revista... Jaime es un redactor estupendo y nosotros hemos contribuido a ello. Pero a veces se exagera un poco por la presentación del propio reportero. Claro, si lo ve vd. en portada, si lo ve muy repetido, pues puede parecer que tiene más influencia en la creación del número que la que realmente tiene". (Entrevista amb Sánchez Gómez de l´autora. Madrid, febrer de 1982)

Peñafiel nasqué a Granada el 1932. IP 1969. ROP 4967. A Europa-Press hi treballaria de 1958 fins el 1967 en que passà a Hola!.

59- Hola! nº 954 (8-XII-62). "Barbara Fell, la espía por amor"

60- Hola! nº 1210. (Novembre de 1967)

61- Hola! nº 1185 (Maig 1967) "Singular matrimonio de conveniencia".

62- Hola! nº 1059. (Desembre de 1964). "Cuando Pimpinella Escarlata se vuelve desaprensivo".

63- Hola! nº 1147. (Agost 1966) "Clamorosa fuga del paraiso soviético".

64- Hola! nº 1145 (Agost 1966). "La deportista germano-oriental que escogió la libertad y el amor".

65- Hola! nº 1150. (Setembre de 1966)

66- Hola! nº 1211 (Novembre de 1967). "Rumores que Castro se desprendió del "Che" a causa de una mujer".

67- "Il reste que l'exemple de Fidel Castro est présent chez tous les opposants (...) Les liens culturels et historiques entre l'Espagne et Cuba expliquent la rapidité avec laquelle dans le pays iberique Fidel Castro suscite des admirateurs et des imitateurs" (Gallo. Op. cit. P. 334)

68- Hola! nº 1250. (Agost de 1968)

69- Hola! nº 1232. (Abril de 1968)

70- Hola! nº 1143 (Juliol de 1966)

71- Hola! nº 947. (Octubre de 1962)

72- Gallo. Op. cit. P. 367 i ss.

73- Témime. Op. cit. P. 290.

74- Hola! nº 1250 (10-VIII-63) P. 47

75- Hola! nº 1208 (21-X-67) P. 90

76- A Hola! la majoria de les actrius o cantants famoses, dones amb una professió que els permet la independència econòmica, han declarat alguna vegada que el més important per a elles és el seu matrimoni i els seus fills. I el mateix per algunes models que, en comptes de voler esdevenir "stars", el seu ideal és ser "una esposa y madre feliz".

77- Hola! nº 1129 (Abril de 1966)

78- Hola! nº 1229 (Març de 1968)

79- Un altre exemple de juventut com cal són "los niños más buenos del mundo", o sia, els de la "Operación Plus Ultra". Aquests són els representants de "la verdadera juventud, y no aquella que, equivocadamentd, dicen representar ciertos lamentables ejemplares a la moda". (Hola! nº 1151. 17-IX-66. P. 15)

80- Hola! nº 1220. (Gener de 1968)

81- "Sofía Loren se pronunció en contra de ir enseñando las rodillas(...) "No he sentido nunca la menor simpatía por la minifalda" (Hola! nº 1153. 1-X-66. P. 19)
I Farah Diba, dos anys després: "¿Minifalda? Sí, pero sólo

81- "hasta encima de la rodilla y para andar por casa" (Hola! nº 1237. 11-V-68. P. 49)

82- Hola! nº 1242 (Juny de 1968)

83- Hola! nº 1042 (Agost de 1964)

84- Hola! nº 1178 (Març de 1967)

85- Hola! nº 1211 (Novembre de 1967)

86- Hola! nº 1065 (Gener de 1965)

87- Hola! nº 1016 (15-II-1964) P. 11

88- Hola! nº 1161 (26-XI-1966) P. 39.

89- "Indira Gandhi es, en todos los sentidos de la palabra, una aristócrata, aunque como mujer, tal vez más vehemente que su padre, lo que la ha llevado a decisión tan peligrosa de arremeter contra las vacas sagradas" (Op. cit. P. 39)

90- Hola! nº 1016 (15-II-1964) P. 40

91- Hola! nº 1238 (18-V-1968). "El ejército femenino del General vietnamita Ky".

92- Hola! nº 1239 (25-V-1968) P. 79. "Figura de la semana"

93- Hola! nº 1237. (11-V-1968) P. 39.

94- Hola! nº 1232 (6-IV-1968) P. 42.
Hola! nº 1264 (16-XI-1968) P. 95,

95- Hola! nº 906 (6/12-I-1962) P. 51 "El problema de las arrugas"

96- Escolástico (Tico) Medina García és de Piñar (Granada), on nasqué el 1934. EOP 1962. ROP 3573.
Fou col.laborador de "Careta" i "Chicas". Redactor de "Pueblo" (1959-68), "Actualidad Tabaquera" al 1968; "Informaciones" fins el 1970. Cap dels reporters de "ABC" de 1971 a 1977. Reporter i comentarista de RNE i TVE (Gente, 1976 i 300 Millones al 1981-82). Corresponsal de TVE a Mèxic. Director de "La Voz de Albacete" el 1979. A "Hola!" és col.laborador de 1960 fins que marxa cap a Mèxic. Escriu sempre la mateixa secció, com a col.laborador.
(Dades de López de Zuazo. Op. cit. P. 373)

2.4.-La dècada dels setanta

Els anys setanta es produeix el canvi de règim a l'Estat espanyol. Just a la meitat de la dècada, el novembre de 1975, morirà el General Francò després de llarga agonia. Pujarà al poder el príncep Joan Carles de Borbó, nomenat el seu successor al 1969, a títol de rei. A partir de 1975 començarà una nova etapa en la que s'opta per un règim democràtic, després de no pocs problemes que encara es plateixen.

Els darrers anys del franquisme estan marcats per la crisi econòmica imperant arreu del món des de 1973; per una davallada turística, que accentua els problemes econòmics; per menys inversió estrangera i per una puja espectacular de la taxa d'inflació (1).

En el pla social, l'oposició al franquisme fa cada vegada més fortes demostracions de rebuig al règim, presentint que la mort del dictador s'apropa. L'agitació social -vagues i terrorisme sobre tot- tindrà una victòria espectacular en assassinar ETA a la mà dreta de Franco i home fort de l'aparell estatal, almirall Carrero Blanco. L'assassinat de Carrero desorganitzarà el règim, perquè Franco no té cap altre successor que pugui controlar Joan Carles, de qui ell no es fia (2).

El nou president del govern serà Carlos Arias Navarro, un home fidel a Franco, bon administrador i obssessionat per l'ordre públic. En aquest sentit, els darrers anys del franquisme mostren

un enduriment del sistema. Els dirigents veuen pròxima la mort de Franco i temen que el control del poder se'ls escapi de les mans. Per això, les represions policials als manifestant de qualsevol tipus -sobre tot estudiants i obrers (3)- seran molt dures, i es produïran les darreres execucions, malgrat les protestes internacionals.

Durant els anys setanta s'establiran relacions diplomàtiques amb els països de l'Est, s'acumularan els fracassos per les gestions d'entrar a la CEE, hi haurà un enfrontament amb Pau VI el 1973 pel nou Concordat, i es renovarà l'acord de bases militars nordamericanes a territori espanyol, que serà desfavorable a aquest.

Així les coses, el 1973 es remodela el govern, entrant elements més liberals com Barrera de Irimo i Pio Cabanillas, i marxant-ne els darrers tecnòcrates de l'Opus. Aquests ministres, però, duraran ben poc en els seus càrrecs i dimiteixen el 1974 (4).

Després de llarguíssima agonia mort Franco, i Joan Carles és proclamat rei, malgrat els intents desestabilitzadors ultres.

El 1976, el rei es desempellegarà d'Arias Navarro i nomenarà president a Adolfo Suárez, home forjat al "Movimiento" i que, sorprenentment, iniciarà la reforma democràtica dels aparells de l'Estat, "sense ruptures".

Fins a final de la dècada es legalitzaran tots els partits polítics i els sindicats i hi haurà eleccions generals i municipals. El poble espanyol farà "vot útil". Queda patent un gran resorgiment del nacionalisme a Catalunya i al País Basc. En els mateixos anys es donarà una amnistia total, el 1977; es restabli-

rà la Generalitat de Catalunya i el nou règim serà reconegut internacionalment.

2.4.1. - Lloances a Franco fins al darrer moment

A "Hola!" s'han de destacar dues etapes en aquest deu anys. La primera durarà del 1970 al 1975, quan mori el General. La següent s'inicia amb l'ascens al tro dels Reis.

Aquesta diferenciació radica en el tractament que faran dels temes. "Hola!" ha estat sempre una fervorosa partidària i defensora de Franco. Ja s'ha dit que el protagonisme del príncep Joan Carles s'havia limitat al seu paper com a membre del Gold Gotha durant els anys seixanta. Així seguirà fins el 1975, per després ser ja presentat com a cap de l'Estat.

A més de referir-se a la màxiama autoritat d'Espanya, Hola! farà referència a alguns esdeveniments de caire polític considerats bàsics. En aquest sentit hom pot destacar la darrera concentració popular a la Plaça d'Oriente de Madrid, organitzada pel govern "face à la reaction de l'opinion internationale suivant les exécutions de septembre (...) Le Caudillo y apparait à une foule nettement moins importante que par le passé, à bout de souffle" (5).

"Hola!" glossarà aquest acte amb fotos i un breu escrit (6) que ensenyaran "el impresionante acto de afirmación nacional" com a "contundente réplica a la campaña antiespañola destada en diversos países". Les protestes internacionals contra la "Pàtria" havien estat dirigides, com sempre segons la publicació, per

"el comunismo internacional".

La revista, però, no destacarà només aquest darrer acte, sinó que el 1970, per esdeveniments semblants, ja dedicava la seva editorial (7) al tema. Aquestes manifestacions "de adhesión al Jefe del Estado, a las Fuerzas Armadas y demás instituciones que aseguran la unidad y el pacífico y progresivo desarrollo de España" són provocades per la indignació del poble espanyol davant de "las malintencionadas injerencias" que pretenen imposar al país algunes nacions. Com sempre, els estrangers són els dolents, els que intenten crear tensions a l'interior de l'Estat. I, especialment culpable dels disbarats, és la premsa estrangera "siempre dispuesta a servir de resonancia a todo cuanto atenta contra la envidiada paz española". Segons "Hola!" és amb aquestes manifestacions de "afirmación nacional" que "el mundo se ha enterado de lo que es y de lo que quiere España".

Com es pot veure, poc abans de morir Franco, les pors són les habituals: el comunisme internacional i el fantasma de la guerra civil que plana entre les altes jerarquies que la guanyaren (8).

Un altre esdeveniment importantíssim pel futur del país serà l'assassinat de l'almirall Carrero Blanco, en un atemptat perpetrat per ETA. La indignació de "Hola!" no tindrà límits davant de la mort del president del govern (9).

Carrero Blanco no havia estat mai esmentat a les pàgines de la revista, fidel a otorgar tota l'atenció a Franco. Aquesta vegada, és l'excepció. Glossarà la biografia del "valiente mari-

no" i farà un elogi de la seva persona. L'almirall, mort en "criminal atentado" o "feroz asesinato", serà el"símbolo de la lealtad". La seva desaparició provoca "en España y en el mundo un fuerte impacto emocional".

Carrero, "fiel intérprete y colaborador del Caudillo en las más altas y trascendentales tareas nacionales", serà, també com el seu cap i amic posseïdor d'una admirable "entereza cristiana". El president del govern havia dedicat la seva existència "al servicio de la Patria, presidida por unos sentimientos de lealtad absoluta, tota e íntegra a España y a Franco".

"Hola!" dóna més importància a la seva fidelitat a Franco que a qualsevol altra cosa. El poble, com de costum, no compta per res. No es diu mai que Carrero fos fidel a les decisions -inexistents- del poble espanyol. Davant dels espanyols no serà responsable de res ni el podran jutjar. Com el Caudillo, només pot ser judicat "Ante Dios y ante la historia", davant dels quals, segons la revista, Carrero "ha cumplido su misión con rectitud, sinceridad, constancia a toda prueba, dejándonos el legado de su ejemplo".

"Hola!" pronuncia "una fervorosa oración por su alma" i expressa el seu "dolor, repulsa, indignación" per l'atemptat. En l'editorial, la revista explica que la finalitat del crim és "sobrecoger a España por el terror". La reacció del poble espanyol, però, no serà de por. Ben al contrari, la mort de Carrero li provocarà la "serena decisión de continuar con más fervor que nunca la gran tarea nacional".

La indignació del setmanari deixarà pas a l'estupor -"Parece

increible pero es verdad"- quan publiqui dues fotos de la conferència de premsa donada per ETA a França, fent-se responsable de l'atemptat (10).

Els membres d'ETA no lluiten contra la dictadura - o contra el règim franquista- sinó "contra la paz y el orden de España". Les crítiques del setmanari, en aquest cas, no aniran adreçades tant a "los miembros enmascarados de esa organización", com al govern francès. El setmanari no comprèn "la actitud del Gobierno francés de tolerar esta actividad terrorista contra el Gobierno del pueblo español". Sobre tot perquè amb França "se mantienen relaciones normales". I avisa als francesos que la seva actuació "ha provocado una profunda y creciente indignación en todos los medios sociales de nuestra Patria".

Conscients d'estar al costat del règim, i sobre tot al costat de Franco, la posició davant de la mort de Carrero no podia ser una altra. No s'havien ocupat mai d'ell perquè no era un olimpià. La seva mort, doncs, no provoca la recerca de cap altre individu que ompli el buit que ell ha deixat. La repulsa de la revista prové, en tot cas, pel que significava l'almirall pel règim. I bàsicament, perquè la seva mort demostrava que hi havia una oposició real i efectiva contra el franquisme.

Un altre fet polític important per Espanya durant l'agonia de Franco va ser la "Marcha Verde" sobre el Sahara. Aquest tema, poc gratificant, no tindrà cabuda a "Hola!". La revista es limitarà a publicar tres fotos a la secció de "Panorama" i un peu explicatiu (11). Aquest peu serà descriptiu -exposa qui són els personatges fotografiats- i no fa cap valoració de la "Marcha".

"Hola!" tampoc no dedicarà editorials al tema ni en donarà una informació extensa. En aquells dies, estaven massa preocupats per l'agonia de Franco i el canvi de règim que anava a produïr-se com per parlar d'afers que succeïen lluny de la península i que, a més, no eren favorables. La realitat i el conflicte, doncs, seran una vegada més tergiversades per l'omisió i l'absència.

Sobre Franco, en aquests anys de vida que li quedin, en cantaran totes les meravelles. Degut a la seva edat i malalties, ja no farà viatges oficials pel país i cada vegada sortirà menys en els actes públics (12), però les ocasions per parlar d'ell o de la seva família no faltaran.

En aquests cinc anys casarà dues netes (13), veurà néixer els tres primers besnets, cumplirà anys (14) i pronunciarà discursos per televisió. "Hola!" s'encarregarà d'enregistrar-ho tot puntualment i fer edicions extres dels casaments.

El discurs del Caudillo d'inici de la nova dècada destacarà que "todo está atado y bien atado" (15), per quan ell falti. Però assegura que "mientras Dios me dé vida, estaré con vosotros trabajando por la Patria". La revista considera aquestes paraules com "la más halagadora de sus promesas" i fa vots per tal que "Dios le dé largos años de vida".

En el missatge de cap d'any de 1973 (16), mort ja Carrero Blanco, la seva idea del "tot lligat" queda desmantellada perquè falta la seva mà dreta i no té cap altra digne sustitut. Així que recordarà el seu amic i "los 32 años de generosa y directa colaboración y de su lealtad acrisolada a la Patria". I serà

Nº 1523 (3·XI·73)

també en aquest missatge que "el Jefe de la gran familia nacional" es refereix al Príncep, ara sí, autèntic successor de Franco.

I a Franco li quedaran encara cinc anys de vida en aquesta dècada. En acabar-se aquests, la publicació registrarà les majors vendes de la seva història, amb números especials d'un milió de tiratge i emocionats adeus al Caudillo.

L'editorial del 8 de novembre (17) reflexa la por per la mort del General -"la gravedad manifestada desde hace unos días en el estado de salud del Generalísimo Franco sigue estacionaria"- i fa escandall del franquisme, "histórica clasificación de un período decisivo y bien diferenciado de la marcha de España hacia un futuro cada vez mejor".

Alhora es fa ressò del moment d'expectació -"tensa y serena"- que viu el país, i un cert temor per l'esdevenidor, malgrat que la revista asseguri que el canvi d'etapa es farà "como lo previera Franco".

Franco ho farà tot bé. Fins i tot la manera de morir-se. "Aquel compás de espera a la muerte fue el último de los grandes y prolongados servicios de Franco a la Patria" (18), perquè la llarga agonia permeté que s'efectués "silenciosa y gradualmente sin trauma, la transición de la etapa de Franco a la siguiente".

En el número extra, amb motiu dels seus funerals, l'editorial donarà el seu "emocionado adiós" a l'home "artífice de la Patria nueva. De esta España tan diferente en múltiples aspectos fundamentales de la que tuvo que tomar en sus manos en el año 1936".

Fins al darrer minut, doncs, la guerra serà present. I la pau unida a ella com a contraposició inevitable de dues etapes: "Nos dio paz después de una guerra inevitable para librarnos de la anarquía y de la dependencia de poderes ajenos y contrarios a nuestra soberanía nacional".

Queda clar que "España" és una obra creada per ell, el dictador, admirada i envejada alhora. Franco, en el moment de la seva mort, no serà només tractat de "soldado, estadista, español más destacado de nuestro siglo", sinó també de "héroe muerto". Si hi ha quelcom que se li pugui reconèixer a Hola! és la seva fidelitat total al General al llarg dels anys.

I després de la seva mort la revista seguirà preocupant-se de la seva vídua, fills i nets, com uns olimpians més (19). Sempre es referiran a ells com a "la hija o la nieta del anterior Jefe del Estado", i mai són tractats amb menyspreu.

També en ocasió de la seva mort, i en aquest número especial, s'escriurà per primera vegada, àmpliament de Carmen Polo, "una dama". Ella sempre havia restat en un segon pla, ja que el protagonista absolut dels reportatges era el seu marit.

Hola! acostuma a fotografiar-la i felicitar-la en els seus aniversaris o sants, en les recepcions oficials a visitants il.lustres estrangers, però mai no li dedica un serial sobre la seva vida o l'entrevista. L'única minibiografia serà la del número extra de 1975, obra de Ramon Torres i que és un cant a les seves innumerables virtuds.

La "excelentísima señora" serà bàsicament destacada per "su

Nº 1628 (8-XI-75)

acrisolada piedad" i "su religiosidad". S´arribarà a dir que "!Tiene alma de santa!" i que estava sempre disposada a ajudar els altres. Se la considera una gran companya pel General Franco, ja que "nunca un hombre halló a su lado a una mujer de tanto temple". A més, hom resaltarà la seva noble procedència social, la seva distinció i elegància naturals i el "saber estar".

2.4.2.-El Rei com a cap de l´Estat-

I tan bon punt mori Franco, l´atenció d´Hola! es desplaçarà vers el seu successor, el rei Joan Carles I. De la parella reial se n´havien ocupat sempre. En els primers anys de la dècada, Hola! es farà ressó dels viatges a l´estranger -visitaran alguns països de manera oficial representant al General Franco (20)- i dels aniversaris dels prínceps i dels seus fills.

A més, en ocasió de celebrar-se els aniversaris de la seva proclamació com a suceessor de Franco se li dedicaran editorials (21). En aquestes es recalca "la presencia activa en el quehacer nacional del Príncipe" i que Joan Carles "se siente continuador de todo lo iniciado y emprendido por España bajo el mando de Franco".

Destaquen, invariablement, que la seva educació és franquista i que aquest fet el marcarà profondament en la seva gestió com a cap de l´Estat quan això es produeixi. Sembla que la publicació vulgui convèncer i autoconvèncer ella mateixa que el canvi de règim no provocarà un trasvalsament pel país. Per això insiteixen en l´acatament del sistema franquista del Príncep:

-"Tiene, además, don Juan Carlos, clarísima visión de los instrumentos institucionales que la España renacida en julio de 1936 ha creado para el mejor servicio de sus destinos gran unidad de convivencia y sabe perfectamente por qué cauces ha de discurrir la vida española para evitar o solucionar de la mejor manera posible situaciones conflictivas y servir eficazmente los intereses de la patria en lo espiritual y en lo material, en el interior y en el trato con los demás pueblos".

I quan Franco estigui a punt de morir i Joan Carles assumeixi les funcions de cap de l'Estat (22), Hola! dirà a les pàgines d'opinió que els prínceps "personifican la esperanza en el gran futuro del pueblo español".

Fins al darrer moment hi ha la lloança a Franco, perquè el fet de buscar-se successor fou "uno de los mayores méritos -el mayor mérito tal vez- del Generalísimo Franco". I es fa un elogi sense paliatius del futur rei, per la seva actitud personal i política:

-"Las cualidades del futuro rey se han puesto de relieve desde la noche del pasado 30 de octubre, en que asumió la Jefatura del Estado, (...) y trasladándose inesperadamente el 2 de noviembre al Sahara, un gesto que ha tenido gran repercusión en todo el mundo, por la entereza con que supo encarnar la postura de España en el problema de la autodeterminación de aquel territorio y por el aliento que llevó a las tropas allí destacadas".

¡HOLA!
JE DE LOS PRINCIPES
SPAÑA A ETIOPIA
CIBIDOS EN EL AEROPUERTO DE ADDIS
EMPERADOR Y LA PRINCESA HEREDERA
con el Emperador de Etio
del palacio imperial. En
Príncipe don Juan
doña Sofía.
LAFIEL)

N. 1446 (13.V.72)

I també hi ha la referència al poble espanyol -"la inteligente y equilibrada actitud de nuestro pueblo" - i a l'expectació internacional, bàsica, perquè constituïa un dels fantasmes contra la "envidiada paz de España":

> -"La reacción del mundo exterior -que tan clavados tiene los ojos en España desde hace unas semanas- no dejó de reflejar asombro matizado de admiración. Multitud de cábalas pesimistas de la prensa extranjera se han venido abajo ante la actitud de nuestro pueblo".

El que importa per Hola! és que la llarga agonia de Franco no provoca que "el país haya alterado su ritmo". Aquesta és, per la publicació, una garantia de tranquilitat, deguda, en part, a la persona del rei.

Del matrimoni reial destaquen que formen "un hogar español y cristiano donde unos padres de vida ejemplar e intachable en todos los sentidos crían a sus hijos" (23).

A partir de ser proclamats reis, la revista se n'ocuparà molt especialment. L'editorial de desembre de 1975 (24) remarca ja que "con la jura de don Juan Carlos de Borbón y Borbón como rey que quiere serlo de todos los españoles, una nueva etapa ha comenzado en la historia de España".

Després del discurs de la Corona, la publicació sembla que comprengui que quelcom variarà al país. Així ho fa saber, amb l'esperança que els canvis no seran massa forts i sobre tot, donant-li un marge de confiança: "Etapa que enlaza perfectamente con la anterior aunque, inevitablemente ha de ser distinta, pues el Rey

don Juan Carlos pertenece a una generación joven y abierta a nuevas inspiraciones.

Hola! no creu, però, que ell trasvalsi la situació i recorda que: "El Rey se presenta en el vértice de unas instituciones consolidadas, bajo el mandato de su genial y prudente antecesor en la Jefatura del Estado, Generalísimo Franco". La revista, que sempre havia escrit allò de "todo queda atado y bien atado", se suposa que té confiança en un home "forjado en la España surgida del 18 de julio" (25)

El setmanari es farà ressò de tots els viatges reials a l'estranger i dins del territori espanyol. Cada estada més enllà de les fronteres mereixerà una editorial, en què qualificaran aquests viatges de "históricos", de "misiones bien cumplidas", donant recolzament a la seva tasca (26).

Els viatges per Espanya donaran ocasió a la revista per a reflectir l'adhesió popular als sobirans i d'explicar l'estat econòmic en que es troben els indrets visitats. En el cas de l'anada a Extremadura (27), "Hola!" anuncia que "hemos pasado de un régimen de adhesión a uno de participación", esmentarà el problema de l'emigració; informarà -cosa imprendable temps abans- de què:

> -"Más de 15.000 personas abuchearon y pidieron la dimisión del alcalde de Cáceres, Alfonso Díaz de Bustamante, cuñado de Antonio Mª de Oriol Y Urquijo, cuando pronunciaba su discurso desde el balcón principal del Ayuntamiento ante el Rey Juan Carlos y la Reina Sofía".

Com sempre, la informació que doni "Hola!" dels viatges i

actes en que participin els reis -com quan parla dels viatges d'altres monarques o caps d'Estat a altres nacions- serà d'anècdotes. Es a dir, per la revista hom coneix les característiques generals de la nació que es visita -nombre d'habitants, de kmts quadrats, renda per càpita, colors de la bandera...-; i després informacions com: quins monuments, museus, hospitals, drassanes, etc. han visitat; què els hi han regalat; què han menjat; on han viscut; com s'han vestit; quin temps han tingut... La informació acostuma a estar allunyada de les valoracions polítiques o del significat històric de les activitats realitzades. I el mateix faran quan algun visitant estranger important -López Portillo, Ramalho Eanes- vinguin a Espanya.

"Hola!" s'adapta perfectament al canvi que es produeix a la societat espanyola. Segueix essent conservadora però defensarà el paper del rei, i allò que digui, com abans havia fet amb Franco. Es un "canvi de jaqueta" sense estridències. "Hola!" creu que s'ha de treballar "como servicio a una sociedad cada vez más libre, justa y ordenada en honrosas reciprocidades, dentro de un diálogo capaz de evitar otros enfrentamientos que los de la serena razón en busca de la salida más equitativa a cuantos problemas hay planteados o puedan plantearse en el futuro"(28).

Aquí, la menció velada a la guerra és pacífica. Sembla un recordatori del que no ha de tornar a passar. I no com abans, que esmentar la Guerra civil era recordar als lectors qui havia guanyat, i que, conseqüentment, ningú no podia protestar.

En el missatge del rei el Nadal de 1978, aquest parla que "el reto de nuestro tiempo es aprender a convivir en la justicia

¡HOLA!

En la foto—SS. AA. RR. los Príncipes de España, don Juan Carlos y doña Sofía, con sus hijas, las Infantas Elena, Cristina y Felipe.

ON JUAN CARLOS, AL FRENTE DE LOS DESTINOS DE ESPAÑA

COLOR: LA VISITA DEL JEFE DEL ESTADO EN FUNCIONES A EL AAIUN

ENFERMEDAD DEL GENERAL FRANCO, DÍA A DÍA Y HORA A HORA | Carolina Kennedy tiene novio

171

Nº 1629 (15-XI-75)

y en la libertad". La publicació, a més de transcriure les seves paraules, aclarirà i donarà les seves recomanacions, incloent els nous termes del seu vocabulari: "Libres somos de aceptar ese reto (...) pero un examen objetivo y responsable del panorama actual termina con la conclusión que hay que aceptar ese reto y obrar en consecuencia". O sia, que no hi ha res a fer, el passat no tornarà i millor seguir les directrius dels qui manen.

Des d'aquests plantejaments, hom comprèn que a partir de la mort del dictador, "Hola!" no sigui involucionista, per més de dretes que siguin els seus postulats.

Sembla seguir cegament la figura del líder i acceptar el que va succeïnt, com si no hi hagués cap altre remei. També destaca el discurs de Joan Carles el 1978 a les Forces Armades, amb motiu de la Pasqua Militar. "Hola!" sembla apuntar-se decididament al canvi -"En el denso y apretado discurrir del cambio de metas y de estructuras, tan peligroso resulta continuar asidos a viejos postulados"- però sense ruptures ni trasvalsaments -"como dejarse dominar por el frenesí demencial de cuantos pretenden romper todos los cauces de la convivencia y de la paz" (29).

Seguiran tenint clarissima la idea de "la unidad de España y la solidaridad de todos los pueblos que la integran". Aquest és, per la publicació, un valor inamovible. I ho deixaran ben patent amb motiu del restabliment de la Generalitat de Catalunya (30). "Hola!", "que se siente profundamente vinculada a Cataluña" (31), fa un breu resum del que ha estat la Generalitat pels catalans i accepta el restabliment de la autonomia "acorde con los intereses y la sagrada unidad de la Patria grande: España". Per una

revista profundament franquista, defensora del dictador i totes les seves consignes, una d'elles la famosa "Unidad de la Patria" o "la Patria como unidad de destino en lo universal" (32), aquesta segueix essent intocable i indiscutible. I així ho recalca en l'editorial. Alhora, deixa clar que l'autonomia de Catalunya és un "regal" del rei -"La Generalitat es restablecida (...) gracias a la comprensión y generosidad con que el Rey don Juan Carlos ha interpretado desde el primer momento el sentir de los catalanes"- molt més que un dret d'autogovern "del Principado".

La monarquia espanyola serà "la dinastía que rige los destinos del Reino" (33) i la publicació acatarà les seves directrius.

En aquest nou període de la història de l'Estat Espanyol, "Hola!" sembla oblidar el llenguatge de "guerra" que ha emprat durant l'etapa franquista i incorpora nous mots, més d'acord amb els nous temps. Alguns són: "diálogo", "cambio", "libertad", "justicia social", "democracia", "comprensión", "confianza", "participación", "serenidad", "autonomía", "partido político"...

2.4.3. - L'aparició dels polítics

Una novetat que presenta la revista a partir del canvi de règim radica en la incorporació a les seves pàgines dels polítics del país. Abans de 1975, mai no s'havia fet referència a la privacitat-oci de cap polític, es a dir, no se'ls havia tractat mai com a olimpians. L'únic era Franco.

Quan sortia algun ministre,en una recepció a una artista -Fraga i Massiel- o en una exposició als "Ecos", no se li donava

la més mínima importància, se'l citava i prou. Només s'havia trobat un reportatge sobre la llar a Londres de l'ambaixador d'Espanya a Gran Bretanya, Fraga Iribarne. Però sense llurs opinions personals ni res que fes esment a la seva persona.

Amb la democràcia, però, la legalització dels partits polítics, les eleccions, "Hola!" es troba amb uns personatges públics nous, que desperten la curiositat del lector, que vol saber què fan quan no surten a la TV, o declaren quelcom als diaris. Aquests seran els Brandt, Giscard, Moro, Gandhi o Meir espanyols.

Es possible que també influeixi en aquesta entrada a "Hola!" dels polítics espanyols el fet que el nou president del govern nomenat pel rei, Adolfo Suárez, sigui íntim amic del director de la revista, Antonio Sánchez Gómez.

Adolfo Suárez, la seva imatge de jove estadista, el somriure sempre als llavis, les seves partides de tenis, els trajos impecables, la seva dona i els cinc fills, seran uns assidus de la publicació.

A partir de Suárez, que ocupa sovint la portada de la publicació, on se'l tracta amb gran res ecte i com a qualsevol altre olimpià, altres polítics sortiran a Hola!. Preferentment els de partits de centre o de dreta -Fraga Iribarne, Calvo Sotelo, Oreja- i alguna vegada Felipe González, quan neix la seva filla o bé Carlos Zayas per la seva vinculació amorosa amb l'artista Massiel.

A més d'entrevistar-los a ells i ensenyar-nos com viuen i

a on, també parlaran amb les seves esposes i ens donaran llur opinió sobre qüestions com l'elegància, el divorci, la cuina, les recepcions oficials, els col.legis dels nens i les corbates del marit.

De tota manera, per qui la publicació tindrà més preferència, en quant a polítics espanyols es refereix, serà Adolfo Suárez. El duc seguirà anant de vacances amb "Hola!" quan deixi el seu càrrec, i la revista serà una incondicional de la seva tasca. Dels polítics ens ensenyaran, sobre tot, la família, la llar, les aficions, els animals domèstics i allò que faci referència a l'ocupació del temps lliure o esdeveniments familiars.

A vegades, aquests polítics, conscient o inconscientment, feran populars a persones properes a elles. El cas més clar segueix essent el del duc de Suárez, que "promocionarà" al seu germà "Chema", pel que sembla, conegut disc-jockey-relacionspúbliques-representant d'artistes de Madrid.

2.4.4.- L'anticomunisme suavitzat

La fòbia anticomunista encara els dura durant tota la dècada. Hi haurà menys notícies sobre escapades del "paraíso soviético", però forces sobre espies. Aquestes segueixen parlant de "secretarias modelos" que, en realitat, són "espías rojas", de xarxes d'agents secrets que venen descobriments científics a les potències de l'Est, etc.

De tota manera, a partir de 1976 hi ha més respecte en trac-

tar aquests individus, "que están en el mal camino", al igual que els països, pels que, suposadament, treballen.

Així, mentre el 1970 declaren sense reserves que "Irene Schultz (...) fue detenida hace pocos días por espionaje en favor de la Alemania comunista" (34); el 1977 "Hola!" diu que "la policía no precisa qué potencia extranjera es la que se beneficiaba de los servicios de esos cinco espías", encara que acabi insinuant les seves sospites -més de trenta anys parlant d'espies els fa uns experts en el tema- ja que "numerosos observadores afirman que se trata de la URSS" (35).

Seguiran amb la seva acurada descripció dels individus, desconeguts per a tots -estat civil, fills, aficions, feina- però en aquesta segona etapa semblen "disculpar" l'actitud d'alguns. En aquests casos el que fan és destacar les seves virtuds -"Nada más lejos de la imagen de un James Bond que aquel hombre metódico, eficaz, tranquilo"- o dir que han estat enganyats -"parece desprenderse de la investigación que el tranquilo e inofensivo Raymond Dissard ha servido simplemente de "buzón" para el grupo de espías"-, o han estat manipulats per les forces de l'Est -"Me han manipulado sin que yo me diese cuenta y creo que los policías se han percatado de ello".

Però durant els primers anys i encara que s'hagin establert relacions diplomàtiques amb els països de l'Est, el comunisme segueix essent un sistema polític, un model de vida que cal combatre.

No perderan ni una sola oportunitat, sobre tot si algú famós,

algun olimpià habitual fa una crítica del sistema. Un exemple seria l'extens article sobre "Yves Montand y Simone Signoret se declaran desilusionados del comunismo" (36).

Per "Hola!", ser comunista és, senzillament, una desgràcia: "Montand y Signoret, ex-firmantes de manifiestos pro-soviéticos y autores de frecuentes declaraciones que más de una vez nos parecieron erróneas, desdichadas y hasta molestas para públicos que les admiraban como excelentes actores". I aquesta desgràcia ha de superar-se necessàriament: "... acaban de rectificar -!nunca es tarde!- su rumbo político".

De tota manera, "Hola!" pot ser prou comprensiva com per disculpar aquestes desviacions i donar-ne una explicació lògica, perquè també els perdonin els lectors. Així sabem que la Signoret fou comunista "sólo durante la ocupación de Francia por los nazis". El cas de Montand és encara més comprensible, ja que "su origen es auténticamente proletario". I per tant, en casos de misèria extrema com el seu "es fácil que prenda la semilla comunista, con sus promesas sin fin".

El matrimoni es declararà desencantat, segons la publicació, del comunisme per les barbaritats del "paraiso soviético" que "no era lo que habíamos creido". També a causa de la repressió a Hongria i per "los sufrimientos atroces, las torturas a que se ven sometidos los acusados en los países de Este".

Per "Hola!" -que oblidà sistemàticament que, a Espanya, durant tot el franquisme es torturava els presos polítics- el comunisme crea somnis però després "suele caer sobre ellos la pesa-

da losa de la realidad que si todo parece igualarlo es porque todo lo aplasta implacablemente".

De la dècada dels seixanta a la dels setanta, variaran els jerarques comunistes rètratats. "Hola!" ja no parlarà de Fidel Castro ni del "Che" -ja havia passat l'època en què estaven més de moda entre el jovent contestatari al règim-, però sí s'ocuparà de Chiang Ching, la "emperatriz roja", esposa de Mao. I pels motius acostumats. El 1970 (37) la revista ens assegurava que es moria d'un "tumor al cerebro"; mentre que sis anys després ens confessen que "la cuarta mujer de Mao centra las iras de los moderados chinos" (38).

Tot, però, són excuses per explicar-nos la seva vida, que és narrada gairebé igual a cada notícia que publiquen. De la "primera dama de un país de 750 millones de almas" -al 1970- s'explicaran, invariablement, els seus tres matrimonis, la seva desmesurada ambició, "su fracaso como actriz", el fet de ser "la inspiradora de la revolución cultural", la seva extrema crueltat i la seva innegable intel.ligència.

"Hola!" està decididament en contra d'ella, per la seva radicalitat al front de "los izquierdistas". No tenen, en canvi, cap objecció a fer-li pel seu aspecte personal -"hasta en la guerra iba bien peinada y lavada"- com era el cas del barbudo Castro. Chiang Ching és una mala persona perquè és comunista i d'esquerres. Ho recorden sempre que poden, alegrant-se que "en las últimas revueltas se ha oído cada vez con mayor insistencia el grito de ¡Abajo la emperatriz viuda!".

El lloc de Castro queda ocupat per una altra dona, Angela Davis. És l'época de les reivindicacions dels negres nordamericans. ANGELA Davis, qualificada per Hola! de "terrorista",gaudirà de l'atenció de la revista per ser considerada "una de las diez personas más peligrosas buscadas por el F.B.I" (39)

De la Davis en destacaran "su inteligencia fuera de lo corriente" i, que sigui "militante comunista". L'atenció que li dedicarà Hola! no és perquè sigui una jove professora de filosofia, sinó perquè fou acusada de complicitat en l'assalt a un Tribunal. El gran pecat de la Davis és estar "desviada a compromisos con las tendencias más extremas del comunismo internacional" i el protagonitzar "unas actividades más calificables de subversivas que de otra cosa".

Per això el 1972 (40), quan sigui absolta dels càrrecs que se li imputen, Hola! també se'n farà ressó. La publicació, però se sent més inclinada a creure's el fiscal -"para quien la culpabilidad de la acusada no ofrecía lugar a la menor duda"- que no a la defensa. I seguirà insistint en que és "una joven militante comunista negra" des de les primeres ratlles de l'article.

L'única referència a Fidel Castro (41) serà per desprestigiar-lo tot lo possible. La imatge que segueixen oferint de "el exhuberante y barbudo líder cubano" és la d'un depravat.

La història que explica Hola! és una barreja d'espies i de complots de la CIA per matar a Castro amb la col.laboració d'una noia -"secretaria y juguete, según expresión propia, de Fidel Castro"-. La tal "Marie Lorentz" declara que "durante cuatro meses

fue virtual prisionera del barbudo personaje en su suite del piso 24 del Hotel Hilton". La noia no estava gens enamorada de Fidel, cosa que hauria disculpat la permanència al seu costat:

> -"Cómo puede una enamorarse cuando está constantemente asustada, duerme teniendo un"bazooka" cargado bajo la cama... y colillas de puro por todo el suelo?"

I naturalment, el que importa destacar és la desorganització total de Castro: -"Marie ha dicho que sustraer documentos del despacho de Castro no era tarea difícil, debido al desbarajuste que allí reinaba".

La conclusió és senzilla. Un home així no pot governar una nació. Es un depravat -sempre que parlen d'ell és per qüestió de dones-, un desorganitzat i és comunista. Amb homes així, els règims comunistes no poden funcionar de cap de les maneres.

Per tant, l'actitud envers el sistema comunista segueix imperturbable -era un dels pitjors enemics del franquisme- i no perderan ocasió per demostrar-ho. Un exemple és el cas d'una olimpiana habitual, Cristina Onassis. Aquesta es casarà, per tercera vegada, amb un soviètic, Sergei Kauzov. "Hola!" explicarà inmediatament aquelles informacions que el presenten com a un "oficial del KGB", i el fet que la noia Onassis estigués "desengañada al darse cuenta de que había caído en una trampa".

2.4.5.- La religió

En aquests anys es destacarà, sobre tot, la vida del Papa Pau VI i dels seus successors, en morir aquell el 1978. "Hola! com cada vegada que mori un olimpià important, dedicarà moltes pàgines de fotos i de comentaris a l'esdeveniment i en destacarà "el ataud humilde, de madera de ciprés, desprovisto de ornamentos" (43).

La publicació explicarà el procediment per escollir el nou Papa i quan aquest -primer Joan Pau I, de curta vida; i sobre tot Joan Pau II- sigui proclamat, "Hola!" seguirà preocupant-se de la seva activitat com ha fet amb els anteriors. Els nous olimpians es generen a ells mateixos.

Com a novetat, esmentar que citaran un tipus de catolicisme militant, sense anar a les arrels del problema ni de la causa, sinó restant en el fet més superficial, com és el de la representant més visible del fenomen: Bernardette Devlin. De la Devlin en parlaran quan surti de la presó (44) i per la seva lluita en favor "de la igualdad de los derechos civiles". Evidentment, la revista se n' assebenta i notifida els esdeveniments perquè la inferioritat és dels catòlics, no dels protestants. Si el fet hagués estat a la inversa, hom podria dubtar que "Hola!" hagués reflectit la lluita d'una Devlin protestant.

Si s'escriu sobre ella és perquè la igualtat de drets no està reclamada a l'Estat Espanyol -mai no han parlat de les demandes de llibertat durant la dictadura formulades pel poble espanyol. I, en segon lloc, perquè s'ho prenen com una lluita religiosa

¡HOLA!

SU SANTIDAD EL PAPA PABLO VI, PEREGRINO EN TIERRA SANTA

(Amplio reportaje en el interior)

En la fotografía: Su Santidad el Papa Pablo VI.

todo color

REYES DE BULGARIA Y SU PRIMOGENITO EL PRINCIPE DE TIRNOVO

GRAN GALA EN EL ESTRENO DE LA PELICULA "EL CARDENAL" EN PARIS

entre "protestantisme" i "catolicisme".

Com és de suposar, tampoc els setanta esmentaran la crisi oberta al sí de l'Església espanyola ni la baixada en picat de la pràctica religiosa al nostre país.

Cap qüestió real no és esmentada. En tot cas sabrem de tots els sants i santes espanyols que siguin canonitzats en aquesta dècada (45), de les seves biografies i de les delegacions espanyoles presents en els actes.

La idea imperant és encara la d'un Estat confessional, en la història del qual ha tingut una decisiva influència "la mano de la Providencia". I no es dóna cap element que faci preveure o entendre que aquesta situació ha variat.

2.4.6. - El canvi dels temps

Els crims rituals, els segrestaments, els robatoris espectaculars i les catàstrofes de tot tipus se quiram tenint la seva cabuda a "Hola!". La crònica negra dels setanta es nodrirà tant de personatges estrangers com d'espanyols, com ja és habitual.

Curiosament, ja no parlaran amb gaire desprecí dels "melenudos", bàsicament si són de casa. Ara bé, escriuran sobre temes tan banals al respecte com que "Tony Isbert se cortó la coleta" (46) perquè anava a la "mili". El jove actor es fa tallar els cabells "sin protestas y con filosofía", com ha de ser. Però no serà menyspreat per haver lluït "una blonda cabellera" durant molt de temps. I el progressisme d'Hola! arriba més lluny encara quan recull unes declaracions de Joan Manuel Serrat en que diu:

-"He demostrado a algunos tipos arcaicos que un joven con el pelo largo podía hacer algo bien hecho" (47).

El 1978 sortirà, gairebé com a anècdota, un article en què s'esmenta el paper de les dones. No de les dones espanyoles, sinó de les franceses. L'article, que comenta la formació del govern de Giscard amb sis dones ministres (48), atribueix a les properes eleccions al país veí, "la reorganización ministerial". Com de costum, el fet de que sis dones obtinguin llocs de responsabilitat no és deu tant a les seves capacitats i competències provades, sinó a la presió electoral de les votants franceses que poden donar el triomf a Giscard a les següents eleccions. Alhora, Hola! aprofita l'avinentesa per explicar que "las francesas están cada vez más organizadas" en partits polítics, sindicats, organismes pel medi ambient, de consumidors, etc. Però tot això sense valorar-ho en bé o en mal. Només ho cita.

L'atac contra el consum de drogues no minvarà. Però ara ja no sortiran elements desconeguts pel públic, sinó olimpians detinguts o acusats pel seu consum o tràfic. Així hi ha articles sobre Walter Chiari (49), Paul Getty III, l'hereva Von Oppel o Eric Clapton (50). Hola! continua el procés moralitzador amb ells, perquè no per famosos, són menys desviats socials.

Alhora publicaran notícies, dins del mateix to moral, alegrant-se per la recuperació i reinserció a la societat d'ex-drogadictes desconeguts que acaben casant-se i vivint normalment, gràcies a la seva força de voluntat i el recolzament dels altres (51).

Quan hagin de carregar sobre l'aspecte trist del tema, trobarà els elements més indicats en els nens víctimes de la droga-adicció. En aquest sentit és destacable el testimoni d'un nen de dotze anys feliçment recuperat (52).

El consum de droga -"uno de los más desesperados problemas"- es fa inevitable si es prova una sola vegada i porta a cometre diferents delictes:

> -"Todos creyeron que aquella primera experiencia quedaría aislada y que no la seguirían otras; todos estaban lejos de pensar que en aquel momento se lanzaban por una de las más peligrosas y fatales pendientes que puede ofrecer la vida y que en lo sucesivo, llegarían a pensar solo en procurarse drogas, recurriendo al robo, engaño y asesinato".

El nen al qual es refereix l'article és disculpat del vici -"la culpa sólo debía atribuirse al mal ejemplo dado por otros". I la revista esmenta de passada les condicions de vida del noi -"en las calles del mísero barrio del Bronx, donde vivía"- i el seu aspecte físic d'absoluta desnutrició : "no pesaba más de 30 kg".

Hola! no fa cap crítica a la situació de marginació i de misèria en que es trobava, i la culpa per haver-se llençat per aquest camí es deu a "los chicos mayores que él que tomaban diversas clases de droga y por no sentirse aparte empezó a hacer lo mismo".

"Hola!" dóna dades de xicots morts per la droga, sense valorar-les. El motiu del jovent per dedicar-se al consum és: "la curiosidad, el deseo de emulación". Cap problema social, cap manca de valors, ni inseguretat personal, ni problemes familiars,

ni atur, ni dolentes condicions de vida, ni estat de marginació, ni manca d´educació i d´estudis, etc. existeixen. Només les idees boges d´una juventud més boja encara.

Perquè per Hola! sembla clar que la juventud, ja des dels 60 està força desequilibrada, no troba el camí correcte, fa coses absurdes i no té auténtics valors.

Les "fans", fenomen ja criticat en aparèixer els "Beatles", els "Rolling" i altres grups moderns, perduren com a seguidores de nous conjunts musicals. En els 70, part de l´atenció es desplaça vers els nous artistes nordamericans, com els Germans Osmond.

A la "Osmondmania" (53) dedicarà Hola! tota una pàgina per criticar les fans. En aquest cas són les "weeny-boppers" -nuevo género de adolescentes entusiastas de ídolos de música ligera"- les que fan gala d´un "incontrolado nerviosismo" en anar a rebre als Osmond a l´aeroport de Heathrow. -"Eran más de diez mil las muchachitas que habían acudido a gritar a voz de cuello, desesperadamente, su cariño a los hermanos Osmond", i estigueren a punt de provocar una tragèdia al derrumbar-se un balcó.

En canvi, no criticaran els Osmond com havien fet amb els "Rolling Stones" i els Beatles, ni tampoc no els lloaran com als components del "Viva la Gente". Curiosament, dels Osmond els preocupa l´aspecte religiós. Serà només el fet de ser mormons -"o pertenecientes a la secta titulada Iglesia de Jesucristo de los Santos del último Día"- el que els xocarà. A Hola! no els deu semblar tan malament per quant tenen prohibit beure café, té, alcohol, sortir amb noies, i duen "guardaespaldas que les protegen

y garantizan la virtud dél más propenso a tentaciones".

L´actitud de la publicació esdevé més tolerant amb els músics. Dels Rolling gairebé no en parlaran, i els Beatles, cadascun pel seu costat, seran motius de riades de tinta gràcies als seus casaments, divorcis, fills i detencions per tràfec de droga a diferents aeroports.

Als 70, però, la música moderna ja no és tabú ni quelcom a rebutjar. Bona prova d´això és la incorporació de seccions específiques de música a les seves pàgines -Uribarri, Pepe Castaños- que fan que el setmanari s´adequi al pas dels temps i no resti desfasat .

I sobre la sempre vital qüestió de les modes cal dir que la "mini" perderà el protagonisme -a favor i en contra- a Hola!. La moda de la mini llençada per Mary Quant, i que tan enceses polèmiques provocà a la revista en els seixanta -per poc elegant, per atrevida, per ser només apta per jovenetes- deixarà pas a la "Maxi".

La "maxifalda" no provocarà tantes discusions. Bàsicament perquè és una moda "decent". Perquè tapa en comptes de destapar. I ací, els comentaris consistiran en ressaltar el mal gust de Margarita d´Anglaterra perquè la maxi li senta fatal, o destacar que "Las "maxi" de Mme. Pompidou apasionaron a la prensa norteamericana" (54).

A Hola! els afers de la moda poden provocar conflictes diplomàtics o guanyar-se les simpaties d´un poble. Així, per l´esposa de Georges Pompidou, l´ambaixadora de la moda francesa a l´es-

tranger, fou un problema escollir el seu vestuari per viatjar als Estats Units:

> -"Consciente del hecho de que la moda "maxi" no había comenzado a imponerse aún en los USA, se había propuesto no dejar en papel desairado a las damas del otro lado del Atlántico; pero aun así, en alguna ocasión, no lo pudo evitar: sus faldas resultaban más largas que las de sus anfitrionas".

2.4.7.-Alguns afers internacionals destacables-

La família imperial de l´Iran, amb el seu seguit de desgràcies, i el clan Kennedy amb no menys problemes, o el president Richard Nixon amb l´afer Watergate, seran alguns dels olimpians més contemplats en aquests anys.

Deixant de banda les Cases Regnants d´Europa, Japó, Thailandia i Jordània, seran els sobirans iranís -i la princesa Soraya amb un fracàs amorós darrera l´altre- els qui més pàgines ocuparan d´Hola!. Les bones relacions de Jaime Peñafiel amb Farah Diba, els permetrà d´obtenir entrevistes exclussives. Aquestes seran més interessants quan sigui enderrocada la monarquia per l´iman Jomeini. Com hom pot suposar, Hola! estarà, de totes totes, a favor del Sha. Els seguirà i entrevistarà a Egipte i una vegada mort l´emperador, seguiran oferint el seu suport a la vídua i al príncep Reza, l´hereu.

Hola! segueix essent fidel, doncs, a las persones que sempre ha lloat. El Sha ha estat un dels grans personatges de la cultu-

ra de masses. Els seus casaments, fills, la cerimònia de la seva Coronació, les festes de Persèpolis, la seva riquesa, la vida de luxe... Tot plegat el convertien en un element idoni per omplir pàgines i més pàgines de les revistes ilustrades.

Farah serà també venerada per Hola!. No és només la mare del príncep hereu, sinó la persona que impulsa el desenvolupament i l'"occidentalització" de la seva nació. Educada a Europa, fa un principi de "revolución femenina" -segons Hola!- i vol igualtat de drets entre ambdós sexes.

El seu suport constant a la política del marit no li impedeix, és clar, ser una mare de quatre fills que s'ocupa personalment d'ells. És la perfecta esposa pel Sha, esdevé la millor emperatriu -dolça, justa, compasiva- que podien somniar els perses.

Farah i el Sha són els prínceps dels contes orientals. Envoltats d'or, lluint joies magnífiques, organitzant festes que costen milions, relacionant-se amb el bo i millor de la jet-society, i regnant sense que ningú no discuteixi el seu poder sobre milions d'ànimes.

Per Hola!, com per la majoria dels seus lectors..., resulta inconcebible l'enderrocament del Sha. No comprenen com un poble pot escollir la tornada a "La Edad Media". La publicació es compadeix de les dones obligades a posar-se el vel i estar sotmeses al marit -com si hagués discutit alguna vegada la sumisió de les espanyoles als seus-.

Fins la tornada de Jomeini, Hola! tracta la família reial com a olimpians, amb tota la seva glòria. Quan marxen cap a l'exili,

els compadiran. Seran entrevistats a Egipte, donaran els missatges que Reza Ciro envii al seu poble en morir el pare, i, periòdicament, assegurarán que el príncep hereu, ara emperador, es prepara per tornar al seu país.

A més de les notícies trascendents, d'aquest tipus, hi barrejaran d'altres insustancials, però que demostren l'interès que com a olimpians ofereixen: que la filla gran s'ha operat el nas; que la petita torna a l'escola; que l'emperatriu té tants pretendents; que el segon fill viu amb la seva tia... La fidelitat d'"Hola!" és absoluta. Els defensen i ataquen aquells que els han provocat el mal. Jomeini no constituirà mai un personatge adequat perquè la revista en parli. No és un olimpià. Es, per la revista, un "fanático" i un "retógrado".

El "clan" Kennedy té sempre motius per estar a la portada. En els setanta, els comentaris sobre el matrimoni format per Jackie Kennedy i Onassis -inesgotable font de rumors, discussions i problemes- seran un tema constant de portada. Que si Onassis li regala unes arrecades fetes amb pedres de la lluna; que si conviden a Rose Kennedy a passar les vacances a Skorpios; que si la Callas ha vist Aristòtil; que si Jackie i la seva fillastra es detesten... Els temes no faltem.

Jacqueline serà, encara, la dona que elevà els presidents nordamericans a categoria de reis per les revistes ilustrades. La seva elegància i juventud dels seixanta, i l'assassinat de John Kennedy no són fàcilment oblidables. Jackie ha patit i se li perdonen els errors. Se la compadeix i valora: "El terrible

ble dilema de Jackie: sus hijos la necesitan en Nueva York, mientras su marido sigue enfermo en París". Malgrat el seu segon matrimoni, la "viuda más famosa del mundo" seguirà pertanyen al "clan", al que la publicació havia acusat, alguna vegada, de voler dominar la vídua del president assassinat "para que siga de mascota del Partido Demócrata". Els Onassis obtindran el màxim de popularitat gràcies a ella. Quan mori Aristòtil, Jackie seguirà el seu propi camí i "Hola!" correrà a preparar-li nous matrimonis, i airejar els conflictes amb els seus fills.

Però l'extensa i poderosa família nordamericana té prous membres com per a parlar d'ells totes les setmanes. La "matriarca" Rose és la capitana de la nau. Indomable, escribint les seves memòries -que "Hola!" publica per capítols-, decideix sobre la vida de fills i nets.

Ethel, vídua de Bob, veurà el seu nom relacionat, durant molts anys, amb el del cantant Andy Williams. Però ella -"no encontraré jamás otro hombre como Bob"- no es casa. El que fa és casar els fills i començar a cuidar nets. Els joves Kennedy tenen amors, matrimonis, problemes amb drogues, però acaben tornant al bon camí. O sia, graduant-se a qualsevol Universitat important, casant-se per l'Església i guanyant molts milions exercint llurs carreres -habitualment dret, per després dedicar-se a la política.

Edward, el germà petit, substitut en la carrera cap a la presidència, es divorcia -després que "Hola!" el reconcilii durant molts anys. Les preteses reconciliacions les provoca el càncer d'os que pateix el seu fill, a qui tallen una cama. Aquest

tema, apart l'innegable "factor humano" i les dosis lacrimògenes, servirà per glossar el valor dels xicots Kennedy. La malaltia de Teddy és un cant a la resignació, la bondat, la força de voluntat, la capacitat de superació; és un exemple a imitar. Teddy és un dels components de la "bona juventut".

"Hola!" no es preocupa pels orígens de la fortuna dels Kennedy; dels tripijocs electorals; dels errors de la política del presidents assassinat; dels autèntics motius del divorci de Ted; de la mort mai ben aclarida de Mary Jo Kopeckne...

El "clan" és gairebé perfecte. Com les Cases Reials, no són objectes de la crítica. Esmentaran, això sí, els afers de faldilles de John, fins que facin exclamar a Jacqueline: "!Dejen en paz la memoria de mi esposo!", però "Hola!" sempre en dubta d'aquests afers perquè els defectes no són cosa seva. Són massa poderosos, famosos i rics. Són els únics nordamericans no estrelles del cinema o la TV que surten a les seves pàgines, sense ser tampoc presidents dels Estats Units. Tots els altres presidents, en acabar-se el seu mandat, han desaparegut gairebé completament. Els Kennedy no. Són font constant de notícies, i tenen "classe".

Richard Nixon caurà en picat després de l'escàndol provocat per l'afer Watergate. Fou lloat com tots els presidents dels USA en el seu dia, però la seva estrella s'eclipsà aviat. Fins i tot "Hola!" exposarà, sense opinar directament, un "lío de faldas" de Nixon al 1976 (55). Aquest el protagonitzaria amb una xinesa, "acusada de ser una espía comunista". Les relacions s'iniciaren,

¡HOLA!

...18 NOVIEMBRE 1972 - 15 PTAS.

LA VICTORIA DE NIXON

PAT NIXON CONTINUARA COMO SEÑORA DE LA CASA BLANCA

(Amplio reportaje a color en el interior)

...Matrimonio Nixon tras...
...declaraciones de sus dirigentes

...color

...T-PORTER" PRIMAVERA-VERA...
...73 DE LA ALTA COSTURA FRANCESA

...A HA LLEVADO A VIVIR CON...
...LA HERMANA DE UN DUQUE...

A todo color

LA CASA DE SYLVA KOSCINA EN LOS ALREDEDORES DE ROMA

PRIMER CAPITULO DEL SERIAL "EL DIARIO DE PRISION DE EDITH IRVING", ESPOSA DEL FALSIFICADOR DE LAS MEMORIAS DE HOWARD HUGHES

-193-

M. 1013 (18-XI-72)

segons el reportatge d'Hola!, a Hong Kong al 1966, abans de ser president. Però "la bella mujer china continuó viendo a Nixon después de que éste se convirtiera en Presidente, a pesar que el FBI tenía un grueso "dossier" sobre sus actividades, que les había llevado a catalogarla como una espía rusa".

Del mateix període serà l'interès per un altre polític nordamericà, Henry Kissinger. El seu matrimoni amb Nancy, alguna biografia, el Premi Nobel, els innumerables viatges que realitzi el portaran a les seves pàgines. En abandonar la política activa, Hola! deixarà d'ocupar-se d'ell.

Un cas interessant, per poc freqüent, serà algun article sobre Rudolf Hess (56). Hess és definit com a "lugarteniente de Hitler" o "el eterno prisionero de Spandau". L'important és destacar que Hola! defensa a Hess. I no només per ser "un anciano enfermo, una ruina humana", sinó per raons polítiques.

Hola! creu que la sentència imposada en el Judici de Nuremberg és injusta i fóra de lloc:

> -"Se le había considerado "criminal de guerra" por haber ayudado a preparar y desencadenar la segunda contienda mundial, pero se le apresó cuando efectuaba una misión de paz... y éste era un hecho patente y menos discutible, en todocaso, que la motivación de su sentencia. Mas dejemos esto al juicio superior de la Historia."

La culpa de les desgràcies de Hess serà deguda, no tant a

la decisió de les potències aliades, com dels "rusos", pel que l'anticomunisme torna a sorgir.

Remarquen, des del començament, les discrepàncies entre els metges dels quatre Estats: "El doctor norteamericano, el británico y el francés opinan que debe operarse al paciente. El médico ruso discrepa. Y no hay operación". I acaben proposant quina és la millor solució:

> -"Varios periódicos ingleses, al comentar las condicionex en que el preso de Spandau termina su existencia, y la entrevista con sus familiares después de aceptar éstos tan unhumanas prohibiciones, expresaron vivamente su disgusto por lo inhumano del caso, llegando a proponer al Goberno británico la iniciativa unilateral de dejar a Hess en libertad, dejando que los rusos dijeran lo que les viniese en gana".

No ho diu Hola! directament, però no fa escarafalls a l'idea.

Comprovar l'existència d'articles sobre Hess és interessant per quant no és fins als setanta que Hola! parla dels nazis. Des de la seva aparició al 1944, en que Alemanya perdia la Guerra, no dedicaran mai articles als alemanys.

En els quaranta mostren les ciutats destrossades per les bombes, però no hi ha escrits de compasió ni de rebuig. Hola! quan comença a dedicar-se a la premsa del cor, ho fa directament amb els stars, militars i ambaixadors nordamericans. També hi tindran cabuda els francesos i els britànics. I fins i tot els altres enemics dels aliats, els japonesos. Aquests estan representats per

la Casa Reial des de finals dels cinquanta. El Japó era potència pertanyent a l'Eix, però el règim franquista hi tindria pocs tractes directes. A més, estaven molt lluny, físicament, de la península.

L'aparició dels italians es produeix en els cinquanta gràcies als nous valors del cinema del país veí. Tampoc, però, cap referència política i només anys més tard es permetran de publicar un serial sobre els amors del "Duce" i Claretta Petacci. Cal pensar, però, que Itàlia acabaria la guerra essent alliberada per les tropes aliades i que bona part de la població havia resistit als alemanys.

A les pàgines d'"Hola!" no surt gairebé mai un actor o actriu alemany. Quan això passa -Max Schell o el play-boy Gunter Sachs- ja és en els seixanta i són tractats com qualsevol olimpià d'un altre país. Les veleitats del règim franquista amb l' Alemanya nazi provocarien l'aïllament de la península, i potser per això, la revista no donaria suport als alemanys, sinó que parlaria bé dels vencedors, dels nordamericans principalment.

L'article sobre Hess no ha de llegir-se tant com una defensa del presoner nazi -encara que ho sigui- sinó com una nova oportunitat d'atacar als "rusos". L'anticomunisme sí que no l'amaren gens.

El fet que el 1975 mori el General Franco es notarà en la publicació perquè començaran a aparèixer els nous presidents del govern i la classe política espanyola en general. A més, el su llenguatge variarà en les referències als dirigents. Dedicarà més espai als polítics internacionals , i sempre més per la seva vessant familiar que no la tasca professional: Brandt, Giscard, Pompidou, Waldheim, Moro.

Els prínceps i els reis tindran el seu racó, però seran menys rellevants que a l'etapa anterior. Els que sí agafaran una gran preponderància seran els Reis d'Espanya, en accedir al poder, i els seguiran a tots els viatges oficials que realitzin. La família Franco, però, seguirà imperturbable ocupant els espais setmanals corresponents.

La barreja de frivolitat i de crònica negra es manté; per més que s'observa una disminució de les notícies sobre espies i fugides de l'Est, per passar a les matances rituals, els segrestaments d'avions i de persones, el tràfic de drogues, etc.

Alhora als setanta apareixeran definitivament els personatges esdevinguts populars i famosos gràcies a la televisió. Progressivament, aquests aniran ocupant la posició privilegiada que els anys cinquanta tingueren els actors de cinema i els seixanta els membres de les Cases Reials. Aquesta importància de la televisió com a mitjà de distracció i d'ocupació del temps lliure, provocarà l'aparició de noves seccions relacionades amb el tema, com en el seu dia succeïa amb el cinema. Les noves seccions res-

ponen tant a les noves aficions del conjunt de la societat espanyola, i per tant dels lectors de la revista, com a l'intent de posar-se al dia per part de la publicació.

Així, per cobrir aquestes informacions sobre televisió es crearà: "TV para toda la semana", recull de la programació televisiva; "Notícias TV", signat per José Mª Comesaña i que explica alguna interioritat curiosa de Prado del Rey; i "Los de la Tele" degut a "el del canal tres", que comenta xafarderies sobre els presentadors i cares habituals de la petita pantalla.

En el camp del disc, les firmes contractades són ben conegudes, com ja s'ha dit abans, i tenen molta relació amb la radio, la televisió i els seus programes musicals. José Luis Uribarri amb la "Página del Disco" i Pepe Domingo Castaño amb "Disco Verde" segueixen en els anys vuitanta amb els mateixos temes.

La renovació i l'increment més important de seccions es produeix també en aquesta etapa, després del canvi total que hi hagué en el pas dels anys quaranta als cinquanta. Les noves seccions, en la seva majoria, seran degudes a la nova orientació de la revista. En aquest sentit, tot i que "Hola!" manté el paper de revista del cor, de grans reportatges i serials i entrevistes amb profusió de pàgines en color, augmenten les seccions ràpides de llegir.

En certa manera torna a la "revista d'amenitats", en reincorporar les noticietes breus, xocants, curioses o divertides que hom pot trobar a les seves pàgines. A més dels habituals "Ecos Mundanos" i la de Tico Medina de "7 Días:7 Nombres de mu-

SIETE DIAS, SIETE NOMBRES DE MUJER

Por TICO MEDINA

ADIOS

ad es que no se ésta, por lo
a palabra que me gusta de-
ero en esta ocasión no ten-
nedio que despedirme de us-
queridos, pacientes, deseos-
s. Por unos meses, quizá por
quién sabe si más o menos,
de España; bueno, lejos en
, que, en lo que se refiere al
en cerca que estaré de las
spaña. De ustedes también,
to. Viajo a Méjico, donde es-
lir con una hermosa, dura,
ortante misión periodística.
soy ya, el corresponsal de
éjico y toda el área de Can-
diez países: todo el Caribe.
s que me cuesta trabajo de-
s de diez años, y parece que
semanal cita con ustedes;
vo altibajos, miles de muje-
s de miles de nombres de
han unido, y en muy pocas
os han separado.
ustedes a través de mu-
momentos de imaginación,
. Además, jamás les olvida-
guro. Es más: me atrevo a
el regreso, sea cuando sea,
r que me guarde de alguna
nisma cabecera, que en ella
años más joven, con me-
aunque todos seamos de
tiempo más viejos. He in-
tentado en esta esquina de cada semana, a la que tanto quiero y que tantas satisfacciones me ha dado, asomar un puñado de rostros de mujer que tuvieran cosas que contar; que fueran noticia. Muchos años antes de que se empezara a charlar del Año Internacional de la Mujer, ya estaba servidor ancontrando, entre el diario quehacer de este y aun del otro mundo, nombres de mujer, perfiles de mujer, historias de mujer, blancas y negras, para la sonrisa y para el llanto, para la alegría y para la tristeza. Yo me desayunaré el próximo sábado allá lejos, preguntando en un quiosco de la avenida Insurgentes por el ¡HOLA! semanal, que allí se lee mucho, y pudiendo decir aquello que en tan escasas ocasiones dije para mí: "Vaya, hoy no ha entrado la sección...".

Pero estará lleno de ustedes. De mis lectores y de una forma directa de mis protagonistas. Las voy a echar mucho de menos. Pero la actualidad manda, el tiempo corre y tengo las maletas hechas. No quiero volver la vista atrás. Corro a reencontrarme con Méjico. Allí estaré. Y cuando vuelva, mañana, pasado mañana, podré decirles, como si nada hubiera ocurrido, como quien no se ha visto desde ayer, esa sola, única palabra, tan hermosa, tan bella. Sencillamente... ¡hola!...

43

N° 1710 (4/VI/77)

TICO MEDINA SE MARCHA A MEJICO

Tico Medina, que durante tantos años ha sido colaborador de ¡HOLA!, llevando con tanto éxito la sección "Siete días, siete nombres de mujer", interrumpe por el momento su contacto semanal con nuestros lectores a causa de su marcha a Méjico como corresponsal de RTVE, importante cargo que le ha hecho tomar esta decisión que mucho lamentamos, aunque tampoco podemos dejar de alegrarnos por los éxitos profesionales de nuestro entrañable compañero y amigo.

Reseñar aquí la trayectoria profesional de Tico Medina sería poco menos que imposible, aunque es de sobra conocida; sobre todo, como jefe de reporteros del diario "ABC", presentador de TVE, colaborador en numerosas publicaciones, autor de varios libros de éxito y conferenciante.

Esperamos que los dos años que en principio tendrán alejado a Tico de nuestra revista no se prolonguen. De todas formas, aquí tendrá siempre su puesto y su página, a través de la cual ha sabido hacer galanura de su talento y de su pluma desenvuelta, aguda y ágil, ganándose a tantos y tantos amigos. Desde aquí le deseamos, con un entrañable abrazo, mucha suerte en su nuevo cometido profesional.

jer", que desapareix en marxar el periodista a Mèxic, s'hi incorporen "Cóctel de Noticias" (57) de la mà de Jaime Peñafiel, recull de noticietes i fets diversos que passen a les petites patums estatals. Aquí mateix, Bayona des de Barcelona hi posarà el seu gra de sorra durant uns quants números, explicant els fets notables que esdevinguin a la Ciutat Comtal -"Barcelona VIPS".

En el mateix sentit però amb un predomini total de la foto sobre el text, el nou fotògraf Juan Chávez s'ocuparà d'omplir els "Flashes en la noche". Una altra secció de murmuracions que durarà poc és "Visto y Oido", de Manuel Belles, i que apareix per primera vegada el 1973 -nº 1519. I per acabar aquest apartat "La Semana de Amibilia", el 1976, que tampoc no acaba la dècada a la revista.

Al mateix temps, els anys setanta són els que marquen, per "Hola!" el seu llençament definitiu a nivell internacional, ja que les vendes a l'estranger, i sobre tot a Amèrica Llatina, "donde más adeptos tiene", serà considerable.

Els anys setanta la difusió arriba al mig milió d'exemplars setmanals de promig, esdevenint "la revista de mayor tirada de la prensa nacional". També serà en aquesta dècada que "Hola!" farà tiratges excepcionals, amb motiu del casament Borbón-Martínez Bordiu, o la mort del dictador, el 1975 (58).

Les vendes a l'estranger, ja iniciades per mitjà de suscriptors a finals dels anys seixanta, no s'ha incrementat abans perquè al director no li semblà oportú. Aquests recels vingueren motivats per qüestions financeres. Segons el propietari, "Hola!"

atenguent a les tarifes de publicitat, no pot augmentar molt el tiratge, perquè a mida que més editen, més diners perden (59).

Tant és així, que la conquesta del mercat americà s'ha fet més efectiva en el moment que s'ha arribat a un acord amb uns distribuïdors "que tienen hoy Hola! en distintos países americanos, desde Norteamerica hasta el Cono Sur". D'aquesta manera la revista segueix resultant rendable pels propietaris.

Malgrat les peticions que han plogut sobre el director per fer "un Hola! americano" (60), aquest no està gens decidit, ara mateix, a iniciar una aventura editorial en el nou continent. Per ell, l'"Hola!" que s'ha de vendre és l'espanyol "porque entiendo que la gente que lo lee en América, lo lee como una cosa sentimental, porqué es una revista que llega de la tierra de sus abuelos" (61)

Mentrestant, els set mil exemplars per setmana d'una publicació tan dificitària com era en els anys de la postguerra, s'han convertit en "el mejor negocio editorial de España" (62).

NOTES

1- Gallo. Op. cit. P. 447.

A les mateixes dates, Hola! té una idea molt diferent de la realitat espanyola: -"La seguridad interna de España hace que potentes industrias se fijen cada vez más en ella para el desenvolvimiento de sus actividades y, de otra parte, el incremento turístico ha contribuido a dar testimonio del favor que nuestro suelo desfruta como lugar de grato y apacible reposo".

(Hola! nº 1479. 30-XII-1972. P. 69. Editorial "Mirando a 1973").

2- Témime. Op. cit. P. 294 i ss.

"Joaquín Satrústegui, el paladín monárquico más perseguido durante el franquismo, ha contado cómo López Rodó se trabajó el nombramiento del sucesor Juan Carlos hasta conseguirlo en un momento de vacilación (de Franco), cuando había tenido una lipotímia más fuerte que otras anteriores, y siempre ha tenido la impresión, estimo que fundada de que una vez dado este paso, Franco no tuvo la seguridad de haber tomado un paso inteligente, porque creo que prevaleció la idea de que, al fin y al cabo, don Juan Carlos, por instinto de conservación, iba a hacer lo mismo que su padre"

(Cambio 16. nº 286. 5-VI-77. P. 47).

3- "Les principales universités espagnoles sont paralusées par des troubles presque permanents, la répression policière et le découragement des enseignants. On ne trouve plus, ou presque, d' universitaires favorables au régime après 1970" (Hermet. Op. cit. P.135

4- Témime Op. cit. P. 295

5- Témime Op. cit. P. 296.

6- Hola! nº 1624. 11-X-1975. P. 48

7- Hola! nº 1374. 26-XII-1970.

8- A la manifestació de 1975, Hola! transcriu les paraules d'Arias Navarro contra aquestes campanyes internacionals contra Espanya, perquè el mál més gran que fan és "hurgar en la herida de la división española, de pretender enzarzarnos de nuevo para repetir la triste historia de ayer".

9- Hola! nº 1531. 29-XII-1973. P. 20 i ss.

10- Hola! nº 1533. 12-I-1974. P. 17.

11- Hola! nº 1627. 1-XI-1975. P, 78.

12- Un dels darrers actes serà en motiu de la visita oficial del president nordamericà Gerald Ford. De la trobada dels caps d'Estat a l'aeroport Hola! només destacaria que "un fuerte apretón de manos subrayó el encuentro". (Hola! nº 1607. 14-VI-1975. P. 60.)

13- El matrimoni de la neta gran de Franco, Mª del Carmen, amb el príncep Alfons de Borbó, net gran d'Alfons XIII i cosí germà de Joan Carles, el sucessor oficial, mogué a moltes especulacions. Corregueren diversos rumors referents a una possible successió del nou matrimoni , passant per sobre del príncep Joan Carles.

Alfons de Borbó gaudia del suport dels sectors més ultradretans del poder. En aquest sentit, la premsa internacional parlà

13- del casament, alhora que esmentava les revoltes produïdes a Barcelona i Madrid contra aquest casament, contra el règim i contra Franco. Aquestes revoltes foren silenciades per la premsa espanyola.

El nº 36 de "Ruedo Ibérico" fa un breu, però bo resum del ressò a la premsa internacional, d'aquest fet, en un article intitulat: "Boda Martínez-Bordiu -Borbón: ¿los terceros en discordia?".

14- La felicitació d'HOla! en cumplir-ne 81 repetirà els tòpics habituals com: "Franco no es sólo el hombre que ha sabido ganar la paz, sinó también quien ha logrado consolidar, logrando aismismo la convivencia de un país unido para siempre en lo fundamental" (Hola! nº 1529. 15-XII-1973. P. 51).

15- Hola! nº 1224. 10-I-1970.

16- Hola! nº 1533. 12-I-1974. P. 15.

17- Hola! nº 1628. 8-XI-1975. P. 5

18- HolaL nº 1631. 29-XI-1975.

19- Al 1973 Hola! reprodueix una entrevista apareguda al diari "La Verdad" de Múrcia, feta al gendre de Franco, el Marquès de Villaverde. No és freqüent ja que Hola! no entrevista mai els membres de l família, abans de la mort del General.

(Hola! nº 1529. 15-XII-1973. P. 8)

20- Peñafiel, acompanyant habitual dels Reis a tots els viatges a l'estranger, ja pel maig de 1975 dedicava encesos elogis al lla-

20- vors príncep Joan Carles, n ocasió de la visita oficial a l'Iran: "Nunca se demuestra como en estas ocasiones lo rentable que es para el país la presencia del Príncipe de España. Porque él llega donde nadie puede llegar. Sus contactos son de tú a tú, de Rey a Rey. No nos engañemos". (Hola! nº 1601. 13-V-1975. P. 61).

21- Hola! nº 1457. 29-VII- 1972. P. 51

22- Hola! nº 1629. 15-XI-1975. P. 3. L'editorial mai no havia estat situada a l'inici de la revista. Això ha d'interpretar-se com una gran deferència, a causa del moment trascendental que es vivia.

23- Hola! nº 1428. 8-I-1972.

24- Hola! nº 1632. 6-XII-1975

25- Hola! nº 1457. 29-VII-1972

26- "Els viatges a l'estranger és un dels elements que més contribueix a diferenciar-lo i separar-lo de la imatge política de Franco. Amb els viatges "lo presentan ante la opinión pública española e internacional como un hombre de Estado, embajador de Amistad, moderno, joven, nueva imagen de la España democrática abierta a la comunidad internacional".. (Moragas, Miquel de. (Ed). Sociología de la comunicación de masas. Barcelona. Gustavo Gili, 2ª ed. 1982. Col. Mass Media).

27- Hola! nº 1700. 26-III-1977

28- Hola! nº 1741. 7-I-1978. P. 39

29- Hola! nº 1743. 21-I-1978. P. 23.

30- Hola! nº 1729. 15-X-1977.

31- La vinculació amb Barcelona es deu a que la revista sortí al carrer en aquesta ciutat, per primera vegada el 1944 i romandria allí fins el 1962.

32- Hola! nº 1457. 29-Vii-1972. P. 51

33- Hola! nº 1710. 4-VI-1970

34- Hola! nº 1333 14-III-1970

35- Hola! nº 1703. 16-IV-1977

36- Hola! nº 1343. 23-V-1970. P. 65.

37- Hola! nº 1359. 12-IX-1970. P. 20

38- Hola! nº 1652. 24-V-1976. P. 27.

39- Hola! nº 1366. 21-X-1970.

40- Hola! nº 1450. 10-VI-1972.

41- Hola! nº 1774. 26-VIII-1978.

42- Hola! nº 1601. 3-V-1975. P. 47

43- Hola! nº 1774. Op. cit.

44- Hola! nº 1366. 31-X-1970.

45- Hola! nº 1677 . 16-X-1976. P. 31. Canonització de Beatriz de Silva per Pau VI.

46- Hola! nº 1469. 21-X-1972.

47- Hola! nº 1332. 7-III-1970. P. 23. L'escàndol eurovisiu de Serrat era ja llunyà i se'n podia tornar a parlar. A més, era un cantant de fama a Catalunya. A finals de la dècada es torna a parlar d'ell pel seu casament amb Candela Tiffon, i el neixament de la seva filla.

48- Hola! nº 1745. 4-II-1978. P. 55

49- Hola! nº 1446. 13-V-1972

50- Hola! nº 1671. 28-VIII-1976

51- Hola! nº 1459. 12-VIII-1972.

52- Hola! nº 1333 14-III-1970. P. 41

53- Hola! nº 1524. 10-XI-1973. P. 14

54- Hola! nº 1332. 7-III-1970. P. 53.

55- Hola! nº 1680. 7-XI-1976. P. 72.

56- Hola! nº 1324. 10-I-1970. P. 23.

57- Hola! nº 1602. 1975.

58- "LLegando en agosto de 1970 a los 500.000 ejemplares. Y a ti-

58- radas de 600, 700 y hasta un millón de ejemplares en distintos acontecimientos, el último con motivo del fallecimiento del jefe del Estado, Generalísimo Franco". (Dades de Manuel Bercebal, administrador d'Hola!).

59- "Cuando ud. compra la revista a 60 ptas. está ud. comprando algo que cuesta 90. Y entonces estamos poniendo dinero de la publicidad para sufragar esa diferencia. Y claro, por eso a veces no conviene hacer tiradas mucho mayores, sin cambiar la tarifa de publicidad, porque entonces termina en fracaso económico". (Sánchez Gómez en entrevista amb l'autora. Madrid, febrer de 1982).

60- Sánchez Gómez ha rebut propostes per editar Hola! a Mèxic, Venezuela i Miami.

61- Sánchez Gómez en entrevista amb l'autora.

62- Segons Antonio de Armenteras així fou com qualificà el Comte de Godó, prpietari de "La Vanguardia" a Hola! en una xerrada que sostingué amb Sánchez Gómez (Entrevista de l'autora amb Armenteras al febrer de 1982 a Barcelona).

3- "HOLA!" COM A CREADORA DE MITES

Els olimpians són els grans protagonistes de la premsa del cor. Però, què és un olimpià? Quines característiques el defineixen? Quines persones estan cridades a formar part del nou Olimp?

Són persones que no tenen cap càrrec institucional de poder, però la vida dels quals és seguida amb admiració i interès. Són personatges públics dels quals importa saber com viuen, què mengen, on es diverteixen, quins amics tenen, qui són els seus amors, els diners que posseeixen, les preferències per vestir...

Aquesta èlit, el divisme internacional o el propi d'un país, no té cap poder polític. En canvi, té una gran influència. Aquesta influència es tradueix en les modes que imposen, en el modus de vida que duen: esdevenen una proposta de models de comportament realitzables (1).

D'entrada, qualsevol pot ser un "olimpià". Qualsevol cosa i persona pot passar de l'anonimat a ser apropiada per la societat (2), que la fa seva i s'interessa per tots els actes d'aquell individu. En aquest sentit, només cal recordar tots els muntatges cinematogràfics, la creació artifical d'estrelles, l'enlairament d'un cantant al cim de la popularitat gràcies a la col.laboració dels mitjans de comunicació -(publicitat constant, ràdio, premsa, TV)-. Aquests mitjans contribuiran a que els discurs mítics que es formulen donin el seu fruit.

3.1.- Els elegits

A la pràctica, però, hi ha una sèrie de persones, que sense fer absolutament res, són objecte d'aquesta admiració. Aquest és el cas dels reis, qui de déus pel poble a l'antigüetat, s'han convertit en "stars" (3), gràcies als mitjans de comunicació, que els situen al costat del darrer cantant de moda, actor o esportista que ha establert un rècord mundial.

Abans hem esmentat que els olimpians tenen influència i poder carismàtic, però no poder polític. Per tant, com incloure els reis, persones amb un càrrec institucional de poder, en aquesta categoria de nous déus-herois pel poble?

Es senzill. La majoria de les Cases Reials que apareixen a les pàgines de les revistes del cor no tenen cap autoritat directa sobre la vida dels ciutadans que llegiran les notícies.

Que "Hola!" hagi parlat des de 1950 del Sha de l'Iran -llavors de Pèrsia- no ha tingut cap repercussió pels espanyols. Simplement perquè el triangle Sha-Soraya-Farah i la història d'amors truncats, problemes de descendència, intrigues, etc. eren temes que, aquí, es llegien com un conte de prínceps orientals. La nova versió de "Les mil i una nits". Mai no es parlà de la situació política de l'Iran -a menys que fos per donar suport al Sha-, ni de quines eren les condicions de vida del poble. Els amors del Sha o de Margarida d'Anglaterra interessaven tant com el sisè divorci de Zsa Zsa Gabor, perquè tots els personatges quedaven anivellats a les pàgines de la premsa del cor, des del moment que són consumibles per una massa de lectors que no els diferen-

ciarà. Tots són superiors i diferents de la norma, són individualitats.

Amb les monarquies estrangeres el procés és de presentar-nos llur vida privada absolutament despolititzada, com si ignoressin què significa aquest terme, i ells, de fet, no juguessin cap paper en el panorama polític de llur propi país.

Cada any "Hola!" ens mostra com les reines d'Holanda i de la Gran Bretanya inauguren el Parlament de llur país reppectiu. I això la revista ho mostra com si d'un acte folklòric es tractés. Destaca que les carrosses són d'or, que el públic els aplaudeix al seu pas pels carrers de la ciutat i que fan un discurs inaugural. Però ho despolititzen del tot. Mai no es fa ni la més mínima referència al sistema de govern, al parlamentarisme o a la significació política de l'acte.

Dels reis estrangers només se'ns mostra la vida privada. Es el procés d'"estrellització". Ja no són déus pel poble com a l'antigüetat. Ara són individualitats importants, a les quals els està donat de realitzar algunes coses que la majoria de mortals no poden fer. I en fan d'altres com tothom, però se les revesteix d'una importància que realment no tenen. La lectora de la premsa del cor no sol assistir a grans banquets, ni a festes on trobarà la jet-society, ni a les "puestas de largo" de les pubilles de l'aristocràcia. Els reis sí. I a més són al front d'un Estat. Això, però, per les revistes només significa que han de visitar hospitals, inaugurar exposicions, viatjar oficialment a altres nacions. La paraula "política" i el que implica, en llur cas, els és desconeguda.

Quan es tracta la Casa Reial espanyola el procés segueix essent el mateix que el dels seus col.legues europeus, mentre Joan Carles i Sofia són prínceps i després prínceps hereus. En canvi, amb el General Franco, per més que es contemplin les seves activitats esportives o familiars, hi haurà un intent deliberat de politització absoluta de la seva vida privada. Això es notarà, sobre tot, amb les descripcions que en facin, les qualitats que li otorguin i la rellevància que posin a qualsevol dels seus actes. Franco no és un olimpià per ell mateix. Ell és creat per la revista. Trenca els esquemes en tenir una autoritat molt real sobre el conjunt dels habitants del país. Per aquest motiu, pel seu poder, es retratat a "Hola!". Li manquen tots els atributs que hom troba en els actors, els reis o els esportistes. L'única forma d'integrar-lo en aquest món és, precisament, destacant tot allò que no es diu dels altres: el poder polític que detenta.

Els reis interessen, això sí, com la resta dels olimpians, per dos motius bàsics: la seva feina (especialització professional que és el superlatiu absolut) i la seva vida sentimental i/o familiar.

Pels integrants del món de l'espectacle -actors, cantants- per la bona marxa del "star-system", sortir a les pàgines de les revistes és imprescindible. Només tenen popularitat mentre es parla d'ells, i quant més famosos siguin, més pàgines dels rotatius ompliran. Els rumors, el "cotilleo", són inherents a llur vida i llur feina. Són exponents de l'individualisme de la nostra societat, de l'autosuficiència.

Són familiars als lectors perquè els veuen a la televisió o a la pantalla del cinema. Les stars són la síntesi de la realitat i del somni. El somni ve constituit per les seves actuacions, les històries que recreen a la pantalla, els contes irreals dels que són protagonistes. La realitat és la seva pròpia vida, que sovint, als lectors els sembla poc real. Donen la sensació que han nascut per divertir-se. La premsa del cor ofereix puntualment les festes i els festivals de cinema on es troben tots, llocs on semblen interpretar més el rol de vedette que tenen assignat, que no pas un comportament normal. També ofereix els seus amors, fills, amants. Fins i tot quan treballen sembla que juguin.

Els altres cridats a l'Olimp són de classe diferent. Hi ha els esportistes. Només els millors dels millors -Mark Spitz, guanyador de set medalles d'or a les Olimpiades de Munich-. La premsa del cor els presenta en la seva feina, per la tasca que els ha fet sortir de l'anonimat, però s'interessa en assebentar-nos de què fan mentre no entrenen, de qui ocupa el seu cor.

En aquest mateix lloc hi ha els grans aventurers. Potser els més famosos són els de la dècada dels seixanta, els astronautes que anaven a conquerir la lluna. La seva fama, però, fou efímera. Ningú no recordava els tripulants de l'"Apolo IX", una vegada s'havia llençat a l'espai l'"Apolo X". Per això, el seu pas per les pàgines de les revistes ha estat molt breu.

Els milionaris, dels que s'ocuparà la premsa del cor a causa, en primer lloc dels seus diners -perquè no parlaran mai de milions, sinó que els consumiran i cadascun dels seus actes serà una ostentació del que posseeixen. Després, a més, s'ocuparan

de l´amor, que sovint és el que els ha fet sortir de l´anonimat. Hi ha moltes persones riques a la societat occidental, però en sobresortiran els que tinguin una vida sentimental ben complicada, com l´Onassis o el Niarchos.

Hi ha dos sectors poc tractats per la premsa del cor. Per una banda, els intelectuals. Només se´n faran ressò en cas que siguin pintors -en Picasso apareix a vegades, pels diversos matrimonis, pel suicidi del seu net, pels conflictes que ocasiona la seva herència- o músics de gran categoria -Rubinstein. Per l´altra, el dels polítics. A la premsa del cor difícilment trobem alguna referència als polítics espanyols abans de 1975. Anteriorment a aquesta data, i a partir de 1960 sobre tot, sortiran la vida familiar dels presidents nordamericans -la nova imatge d´Amèrica que presenta Kennedy- o europeus, com Pompidou o Brandt. Sempre la premsa del cor parlarà de la seva vessant familiar, ja que per la seva especialització professional, el polític és valorat en relació amb les conseqüències que té per la comunitat la seva actuació pública.

Els sectors intocables per la premsa del cor han estat i són el món del sacerdoci i l´exèrcit. Bàsicament per la funció de les respectives característiques professionals (4).

Comprensiblement, l´amor és tema tabú pels sacerdots catòlics donada la seva impossibilitat, marcada per la seva religió, de casar-se i mantenir relacions amoroses amb una dona. Per tant, no tenen cap motiu per sortir a les revistes.

Per l´especialització suprema tindran al Papa com a vedette

indiscutida del sector. S´hi referiran en cas de viatges, enfermetats, atemptats, hobbys... Serà molt més tractat pel poder carismàtic que pugui tenir, que no pel càrrec d´influència espiritual que ocupa. A més del Papa, només popularitzafan a algun capellà o monja, quan la seva tasca específica es relacioni molt directament amb una altra de completament contrària -com el cas dels capellas i monges cantants que aparegueren a la dècada dels seixanta- o bé quan siguin objecte d´agresions, i la notícia serveixi com a propaganda contra unes determinades idees (Ex: notícies sobre unes monges expulsades de la Xina comunista).

La vida militar i l´eclesiàstica tenen poques relacions amb el cor. I com assegura Violette Morin "ceux qui nous gouvernent politiquement, militairement, moralement ne doivent pas se laisser gouverner par leur passion" (5).

3.2. - El carisma

S´ha esmentat la paraula "carisma" (6). I s´ha contraposat a la idea de poder carismàtic, la de poder institucional o polític. Aquesta diferència és la que marca la distinció que hi ha entre èlit amb poder, que influeix en el curs de la vida de moltes persones, i la èlit sense poder, que té influència però el que fa no afecta necessàriament els altres.

Segons afirmava Alberoni al 1963 (7), els habituals de la premsa del cor són un poder de tipus carismàtic, fundat en la fascinació que provoca en els lectors la seva personalitat excepcional -excepcional per la seva "superioritat" en el sentit de que sembla que no donin explicacions a ningú i que gaudeixin de més màniga ampla que la resta dels mortals.

En els olimpians, aquest poder, gràcies a la delimitació dels rols i de les funcions dels individus, esdevé una simple influència en les modes superficials com el vestir, pentinar-se -els trajos de cuiro de Presley o les trenes de la Bo Derek.

L´olimpià no té autoritat. El que ell faci amb la seva vida no repercuteix, aparentment, en la dels ciutadans. Però la veritat és que llurs vides i comportaments són la sublimació del desig i de les repressions dels lectors, i realment, repercuteixen en la vida dels altres, des de l´instant en que són presentats com a models de conducta a seguir (8). I la seva vessant carismàtica no esdevé un poder real perquè no ocupa cap lloc institucional de poder. Si algun dia l´ocupés, la manera com seria tractada la star podria variar.

Un cas és el de Ronald Reagan. En el seu temps d´actor era considerat una star de segona fila, postergat a eterns papers de cow-boy. Curiosament, però, quan s´inicii la seva carrera política, presidint el sindicat d´actors, durant molts anys com a governador de California, la imatge que se li va creant és, precisament, la de l´ex-actor honest que feia com ningú els papers de cow-boy -el genuí personatge nordamericà. I així, quan arriba a la Presidència dels Estats Units, aquesta imatge segueix igual, i es mostrat, sovint, al "rancho", a l´aire lliure amb els cavalls i la família (9).

3.3.- La funció dels olimpians

Què representen els olimpians! Com poden subsistir unes revistes, les del cor, que només s'encarreguen d'explicar-nos les vides d'aquests?

D'entrada, els olimpians són els exponents més clars dels valors imperants a la cultura de masses. Tenen juventut, bellesa, felicitat, riquesa, benestar, temps lliure... Quant més posseeixin d'aquests elements, més reconeguts seran.

Quan els manqui un dels atributs esmentats, els altres els tindran en grau més superlatiu si cap. Un olimpià pot ser vell, com l'Onassis, però serà milionari i estarà entre l'amor-interès de dues dones, olimpianes pel seu propi mèrit: Maria Callas i Jackie Kennedy.

La influència que tinguin els "divos" sobre els lectors serà relativa, però a travers de les pàgines dels setmanaris, i els goigs i desgràcies dels altres, aquells acabaran per abocar-hi unes vivències, anhels i desitjos.

Segons Violette Morin (10), els olimpians són el contrapès a allò que són els ciutadans normals. La seva vida es presenta com un model a obtenir. Qualsevol membre d'una societat capitalista desitja temps, diners, juventut, belles... Tot allò que ell no pugui obtenir, pot traslladar-ho a l'olimpià, per mitjà d'un procés d'identificació i d'imitació en la mesura que li sigui possible (11)

Llur notorietat els col.loca en un cim al que la majoria no arribarà mai. Però així els són familiars en un món on les

relacions humanes són cada vegada més rares, poden parlar d'ells i opinar sobre les seves vides com si els coneixessin de sempre.

Esdevenen pròxims i humans des de la seva"divinitat". Poden ser el mirall on s'hi reflexen les ànsies de fortuna, de grandesa, de domini, de poder. Però més que tot, són la traducció real dels nostres somnis de vida fàcil -el ludisme- de despreocupació davant dels problemes quotidians que ells semblen no patir.

3.4. - "Hola!" i els olimpians

La història de "Hola!" és la història dels olimpians. No hi ha un personatge famós i notori de qualsevol àmbit professional que no hagi estat esmentat i retratat alguna vegada a les seves pàgines. Perquè "Hola!" és la creadora o millor dit, la iniciadora de la premsa del cor a Espanya. I això ho ha assolit gràcies a anar-nos donant, a travers dels anys, les vides i miracles de tots els famosos i dels fills i nets dels primers famosos que esdevenen, al seu torn, notícia.

"Hola!" ha anat esbombant els nous olimpians a mida que el nou Olimp els ha inventat. Les diverses generacions d'una mateixa família ocupen successivament les pàgines de la revista: totes les Cases Reials i les famílies dels artistes importants (12)

Tant és així que pot dir-se que "Hola!" és la creadora de la premsa del cor a Espanya (13) a partir dels anys cinquanta, en que deixa de ser el "semanario de amenidades" per agafar la fesomia que tothom coneix. En aquesta nova i decisiva etapa es nodrirà dels personatges creats per un altra mitjà de comunica-

ció de masses com és el cinema.

I ja en la dècada dels quaranta, de tota manera, les seves portades eren ocupades majoritàriament pels astres del cinema, com a reclam pels lectors. El cinema, ja s'ha dit, era una de les principals diversions de la postguerra. Ho serà durant tota la dècada dels cinquanta i decaurà en aparèixer la televisió, quan la majoria dels lectors tingui el poder adquisitiu suficient per comprar un aparell de TV.

Les portades d'"Hola!" , amb els P.P de les actrius del moment -40/50- i després amb els P.P de les reines i altres membres de l'aristocràcia, cantants, etc. serà com una galeria de diferents tipus de bellesa a imitar.

I seran les dones les que ocupin la major part de les portades i les pàgines interiors, perquè en aquest procés de divinització, les dones seran més mitificades que els homes (14). Les dones comptaran, per un costat, amb l'atracció que desperten en l'home -(els ulls de la Taylor, la boca de la Monroe, els cabells de la Hayworth, el "hoyuelo" de la Gardner). Per l'altra banda, l'admiració i el culte que reben per part de les dones. Aquestes imitaran poses, gestos, maquillatges i pentinats.

"Hola!" descobreix ben aviat que el tractament del temps lliure -festes, vacances- i de la privacitat -amors, malalties- dels famosos fa vendre la revista. Interessen al públic, que vol saber com funciona l'idili entre Mario Cabré i Ava Gardner (15); com es dirà la filla de Constantí de Grècia i si Soraya ha resol finalment, el problema de la descendència.

ció de masses com és el cinema.

I ja en la dècada dels quaranta, de tota manera, les seves portades eren ocupades majoritàriament pels astres del cinema, com a reclam pels lectors. El cinema, ja s'ha dit, era una de les principals diversions de la postguerra. Ho serà durant tota la dècada dels cinquanta i decaurà en aparèixer la televisió, quan la majoria dels lectors tingui el poder adquisitiu suficient per comprar un aparell de TV.

Les portades d'"Hola!" , amb els P.P de les actrius del moment -40/50- i després amb els P.P de les reines i altres membres de l'aristocràcia, cantants, etc. serà com una galeria de diferents tipus de bellesa a imitar.

I seran les dones les que ocupin la major part de les portades i les pàgines interiors, perquè en aquest procés de divinització, les dones seran més mitificades que els homes (14). Les dones comptaran, per un costat, amb l'atracció que desperten en l'home -(els ulls de la Taylor, la boca de la Monroe, els cabells de la Hayworth, el "hoyuelo" de la Gardner). Per l'altra banda, l'admiració i el culte que reben per part de les dones. Aquestes imitaran poses, gestos, maquillatges i pentinats.

"Hola!" descobreix ben aviat que el tractament del temps lliure -festes, vacances- i de la privacitat -amors, malalties- dels famosos fa vendre la revista. Interessen al públic, que vol saber com funciona l'idili entre Mario Cabré i Ava Gardner (15); com es dirà la filla de Constantí de Grècia i si Soraya ha resol finalment, el problema de la descendència.

Així, al llarg dels anys veurà desfilar per les seves pàgines les stars més conegudes i els nous valors creats per Hollywood; l'emperatriu més anciana d'Europa i el darrer príncep nascut en una Cort europea. Al llarg de les dècades, però, s'observa un decantament cap a un tipus d'olimpià o un altre. I aquest decantament serà motivat per la cojuntura.

Es a dir, a les dècades del 40 i del 50, però sobre tot en aquesta darrera, les grans protagonistes de "Hola!" són les actrius. O sia, tot l'star-system muntat per Hollywood, llavors "Meca del Cinema". Les actrius nordamericanes, i els actors - tant per ells mateixos com per la relació que tinguin amb les seves companyes de professió- són els inspiradors de tots els rumors, lloances, crítiques i atencions per part de la publicació.

Qualsevol pas que donin restarà imprès. I a mitjans de la dècada, s'obre un forat per les exhuberants actrius italianes com Gina Lollobrigida i Sophia Loren.

Sobre les stars es podrà dir tot. Especular sobre qualsevol notícia o rumor, sense dificultats. Elles viuen pel públic. Res del que fan pot ser amagat. No tenen vida privada i, en canvi, tenen tots els atributs que la civilització considera imprescindibles per triomfar: amor, diners, bellesa, juventut. Són criticables si els seus actes són incorrectes, estan sotmeses a les valoracions que d'elles faci el públic, i aquest les pot oblidar quan no interessin.

El mateix farà "Hola!". Quan un actor-actriu perd el favor

de la concurrència, desapareixerà. S´eclipsarà de les seves pàgines a la mateixa velocitat que ho fa la seva notorietat.

A més, tota aquesta mitologia de les stars estrangeres, ultra ser les que estan més de moda, posseiran un erotisme evident (16), cosa que servirà una mica a l´espanyol de la postguerra per esquerdar la paret de la repressió i somniar en el sexe que el règim polític li nega.

En els anys seixanta"Hola!" es nodreix també del món mític de les stars, hi incorpora tots els nous valors que surgeixen -Brigitte Bardot, Claudia Cardinale com a més famoses- i otorga més rellevància a l´star-system espanyol -les folklòriques.

Això no obstant, el predomini de les seves pàgines el tenen els "divins" per excel.lència, els reis. Els seixanta són l´etapa de l´aristocràcia i això per un motiu simple, és una etapa en que les Corts europees, l´iraní, la japonesa tenen membres, molts membres en el cas de les primeres, per casar, i ja sabem que l´"amor" o la "representació de l´amor" és bàsic pels olimpians.

El cor i allò que l´envolta és l´únic capaç de conservar a l´Olimp a tots els prínceps per casar (17). I a la dècada dels seixanta n´hi ha molts en aquesta situació.

I no vol dir això que durant els cinquanta, "Hola!" no s´ocupés de la reialesa. Al contrari. Hom coneixia de memòria tots els pretendents de "Meg" d´Anglaterra i la seva història d´amor frustrada amb Peter Townsend; els problemes i discrepàncies entre Soraya i el Sha; i es comentaven els vestits del príncep hereu

d´Anglaterra i tots els detalls del casament dels prínceps de Mónaco (18).

Però els seixanta són una etapa de gran moviment a les Corts d´Europa. Moltes "puestas de largo", molts rumors de prometatges seguits de molts prometatges; molts casaments i inmediatament després els nous prínceps que arribaven al món.

Es l´època de la "sang blava", quan "Hola!" és per la majoria "la revista de les princeses". A més, aquesta aparició massiva de la Reialesa europea ens permet d´observar un tractament diferent d´aquests stars de categoria.

Els reis són olimpians que gaudeixen d´una posició social elevada i que, a més, ocupen un càrrec institucional de poder. Encara que als lectors de "Hola!" no els afectin les decissions d´Olaf de Noruega o de Hussein de Jordània, sí que les seves determinacions són importants pel seu poble.

Són personatges amb una funció sagrada, la de reis, i han de ser tractats amb respecte. Els rumors que corrin sobre ells seran igual de escrits que els que hi hagi sobre les actrius, però més posats en dubte (19), o ressenyats reclacant que són només rumors. Amb les stars això no passava. Qualsevol rumor és notícia i quant més escandalós, millor. "Hola!" demostra, habitualment, un gran respecte envers els reis, com si el seu càrrec els protegís de les crítiques i de les valoracions (20)

Pel demés, són ressenyats exactament pels mateixos motius que els altres olimpians. Les seves vacances, les festes que or-

HOLA!
Nº 445 - 7 MARZO 1953 - 5 PTAS.

La boquiabierta de Persia y su dotor el esposo que ayer... El Emperador, emocionadísimo después del sacramento, recibiendo el 24 de febrero de 1951...

...A DEL SHA DE PERSIA Y DE LA EMPERATRIZ SORAYA ESFANDIARI

-124

(3.III.53)

ganitzen, els viatges oficials que intercanvien entre ells i llurs amors, habitualment matrimonis estables.

Si no s´adequen als esquemes previstos per la comunicació de masses, se´ls disculpa (21). Un exemple seria el de Balduí de Bèlgica, solter durant trenta anys, que va preocupar molt a les revistes, pel perill que suposava per un rei no tenir descendència. Balduí, jove, ric i rei, al qui s´adjudiquen totes les princeses casadores d´Europa, haurà de ser disculpat pel seu poc interès envers les dones. La millor excusa que li troben és una pretesa vocació religiosa, que com tothom sap, desaparegué en conéixer Fabiola de Mora.

La dècada dels setanta, pel seu costat, és pobra en casaments reials, i en canvi, molt rica en altres stars, proporcionades aquesta vegada, pel mitjà de comunicació que crea la més gran conmoció i substitueix en la seva influència al cinema. Es tracta de la televisió (22).

La TV, en els setanta, és la gran fornidora de noves cares. El públic retroba el gust per les stars, que li són més familiars que els reis perquè li entren a casa per la petita pantalla. "El Virginiano", "Los agentes de CIPOL", "Embrujada", "El Fugitivo", "Perry Mason" o "Misión Imposible", per citar alguna sèrie de televisió -els telefilms- són títols que els espanyols recorden encara.

Tothom sap quin és el paper que interpreta l´actor a la sèrie de TV. La premsa del cor s´encarrega d´oferir al mateix lector-televident com viu realment fulanet. Si és tan feliç o tan

CODOTARIO DE LA BODA DE BALDUINO Y FABIOLA

52 PÁGINAS EXTRA

LA FOTOGRAFIA OFICIAL — En el salón del Palacio Real de Laeken los soberanos de Bélgica, Fabiola y Balduino posan para la oficial fotografía de todos los invitados

EXCLUSIVO

UNA DE MIEL

en la finca cordobesa de "San Calixto"

(14/30 · XII · 60)

desgraciats com es mostra a la TV, com viu, on ho fa...

Al major relleu de les stars de TV sobre les del cinema hi contribuirà la gran decadència -la davallada definitiva- que pateix Hollywood com a Meca del cinema mundial i creadora d'un tipus determinat d'star-system. Les stars, però, seguiran tenint un denominador comú i és que la majoria provenen dels Estats Units (23). Així doncs, la certa davallada de la representativitat americana als seixanta, ocupada pels reis europeus, reprèn la seva força absoluta als setanta.

Cal dir, però, que els 60 hi ha un altre protagonisme nordamericà, més refinat i senyorívol, més equiparable als monarques: el "clan" Kennedy, símbol del poder, el refinament i la categoria bostonianes. Aquests són els primers personatges americans a tractar amb "categoria reial", respectant molt més les seves vides que no la dels seus compatricis actors. El respecte envers els Kennedy i les seves infinites desgràcies serà el mateix que senten per la noblesa europea.

3.5.- Més dones que homes

Com ja s'ha dit abans, a "Hola!" hi haurà un predomini dels personatges femenins sobre els masculins. Ja s'ha dit qué perquè les dones són més mitificades i atrauen a ambdós sexes. Les dones, sobre tot les actrius, són models erotitzats per a totham. La premsa del cor tant la llegiran les dones -majoria- com els homes. Són els models subculturals d'una determinada civilització que ens transmet l'esperit d'un sistema o d'una manera concreta de veure el món.

També és així perquè en ser comprada bàsicament per les dones, principalment lectores, la revista els fa una concessió i presenta els goigs i desgràcies de dones com elles, situades en unes posicions de privilegi. Les fa somniar amb les seves vides irreals, i solidaritzar-se i patir amb els problemes reals -el repudi de Soraya per no tenir fills, l'esterilitat de Babiola, el càncer d'Ingrid Bergmann- i són objecte d'imitació i de projecció identificativa.

Els homes hi surten per ser famosos, i perquè "atrauen" a les dones, alhora que marquen pautes de conducta pels homes que llegeixen la premsa del cor. També són objectes a imitar. La trasposició de les ambicions personals, del mecanisme de sentir-se heroi, de la necessitat de ser reconegut i admirat, de ser popular, que poden tenir alguns. I si no, com les dones, sempre poden "copiar" una mirada, un gest o el nus de la corbata.

Alhora, els homes, els actors sobre tot, es poden subdividir en una gamma més àmplia de valors. El "Cid" Heston o l'ultradretà Wayne són el símbol de la força i la victòria del més fort. Gregory Peck o Gary Cooper, protagonistes de matrimonis reals estables, són la honradesa i la fidelitat. I els actors nous dels anys seixanta, com Anthony Perkins o Marlon Brando -famós per divorcis escandalosos- són la rebelió, l'ambigüitat, i el canvi de tipus d'heroi del cinema, d'acord amb els nous temps.

També es constata un predomini dels personatges estrangers sobre els espanyols, sobre tot en els cinquanta i seixanta. Pel que fa als membres del món de l'espectacle, el fet de ser espanyol o estranger pot variar la manera com siguin tractats.

Davant dels escàndols amorosos de les stars americanes -els innumerables casaments de les germanes Gabor, de Liz Taylor o l'alcoholisme de Rita Hayworth- els espanyols apareixeran com ànimes càndides que es casen de blanc i per l'Església. Les actrius espanyoles seran molt més recatades que les estrangeres, totes provocatives. I ho seran, tant per la censura que impera a l'Estat com per la imatge que donaven de la seva moral (24). La imatge que hagin d'oferir a l'interior no té per què semblar-se a la que donin a l'estranger. I només cal pensar en les habituals dues versions d'una mateixa pel.lícula. La recatada pels espanyols i la de "destape" per fóra (25).

Gosaria fer un paral.lelisme amb el que ja Rossiti (26) constatava en el seu estudi sobre el divisme a la premsa feixista italiana, que eren tractats de manera diferent els divos italians -seriosos i treballadors-, dels estrangers -inmorals i frívols.

Això està relacionat amb la idea que ha imperat a Espanya durant tot el franquisme, que tot allò estranger era dolent, i els productes estatals, per pur xovinisme, eren millors. Això també val pels olimpians, encara que els estrangers tinguessin més adeptes i espectadors a les seves pel.lícules o els seus discs s'escoltessin més (27).

Els "divos" espanyols potser no siguin coneguts arreu del món, com els europeus o nordamericans, però sens dubte, són més sans d'esperit. Encarnen els valors hispànics i això és el que importa.

Entre aquests olimpians hispànics haurem de diferenciar, a mida que passin els anys, i el país s'adapti als corrents, modes i evolució de la cultura i aficions occidentals, les folklòriques de les "modernes".

Les "folklòriques" seran les cantants-actrius de sempre. Les de castanyoles, rumbes i encarnació de les virtuds espanyoles. Lola Flores, Carmen Sevilla, Marujita Díaz, Paquita Rico i la internacional "Saritíssima"Montiel seran els exponents més clars. Tindran sang gitana a les venes -i si no la tenen ho diuen- es casaran amb balladors de flamenco, guitarristes o toreros i quan rodin un film, cantaran i ballaran, inevitablement, un pasdoble o una rumba.

A partir dels seixanta, però, i en vista que Espanya s'integra a Europa, i hi ha una autèntica revolució dels costums, farà la seva aparició un nou tipus d'artistes, més europeitzats, que canten en castellà els ritmes de moda. Són els "modernos". Entre aquests, Massiel, màxima exponent i gairebé heroina pels espanyols després d'haver vençut a Eurovisió; les nenes-prodigi Marisol i Rocío Durcal; el Dúo Dinámico i Raphael.

La rivalitat entre els dos grups tindrà, sovint, caràcter de "sainete" -com el partit de futbol disputat entre les dones d'ambdues faccions-, però mai la sang no arribarà al riu.

Hi ha coses que, al capdevall, els uneixen. Un exemple és el suport que donen, directa o indirectament, al règim franquista. La gran majoria dels cantants són convidats a una recepció a "La Granja" per conmemorar el "18 de julio" per Franco. Tots

¡Hola!

EL REGULADOR
BAGUES
RELOJERIA JOYERIA PLATERIA

EL AÑO 1950, A TRAVÉS DE ¡HOLA!
COSTUMBRES NAVIDEÑAS EN EL MUNDO

participen en els festivals benèfics que organitza i patrocina la dona del dictador -com el de la Creu Roja.- i no fan escarafalls a l'hora de retratar-se, somrients, al costat de Carmen Polo.

Fins i tot al casament de les dues netes grans de Franco hi haurà molts artistes convidats; Massiel tindrà sopars amb el Ministre d'Informació i Turisme, Fraga Iribarne, com a homenatge per la seva victòria eurovisiva; i Lola Flores farà hores de cua per retre el seu darrer adeu a Franco mort.

Es a dir, que a Espanya, la política i la popularitat artística van juntes sovint, i es pot trobar, a "Hola!", una coincidència en el fet que popularitat unit a suport al règim comporta una major aparició a les pàgines de la publicació.

I a la inversa. Aquest seria el cas de Joan Manuel Serrat, que de sortir força sovint a les pàgines del setmanari, la seva presència serà molt més comptada a partir de negar-se a representar Espanya a Eurovisió si no cantava el "La la la" en català.

Dins la mateixa categoria hom pot afegir a una altres tipus peculiars del folklore espanyol com ho són els toreros. D'aquests, que aniran sortint periòdicament -a la dècada dels quaranta vèiem a "Manolete"- potser el més retratat serà "El Cordobés". Admirador de Franco i exponent del que es pot assolir, en el sentit de la promoció social, si es té valor i força de voluntat. A més, "El Cordobés" serà un home-espectacle, amb amors agitats, gran engrescador de totes les festes a les que assistia, i revolucionari, al seu modus, del món del toreig.

3.6.- El Moralisme

En certa manera, "Hola!" moralitzarà amb la vida dels seus personatges i les notícies que doni d´ells. Presentarà valors morals -casaments per l´Església, bateig-, la dignitat dels reis, el treball dels artistes, l´esforç i superació dels esportistes. Rebutjarà la inmoralitat, les vides dissolutes, les misèries i els problemes causats a tercers. Això pel que fa als famosos.

I d´aquesta manera, hom pot contemplar a "Hola!" tots els matrimonis canònics cel.lebrats pels olimpians, amb profussió de fotos. I també dels casaments civils però amb menys fotos, menys detalls i sempre referint-se a estrangers. Ja se sap que els espanyols, durant molts anys, o es casen per l´Església o no es casen. Les primers comunions dels fills dels famosos també les mostraran, igual que les misses pels fets importants, o destacar, simplement, que un olimpià ha anat a sentir missa abans de fer qualsevol cosa (28).

Però a "Hola!" hi ha tota una crònica negra de personatges desconeguts que la revista popularitza durant un temps, pel fet macabre que han protagonitzat. Aquest és el cas dels assassinats, segrestaments, robatoris, violacions, etc. que surten de tant en tant.

Quan les víctimes dels fets siguin olimpians, coneguts per la seva notorietat, encara millor, perquè hi haurà un doble motiu per a fer-se´n ressò:

-el fet macabre

-la víctima és coneguda.

Aquest és el cas de l´assassinat de Sharon Tate i els seus amics, que donà a conèixer a James Mason i la seva banda. O el segrestament d´una neta de Patiño, "rei de l´estany"; o el de Paul Getty III, net de l´home que"Hola!" qualificava de "més ric i avar del món", o el de Patty Hearst, filla d´un magnat de la premsa nordamericana.

Aquests elements desviats permeten a "Hola!" de fer un toc d´atenció. Són la concessió al "suceso" (29), l´element de "informació general" del que es composa la revista que així es qualifica. Es deixa el plaer, el joc, l´amor, i el lector es troba davant d´un cas sòrdid, protagonitzat per un desconegut, que li recorda les misèries del món i remarca el contrast brutal que hi ha entre els dos móns que el mateix setmanari li ofereix.

De l´evasió es passa a tocar de peus a terra, i la condemna que la publicació fa del fet és també la condemna i el rebuig que sent el lector.

"Hola!" es recrea amb la crònica negra. I és on millor pot expressar les seves idees íntimes. Com ja s´ha vist: les històries d´espies "rusos" palesaran un anticomunisme intransigent; les noves sobre segrestaments o assassinats seran una dura crítica als marginats socials, però no al sistema que els ha generats; igual que fa amb els que practiquen la lluita armada, els consumidors de droga, o els moviments hippies i beatniks quan s´escaigui.

3.7.- Els temes habituals

Hi haurà diversos temes pels que un personatge pugui estar d´actualitat:

a- Per la seva vida privada: casament, mort, naixament, -d´algú de la seva família-, divorci, prometatge, embaràs, "puesta de largo" i presentació en societat, aniversari de noces o personal...

b- Per la manera de passar el temps (oci): vacances d´estiu (mar) o d´hivern (neu); assistència a concerts benèfics o no, subhastes, estrenes de films o obres de teatre; participació en festivals de cinema; anar a les Olimpiades com a espectador; a les Fires d´Abril o a una Setmana Santa important; anar a sopar o a dinar a un restaurant; assistir a festes socials; anar a ballar a una discoteca, o festa particular; disfressar-se pel Carnestoltes...

c- Per algun esdeveniment trist o perillós: com accidents, malaltia, segrestament, robatori, ferides diverses...

d- Per la seva feina: com rodatge d´algun film; viatges oficcials de reis a altres països; inauguracions de monuments, edificis, hospitals...; col.laboracions dessinteressades en actes benèfics; col.locacions de "primera pedra" de qualsevol cosa; inauguració de les sessions del Parlament; entrega dels prèmis Nobel; començament del curs escolar; participar en una Olimpiada o festival de cançó, etc.

En tots aquests actes, que no tenen cap repercussió ni interès per la vida dels lectors que compren la revista, és com hom presenta els olimpians. Tots senten, pensen i fan més o menys el mateix que els altres mortals. Però ells interessen perquè han sortit de l´anonimat.

Alhora, la revista compleix una funció important, que és apropar aquests olimpians als lectors, de manera que sembla que hom els noneixi de tota la vida. El fet que "la princesa de Torlonia (...) es una íntima amiga de las amas de casa españolas"(30) es deu a la capacitat de la publicació de transmetre tota la informació del que fan, com si d´una persona coneguda es tractés.

"Hola!" ofereix, de cada olimpià, aquells elements que permeten una "comunicació trivial de pati o d´escala" entre persones que es coneixen superficialment. Són les notícies que abans es comentaven els veins del mateix carrer en un poble on es coneixia tothom, però elevat de categoria pels ciutadans d´una societat urbanitzada i industrial, on no es coneix, gairebé, ni al veí del propi replà. El divorci de Carolina de Mónaco, el darrer amor de Julio Iglesias o el sexe del primer fill de Carles i Diana de Gales seran un bon tema de conversa en un ascensor o mentre s´estén la roba al terrat entre les veines.

3.8.- El General Franco

Pel cas espanyol, Franco és l´exponent del poder polític-militar a la premsa del cor. Fins ara s´ha dit que els polítics no hi sortien i que quan ho feien eren estrangers i s´observava

la seva vida privada. Els espanyols apafegueren a partir de la mort del dictador, i sempre en la vessant familiar.

El General Franco, en canvi, serà tractat durant tota la seva vida a les pàgines de la revista com un olimpià més. Se li té un gran respecte-adoració, i se l'acostuma a presentar com a pare o avi, o pescador i caçador, però amb una politització molt clara, com ja s'ha dit, de la seva vida privada (31).

Cada any, l'editorial pel "18 de julio" o pel "1º de Octubre" es referirà a ell com a "el vencedor de la guerra", "liberador de España", "salvador de la Patria". Però no es reculliran les sevès decissions polítiques. Sortirà a "Hola!", com la resta dels olimpians, per la seva:

a- Privacitat: casament de la filla i dues netes; naixament dels nets i besnets; cel.lebració d'aniversaris.

b- Pel tarannà en què ocupa el seu oci, o sia, pescant i caçant sobre tot.

c- Per la seva feina: viatjant per Espanya, inaugufant pantans i assistint als actes de "afirmación nacional".

d- Per les seves desgràcies com la malaltia i mort posteriors.

En tot això, és a dir, en l'existència d'una mitologia folklòrica amb influència a les publicacions espanyoles, fa que el totalitarisme del règim franquista no es diferencii de la pràctica habitual de la societat feixista italiana dels anys 30.

EL REY EN EL PALACIO DE ORIENTE EN HONOR DE SS. MM. LOS REYES DE JORDANIA

N·564 (15·VI·55)

Segons Rossiti, la dissociació entre l'èlit del poder -autoritats sànse caràcter divista- i l'èlit dels "divos" -olimpians sense poder- és pròpia de les societats democràtiques (32). En canvi, els règims totalitaris fan coincidir ambdós factors i no toleren l'existència de personatges influients que no tinguin cap responsabilitat en el poder, com seria el cas dels olimpians.

A l'Estat Espanyol,pel seu costat, existirà el fenomen de la mitologia popular sense que el país sigui democràtic, i a més hi haurà el cas clar de coincidència dels dos poders: polí-tic i divístic, en el cas de Franco i també en el cas de molts artistes de qui mostren, sovint, el seu suport al règim.

Per què Franco es diferencia del Sha, també olimpià i tot-poderós? Doncs perquè el Sha no decidia sobre la vida dels espan-yols i Franco sí.

Franco serà olimpià, i l'olimpià per excel.lència a "Hola!". Se li dedicarà molt d'espai tant a ell com als membres de la se-va família. Mai no serà jutjat, sinó admirat. Mai no serà atacat, sinó lloat.

Careix dels atributs exigibles als olimpians: no és jove, no és guapo; és baix i gras; és ric però no fa de la riquesa una ostentació excessiva -la seva dona ja és una altra cosa en aquest sentit. La seva afició a les joies li valgué el nom de "Carmen Collares"-; la seva tasca no és un joc; l'amor sembla no existir per a ell; el seu rostre està lluny de denotar felicitat.

La seva presència, el seu "carisma", la raó d'aparéixer a les pàgines de "Hola" és, precisament, tot el contrari dels motius pels quals surten els altres olimpians: ell té un poder molt real sobre el conjunt de l'Estat.

Es un personatge que no constitueix un model a imitar -vestit, pentinat, gesticulació- i, segurament, gens atractiu als ulls femenins. Si la seva vida ha de ser presa com a "model de conducta", com en el cas dels altres olimpians, serà per la seva "serietat", per l'aparent estricte sentit de la moral i la religió, però no perquè sembli que hagi nascut pel plaer, per divertir-se, per gaudir de la vida.

Serà olimpià per ser el cap de l'Estat. Trenca les normes i les pautes marcades pels olimpians. La seva notorietat prové del càrrec que usurpà com a conseqüència de la seva victòria a la Guerra Civil, i que ocupà de manera omnipotent. Si no hagués estat per això, "Hola!" ni se n'hauria adonat que existia. Simplement, perquè no formava part del modern olimp. Detentava, això sí, tot el poder del país i n'hi havia prou.

El Sha pot ser trobat a altres publicacions del cor estrangeres. Els seus amors, i festes el fan digne d'elles. A Franco se'l troba en les de comentari polític, però difícilment a Europa es feien ressò de les seves caceres.

En quant a Carmen Polo, sempre apareix en un segon terme. Està perpètuament al costat del marit, però sense fer notar el poder i la influència que exercia sobre ell. El que mi mostrava era la riquesa, anant sempre molt enjoiada i barrocament vestida.

Naturalment, serà retratada en cas de recepció a El Pardo o de festes benèfiques, o en el seu aniversari i sant, però no se l´entrevistarà ni se li dedicaran reportatges especials.

Ella és l´encarnació de "las virtudes de la mujer española", esposa, mare i àvia sol.lícita. "Hola!" la respecta, indubtablement, però no li dedica, ni de bon troç, la importància que otorga al marit. Es, en canvi, una assidua protagonista de la secció " 7 Días", on, en poques línies, hom s´assebenta que ha anat en viatge privat a Portugal o que accepta la presidència d´honor d´una associació benèfica qualsevol.

NOTES

1- ROSSITI, Franco. Historia y teoría de la cultura de masas Barcelona, Ed. Gustavo Gili, 1980. P. 120. (Col. Mass-Media)

2- BARTHES, Roland. Mythologies . Paris, Editions du Seuil, 1957. P. 27. (Col. Points. Civilisation, 10)

3- "El siglo XX que hace reyes a las estrellas, hace estrellas a los reyes. Estos ocupan el mismo lugar, el mismo papel que las vedettes en las revistas. Cada rey, cada príncipe, cada personaje ilustre se encuentra encarnado en una estrella" (MORIN, Edgar. Las stars. Servidumbres y mitos. Barcelona, Ed. Dopesa, 1972. P. 81. (Col. Espectáculo, 4))

4- ALBERONI, Francesco. L'élite senza potere. Ricerca sociologica sul divismo. Milano, Società Editrice Vita e Pensiero, 1963. P. 16 i ss. (Col. Contributi. Sociologia, 3)

5- MORIN, Violette. Les Olympiens. Communications, nº 2. Paris, Editions du Seuil, 1962. P. 108

6- Segons Weber, el carisma és la qualitat considerada extraordinària que ve atribuida a una persona. Aquesta està considerada com dotada d'una força o propietat sobrenatural o sobrehumana, o almenys, excepcional d'un modus específic, accessible als altres, com un enviat de Deu o com revestit d'un valor exemplar i per tant, com a cap.
El carisma porta en ell mateix un cert poder, pel qual, el portador dél carisma és vist com a guia. El seu comandament porta un benefici als dominats i l'existència d'aquest bene-

6- fici constitueix la veritat del carisma.
(Weber, Max. Economia e società. Milano, Ed. Comunità, 1962 Vol I. P. 23 i 24).

7- ALBERONI, Francesco. Op. cit. P. 9.

8- Vázquez Montalbán referint-se a les stars americanes diu que com a mites esdevenen "el angel de la guarda de los sueños y deseos de un pueblo". (VAZQUEZ MONTALBAN, Manuel. La penetración americana en España. Madrid, Edicusa, 1974. P. 389 (Divulgación Universitaria. Serie historia, 62)).

9- "La visión del americano como un eterno cow-boy que ama las grandes praderas y realiza las grandes empresas individualizadamente ha sobrevivido con los tiempos".
(VAZQUEZ MONTALBAN, Manuel. Op. cit. P. 422)

10- "Il est le contrepoids de ce que nous sommes précisément aujourd'hui". (MORIN, Violette. Op. cit. P. 120)

11- Alberoni considera que aquesta és una explicació psicològica del fenomen.

12- Com a exemple de famílies d'artistes de la que van sortint-ne tots els membres, podem citar les d'Ingrid Bergmann, Liz Taylor o Lola Flores

13- Antonio Sánchez Gómez declarava que: "Hola! ha creado... no nos lo hemos propuesto, pero ha sido así, hemos creado un nuevo tipo de revista y reconocido por las demás publicaciones. A mí, el director de "Lecturas" me ha dicho en una ocasión:

13- "Antonio, voy a hacerle a ud. el segundo Hola!".¿El comentario de "Diez Minutos"? Han dicho: "Antonio, te voy a hacer otro "Hola!" porque esto va". En fin, que no lo digo por vanidad, pero que ha sido así". (Entrevista amb l´autora. Madrid, febrer de 1982).
Corrobora la seva afirmació l´opinió expressada per altres directors de revistes del cor a l´article "El factor humano. Revistas femeninas: verosimilitud y retórica". Control, nº 222. Febrer 1981

14- MORIN, Edgar. Op. cit. P. 80.

15- Sobre tot, els amors dels olimpians faran vendre la revista, com constatava el director en explicar que: "Otro de los acontecimientos importantes de la revista (...) son las relaciones de Mario Cabré con Ava Gardner. Lo que llamamos su idilio, pues también a la gente le interesó mucho y se hicieron tiradas bastante considerables de 80 y 90.000 ejemplares". (Un exemple d´informació sobre aquest idili es troba al nº 297. 6-Maig-1950. P. 15)
Una explicació d´aquest fenomen pot albirar-se si tenim en compte la valoració que en fa Vázquez Montalbán: "Mario había dado que hablar por su fugaz romance con Ava Gardner (...) Fue a Cannes y las revistas especializadas le atribuyeron flirts con Yvonne de Carlo y con Irene Papas. Los triunfos de Mario Cabré eran los triunfos de todos los españoles. Era el lema: las mujeres de todo el mundo al alcance de todos los españoles, a través de Mario Cabré".
(Crónica sentimental de España. Barcelona, Ed. Lumen, 1971. P. 82-83).

16- "Las estrellas femeninas se convierten en símbolos-valores mitos pasivos, bestias de lujo ante las masas hambrientas: desde Rita Hayworth hasta Marilyn Monroe, pasando por Jane Russell, Yvonne de Carlo, Ava Gardner, Liz Taylor, todas encarnan matizaciones del símbolo-valor-mito de la sensualidad sublimada, de todos y de nadie".
(Vázquez Montalbán, Manuel. La penetración americana ... Op. cit. P. 390)

17- MORIN, Violette. Op. cit. P. 107.

18- El casament de Rainiero i Grace al 1956 fou de vital importància per "Hola!", que editá un número extraordinari. La direcció de la revista envià"a Bayona y un avión a Mónaco para que se hicieran las fotografías e inmediatamente vinieran a España". Els problemes sorgiren en haver d´imprimir el número a Madrid, ja que a la impremta de Barcelona li era impossible.
L´extra, "que fue confeccionado en el Hotel Fénix durante una noche entera hasta que salió el sol", constituí un gran éxit de vendes i la informació gràfica que s´oferí es considerà la millor que s´havia publicat a Europa.
Sánchez Gómez narra orgullós al respecte que "Cuando pasó por Barajas, de vuelta de la boda, el hermano de Gracia de Mónaco, el comentario que hizo al ver el número fue que "aquí hay muchas más cosas de las que yo he visto en la boda".
(De l´entrevista amb l´autora. Madrid, febrer de 1982).

19- Sobre la parella en crisi formada per Albert i Paola de Lieja el nº 1339 (25-IV-70) P. 14 parla de "Nuevos rumores de crisis en el matrimonio de Alberto y Paola".

20- Op. cit.

21- "Lorsqu´un grand de ce monde a l´âge, la condition, le physique requis pour être un séducteur et s´entête à ne pas l´être, ce manque est ressenti comme une défection si grave qu´elle en déviendrait un non-sens si une vocation contraire et aussi puissante ne l´avait provoqué".
(MORIN, Violette, Op. cit. P. 108)

22- Vàzquez Montalbán deia al 1971 que la TV "se ha convertido en el dictador de la conciencia pasiva de los españoles" i opina que la seva influència és superior a la dels diaris i revistes, la radio i el cinema. (La penetración ... Op. cit. P. 397)

23- "Los telefilmes cumplen, por su parte, el papel en un tiempo cumplido por las películas de Hollywood". Alhora, Vàzquez explica que a TVE, tant els films de llargmetratge com els telefilms "son mayoritariamente de origen norteamericano". (VAZQUEZ MONTALBAN; m. Op. cit. P. 400)

24- "Silvana Pampanini, Silvana Mangano, Gina Lollobrigida(...) En España no había equivalentes exactos porque las actrices españolas se mostraban reacias a enseñar sus carnes, al menos en las versiones a proyectar en España". (VAZQUEZ MONTALBAN, Manuel. Crónica sentimental... Op. cit. P. 136)

25- Aquesta idea també val pels homes. Un exemple és el cas del torero Luis Miguel Dominguín, casat amb una italiana, Lucía Bosé, actriu i ex-reina de bellesa. La parella es casà, a Las Vegas només civilment. Quatre mesos més tard, ho farien religiosament, estant ella ja embarassada "por culpa de una cacería a la que iba a asistir Franco".
A la tal cacera, organitzada per Domingo Calderón només convidaren al torero perquè: "Ten en cuenta que va a acudir el Caudillo y que ha sido necesario enviarle una lista previa de las personas que van a venir. No parece correcto que vengas con ella -Lucía Bosé- pues sólo estais casados civilmente... y, además, Lucía está embarazada".
(Explicat per Lucía Bosé a "Mi verdad". Memorias de la gran actriz en exclusiva para "Hola!". Nº 1973. 19-VI-1982. P. 27)

26- ROSITI. Op. cit. P. 132.

27- Un exemple d'aquest xovinisme quedaria palès a "Hola!" en la crònica que es dedicà a la victòria de Massiel al Festival d'Eurovisió. (Hola! nº 1233. 13-IV-68. P. 30-31)
Així sabem que el triomf es produí "en la más reñida lucha que haya conocido festival alguno". I no n'hi ha prou amb que hagi "vencido limpia y valientemente" -com si fos la guerra- sinó que la victòria té més mérit que qualsevol altra per quant hi havia: "El handicap de la improvisada y urgente elección de Massiel sin tiempo casi para prepararse, el escenario y el auditorio, no precisamente el más favorable para un cantante español".
Massiel, en véncer a "Eurovisió-68", esdevé automàticament

27- "la hoy universalmente famosa cantante española". I en aquest clima d´eufòria és normal que la data del 6 d´abril de 1968, dia del festival es converteixi en "una hora y un día memorables para España", ja que el Gran Premi de la cançó "lo ha conquistado para su Patria".

28- "La primera dama española pernoctó en el Parador de Turismo de Mérida y, después de oir Misa en la parroquia de Sta. María la Mayor, acompañada por las autoridades locales y el gobernador civil de la provincia, emprendió viaje hasta la frontera portuguesa". (Hola! nº 1330. 21-II-70. P. 19)
El fet d´anar a missa és quelcom que faran els espanyols i molt més Carmen Polo de qui sempre en destaquen la pietat i la religiositat.
Pel que fa a la crítica a les vides dissolutes, una de les que es guanya les crítiques més fortes és Liz Taylor en casar-se amb Eddie Fisher, "robándole" el marit a la seva millor amiga, Debbie Reynolds. Hola! s´esgarrifa de que deixi sola a la seva amiga, i sobre tot, destrossi una llar amb dos fills, només per un caprici.

29- La inclusió d´aquests fets negres a "Hola!" respon, segons el seu propietari a que "los sucesos llevan una carga tremenda de interés humano, quizás sea la sección que más leen las señoras en un periódico diario. Entiendo que una revista siempre debe llevar algo de sucesos, que tengan un interés". (Entrevista amb l´autora. Madrid, febrer de 1982).

30- VAZQUEZ MONTALBAN, Manuel. Crónica sentimental... Op. cit. P. 82.

31- Un exemple d´aquesta polititzaci6 que fa la revista de qualsevol acte de la seva vida, és el ressò que es fa del cinquanta aniversari del seu casament.

Del "primer hogar de la Patria" ens explicaran que els protagonistes es casaren "hace medio siglo en una Iglesia de Oviedo, a impulsos del amor y de las perspectivas de dicha eterna que se abren ante una joven pareja cuando intercambia, ante el altar, sus promesas matrimoniales".

En la polititzaci6 de la festa s´hi barreja la religió: "Cómo el sentimiento religioso ayuda grandemente a realizar ese ideal de felicidad lo han ofrecido en todo momento el Caudillo y su esposa". I s´acaba fent un paral.lelisme entre la seva vida matrimonial y l´evolució del país en dir que: "El oro de esas bodas del Generalísimo y su esposa es algo más que el símbolo de los 50 años de su matrimonio, es tesoro de España y testimonio y heraldo de paz".

(Hola! nº 1523. 3-XI-73. P. 62-63)

32- ROSITI. Op. cit. P. 135

4- LA PUBLICITAT

A les revistes, la publicitat és una part important i determinant del seu contingut. El volum de publicitat reflexa la incidència que té la publicació entre el públic -si es ven poc o molt. El tipus de productes anunciats, per altra banda, dóna una idea de qui es considera que són els principals destinataris del producte: homes, dones o nens, el seu nivell econòmic, etc.

En el cas d'"Hola!", com veurem, pel tipus de productes anunciats se la considera una revista "femenina", o si més no, què compraran i llegiran les dones, preferentment (1).

"Hola!" tindrà uns anunciants fidels al llarg dels anys, i pot dir-se que moltes marques, sobre tot de perfumeria, objectes de la casa i electrodomèstics, surten tant o més sovint que els olimpians més representatius de la revista (2).

Obviament, a "Hola!" s'observa un nombre fixe de pàgines a partir del moment en que té uns mínims de publicitat, i seguirà el mateix procés que les altres publicacions en tenir més o menys anuncis a les seves pàgines(3).

Així pot dir-se que el volum d'informació depèn de la publicitat. Moltes vegades hi ha un piló de notícies que es queden sense sortir al carrer, per problemes d'espai i/o perquè no hi ha prou publicitat. En altres ocasions, incloure més notícies, encara que d'aquesta manera puguessin copsar l'atenció d'un nom-

bre major de lectors, resulta deficitari per "Hola!" (4).

La proporció entre informació -fotos i text- i la publicitat se salda sempre a favor de la primera -sobre tot en la primera època i després es va equilibrant. Als anys setanta es pot dir que la proporció entre informació i publicitat es situa entre el 60% i el 40%.

Ara bé, tenint en compte que és una "revista", és a dir, un producte realitzat essencialment per ser mirat més que llegit, molts anuncis -modes, productes de bellesa- tenen la mateixa funció que algunes pàgines d'informació, normalment aquelles que hem anomenat "femenines". En les fotos dels anuncis, les lectores també troben idees per maquillar-se, per vestir-se o per arreglar la llar. En certs moments esdevenen una "informació", però pagada.

Una primera constatació és que el tipus de publicitat inclosa a "Hola!" ha anat variant al llarg dels anys, degut sobre tot a:

-Canvi en l'àmbit de difusió de la revista. Passa de ser barcelonina a ser espanyola.

-Al major poder adquisitiu dels espanyols, a mida que l'economia de l'Estat s'equipara a l'europea, a partir dels anys seixanta, i fa que les empreses multinacionals anunciin llurs productes.

-A la puja constant dels preus de la publicitat -més tiratge, més difusió, millor paper- que ha provocat l'arraconament de les empreses més febles, i només s'hi anuncien les més fortes econòmicament.

-La introducció del color que provocarà una diferenciació entre les marques més i menys destacades, fins que gairebé tots els anuncis es publiquin en colors.

Del primer que hom se n´adona en agafar un "Hola!" dels primers anys i comparar-lo amb un altre dels anys setanta és de la diferència en el volum de publicitat existent en cadascun d´ells.

Si després ens aturem amb més calma a analitzar aquest tipus de publicitat, farem una altra constatació: Els anys quaranta s´anunciaven a "Hola!" giarebé només botigues i restaurants de la ciutat de Barcelona, mentre que els setanta ho fan els productes adquiribles a qualsevol indret dels països occidentals.

Això és normal, donat que durant la dècada dels quaranta i bona part dels cinquanta, l´àmbit de difusió de la revista és purament local. Així és lògic que s´hi trobin els comerços de Barcelona que tenien prou capacitat econòmica i s´havien de donar a conèixer a un client potencial.

També s´anunciarà algun lloc d´altres àrees d´Espanya -com restaurants de Madrid- però seran els menys. Cal tenir en compte que per Espanya és l´època de les restriccions, la gana i la misèria, l´autarquia. Tothom té prou feina per subsistir i les despeses en concepte de publicitat han de tenir-se en compte. Els anunciants sovint tenen problemes econòmics i en segon lloc, són conscients que la capacitat compradora del públic és molt limitada.

Com hom pot comprovar (5), els magatzems anunciats seran de caire"popular"com "El Sepu" o "El Siglo", ja que els més"sofisticats" com "El Corte Inglés" o "Galerías Preciados" encara no existien, i hi haurà poca publicitat de botigues per vestirse.

Tampoc no es troba ni un sol anunci de productes alimentaris, cosa normal si tenim en compte el racionament, i en canvi, sí que n´hi ha de begudes, totes alcohòliques, com vins, rom i xampany. Naturalment, el rom és "Pujol" i el xampany de l´Anoia.

També es troben els cosmètics més utilitzats, i es limiten a productes espanyols, com les colònies Myrurgia, dentrífics o cremes. Pel que fa a les sales de festes i restaurants, són uns anuncis dirigits a les capes benestants que també apareixen a "Hola!" en motiu de casaments, "puestas de largo" o primeres comunions. Són els únics que poden celebrar llurs festes socials al Ritz, prendre el te al Salon Rosa o berenar a les Granges La Catalana. Al públic mig, però, aquestes despeses els estaven vedades.

En els anys cinquanta, els anuncis de botigues i de sales de festes barcelonines es mantindran en els tres primers anys -la publicació encara es ven, sobre tot, a la ciutat de Barcelona-, i quan "Hola!" disposi d´una definitiva difusió estatal, aquesta publicitat es situarà, de manera gairebé absoluta, a la secció de "Ecos Mundanos". Es així perquè els "Ecos" seguien oferint una àmplia informació dels esdeveniments socials que tenien lloc a Barcelona. Aquesta secció concentrarà un volum de publicitat importantíssim, amb els mateixos anunciants setmana rera setmana, fet que provocarà que ocupi fins a sis pàgines del contingut to-

tal de la publicació.

Els anuncis que es col.loquen als "Ecos" solen ser de dimensions reduïdes -com per paraules o per línies- i van intercalats entre notícia i notícia. Sovint n´hi ha de dos a quatre de la mateixa casa en la mateixa setmana i cadascun en una pàgina diferent dels "Ecos" (6).

La dècada dels cinquanta enregistrarà un fort increment de la publicitat perquè:

-La difusió arreu de l´Estat de la revista implica la obtenció de publicitat de marques espanyoles. Sobre tot en els darrers anys del període.

-Apareix una gran quantitat de publicitat sobre cinema, que era la televisió de l´època i que reflexa les aspiracions i el sistema d´evasió més habitual del poble espanyol (7).

Els anys seixanta, la incorporació del color farà que augmentin els preus dels anuncis i que se n´estableixi una nova categoria. A més dels anuncis en blanc i negre, podran trobar-se´n de dos i de quatre colors.

Quan el color és una tècnica tipogràfica adoptada per la revista, els anuncis deixen de ser majoritàriament dibuixos, per emprar-se la fotografia. Naturalment, en això també influirà el que les tècniques publicitàries experimenten innovacions, i la foto sigui un dels nous recursos dels publicistes per vendre productes. Recurs que, a més, augmenta la qualitat de l´anunci.

Arribarà un moment en què els anuncis, sobre tot els de determinats productes, tindran una entitat per ells mateixos a les pàgines de la revista. Les pàgines de publicitat esdevenen atractives gràcies a la millora de la qualitat del paper, del color i de les fotos.

En els anys seixanta i setanta, Espanya ja no és el país subdesenvolupat i agrari dels cinquanta. Els anys seixanta és un Estat industrial, que ha augmentat el nivell de vida dels ciutadans i la renda per càpita. Amb la més gran capacitat adquisitiva del públic, "Hola!" incorporarà massivament anuncis de cotxes, electrodomèstics i productes de consum de luxe com joies d'or i brillants.

Per l'etapa del "milagro español" el cotxe serà el símbol de la promoció social i un mitjà d'evasió que permetrà a obrers i classes mitges sortir els diumenges de la ciutat per anar al camp o a la platja. Els electrodomèstics (8) introduiran les millores a la llar, donaran més temps lliure i d'oci a les dones i seran també un mitjà de promoció. Qualsevol mestressa de casa suspirarà per una rentadora i una nevera. Després, seguint la lògica del progrès, passarà a la secadora i al rentaplats, per acabar desitjant les mil foteses que simplifiquen l'estada a la cuina. I naturalment, la televisió serà la reina dels aparells (9) davant de la qual es consumirà la major part de les hores que els altres electrodomèstics hagin ajudat a estalviar.

Les joies seran una mostra de riquesa i de benestar amorós i de felicitat, ja que alguns dels slogans més emprats són aquells que fan referència al regal de joies com a mostra d'amor (10).

L'increment de compra de productes femenins (vestits, perfumeria, menjars, coses per la llar) palesarà sempre la millora del nivell econòmic. Per la publicitat podem adonar-nos que el problema de la dona de casa, majoritària compradora d'"Hola!" (11), ja no és tenir alguna cosa perquè mengin els seus. Els anys seixanta / setanta, la seva preocupació serà més de donar-los productes de qualitat, més rics en vitamines, perquè saben que compten amb un sou segur i que als supermercats no els caldrà cap tarja de racionament.

Tots els elements destinats a embellir, per altra part, són un dels millors negocis adreçats durant molts anys, quasi exclussivament a les dones. Els valors inculcats a la nostra societat d'un determinat tipus de bellesa -juventut, féra arrugues, eliminació dels kilos de més, etc- que tothom ha de seguir si vol sentir-se estimat i admirat, són els que han llençat tota la indústria cosmètica. Evidentment les revistes femenines, però també les "del cor", en són les grans beneficiades pel gran volum de publicitat que els suposa.

Encara que de cosmètics se n'anunciin a totes les èpoques, no hi ha dubte que els anys seixanta / setanta hi ha una ofensiva dels mateixos. Quan les dones tenen més temps per a elles mateixes -gràcies als electrodomèstics-, i/o treballen fora de casa -el que les força a tenir un aspecte més cuidat durant tot el dia-, i alhora disposen de més diners -ja sigui guanyats per elles o pels marits-, llavors és quan poden dedicar-se a preocupar-se pel seu aspecte personal. Així, maquillar-se, perfumar-se i guardar la línia esdevé una tasca diària, i no limitada a les festes tradicionals com el Nadal, els casaments, bateigs o verbenes.

Amb el canvi de règim polític i l´adveniment del sistema democràtic, "Hola!" incorporarà, encara que en un ínfim percentatge, un nou tipus de publicitat: la propaganda política. Així hom es troba que, amb motiu de les successives eleccions a l´Estat espanyol -legislatives, municipals- els partits polítics faran campanyes a tots els mitjans de comunicació.

"Hola!", donat que durant tota l´etapa franquista demostra estar al costat dels qui manen, i ben a favor, no es tencarà a aquesta propaganda política. I és normal, si hom té en compte que, quan hi ha canvi de régim, "Hola!" no discuteix el poder dels qui manen, sinó que els dóna el mateix suport que havia oferit als antecessors. Per això pot incloure propaganda electoral. Perquè és una manera d´estar al costat del nou règim.

I no només s´hi anunciaran partits de dreta o de centre-dreta com "Alianza Popular" o "Unión de Centro Democrático", com seria fàcil de suposar donat els continguts de la publicació; sinó que també hom troba anuncis d´una formació d´esquerres com el "Partido Socialista Obrero Español". No hi ha propaganda de l´extrema-dreta, com "Fuerza Nueva" ni tampoc del"Partido Comunista Español".

Cal enmarcar aquesta propaganda dins d´"Hola!". Hom suposa que pot inscriure´s dins les campanyes de publicitat general decidides per cada partit i que comportava publicar anuncis a diferents revistes i diaris. "Hola!", que tenia un dels tiratges més elevats de la premsa estatal, era lògic que fos inclosa dins dels mitjans de comunicació a tenir en compte, tot i el seu pretès apoliticisme per ser una revista del cor.

Els anys seixanta i setanta desapareixeran els anuncis per paraules dels "Ecos", o bé ampliaran les seves mides. Alhora, aquests anunciaran molt menys botigues o restaurants barcelonins i parlen de productes que poden trobar-se arreu de l'Estat (12).

4.1. Els productes més anunciats

Encara que les marques anunciants variin al llarg de les etapes, sí que hom constata alguns fets en el tipus d'anunci que surt a "Hola!".

Així com a la dècada dels quaranta i bona part dels cinquanta, temps de crisi, només s'anunciaran: begues, perfumeria, restaurants, cinemes i vestits, a mida que es sanegi l'economia dels lectors, sortiran els anuncis de productes alimentaris -xo colata, yogurts, puré-, electrodomèstics -del túrmix al rentaplats-, elements per la llar, cotxes, viatges i productes de luxe com tabac i joies.

Analitzant la publicitat, sobre tot a partir dels anys cinquanta, podem qualificar-la de l'habitualment dirigida a un públic femení, o que si es relativa a productes que consumeixen homes i dones, són aquestes les que els compren com a mestresses de casa (begudes, aliments, farmàcia).

Els líders de publicitat a "Hola!" al 1971 (13) són per grups: Perfumeria, Vestits i Productes per la llar. Els segueixen en importància: Begudes, "Diversos", Electrodomèstics, Alimentació, Construcció, Farmàcia, Motor, Viatges, Material d'Oficina i Agricultura.

A més, "Hola!" ha estat sempre de les revistes que més ha facturat en concepte de publicitat. Així al 1971 estava:

PUBLICACIONS	PESSETES
HOLA!	166.000.000
Lecturas	82.000.000
La Actualidad Española	69.000.000
Gaceta Ilustrada	68.000.000
Semana	64.000.000
Ama	54.000.000
Telva	48.000.000
Blanco y Negro	40.000.000

Així les coses queda clar que la majoria de productes anunciats es destinen a les dones: a la seva bellesa, a la millora o comoditat de la llar o de les seves famílies. Els anunciants publicitaris consideren "Hola!" una revista femenina, pels productes que hi anuncia, equiparable, en aquest sentit, a "Telva", o a altres de la premsa del cor com "Lecturas" i "Semana".

Hi ha marques anunciants que apareixen setmana rera setmana a les pàgines d'"Hola!". Sobre tot podem remarcar les de perfumeria, que sempre tenen productes diversos per anunciar, seguint les estacions i el canvi de les modes (14).

Altres empreses només faran campanyes en èpoques determinades perquè tenen el prestigo ja guanyat i el seu producte no varia. Seria el cas dels xampanys, que s'anuncien quan s'apropen les festes per recordar al lector que són imprescindibles si es

vol que les cel.lebracions de Nadal o les verbenes siguin reeixides (15).

Pot dir-se que totes les cases importants, tant espanyoles com internacionals s´anuncien o s´han anunciat a "Hola!", perquè durant molts anys ha estat la capdavantera en la facturació publicitària en aquest país.

NOTES

1- "La publicidad se limita a artículos de uso femenino y doméstico. También de modas, vestidos y espectáculos. Las revistas se dirigen al grupo objetivo de mujeres y los anuncios son de productos que no se pueden anunciar en TV, o de hecho no se anuncian y como apoyo a campañas de escala nacional". (TAPIA FERNANDEZ, Jesús. Sociología de las revistas españolas más difundidas. Barcelona, Escuela Oficial de Periodismo, 1973-74. Pag. 147)

2- "El número de princesas o actrices es a veces menos importante que el de coñacs, sujetadores o colonias". (Comunicación XXI. nº 2. Juny de 1972. P. 107)

3- Els mesos de maig, juny, octubre, novembre i desembre, per apropar-se les vacances d'estiu i les festes de Nadal, èpoques en què s'incrementa el consum, augmenten els anuncis i el nº de pàgs. En canvi, els mesos de gener i febrer i agost setembre, són de davallada publicitària, perquè els lectors ja s'han gastat els diners.

4- Segons informacions oferides per Antonio Sánchez Gómez, "para tirar un pliego o cilindro de 16 páginas, pues tenemos que tener 12 de publicidad, porqué sinó es antieconómico". (Entrevista amb l'autora, Madrid, 25 de febrer de 1982).

5- Veure apèndix nº 14: Anuncis per dècades.

6- Aquest sistema, ultra ser més insistent, era molt més econòmic, ja que costava menys diners posar cinc anuncis per paraules a una pesseta la línia, que no llogar un espai de només 1/16 p.

7- "Avec les années 50, les films de Berlanga ou de Bardem présentent une critique grinçante de la vie étouffante et des espérances d'une société étriquée et miserable. A la même époque, le succès des films américains reflète assez bien les nouveaux modèles et les nouveaux espoirs du peuple espagnol" (TEMIME, Emile i altres. L'histoire de l'Espagne Contemporaine Paris, Aubier Montaigne, 1979. P. 286. Collection Historique)

A més, en l'obtenció dels anuncis de cinema hi jugaria un paper rellevant un home, Mariano Fría, agent de publicitat també del "Diario de Barcelona". Ell aportà a la revista una gran part dels anuncis de cinema, que suposaren per "Hola!" una important base econòmica i el que la revista deixés de perdre diners i esdevingués "un líder de publicidad", segons paraules del director.

8- "En 1968, 39 % des espagnols possèdent une machine à laver, 35 % un réfrigerateur, 34 % un poste de TV". (Témime, op. cit. P. 285).

9- "La desproporción entre circulación de receptores (casi a nivel europeo) y la venta nacional es evidente. Las ventas a plazos y la institucionalización consumista del valor "poseer un televisor" consiguieron el milagro". (VAZQUEZ MONTALBAN, Manuel La penetración americana en España. Madrid, Edicusa, 1974. P. 397. Divulgación Universitaria. Serie Historia, 62).

10- "Si hay huellas de oro en tu piel es que alguien te ama" "El oro refleja en tí sus sentimientos".

11- Veure apèndix nº 9: Els compradors d'"Hola!"

12- Com "Nenuco" al nº 951.

13- Comunicación XXI, nº 2. Op. cit. P. 107. No hi ha dades més recents perquè no n´he trobades.

14- Com a exemple dir que qualsevol empresa de cosmètics pot anunciar: pintallavis, coloret, sombres pels ulls, esmalt d´ungles, cremes pel cos, xampús, bronzejadors, gels de bany, sabons, colònies...
Cada tardor i cada primavera pot anunciar els "colors de la temporada" pels maquillatges. A l´estiu els bronzejadors, a l´hivern les cremes protectores, i durant tot l´any, aquells productes que serveixen per aprimar-se, eliminar les arrugues, suavitzar els cabells, protegir les ungles...
El mateix succeeix amb els electrodomèstics que ensenyen els darrers enginys per torrar pa, pelar patates, treure la pols o rentar els plats. I les cases d´alimentació que presenten la darrera xocolata amb avellanes, el "bollito" o la sopa per fer en tres minuts.

15- El xampany Codorniu s´anunciava, ja el 1944, a la darrera pàgina d´"Hola!" en les quatre setmanes del mes de desembre. I és que el xampany és considerat òptim per les col.lebracions de qualsevol mena. A més, obrir una ampolla de Codorniu en plena postguerra era un indici de riquesa clarissim.

CONCLUSIONS

Del que s'ha exposat hem pot deduir que "Hola!" és un producte "femení" per quant les dones són les seves principals lectores i pel tipus de publicitat que inclou, però no, exactament, pels seus continguts.

Es a dir, "Hola!" no pertany al grup de publicacions que són útils als consumidors. No és una revista "pràctica" femenina, ja que de la seva lectura no se n'extreu cap benedfici ni per la lectora, ni per la seva llar, ni pels fills, ni el treball.

"Hola!" pertany al grup -és exactament la creadora del grup- de les revistes del cor. O sia, aquelles que no necessàriament han de llegir les dones, per més que aquestes siguin la majoria dels seus clients. "Hola!" crea a Espanya la premsa imaginativa o irreal. La que novel.la la realitat. La que presenta els olimpians en gairebé perpetu estat de felicitat. "Hola!" s'encarrega de promocionar els valors més importants de la cultura de masses -felicitat, amor, benestar- a través de les vides dels famosos.

Tots els problemes, angoixes o alegries són individualitzats. Les idees i les qualitats o els defectes es personalitzen en ells. Les dificultats esdevenen tragèdies privades de les que el lector es pot distanciar, mentre compadeix els protagonistes. La felicitat té nom i cognoms, però el lector sempre pot deixar volar la seva imaginació i ocupar el seu lloc en somnis.

Aquesta revista del cor farà un bon servei al franquisme. El seu públic és ampli, mal informat i habitualment composat per mestresses de casa. Es a dir, el que suposa que romanen més hores a la llar que en contacte amb la història quotidiana que s'escriu, dia a dia, al carrer. Per això és més influenciable.

"Hola!" ensenyarà a aquest públic a acceptar i admirar el règim franquista en la persona del seu màxim dirigent, el General Franco. Li presentarà l'evolució del país més d'acord amb les consignes del régim. Insistirà sobre el perill d'una altra guerra i la imperiosa obligació de la sumisió del poble per no tornar a lluitar.

"Hola!" reafirma, constantment, la realitat eterna de les coses. No ofereixen arguments per pensar, dades per valorar. Tot són afirmacions, una continua reafirmació de les tesis sostingudes pel sistema. No es posa mai res en discusió.

En seguir fidelment les consignes dictades per l'autoritat, la revista fomentarà la por i el despreci vers el comunisme, un dels pitjors enemics d'Espanya. Les idees i la consciència que ajuda a crear en el lector són d'allò més conservador. La religió catòlica i la doctrina de l'Església no seran tant les del Concili Vaticà II, com les de la jerarquia espanyola més reaccionària.

La publicació serà insensible als canvis que es produeixin a la societat espanyola. Per ella mai res no varia, simplement perquè no convé. "Hola!" queda ancorada, ideològicament, en els postulats dels vencedors de la Guerra Civil. Es reàcia a les in-

novacions, i així es notarà, a mida que els costums evolucionin, sobre tot en el decurs de la dècada dels seixanta.

Per "Hola!" la majoria del jovent està desquiciat. I sobre tot l'estranger. Perquè a la revista hi ha una diferenciació ben clara entre els productes i persones espanyols i els de fora. Fidels a la idea que allò que ve de l'estranger és dolent, "Hola!" no es cansarà de criticar els grups musicals, la minifaldilla, ls ritmes moderns, els moviments "hippies", la moda dels cabells llars, la inmoralitat dels divorcis, el control de natalitats... tots ells pràctiques pernicioses pròpies d'americans i d'europeus, però no d'espanyols.

Per què els espanyols queden exclosos de les cimpleries? Donc gràcies al triumf de les "tropas nacionales" a la guerra i a la decidida actuació,guiada per ferms principis morals, que han presidit el treball dels dirigents de la "Patria", vetllant per la salut espiritual del poble. A Espanya, segons la revista, totes les modes insanes arribaran amb anys de retard-més dels reals- i mai tant accentuades com a l'estranger.

El servei dls postulats franquistes quedarà palès, també, en els grans elogis dedicats al dictador, en la manera com se'l presenta i en l'escenificació que es programa de tota la seva vida. I, a més, en l'utilització de totes aquelles expressions i paraules instituïdes pel franquisme i que conformaven la doctrina del sistema.

La diferenciació entre estatal-internacional també afectà els olimpians. Sempre els espanyols gaudiren d'un sentit moral

més profond i ferm, adornat per una religiositat a tota prova i una consciència política ben clara si era favorable al dictador. Els olimpians espanyols seran estereotips morals, en la seva majoria models a seguir.

Els estrangers, protagonistes d'escàndols, seran els que facilitaran la tasca moralitzadora de la revista, en iniciar una tímida i superficial crítica de llurs actituds, que no sol rebassar la pura anècdota i que mai no amenaça el rol que juguen els poderosos.

El mateix pot dir-se del setmanari quan condemna autèntics problemes de la societat actual com la delinqüència o el consum de drogues. "Hola!" roman sempre en els subjectes. Criticarà l'individu protagonista d'una acció reprobable. Totes les ires es concentren en ell, però mai en el sistema. No es troba la més lleu acusació contra les decisions d'un govern, el capitalisme, la responsabilitat en la corrupció dels grups que ocupen el poder... Tota la escenografia serveix per destrossar un sol individu. Es més fàcil, perquè aïllen un problema que afecta al conjunt de la societat. El lector pensa que "fulano és dolent" i no ha de plantejar-se la descomposició de la societat occidental, l'angoixa col.lectiva, la crisi econòmica o la situació de misèria d'àmplies capes socials.

No apareix mai un mot quepugui incitar a la revolta contra el sistema establert, Al contrari. Les conclusions d'"Hola!" es dirigeixen habitualment a donar recolzament als que ens manen, perquè són els millors. Els problemes els pateixen uns pocs marginats i no val la pena comprometre el propi benestar per ells.

"Hola!" sap on ha d'estar en cada moment. Així, a la mort del General Franco, després d'haver-lo lloat a ell i al règim que creà durant trenta anys, opta clarament pel canvi.

La revista oblidarà els postulats, consignes i expressions habituals del franquisme. De sobte, en arribar al poder el rei Joan Carles, "Hola!" comprèn que l'etapa que s'inicia serà una altra cosa. I d'ençà incorpora les expressions pròpies de l'Espanya democràtica i dedica encesos elogis a la tasca dels reis. Fins i tot incorpora la vida dels polítics, ja que el parlamentarisme es configura com una font inesgotable d'informació. La mitologia política obra pas a nous olimpians que seran nous models per les masses espanyoles, interessades en conèixer aquesta parcel.la de la realitat que, fins feia ben poc, els era negada.

A partir de 1975, la publicació seguirà fent un bon servei als que manen. Ara, oblidades les consignes franquistes, se sotmetran, per allò que té d'inevitable, a la monarquia parlamentària. Aquest no serà tan mal sistema polític i la revista insistirà en lo negatiu que resulta quedar-se ancorat en un passat que no tornarà.

Així doncs, "Hola!" està sempre al costat dels que ocupen els llocs claus del poder polític i social, i influeixen els seus lectors per tal que facin el mateix. Canvien d'opinió amb agilitat, sense renegar del seu passat ni del de la comunitat, però adaptant-se a les noves circumstàncies del present.

La revista ha estat franquista al llarg de la seva història.

Amb la democràcia s'inscriu dins de la "dreta civilitzada". I, d'acord amb els nous temps, comença a ensenyar-nos que els espanyols també se separen -amb el franquisme era inimaginable-. Saben què són unes eleccions generals, entrevisten al president del Govern i reconeixen que els artistes espanyols no són tan purs com els havien presentat durant una pila d'anys.

"Hola!", doncs, amb el to dels seus escrits s'ha compromés sempre ideològicament, i sempre a favor del que manava. Així es comprèn que mai no hagi patit un segrestament, una querella o una crítica per part de l'autoritat competent.

"Hola!", l'antiga revista feta per una família i dirigida a tota la família, encara qué aquesta intenció. Es fidel a ella mateixa. "No cambiaremos de estilo", proclama el director. I els lectors semblen agraïr-ho per què li dispensen el seu favor, setmana rera setmana, des de fa propo de quaranta anys.

DOCUMENTS ANNEXOS

APENDIX Nº 1

-FITXA TECNICA DE "HOLA!"

Títol: "!HOLA!"

Subtítol: "Semanario de Amenidades"
Surt en portada, formant part de la capçalera de la publicació, del número 1 (8-setembre-1944) al nº 128. A partir del nº 129 (15-febrer-1947) el subtítol desapareix de portada i s'inclou a la pàgina 3, en un petit requadre on hi ha, a més de títol i subtítol, l'adreça de la revista a Barcelona i a Madrid, el número i la data.
La desaparició del subtítol a portada coincideix amb el canvi de capçalera. A partir de 1950, ja no li trobem més.

Primer Número: 8 de Setembre de 1944

Darrer Número: Encara es publica

Periodicitat : Setmanal

Llengua : Castellà

Fundador, propietari i director: Antonio Sánchez Gómez

Format : 270 x 380 mm -(1944)
265 x 375 mm -(1945 i 1946 fins el nº 172)
245 x 340 mm -(Del nº 172 al darrer de 1949)
245 x 335 mm -(1950-1961)
235 x 330 mm -(De 1962 a l'actualitat)
Els canvis més importants de reducció de format solen coincidir amb els canvis d'impremtes.

Nombre de columnes : Quatre de 60 mm d'ample (1944)
Quatre de 54 mm d'ample (1950)
Quatre de 50 mm d'ample (1962)

Adreça de les impremtes:

-1944-46 : Vda. J. Vives. C/ Casanova, 55-57. T. 33492. Tipografia . Barcelona.

-1946-49 : Impremta del Movimiento. C/ Villarroel, 91. Tipografia . Barcelona

-1950-61 : Sociedad General de Publicaciones. C/ Conde de Borrell, 243-249. Hueco. Barcelona

-1962-82 : Hauser y Menet, S.A. C/ Plomo, 10. Madrid

Adreça de Redacció i Administració:

Encara que no hi figurés de 1944 a 1960 la revista es feia al domicili particular d'Antonio Sánchez Gómez, al C/ Muntaner, 414, pral. 1º de Barcelona.

L'any 1970 tenen una redacció/formal al C/ Viladomat, 106, 3º que és on encara treballen avui.

-Madrid: 1945 - Paseo del Prado, 16
1962 - Miguel Angel, 1º 2ª
Alfonso X, 2º 2ª

Adreça dels Distribuidors: "Sociedad General Española de Librería"
-Barcelona: Marquès de Barbarà, 16
Rambla Catalunya, 7
-Madrid : Evaristo San Miguel, 11

Adreça de l'Administració General de Suscripcions: C/ Velàzquez, 98 Madrid. Des de 1970

Adreça de Publicitat: "Publicitas, S.A."
-Alacant : Avda. Salamanca, 40
-Barcelona: Pelayo, 44
-Bilbao : Alameda Mazarrero, 47
-Jerez de la Frontera : Bodegas, 18
-Madrid : Avda. José Antonio, 31
-San Sebastián : Larramendi, 1
-Sevilla : Apartado Correos, 287
-València: Padilla, 2
-Valladolid: Duque Victoria, 31

Suplements : Dos números especials de modes: un a la primavera i l'altre a la tardor. També acostumen a fer un extra de Nadal, i altres números especials per esdeveniments que considerin d'importància.

Capçalera : N'hi haurà diverses, però sempre amb una característica comuna i és que solen estar situades a la part superior esquerra de la portada, encara que, a vegades, per raons de la foto es posi a la dreta.

a) De 1944 a 1947 (nº 1-128), l'anagrama diu "Hola!. Semanario de Amenidades", i no té res a veure amb el que hom coneix habitualment. El fons sol ser vermell, i les lletres blanques i requadrades per un filet negre en el títol. El subtítol té les lletres blanques sobre un fons negre dintre del mateix requadre.
La "O" de "Hola!" és una figura retòrica, una prosopopeia i personificació, ja que representa un rostre humà amb un barret i braços. La mida, mai fixa, acos

Una vista de Manhattan (Nue

INDUSTRIAS DE PELETERIA
Tapiñales y Porretas S.A.
VENTAS POR MAYOR Y DETALL
FERNANDO, 21 · BARCELONA

BARBARA STANWYCK

Fotos M. G. M.

¡HOLA!
Núm. 288 - 4 MARZO 1950 - 4 PTAS.
MUCHACHAS DE HOY
MERCEDES Y MONTSERRAT DE CANALS TORRES
Foto Segura

tuma a ser petita (60 x 30 mm)

b)El segon anagrama durarà del nº 129 fins al final de 1949. El més destacable és la desaparició del subtítol. La nova capçalera serà semblant a la dels nostres dies, amb lletres blanques majúscules sobre fons vermell, sense requadrar. Les mides varien sense cap ordre. I n´hi ha alguna de completament diferent a l´habitual, sense que sigui un nº extra o una ocasió especial. (Ex: nº 157 del 30 d´agost de 1947).

c)Els anys cinquanta es deixa de jugar amb els colors de la capçalera i la banda inferior i s´unifiquen tots els números amb el fons vermell i les lletres blanques. Alhora, dins del mateix anagrama hi surten dades capitals com: número del setmanari, la data i el preu, en lletres més petites i negres.

d)El dibuix de l´anagrama torna a variar el 1959, i augmenten les mides. Alhora, les dades incloses en negra sobre fons vermell, es posen en blau marí sobre fons blanc en el mateix requadre.
I així, com des de 1950-1958 es posava la data del dia que el setmanari sortia al carrer -Ex: 7-XI-1951-, a partir de 1959 es posen els dies que comprèn el nº per ser venut -Ex: 28 noviembre al 4 diciembre de 1959.
En d´altres números, pocs, es deixaran de banda, fins i tot, les normes clàssiques com el color, les dades o la horitzontalitat -Ex: nº 330 és del tot diferent; el nº 369 (22-IX-51) té la capçalera en vertical. Els nº 492 (30-I-54) i 493 (7-II-54) tenen els colors de l´ana-

grama intercanviats. El primer té el fons blau marí i les lletres vermelles. En el segon, el fons és blanc i les lletres vermelles.

e)La capçalera definitiva l´adopten l´any 1962, en passar a fer la impressió en color, i traslladar-se d´impremta. Les mides són: 70 x 32 mm
80 x 35 mm
85 x 40 mm

Portada: La primera portada és un dibuix d´Emilio Ferrer. A partir de 1945 la portada adquireix una personalitat definida i se´n poden extreure unes característiques comunes:

a) La capçalera a la part superior esquerra.

b) A la part inferior de la portada hi ha una banda de color vermell, habitualment, on s´hi posa el preu enmarcat per un cercle, i un peu de foto on s´explica qui o què és la persona o cosa que ocupa la portada.

c) Hi ha una gran foto en blanc i negre, que acostuma a ser un Primer Pla (PP) o un Pla Mig (PM) d´un actor, actriu o cantant famós de l´època. No importa en absolut que a l´interior no es faci ni la més mínima referència al qui ocupa la portada.

Les variacions en aquestes normes són les següents:

1- La situació de la capçalera que pot variar.

2- A la franja inferior esquerra pot haver-hi algun anunci publicitari. Exemples:

-"La Activa": 1945 als nº 55, 61, i 63-70
1946 del nº 98 al 122
1947 al nº 148

2- -"Tapbioles y Pirretas" l'any 1947
-"Liberti": el nº 195 de 1948

També experimenta variació el color de la franja inferior. Pot ser, a més de vermell, carabassa (nº 98, 119 al 1946); negre (nº 97 de 1946); verd clar (nº 111 de 1946); beige (nº 108 de 1946) i blau cel (nº 120 al 1946).

3-La foto pot ser d'un monument o edifici en comptes d'una persona. Ex: Catedral de Sant Patrici de Nova York (nº 193 de 1948).

Als anys cinquanta la portada d'Hola! es pot reconèixer fàcilment gràcies al color blau-marí predominant en la foto, que, juntament amb el blanc i el vermell, són els colors de batalla de la publicació.
Sol haver-hi una franja inferior blau-marí (1950-52) amb les lletres blanques, o vermella (1955-59). En el període comprès entre 1953-54, la banda inferior desapareix.
La banda serveix per escriure el peu de foto, algun anunci ("El Regulador Bagués" al 1951; "El Suizo" al 1952), o destacar alguna informació de l'interior.
Quan la franja no hi és, la portada l'ocupa la foto i es fa un petit requadre a un cantó, explicant qui és el retratat i a què es dedica.
Al 1951 es fan algunes portades a base de requadres que recorden, amb reserves, les actuals portades de "Lecturas". Ex: nº 373 (20-X), 374 (27-X), 375 (3-XI), 379 (1-XII) i 381 (15-XII)
El model torna a repetir-se en alguns nº dels anys 1952, 1954 i 1955.

¡HOLA!
Nº 449 • 22 ENERO 1953 • 5 PTAS.

Pier Angeli y Kirk Douglas

MARGARITA DE DINAMARCA SERA UNA REINA ARTISTA

Tyrone y Linda

El precio que se paga por vivir en la Casa Blanca

CRONICA DE MODA

Pantalones largos

La imatge exterior d´Hola! es configura definitivament els anys seixanta, amb la introducció del color. S´observa, però, una mena de"desconcert" en els primers números, motivat, bàsicament, perquè volen remarcar al màxim la introducció del color a "Hola!"

Un exemple d´això són els nº 945 i 948 de 1962, on les fotos de Marina Vlady i de Brigitte Bardot ocupen tot un costat de la portada, mentre que a l´altra s´hi ressenyen les informacions que hi ha a l´interior, destacant que és "A TODO COLOR".

Però ja en el mateix 1962, s´incorpora altra volta la franja inferior vermella. L´armonia es trencarà ben poques vegades. Només al n" 1283 (29-III-69) en comptes d´haver-hi una foto, n´hi ha dues en vertical i són el P.P de Sophia Loren i Grace Kelly. Al nº 1287 (26-IV-69), en ocasió de la mort de la reina Victòria Eugènia, la franja es posa de dol, amb fons negre i lletres vermelles de titular.

Als anys setanta hi ha ben poques variacions a portada. Hi haurà, en tot cas, el mateix recurs de posar dues fotos verticals -nº 1482 del 1973, pel casament d´Anna d´Anglaterra- o en horitzontal -nº 1642 al 1976. Una foto de Carmen Polo plorant i un P.G. de El Pardo-, i "collages" amb instantànies de diversos esdeveniments -Cas del viatge dels Reis a Amèrica, al nº 1659 de 1976.

Darrera Pàgina: A partir dels anys 60 serà ocupada per la publicitat, però abans, en la dècada dels quaranta i cinquanta, la darrera pàgina tenia una composició específica integrada per:

HOLA!

M. 947 • 20 OCTUBRE 1962 • 6 PTS.

GUERRA" ENTRE
AULLE Y RAINIERO
fotografía: la princesa
a Patricia de Mónaco

ORAYA, | Bautizo de la actriz Catherine | BODA DE EDITH PIAF
N PARIS | Spaak (17 años) en Roma | CON THEO SARAPO

UAN XXIII ABRIO EL CONCILIO

1- Uns quants acudits procedents de revistes estrangeres, que citen. La secció es diu "Humor importado" o "Humor Mundial".

2- Un breu comentari requadrat que pot ser:

a) "Recuérdalo...", breus reflexions morals dirigides a les dones. Ex: nº 1, 65, 67.

b) Breu article-anècdota.

Ex: nº 55: "Las cocinas del último sultán"
nº 61: "Las viudas de agua"

c) Algun article extret d'un altra diari.

Ex: nº 64: "Ventajas del hogar" de "El Correo de Andalucía" (Sevilla)

d) Una poesia. Ex: nº 98 de A. García Gutiérrez.

3- Un anunci, quan la revista comença a tenir publicitat, sol substituir l'apartat nº 2.

Ex: "Universal Genève" al nº 203
"Tapicerías Rabanal" al nº 64

4- En alguns casos, poquíssims, tota la pàgina està ocupada per un anunci.

Ex: "20th Century Fox" al nº 70

5- Una columna de notícies breus, curioses i fàcils de llegir.

Ex: "En Cincinati la Corte Suprema ha sentenciado que los maridos no pueden deducir de sus impuestos ninguna suma pagada a sus esposas por los trabajos caseros" (nº 288. 4-III-50)

6- Alguna foto d´un fet insòlit acompanyada d´un peu explicatiu. Aquesta foto "curiosa" s´inclourà fins l´any 1954, en que deixarà pas a les imatges d´artistes de Hollywood, on només s´hi escriu el nom i la companyia cinematogràfica, sense més comentaris.

Redactors i Col.laboradors:

-De 1944 a 1949-

Rafael Sánchez Gomez, Mercedes Junco, Manuel del Arco, Antonio de Armenteras, Cecilio Benítez de Castro, Claudio Colomer Marqués, Alfonso Flaquer, Domingo de Fuenmayor, Marius Lleget, Víctor Pascual, Rodríguez de Llauder, Silva Aramburu i José Zubeldia.

Fotògrafs: Batlle, Compte, Valentín Junco, Mateo, José Luis Pérez de Rozas i Sagarra.

Dibuixants: Castanys, Carlos Conti, Oscar Daniel, Emilio Ferrer, Ferrándiz, J.A. Irurozqui, Muntañola, Nogueras, Penagos, Velluto.

-De 1950 a 1959-

Rafael Sánchez Gómez, Mercedes Junco, Antonio de Armenteras, Rodríguez de Llauder, Marius Lleget, "Eve Davin", Irurozqui, Domingo de Fuenmayor, Víctor Pascual, Conti, Pérez de Rozas, Sagarra.

Nous incorporats: Yale, Josep Mª Bayona, Alfredo Vilar, A. Lladós Sort i els fotògrafs José Campúa i Morales.

-De 1960 a 1969-

Rafael Sánchez Gómez, Mercedes Junco, A. de Armenteras, Rodríguez de Llauder, Víctor Pascual, Lladós Sort, Bayona, Campúa. I els nous són: Jaime Peñafiel, Tico Medina, Emilio de Ruy-Wamba i Pedro Ocón de Oro.

-De 1970 a 1979-

Rafael Sánchez Gómez, Mercedes Junco, A. de Armenteras, Víctor Pascual, Bayona, Peñafiel, Rodríguez de Llauder, Tico Medina, Ocón de Oro, Ruy-Wamba, Campúa, Conti.

Els nous són: Eduardo M. Sánchez Junco, Santy Arriazu, Juan Chavez, Pepe Domingo Castaño, José Luis Uribarri i J. Comesaña.

Hi ha una important disminució de redactors i de col.laboradors fixos, sobre tot en els anys seixanta i setanta. Això està motivat per un augment important de l'activitat de les agències de la premsa internacional que treballen i envien molts reportatges a "Hola!". Per aquest motiu, la seva plantilla és petita, i molts dels ressenyats (Uribarri, Castaño, Medina...) es limiten a escriure una pàgina com a col.laboració que envien a la revista cada setmana.

Seccions: També variaran segons les etapes.

-De 1944 a 1949-

Ecos Mundanos
Bodas
Pantalla
Arte
Deportes
Cancha
El mundo gira para ud.
Yo soy tu amiga
Crónica de Modas
Por esos mundos
Diagonal
Gente Menuda
Teatro
Panorama
Toros
Combinado
Humor Importado
Háblame tú (consultori)
Cinegramas
Novel.les, contes i acudits

-De 1950 a 1959-

Ecos Mundanos
Teatro
Cinegramas
Pantalla Indiscreta
Cocina
Mosaico Femenino
Pasatiempos
Panorama
Novela-realidad de la semana
24 horas en la vida de...
Bombones al Kirsh
Pantalla
Trailer
Chismografía del mundo de la fama
Crónica de Modas
Aquí dibuja Conti
Consultorio de Belleza
Siete Días
Figura de la Semana
Contes, Biografies

-De 1960 a 1969-

Ecos Mundanos
Pantalla
Panorama
7 Días: 7 nombres de mujer
Aquí dibuja Conti
Figura de la Semana
Cocina
Biografias y seriales
Teatro
Cinegramas
Siete Días
Crónica de Modas
Pasatiempos
Novela-realidad de la semana
Apellidos Españoles

-De 1970 a 1979-

Ecos Mundanos
Pantalla
Panorama
Mundo Singular
Aquí dibuja Conti
Teatro
Cinegramas
Siete Días
Apellidos Españoles
Pasatiempos

Crónica de Modas

Figura de la Semana

TV para toda la semana

Notícias TV

Disco-Verde

7 Días: 7 nombres de mujer

Flashes en la noche

La Semana de Amibilia

Cocina

Novela-realidad de la semana

Los de la tele

Página del Disco

Cóctel de noticias

Protagonistas ellas

Visto y Oido

Biografias y Seriales

APENDIX Nº 2

-FITXA TECNICA DE "CRITICA"

Títol : "CRITICA"

Subtítol: "La revista de Barcelona para toda España" (nº 7)

Primer Número: Novembre de 1944

Periodicitat : Mensual

Llengua : Castellà

Format : 265 x 375 mm (1944-45)
230 x 310 mm (1949-51)

Adreça Redacció i Administració: -Rambla de las Flores, 32.
Apartado de Correos, 519
Barcelona. (de 1944-45)
-C/ Caspe, 12 . Barcelona (1949)
-Via Layetana, 24, pral. A
Barcelona. (1951)

Adreça de Publicitat: Verona. Passeig de Gràcia, 59

Director : Manuel Tarín Iglesias

"Crítica"tingué dues etapes. La primera de 1944 a 1945, i la segona de 1949 a 1951, quan era "patrocinada por la emisora EAJ-1. Radio Barcelona". Duia informació sobre art, cinema, esports, modes, llar, literatura, música, radio i teatre. A partir del patrocini de Ràdio Barcelona la majoria d'informació versarà sobre aquest mitjà. Il.lustrada amb fotos i dibuixos.

Hi col.laboraven, entre d'altres: José Bernabé Oliva,

Tristán la Rosa, Cecilio Benítez de Castro, Ignacio Agustí, Paco Melgares, Antonio de Armenteras, Manuel del Arco, Luis Marsillach, Ricardo Suñé, Gerardo Esteban, Antonio Nadal, Joaquín Soler Serrano, Aurora Díaz-Plaja, José Tarín Iglesias, Velluto, Irurozqui.

En la segona etapa trobem les firmes d'Armando Matías Guiu, Armando Blanch, Alfredo Payno, Arturo Llopis, Carlos Soldevila, Carlos Peñalver, Juan A. Zunzunegui i Miguel Martín.

-APENDIX Nº 3

-FITXA TECNICA DE "LECTURAS"

Títol: "Lecturas"

Llengua: Castellà

Periodicitat: Mensual des del 1921 fins al 1957.
Quinzenal a partir de 1957 i fins mitjans dels anys 60.
Actualment, setmanal.

1º número: Any 1921

Darrer número: Encara s'edita.

Formats : 210x 280 mm (1921-1940)
210 x 285 mm (Alguns números de 1944)

Director actual: Julio Bou Gibert

Redacció i Administració: Aribau, 28. Barcelona
Espronceda, 32. Madrid

Publicitat :"Publicitas S.A"

"Lecturas" pertany a HYMSA, empresa que també edita als tres revistes femenines, i de la premsa del cor. És una de les publicacions més antigues que s'editen actualment al país, si bé el seu model ha anat variant al llarg dels anys. "Lecturas", com el seu nom indica, era una publicació dedicada a la publica-

cació de contes, relats curts, novel.les d´autors famosos per capítols, acudits i alguna crònica d´art. Fins ben entrats els anys cinquanta, en que agafarà el mateix estil de "premsa del cor" iniciat per "Hola!", "Lecturas" serà una revista de més de cent pàgines setmanals, amb poquíssima publicitat i que costa 1´30 ptes (1930) i va augmentant. Té molts suscriptors. Algunes de les seves pàgines, les de novel.les famoses, són retallables i es poden enquadernar. La publicació, en aquests temps, també publica acudits i fa concursos entre els lectors que escriguin contes, i després donen premis.

A més dels números normals, de tant en quant en faran un de només dedicat a les modes -amb dibuixos-, que costarà cinquanta cèntims.

La fesomia com a "premsa del cor" l´adoptarà en fer-se càrrec de la publicació l´actual director

APENDIX Nº 4

-FITXA TECNICA DE "LICEO"

Títol : "LICEO"

Subtítol: "Revista del gran mundo" (1944-49)
"La revista más completa y selecta" (1950)

Primer Número: Novembre de 1944

Periodicitat : Mensual

Llengua : Castellà

Format : 230 x 320 mm (1944-50)
210 x 275 mm (1951)

Tallers : Castells-Bonet, S.A.

Adreça d´Administració i Publicitat: "Fama". C/ Vergara, 7. Barcelona.

Adreça Artística i Realització : "Gala". C/ Aragó, 239. Barcelona.

Director : Antonio del Cerro Barris
José Bernabé Oliva

Excel.lent presentació tipogràfica. Il.lustrada profusament amb dibuixos i fotos. Es dedica a les cròniques de l´alta societat barcelonina, i fa comentaris musicals, literaris i artístics. A més s´hi troben notes bibliogràfiques, crítiques de jazz i de teatre, i algunes pàgines de modes femenines.

Entre els col.laboradors hi signaven: A. Zúñiga, Sebastián Gasch, J. Vayreda, Josep Palau, Julio Coll, Alberto Gracián, Martínez del Rincón, Juan Cortés, José Esteban Vilaró, Néstor Luján,

César González-Ruano, Carlos Soldevila, Juan Castells, A. Puig, Araceli de Silva, J. F. de Lasa, Ramón de Temple y Horacio Sáez Guerrero.

APENDIX Nº 5

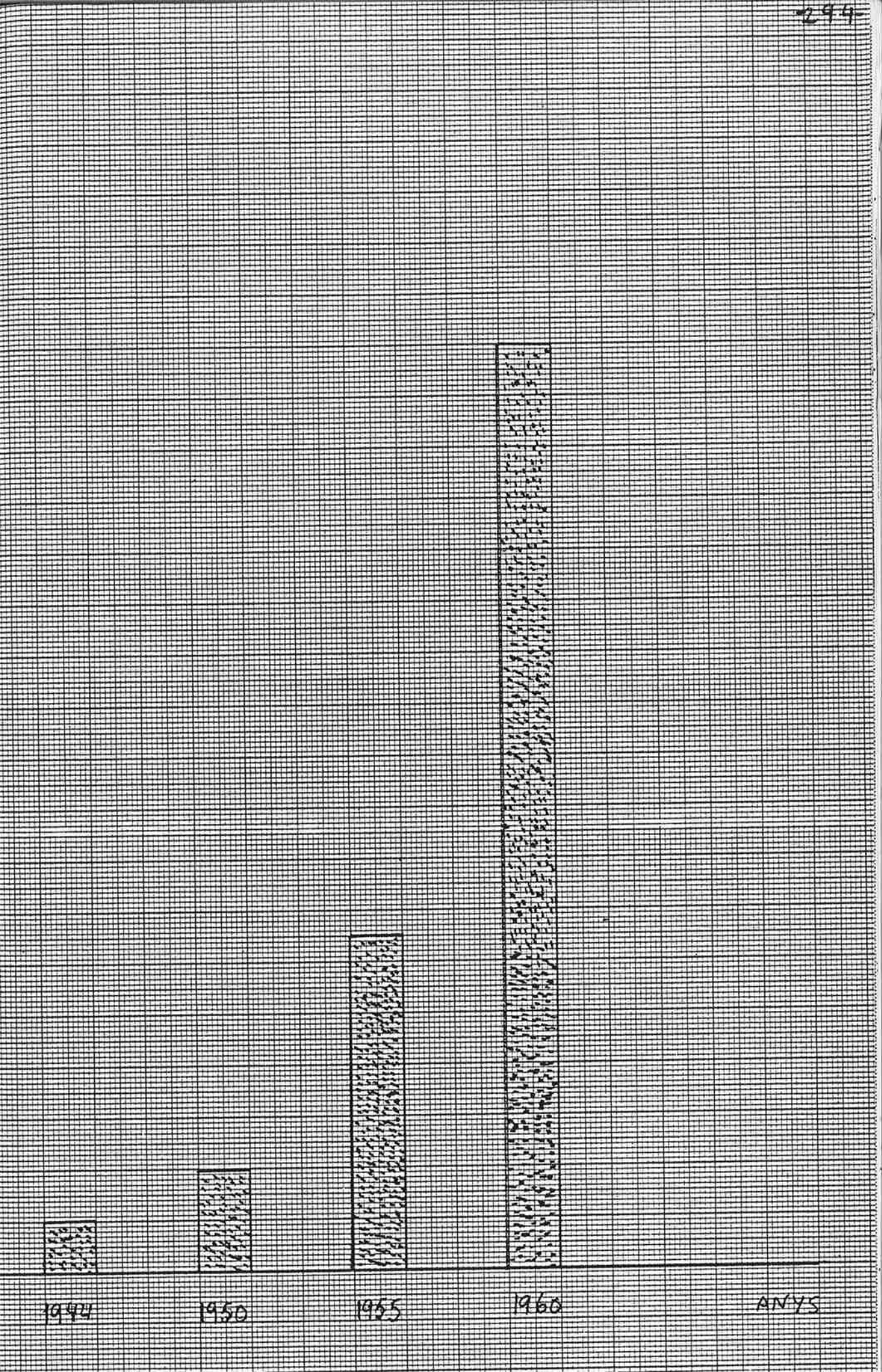
-EVOLUCIO DEL TIRATGE DE "HOLA!"

"Hola!" gaudeix d'un progressiu augment del tiratge des de 1950, amb el pas de la tipografia al huecogravat i el fet de deixar de ser un setmanari d'amenitats, per esdevenir la pionera i impulsora de la premsa del cor a l'Estat Espanyol.

El moment àlgid del període es centra a l'any 1974, amb un tiratge de més de 470.000 exemplars, per,després, anar baixant i aturar-se al 1979, en 400.000. De tota manera, cal assenyalar que el 1975 exhaureix números extres -mort del General Franco- dels que n'ha editat un milió d'exemplars.

La davallada d'"Hola!" coincideix amb la mort de Franco i la instauració del sistema democràtic. Potser això és una conseqüència de les transformacions socio-polítiques i de la major llibertat de premsa, i a què el mercat es troba saturat de revistes de tota mena, sobre tot de contingut polític i eròtic. A això es deu que, durant un temps, alguns dels lectors d'"Hola!" canviessin el tipus de setmanari que llegien, i probablement, es decantessin cap als polítics, degut a la gran necessitat d'assebentarse d'aquests afers, i l'interès que desvetllaven en un poble que estava sortint d'una dictadura.

De tota manera, aquesta deserció és només temporal, ja que a finals de la dècada, "Hola!" va recuperant terreny i, en els anys 80, arribarà a les cotes més altes de la seva història, en editar prop de 600.000 exemplars per setmana.

1944
1950
1955
1960
ANYS

APENDIX Nº 6

-"EVOLUCIO DEL NOMBRE DE PAGINES"-

ANY	Nº PAGINES	NUMEROS EXTRES
1950	-20	-36 p: Extra de Nadal.
1951	-20 -24: nº 375 i nº 380 -28: nº 382 i nº 383	
1952	-20 -24:nº 391, 393 394 398 435 -32:nº 434	-36 p: Extra del XXXV Congrés Eucarístic Internacional.
1953	-20: nº436 al nº 441 -24: nº 442 al nº 487 -28:nº 451, 455 460	-52 p. Album Coronadió d´Isabel d´Anglate
1954	-24: majoria -28: nº 502 503	-40 p. nº 539. Bateig de Francis Franco

ANY	Nº PAGINES	NUMEROS EXTRES
1955	-24: un 60% -28: un 40 %	-52 p: Extra de Nadal.
1956	-28: majoria -32: nº 613 614 nº 635 al nº 642	-44 p: nº 602. Extra moda Primavera-Estiu -52 p: nº 608. Casament Prínceps Mónaco -60 p: nº 643. Extra de Nadal.
1957	-28 -32 i 36 alguns nº	-52 p: nº 681. Extra moda Hivern.
1958	-De 28 a 36 -44: nº 713 738 746 748	-52 p: nº 735. Extra moda Hivern.
1959	-28: nº 780 785 789 -36: majoria -44: nº 791 792 794 796 797	-52 p: nº 757. Extra moda Estiu. -52 p: nº 775. Extra Casament Prínceps de Lieja.

L'evolució és com segueix:

ANY	Nº PAGINES	NUMEROS EXTRES
1960	-36	-44p:-nº 806 (6-12/II). Naixament Andreu d'Anglaterra -nº 809 (27-II/4-III) Naixament hereu del Japó. -52p:-nº 821 (21-27/V). Mort Alí Khan. -nº 850 (10-16/XII). El Cid. Film -68p:-nº 839 (24-30/IX) Prometatge Balduino-Fabiola. -nº 810 (5-12/III) Extra Moda Estiu.
1961	-44	-52p:-nº 895 (21-27/X) Emperador Persia a París -nº 896 (28-X/3-XI). Carrol Baker. -60p:-nº 897 (4-10/XI) Soraya. -nº 898 (11-17/XI) Fill Meg d'Anglat. -nº 899 (18-24/XI) Casament Simeón de Bulgària. -nº 900 (9-15/XII). President de Portugal a Espanya. -nº 902 (25-XI/1-XII).Meg torna a casa. -nº 903 (16-22/XII). Heston estrena el Cid. -nº 905 (30-XII/5-I-62). Cap d'Any.

ANY	Nº PÀGINES	NUMEROS EXTRES
1962	52. Però hi haurà molts nº amb més pags. sense que els consi-derin extres. -56p: nº945, 946 i 948 (oct) -60 p: nº 927 i 928 -64 p: nº 951 (XI)	-68 p: nº 914 (març). Extra Moda d´Estiu -76 p: nº 940 (1-7/IX). Extra Moda d´Hivern -84 p: nº 925 (9-25/V). Casa-ment Sofia-Joan Carles.
1963	-64 p.	-80 p: nº 980 (8/VI). Mort de Joan XXIII.
	La poca informació sobre aquest any és deguda a que a les hemeroteques hi havia només cinc números d´aquest periode.	
1964	-De 62 a 88 pags. Paginació possi-ble en: 62, 64, 66, 70 i 88 p.	-96 p: nº1020 (març) Extra Moda Estiu. nº 1048 (26/IX). Casament Constantino-Ana Mª Grecia nº 1058 (5/XII) Reis belgues a Persia. nº 1052 (24/X). Liz Taylor. -112 p: nº 1060. Extra de Nadal.

ANY	Nº PAGINES	NUMEROS EXTRES
1965	-De 56 a 88 Paginació en: 56, 62, 64, 66, 70, 88.	-104 p: nº 1098 (11/IX) Extra Moda Hivern. -112 p: nº 1112. Extra de Nadal.
1966	-De 60 a 104 Paginació en: 64, 68, 72, 76, 80, 84, 92, 100 i 104)	-108 p: nº 1150 (IX).Extra Moda Hivern. -116 p: nº 1164 (17/XII) Extra Nadal. -128 p: nº 1123 (5/IV). Extra Moda Estiu).
1967	-De 68 a 100 Paginació en: 68, 76, 78, 84, 90, 100	-108 p: nº 1210 (4/XI) Coronació Sha. nº 1211 (11/XI) Boda Cristina Delaroche nº 1212 (18/XI) Ana Mª Grecia. -120 p: nº 1174 (25/XI) Extra Moda Estiu
1968	-De 68 a 116 Paginació en: 68, 76, 78, 84, 90, 92, 100, 106, 108, 116.	-68 p: nº 1256. Suplement moda Hivern -136 p:nº 1269. Extra de Nadal.
1969	-De 68 a 132 Paginació en: 68, 76, 82, 84, 92, 100, 108, 114, 116, 120 i 132.	-76 p: nº 1279 (1/III) Extra Moda Estiu. (majoria colors) -88p: nº 1308 (20/IX). Extra Moda Hivern. (majoria en colors)

Al llarg de tota la dècada, el nombre de pàgines dels exemplars oscil.larà entre les 68 -habituals en els mesos de menys publicitat com agost i febrer, i a vegades gener i juliol- i les 136 i 156 en els mesos de més publicitat -juny, maig, novembre i desembre.

La paginació pot ser en: 68, 76, 84, 88, 92, 94, 100, 102, 108, 110, 112, 116, 120, 124, 128, 132, 140, 148, 154 i 156.

Els números extres que editi "Hola!", habitualment tres, -els dos figurins de la moda per la primavera i la tardor, i un per Nadal-, no sobrepassaran aquest nombre de pàgines. L´única variació radicarà en el preu, més cars, i el major nombre de pàgines en color, cosa que també contribueix a encarir el producte.

L´augment constant en el nombre de pàgines iniciat els anys cinquanta, en esdevenir "Hola!" un exponent de la premsa del cor, demostra l´èxit que assoleix la nova temàtica de la publicació entre els lectors.

La progressió constant del nombre de pàgines es deurà tant a la major informació que inclouen, com al notable increment del volum de publicitat que registra el setmanari.

Normalment, els anys cinquanta i seixanta la diferent paginació es correspon a la variació en el preu de l´exemplar. Els setanta, en canvi, les socil.lacions són tan considerables que dependran sempre de la publicitat de què es disposi per cada setmana.

APENDIX Nº 7

-ELS NUMEROS EXTRES

Els números extres, que ho són sobre tot pel preu i per l'augment del nombre de pàgines, corresponen a diferents fets:

1- Els números dedicats especialment a les dones i que són els "Figurín de la Moda". D'aquests n'acostumen a sortir dos.

-Un pel febrer-març, anunciant la moda de primavera-estiu.

-L'altre pel setembre, mostrant les novetats de la tardor-hivern.

En aquests anys -els cinquanta i mitat dels seixanta- els extres de la moda comprenen, a més d'una gran quantitat de fotos de vestits -per això és l'extra-, les seccions habituals i reportatges que composen un número normal. Es a dir, que la moda no és un número de méa a més, sinó que s'afegeix a la revista.

2- Els altres tipus d'extres són aquells que estan dedicats als grans esdeveniments internacionals o espanyols i que per la seva temàtica -casaments i bateigs sobre tot- tenen la venda assegurada.

EXTRAORDINARIO

LA BODA DE ALBERTO Y PAOLA

5 ENVIADOS ESPECIALES

¡HOLA!

52 páginas

Nº Extr. - 4 AL 10 DE JULIO DE 1959 - 5 PTS.

(GRAN REPORTAJE GRAFICO EN EXCLUSIVA)

ANY	PREU NORMAL	VARIACIONS
1950	4 pts.	-5 pt: Extra de Nadal (nº 330)
1953	5 pts.	-10 pt: nº 458. Coronació Isabel Anglaterra
1954	5 pts.	-6 pts: nº 539. Pateig Francis Franco.
1955	5 pts.	-8 pts: nº 591. Extra de Nadal.
1956	5 pts.	-8 pts: nº 602. Extra Modes Estiu. -10 pt: nº 608. Casament Reiniero-Grace. nº 643. Extra de Nadal.
1957	5 pts.	-10 pt: nº 681. Extra moda hivern.
1958	5 pts.	-6 pts: nº 738. Mort Pius XII. nº 748. Mes de Nadal. -7 pts: nº 713. Bateig Albert de Mónaco. -10 pt: nº 735. Extra Moda Estiu nº 747. Extra de Nadal.
1959	5 pts.	-6 pts: nº 791. Príncep Mónaco a París. -7 pts: nº 775. Casament Príncep Lieja -10 pt: nº 757. Extra Moda Estiu
1960	5 pts.	-6 pts: nº 806. Neix Andreu d'Anglaterra. nº 809. Neix el Príncep del Japó. nº 821. Mort d'Alí Khan. nº 850. Film "El Cid". -8 pts : nº 839. Prometatge Fabiola-Balduino -10 pt: nº 810. Extra Moda Estiu.

ANY	PREU NORMAL	VARIACIONS
1962	6 pts.	-8 pts: nº 914. Extra Moda Estiu -10 pt: nº 925. Casament Joan Carles-Sofia nº 940. Extra Moda Hivern.
1963	6 ptes.	-7 pts: nº 980. Mort Joan XXIII. (Pocs números d'aquest any. Impossible enregistrar més variacions)
1964	7 pts.	-8 pts: nº 1207. Casament Irene-Carlos Hugo -12 pt: nº 1020. Extra Moda estiu. nº 1048. Boda Constantí-Ana Mª nº 1060. Extra de Nadal.
1965	8 pts.	-10 pts:nº 1088. Prometatge Beatriu d'Holanda.

A partir d'aquesta data només hi ha diferències de preus en els figurins de la moda, d'estiu i d'hivern i en l'extra de Nadal. Els altres números, per importants que siguin, tenen sempre el mateix preu.

APENDIX Nº 8

-VARIACIONS DEL PREU DE LA PUBLICACIO

Com es pot comprovar en la gràfica, l'augment de preu de l'exemplar d'"Hola!" variarà molt segons les etapes. Així, mentre els anys cinquanta es caracteritzen per una uniformitat del preu de la publicació en cinc pessetes (1951-60), els anys seixanta ja enregistren puges de preus quatre vegades -anys 1961, 1964, 1965 i 1968- ; i els setanta els preus varien cada any, amb importants augments de cinc pessetes cada vegada -de 10 ptes. al 1970 a 50 al 1979- mentre que a la dècada dels seixanta els augments eren només d'una pesseta -de 5 a 10 pts.

Les variacions registrades de 1944 a 1949 són inapreciables, doncs en cinc anys la revista passarà a costar de dues a tres pessetes, amb una etapa intermitja en què costà 2'5 pts.

Els canvis de preus han d'atribuir-se als següents factors:

-Augment constant del número de pàgines
-Increment dels costos de paper i de tintes
-Increment general de les despeses per sous, transports, etc.

Els cinc primers anys, molt regulars en quant al nombre de pàgines (de 20 a 24), mostren, per aquest motiu, poques variacions en el preu, que han d'atribuir-se als baixos increments de preus per impressió, coincidint amb el canvi d'impremta -de Casanovas a Villarroel.

Els anys cinquanta, en canvi, malgrat que les variacions en el preu siguin inapreciables -una pesseta en deu anys, en el nº 375

ANYS
1944
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78

coincidint amb l'augment regular de quatre pàgines més per exemplar-, cal destacar nous factors.

Per un costat, la revista experimenta un increment constant de pàgines i alguns números arriben a dur-ne un màxim de 44, el que suposa una despesa important per l'editor (1).

De tota manera, aquests números de 44 pàgs., fet que es destaca a la portada, són de la vóra de Nadal, és a dir, dels mesos d'octubre, novembre i desembre, quan, en gaudir de molta publicitat, poden fer front a les despeses excessives que els ocasiona la tirada de cada exemplar.

En els anys cinquanta, també, encara que no hi trobem cap variació oficial de preus en deu anys, sí que hi ha molts números que costen més diners (2). Aquests exemplars, que poden arribar a costar el doble de l'habitual, o sia, deu ptes. en comptes de cinc -i també sis, set i vuit pessetes- es publiquen en ocasió d'esdeveniments importants o de números extres. Com a exemples podem citar la Coronació d'Isabel d'Anglaterra, la mort de Pius XII, el bateig de Francis Franco o els extres de Nadal i de les Modes.

En els anys seixanta, ultra l'augment progressiu de les pàgines, hi ha l'incorporació del color, element que augmenta els costos d'impressió. El paper que s'utilitza en aquesta etapa és de major qualitat i d'importació, i quatre tintes en comptes d'una o dues com abans, el que fa pujar, considerablement, els preus. També com a la dècada anterior, en aquests anys hi haurà números especials amb els consegüents increments dels preus.(3)

Les variacions més espectaculars, però, no es produeixen fins la dècada dels setanta, quan els augments són anuals, de cinc pessetes cada vegada, cosa que es deu a l´increment dels costos d´impressió (4). En aquesta època a les Illes Canarias i les Balears, la revista costa de tres a cinc pessetes més que a la península, per ser-hi transportada en avió.

En aquesta etapa ja no hi ha números més cars que altres -si exceptuem els especials de la moda- per raons de contingut o d´augment de pàgines, sinó que els augments progressius ja contemplen els possibles "especials".

En quant a les suscripcions, es pot veure que les variacons en el preu responen, simplement, als augments progressius de cada número. També els costos són diferents segons el país on visqui el destinatari i les convencions duaneres establertes entre els diferents Estats.

ANY	ESPANYA		ESTRANGER
	SEMESTRE	ANUAL	
1960	138 pt	276	
1961	165	325	
1964	175	350	
1965	200	400	
1967	250	500	
1971	312	624	
1972	312	624	640, 780 i 1248
1973	390	780	800, 940 i 1400
1974	520	1040	1060, 1200 i 1650
1975	650	1300	1320, 1560 i 1800
1976	780	1560	1580, 2160, 2860
1977	910	1820	1840, 2800, 3600
1978	1040	2080	2100, 3000 i 2600
1979	1170	2340	2360, 2860 i 3260
	1300	2600	2620, 4100.

El sistema de suscripcions s'inicia als anys seixanta. El seu avantatge radicava en que hi anaven inclosos els números extres, o els que sense ser-ho variaven el preu pel fet de contenir més informació de l'habitual.

La majoria de les suscripcions són per l'Estat espanyol, amb dues modalitats, la semestral -26 números- i l'anual -52 nº. Si hi havia algú que residia a l'estranger i estava interessat només s'hi podia suscriure per anys, i els preus, durant la dècada dels seixanta, eren els mateixos que per Espanya, més les despeses de franqueig.

A partir de 1972, però, la revista especificarà molt concretament quant costa la suscripció per l'estranger, segons les relacions duaneres amb els diferents països.

Així, en el quadre de l'evolució de les tarifes de suscripcions, els tres preus que figuren del 1972 fins al 1978 corresponen, per ordre, a:

-Hispanoamèrica, Portugal, Andorra, Marroc, Filipines i Canadà.

-Europa -menys Finlàndia, Islàndia, Xipre i Malta- Estats Units, Puerto Rico "y demás países que admiten tarifa reducida de impresos".

-Xipre, Malta, Islàndia, Finlàndia "y países que no admiten tarifa reducida de impresos".

Al 1979, en canvi, degut a convenis específics amb alguns Estats, els tres primers preus corresponen a:

-Portugal, Andorra, Gibraltar, Filipinas

-Mèxic, Paraguai i Venezuela

-Europa, "resto de Hispanoamérica", Estats Units, Puerto Rico "y demás países que admiten tarifa reducida de impresos".

Les dues darreres xifres de 1979 es corresponen, les primeres al preu per Portugal, Andorra, Gibraltar i Filipinas, mentre que l'altra és pels "demás países".

Als anys setanta, les suscripcions només comprenen els números habituals de la setmana i els extraordinaris que es puguin editar, però "no los especiales, cuya venta se haga separadamente del normal de la semana". Es a dir, els dos "Figurín de la Moda" han de comprar-se apart.

NOTES

1- Això és el que donen a entendre notes com l'apareguda al nº 792 (31 d'octubre al 6 novembre de 1959).

> -"Con el deseo de no publicar de manera inmediata dos números especiales al precio de 6 ptas, la administración de "Hola!" ha decidido que este ejemplar de 44 pags. como el anterior, motivado por la amplia información de la presente semana, se ponga a la venta, excepcionalmente, al precio de cinco ptas. en obsequio a nuestros lectores"
>
> (pag. 3)

2- Veure Apèndix nº 7. Números extres i especials

3- Op. cit.

4- La mateixa publicació anirà donant, els anys 70, explicació cada vegada que augmenti els preus:

Ex: nº 1536 (2-II-74) P. 39
nº 1601 (3-V-75) P. 35
nº 1680 (6-XI-76) P. 27
nº 1749 (4-III-78)P. 23

Solen comentar que les causes són degudes a "el constante aumento del papel, de importación en su casi totalidad"; a "la devaluación de la moneda"; a "los recientes aumentos arancelarios"; a "el creciente precio de los transportes y de las tintas". I invariablement, "Hola!" es disculpa per l'increment del preu, assegurant que "hemos procurado por todos los medios retrasar esta decisión", i esperant que "los lectores sepan comprender y aceptar el nuevo precio de nuestra revista".

L'augment ha seguit en els anys 80, i el maig de 1982, aquell s'havia gairebé duplicat, costant 90 ptes.

AUGMENT DE PREUS ALS 70.

A NUESTROS LECTORES

Coincidiendo con la alarmante escasez experimentada estos últimos meses en el mercado mundial del papel, que ha colocado a todas las publicaciones en una dificilísima situación de abastecimiento, se ha producido una subida en el precio del mismo que ha modificado totalmente la economía de nuestras empresas, afectándolas inesperada y gravemente. Este fenómeno se ha dado de una manera singular en nuestros suministradores de determinados países, que representan la casi totalidad de nuestro consumo. Para apreciar la importancia de esta repercusión, es conveniente conocer y tener en cuenta que la revista es un producto que se vende a menor precio que su coste y que el papel es, en toda publicación periódica, el factor y el gasto más importante. A su lado aparece, muy de cerca, la facturación de la imprenta.

Pues bien, sin tener en cuenta otros factores, también afectados notablemente por este movimiento alcista en el mundo periodístico, como pueden ser los transportes o el precio de las tintas, la elevación del costo de papel de procedencia europea y aun americana, ha supuesto, vertiginosa y amenazadoramente, más de un 40 por 100 en sus diferentes calidades, sin que podamos mirar, ni aun así, con tranquilidad, una segura estabilidad futura. Los gastos de imprenta también contribuyen, con su razonable subida, a acentuar aún más esta lamentable situación.

Esperamos con esta sencilla y escueta explicación que nuestros lectores sepan comprender y aceptar el nuevo precio de nuestra revista —20 pesetas— a partir del próximo número. Aunque hemos procurado por todos los medios retrasar esta decisión, manteniendo nuestro precio —uno de los más económicos de Europa—, no ha sido posible por ese imperativo económico que nos impone, principalmente, el mercado papelero mundial. Esperamos que una estabilización de los precios suponga, también, en el futuro, una normalidad en el abastecimiento, con unos transportes internacionales de tarifas y servicios regulares, que nos permita un ritmo normal de trabajo en beneficio de nuestros lectores y de la presentación y contenido de nuestra revista.

Nº 1536 (2/III/74)

P. 39

AVISO A NUESTROS LECTORES

A partir de este número, ¡HOLA! se venderá al precio de 25 pesetas. Durante meses, con evidente retraso con otras publicaciones, hemos sostenido nuestro precio anterior, pese a la tremenda elevación sufrida en todos nuestros gastos generales, sobre todo en el precio del papel y en la facturación de imprenta.

Esperamos que nuestros lectores sepan comprender la situación que nos obliga, con otras publicaciones, a esta medida, que somos los primeros en lamentar.

Nº 1601. (3/V/75)

P. 35

AVISO A NUESTROS LECTORES

Comunicamos a nuestros lectores que, desde esta fecha, el precio de venta de la revista ¡HOLA! pasa a ser de 30 pesetas el ejemplar.

El constante aumento en el coste del papel —de importacion en su casi totalidad—, con la consiguiente repercusión en el mismo de la devaluación de la moneda y los recientes aumentos de derechos arancelarios, unido a las continuas subidas en los precios de Impresión y demás gastos generales, nos obligan a la elevación de un precio que, resistiéndonos frente al mercado en general, manteníamos inalterable desde el mes de mayo de 1975. Tanto entonces como ahora procuramos elevarlo en el mínimo necesario para conseguir no mermar la calidad de la publicación y compensar en parte el fuerte encarecimiento de los costos.

Hemos tratado hasta el último momento de evitar esta decisión, que somos los primeros en lamentar y que esperamos sabrán comprender nuestros lectores.

Nº 1680 (6/XII/76)

P. 27

A NUESTROS LECTORES

A fin de paliar en parte el incremento que en el precio de impresión, papel y demás elementos de costo, están incidiendo constantemente en el valor de nuestra publicación, nos vemos precisados a aumentar el precio de venta de HOLA de 35 a 40 pesetas a partir del presente número.

Esperamos que nuestros lectores sabrán comprender este incremento que nos permitirá seguir manteniendo la alta calidad que ha hecho de HOLA una de las primeras revistas europeas.

Nº 1749 (4/III/78)

P. 23

APENDIX Nº 9

-ELS COMPRADORS D'HOLA!-

+Nombre de lectors per exemplar: 4'4.

-Impacte de lectura segons el sexe

-Homes : 30'1 %

-Dones : 69'9 %

D'aquestes, el rol familiar és:

-Mestresses de Casa: 65 %

- Altres : 35 %

L'Estat civil de les mestresses de casa és:

Solteres: 4'5 %

Casades : 90'4 %

Altres : 5'1 %

-Impacte de lectura i nivell socioeconómic

		Mestresses de casa
-Classe alta	: 7'6 %	
-Mitja Alta	: 19'3 %	21'8 %
-Mitja	: 34'7 %	41'7 %
-Mitja Baixa	: 26'3 %	21'9 %
-Modesta	: 12'1 %	14'5 %

-Impacte de lectura segons l'edat

- 15-18 anys : 14'9 %
- 19-24 anys : 12'7 %
- 25-34 anys : 11'7 %
- 35-44 anys : 15'1 %
- 45-54 anys : 13'4 %
- 55-64 anys : 16 %
- més de 65 : 16'2 %

La majoria indiscutible de dones que compra la publicació es tradueix, també, en que siguin aquestes les que llegeixen, fonamentalment, la revista. Els homes aficionats a Hola! poden ser, molt bé, els membres de llurs pròpies famílies -marits, fills o germans- ja que un 65 % de les dones són mestresses de casa i d'aquestes, més del 90 % estan casades.

Les lectores pertanyen, sobre tot, a la classe mitja -alta mitja i baixa són el 80'3 %- i entre elles, les mestresses de casa són el 85'4 %. Les compradores de classe alta i modesta són, comparativament, molt inferiors en nombre.

El públic d'Hola! pot considerar-se de mitja edat, donos hi ha un 40'2 % de lectores, les edats de les quals oscil.len entre els 25 i els 54 anys. Hi ha, però, un percentatge més elevat -32'2 %- de persones a partir dels 55 anys cap endavant que lle-

gueixen la revista. I només un 27'6 % de joves, o sia, entre els 15 i 24 anys.

D'això hom pot deduir que el lector d'"Hola!" envelleix i que no hi ha prou recaptació de nous lectors, tot i que, de moment, això no constitueixi un problema. El fet que els més joves no llegeixin tant el setmanari, pot ser degut a l'adquisició d'altres publicacions de contingut divers -polítiques, informació general- i que "Hola!" sigui fullejada, a més a més, perquè és una revista que compren les mares o les àvies i la troben a casa.

-Dades proporcionades per Josep Mª Pardo i extretes de "Estudio General de los Medios" de 1980

APENDIX Nº 10

-IMPACTE DE LECTURA PER ZONES GEOGRAFIQUES-

Hi h- relació entre l'impacte de lectura per zones geogràfiques i el seu nivell socioeconòmic. Es a dir, els indrets on Hola! assoleix la més elevada difusió és a Catalunya i Balears, on el poder adquisitiu del públic lector d'Hola! sol ser bó.

Cal destacar la província de Barcelona com a principal venedora d'Hola! en tots els anys. L'altra província amb considerable difusió és Madrid, que ocupa el segon lloc en importància. Aquesta es presenta com un punt de venda molt fort, davant de les altres províncies que formen part de Castella-Lleó. Menys Valladolid, les ciutats castellanes no arriben a vendre un 1 % del total de la difusió de la publicació. I és en aquest sector que s'enregistren els índex més baixos de compres, a Guadalajara i Conca.

En el mateix sentit hom pot contemplar el País Basc, en descens constant, i on Guipuzcoa i Biscaia estan molt igualades -vénen sobre el 4 % cadascuna-, mentre que Alava no arriba a 1'1 % i Navarra no exedeix 1'1'5 %.

Pel que fa a la zona sud, d'Andalusia, només Sevilla i Málaga, les províncies més riques, superen 1'1 %, igual que les Illes Canàries. Els nivells de compra a Extremadura i les altres províncies andaluses no sol arribar al 0'50 %.

Es remarcable l'augment constant en les exportacions d'Hola! a l'estranger. Sobre tot als països sudamericans, on a més d'adreçar-hi els números d'exemplars contractats cada setmana amb els distribuidors, des de finals dels anys setanta, s'hi facturen les devolucions que es produeixen al territori espanyol.

Les zones geogràfiques més estables són la Sud, Castella-Lleó Llevant i Galícia-Astúries. En canvi, a Catalunya-Balears, i sobre tot a Barcelona, a partir de 1966, baixa cada any el volum de vendes, de manera força considerable. Hola! també disminueix el seu impacte de lectura, gradualment, entre els bascos.

ANYS	BALEARS	EXTREMADURA CANARIAS	CASTELLES LLEÓ			ASTURIAS	(P. VALENCIÀ i MURCIA)	
-1965	36,1	10,54	19'82	10'04	4'81	7'1	11'05	0'08
-1966	36,85	10'77	19,64	10'38	2'89	7'63	11'53	0'30
-1967	35,78	10'71	22'17	10'07	3'04	7'22	10'73	0'28
-1968	35,51	10'95	22'73	9'69	2'87	7'17	10'52	0'49
-1969	35,22	11'06	24'12	9'27	2'68	7'15	10'57	0'38
-1970	29,94	11'84	23'11	9'22	2'41	7'86	10'94	1'20
-1971	31,92	11'38	22'62	9'94	2'66	7'74	10'69	2'02
-1972	32,21	12'04	22'52	9'78	2'74	7'19	10'85	2'14
-1973	33,34	11'87	22'95	9'66	2'46	7'13	10'44	3'15
-1974	32,36	12'57	22'13	9'59	2'39	7'58	10'09	3'29
-1975	31,4	12'68	20'95	8'92	2'32	7'67	10'64	5'41
-1977	27,55	12'65	24'18	7'02	2'03	7'7	10'94	7'42
-1978	26,86	12'99	22'35	6'45	1'89	7'85	13'17	8'34
-1979	24,77	11'74	23'45	6'82	2'10	7'22	9'47	14'43

* En %

APENDIX Nº 11

-LES AGÈNCIES DE PREMSA

En els anys seixanta i setanta és vital la col.laboració que la revista "Hola!" estableix amb les agències de premsa, tant espanyoles com estrangeres. Els reportatges, cròniques i entrevistes que els hi envien conformen un percentatge molt important de la informació que ofereix el setmanari.

La col.laboració amb les agències augmenta amb el temps, i en els anys setanta, "Hola!" comprava tant de material que els suposava tenir "unos cien redactores que trabajan para nosotros". La publicació no té establert cap tipus de contracte amb les agències de premsa (1).

Es els anys seixanta que s´inicia aquesta col.laboració a gran escala, i els setanta torna a augmentar degut al fenomen de la TV. El fet que els actors de televisió agafin una gran volada obligarà a les revistes il.lustrades a fer-se ressò de llurs èxits. La majoria d´entrevistes i fotos sobre aquests actors els seran servides per les agències internacionals.

(1) El director d´Hola! declarava que ells només compraven aquells reportatges que els podien interessar. Que les agències acudien diàriament a la redacció amb el seu material "y los extranjeros llegan al aeropuerto y vienen aquí directamente para ganar tiempo".

Moltes de les agències de premsa amb les que treballa "Hola!" tenen, pel seu compte, relacions d´intercanvi o compra/venda de reportatges propis amb diferents agències estrangeres. D´aquesta manera, "Hola!" pot gaudir de reportatges i fotos de qualsevol esdeveniment o personatge que sigui notícia en qualsevol racó del planeta.

Per ordre alfabètic, les agències que comencen a col.laborar amb la revista a la dècada dels seixanta són:

-Ace-Prensa-

Els seus articles es publicaren a "Hola!" l´any 1966 i foren signats per Luís Arconada, Jaime Doria i Alcázar de Velasco Doñate. Les fotos anaren a càrrec de Javier Carmona.

-Cifra-

Les col.laboracions tenen lloc sobre tot entre 1967 i 1969. La "Cifra" és un servei nacional propi, i mundial de United Press International de telefotografia per línia permanent. Vénen fotos i reportatges de temes estatals i internacionals amb fotos.

-Dalmas-

Deixen pocs reportatges a la publicació. Són signats per E. Vergé i amb fotos de Raymond Depordon, l´any 1964.

-Delfos-

Fou fundada l 21 de juny de 1968 per Alfonso Sobrado Palomares i Heriberto Quesada Porto, que en són també els propietaris. La sèu principal és a Madrid i tenen una delegació a Barcelona. El caràcter de l´agència és internacional i s´ocupava només de proporcionar col.laboracions. Suministrava: "reportajes inactua-

les y de actualidad; fotos de decoración de interiores domésticos, de recetas culinarias, de moda de alta costura, artículos, comentarios y colaboraciones en general". Té intercanvis de serveis amb altres agències europees i brasileres. La col.laboració de Delfos amb "Hola!" fou especialment intensa en el periode comprès entre 1969 i 1975.

-Eurofoto-

Té intercanvis amb altres agències. Col.labora amb "Hola!" durant 1964-1967. Presenta articles de Reginald Davis, Hischler, Gianni Ferrari, Juan Ferrer i Torreco.

-Europa Press-

Encara que comencen a treballar amb la revista al 1963, aquesta agència fou fundada al novembre de 1957 per Andrés Rueda, Angel Benito, Gonzalo Fernández de la Mora, Florentino Pérez i Antonio Fontán.

El seu caràcter és internacional i està considerada un tipus d´agència "mixta" que proporcionava "crónicas e informaciones de actualidad inmediata o interés general, tanto literarias como exclusivamente gráficas. Asimismo, artículos, crónicas, reportajes literarios y gráficos o material informativo de otra índole que no sea de inmediata actualidad".

-Fiel-Efe-

El "Servicio Internacional de Informaciones de Prensa, S.A", creada al 1948 proporcionarà informació a Hola! a partir de 1965. Aquesta agència, fundada per Ceferino Luis Maestu és també de caràcter mixte i proporciona des de fotos estatals i estrangeres, a passatemps, passant per cròniques i reportatges tant de caire

espanyol com internacional.

-Flash Press-

Es una agència de col.laboracions amb sèu a Madrid i fundada per Diego Gascón Montesinos. Col.laborarà amb "Hola!" des de 1968 fins al 1976.

-Hispania Press-

La revista inclourà molts reportatges d´aquesta agència a partir de 1963.

-Keystone Press Agency-

Es l´única que li proporciona fotos a la dècada dels 40 i també en els seixanta segueix enviant fotografies, ja que és una agència gràfica fundada per Luisa Mª Aragón, i amb sèu a Madrid.

-Mondial Press-

Fou fundada per Settimio Garritano, que signarà molts reportatges dels que proporcionen a "Hola!", Antonio Domínguez i César Lucas. Es una agència de col.laboracions que treballa força amb la revista en els anys compresos entre 1965 i 1969.

-Prensalcor-

Es una agència de caràcter estatal, que proporciona col.laboracions i fou fundada, a Barcelona, per Martín Millanes el 1959. Els serveis que proporciona són "fotos en blanco y negro y color sobre modas, decoración, cocina, labores femeninas, belleza y consejos prácticos para la mujer y economía doméstica. Reportajes sobre cine, deportes, ciencia, teatral y mundana".

-Radial Press-

Tenen una extraordinària activitat a "Hola!" a partir de 1964 i la majoria dels periodistes que signen els reportatges i articles són estrangers.

-Sunc-

Fou fundada per Francisco Bermeoloso i proporciona col.laboracions. Treballen molt junts en el periode de 1964 a 1967.

-Zardoya-

Aquesta és una agència barcelonina, creada al 1948 per Jaume Zardoya, de caràcter estatal i que proporciona col.laboracions. El major nombre de serveis que oferien eren de caire internacional i tenia establerts contactes i intercanvis amb una gran quantitat d'agències i periodistes estrangers. Col.laboraran habitualment amb la revista durant tota la dècada.

Les agències que comencen a treballar amb el setmanari a partir dels anys setanta són:

-Actual Press-

Només surt el seu nom l'any 1975, amb articles signats per Luciano Tramontano.

-Coprensa-

Els noms d'Olga Conde, Javier Espada, Dorothy Scott, Marielle Leclerc i E. López són els que signen les cròniques d'aquesta agència.

-Contifoto-

Creada al 1967 per Miguel Angel Gordillo Escudero té caràc-

ter internacional i és una agència que proporciona només col.laboracions. Es de les que té compra/venda de serveis amb altres agències estrangeres, de les quals també han proporcionat material a "Hola!". No és estrany, doncs, que la majoria de periodistes que signen els articles i fotos de "Contifoto" pertanyin a d'altres entitats. Aquest és el cas de Zendko Hirschler, Reginal Davis, Jean Desaunois, Françoise Lahot, Seeger, Dagmar Granzw i Clemens de Bezard.

-Cosmo Press-

Apareixen els noms de periodistes relacionats amb aquesta agència dels anys 1971 al 1976. Entre ells: Bob Reagan, Alberto Otaño, Fernando Abizande, Marie Rastellini i Earl Wilson.

-Feet Press-

Col.laboren l'any 1975 amb José Mª de Juana i fotos de R. Goñi i Juan Chávez, qui després passarà a formar part de la redacció oficial de "Hola!".

-Gamma-

Treballen amb "Hola!" del 1970 al 1974. Els periodistes que realitzen habitualment els reportatges són Henri Bureau, Floris de Benneville, Hughes Vassal, Françoise Lahot i Jocelyn Benzakin.

-Torremocha-

L'intercanvi amb l'agència fundada per José Antonio Torremocha data de 1970, per més que fos creada al 1952. Es una agència de col.laboracions i els periodistes que signen són Nati Moya, Nilsh Mynh i Manuel de Lucas.

Col.laboraren temporalment, la "Sincro Press" i la "Q Press".

APENDIX Nº 12

-DOCUMENT DE CESIO DELS DRETS DE "HOLA!"

-Proporcionat per Antonio Sánchez Gómez, propietari i fundador de la revista.

Por la presente yo Jose Antonio Irurozqui Rivas, hago constar que la revista semanal titulada "HOLA" autorizada su publicación por la Vicesecretaría de Educación Popular, según oficio a mi dirigido por el Delegado Nacional de Prensa, con fecha dieciseis del pasado Mayo, pertenece en plena y exclusiva propiedad a Don Antonio Sánchez Gómez, no obstante aparecer oficialmente como titular el que suscribe, dado que la solicitud se formalizó a mi nombre a instancias de dicho señor Sánchez Gómez, siendo propiedad del mismo, todo el material, efectos, créditos y demás activo que corresponde a dicha publicación.

Mis derechos con relación a la misma, se reducen a la percepción de un sueldo de mil pesetas mensuales y de un diez por ciento en los beneficios que hubieren, mientras tome parte activa en la redacción y confección de dicho semanario.

Autorizo por la presente, en su consecuencia, al señor Don Antonio Sánchez Gómez, para que pueda hacer uso de cuantos derechos de dominio, sean pertinentes con relación a dicha revista, obligándome a suscribir a su instancia, los documentos públicos y privados que a dicho efecto fuesen menester.

Y a los oportunos efectos, lo firmo en Barcelona a catorce de Febrero de mil novecientos cuarenta y cinco

APENDIX Nº 13

-EVOLUCIO DE LES TARIFES DE PUBLICITAT

En el quadre hi ha enregistrades totes les variacions que han experimentat les tarifes publicitàries d'"Hola!" des de 1965 fins al 1982 (1).

Hom constata que la distribució publicitària d'una pàgina i la inclusió de noves categories d'anuncis -Ex: la contraportada i la darrera pàg- ha anat variant al llarg dels anys i segons les necessitats dels anunciants i les millores tècniques de la revista. Amb la incorporació del color es creen dos nous tipus de tarifes publicitàries: la de les quatricomies i la dels anuncis a dues tintes. També s'afegiran nous formats, com la mitja pàgina americana, i en desapareixeran d'altres, perquè la relació tamany-preu no es podia sostenir per ser massa cara (ex: 1/16 p)

Els augments constants de les tarifes publicitàries, sobre tot els anys 70, palesen el que deiem del cost d'impressió de la revista. El fet que tinta i paper siguin molt cars, provoca un augment del preu dels anuncis, d'on treuen els diners que calen per paliar el dèficit resultant de la relació cost d'exemplar / preu de venda del mateix.

Ja que els costos no poden carregar-se íntegrament en els lectors, que potser deixarien de comprar el producte i es decantarien per un de semblant però més barat, els recàrrecs cauen sobre l'anunciant.

Aquest té la necessitat de donar a conèixer el seu producte per vendre´l i ha de fer front a la competència de les altres cases que elaboren allò mateix que ell. Per aquest motiu és més fàcil que s´hi conformi. No pot quedar-se estancat, tal i com està organitzada la societat de consum.

La prova que els anunciants suporten els preus radica en el fet que "Hola!" segueix essent una de les publicacions espanyoles que més factura en concepte de publicitat, i que més cars fa pagar els espais publicitaris de les seves pàgines.

L´augment més brutal, però, degut al general encariment de la vida es dóna els anys viutanta, amb la gairebé duplicació del preu d´exemplar, i uns increments dels preus de la publicitat en gairebé un 60 % en tres anys.

(1)- Les tarifes de publicitat, dé 1965 a 1979 les hem obtingudes de la "Guía de los Medios" dn tots els números apareguts.

Els preus dels anuncis de l´any 1944 me´ls proporcionà el Sr. Angel Gonzalvo, el qual treballà a "Publicitas S.A" durant molts anys, i fins la seva jubilació s´encarregà de la publicitat d´"Hola!". Recordava aquestes dades de memòria, però ignorava els preus del parèntesi comprès entre 1945 i 1965, del que assegurà que no existien documents.

Les dades dels anys 80 ens-les donà el Sr. Josep Mª Pardo, de "Publicitas" i actual responsable a Barcelona de la gestió de la revista. Encara que l´estudi de la publicació acabi el 1979, ha semblat oportú d´incloure-les, com a prova que, lluny d´estancar-se, les tarifes publicitàries segueixen augmentant.

QUADRE DE TARIFES DE PUBLICITAT

	1944	1965	1966	1969	1973	1974	1977	1978	1979	1981	1982
is											
							285.000	350.000	390.000	520.000	620.000
r		75.000	120.000	176.000	198.000	250.000	270.000	325.000	370.000	490.000	585.000
erior						500.000	540.000	650.000			
na							200.000	260.000	300.000		
tal								450.000	490.000	600.000	780.000
tal								215.000	230.000	315.000	375.000
a		80.000	130.000	190.000	220.000	265.000					
						290.000	350.000				
		60.000	80.000	97.000	120.000	155.000	175.000				
		32.000	42.000	51.000	70.000	90.000	110.000				
a						240.000	290.000	350.000			
	6.000	53.000	70.000	85.000	96.000	120.000	145.000	175.000	195.000	245.000	290.000
	3.250	29.000	38.000	46.000	55.000	75.000	90.000	120.000	135.000	175.000	210.000
	2000	16.000	21.000	26.000	30.000	47.000	60.000	75.000	95.000	130.000	155.000
		9.000	12.000	15.000	18.000	31.000	40.000	55.000	55.000	75.000	90.000
a		4.600	6.500	8.000	10.000	20.000					
	1	170	210	270	325	650	700	990	1.000	1.500	1.800
bierta		57.000	75.000								
cub.		55.000	73.000								
. cub		30.000	39.000								
cub		17.000	22.000								
ana							110.000	135.000	150.000		
rit2									285.000	370.000	430.00
col.		40.000	42.000	95.000	110.000	150.000	170.000	205.000	220.000	300.000	360.000

APENDIX Nº 14

-ELS ANUNCIS PUBLICITARIS PER DECADES

Per dècades hom comprova que els anys quaranta la publicitat fa referència a botigues, restaurants, galeries d´art o acadèmies de la ciutat de Barcelona. Cosa normal si hom té en compte que "Hola!" era una publicació purament local.

La majoria d´anuncis són de restaurants -cal recordar que als "Ecos Mundanos" s´acostumava a parlar d´on s´havia realitzat la festa del casament, bateig o "puesta de largo"- i de productes de perfumeria. Aquests es limiten a marques espanyoles i només mostraran colònies, dentrífics o alguna crema per a les mans.

Degut a la crisi de la postguerra i el racionament, no hi ha publicitat d´aliments. Les begudes seran només vins, xampanys i aigües minerals catalanes.

Els anys cinquanta hi ha variacions importants en el camp publicitari. Per un costat, en assolir la revista difusió estatal, s´hi anunciaran cases espanyoles, i més endavant, internacionals. Per un altre costat, el rellençament de l´economia espanyola permetrà un major volum de publicitat i una inclusió notable de productes de tot tipus.

La branca de perfumeria, una de les més importants en qualsevol revista femenina, o publicació de la premsa del cor, veurà incrementats els seus ingressos gràcies a les cases franceses com Rochas, Legrain o Eugène. Les begudes alcohòliques catalanes veuran arribar la competència de la mà de la "Coca-Cola" el 1959,

signe inequívoc de l'establiment de relacions comercials amb els Estats Units, i de la millora del poder adquisitiu dels espanyols. Un àltre símptoma de recuperació econòmica serà la publicitat d'aliments com formatge, llet, cafè, o xocolata, introbables o molt racionats, en els anys quaranta. I també els diversos aparells electrodomèstics, servits per diferents empreses estatals i europees.

Els restaurants de Barcelona i la província tindran els seus darrers anys d'expansió, sobre tot a la secció de "Ecos Mundanos", els personatges retratats a la qual, solien ser-ne els principals clients.

A la dècada dels seixanta, amb "el milagro económico español", el volum de publicitat, en tots els sectors, agafarà volada. La perfumeria es destaca com a líder, presentant, ultra les colònies i cremes dels quaranta, la més variada gama de productes per a maquillar-se, bronzejadors, depiladors...

Els xampanys i vins catalans competiran amb les coles, els whiskys, els gins, els diversos refrescos o el vodka. Per la llar, ja no hi haurà només les cases de mobles, sinó tota una àmplia mostra de detergents i teixits. L'alimentació presentarà les llaunàs, els menjars preparats, les salses i els turrons.

Totes les fàbriques d'electrodomèstics semblen descobrir el mercat espanyol i el mateix amb els creadors de les fibres sintètiques. El cotxe, símbol número ú de progrés, apareix a "Hola!" també en aquests anys.

El que decaurà absolutament en els seixanta seran els restaurants de Barcelona. La revista ha superat, àmpliament, l'àmbit barceloní. Les preocupacions de la publicació no es centren tant en l'alta societat catalana com en la internacional. Per tant, la publicitat purament local desapareix gairebé del tot. Algun residu són els anuncis de construcció i venda de pisos i apartaments a la costa catalana o a Barcelona ciutat.

Els anys setanta, ben segur, segueixen amb la mateixa tònica iniciada els seixanta. Gaudeixen de molta publicitat i hi ha poques marques noves, perquè la majoria de les importants ja havien aparegut a les pàgines de "Hola!" a la dècada anterior. El més destacable d'aquesta darrera etapa potser sigui la profusió d'anuncis de productes de luxe -per lluir i per invertir- com joies d'or i brillants.

-No es ressenyen els anuncis sobre pel.lícules, majoritaris a la década dels cinquanta. Els anys 40, 60 i 70 no registren aquest tipus de publicitat.

-Els anuncis estan col.locats als gràfics per ordre d'aparició a la dècada a "Hola!".

ANYS QUARANTA	ANYS CINQUANTA	ANYS SEIXANTA	ANYS SETANTA
	La Lechera	Nestlé	Starlux
	La Española	Ram	La Lechera
	Bombones Nestlé	Maizena	La vaca que ríe
	Xocolata Torras	Tulipán	Mantequilla Arias
	Pan Toast	Gallina Blanca	M.G.
	Té Lipton	Elgorriaga	Nido
	Adel (llet condensada)	La Jijonenca	Snipe
	Nescafé	Avecrem	Bledine
	Riera-Marsá	Bovril	Fruco
	El Caserío	Eko	El Almendro
		Starlux	Ziz de Karfft
		Solís	Fuerzahor
		Maggi	Mahonesa Musa
		Liebig	Artúa
		Bimbo	Pleamar (congelats)
		Té Hornimans	Puleva
		Flan Royal	Pan silueta
		Coes (oli)	Tulipán
		Nesquick	Poma Rosa
		Bledine	La Piara

Knorr

M.G.

Antiu-Xixona

El Pavo

Turrones Teclo

Natacha

Chupa-chups

Bolado

Nocilla

Tabasco

Donaire mazapanes

Hojaldrines

Rifacli galletas

ANYS QUARANTA	ANYS CINQUANTA	ANYS SEIXANTA	ANYS SETANTA
Oliva. S.L. (alcohol)	Codorniu	Castellblanch	Playboy (lima)
José Nabona	Freixenet	Marqués del Mérito	Málaga Virgen
Vins Torres	Vinos Gramona	Rubricatus Xamp	Florio espusmos
Invicto xampany	Rigol	Benet Xamp	Martini
Vino Pinedo	Carbó	Fundador	Jamie ´08
Freixenet	Llobet	Anís del Mono	Duque de Alba brandy
Xamp. Rigol	Invicto	Marie Brizard	Dyc
Anís i rom Pujol	Gin Sea-Worf	Martini	Carta de Plata
Xamp. Carbó	Marqués del Mérito (xerry)	Veterano	San Miguel
Abolengo conyac	Licor 43	Tri-Naranjus	Dry Sack
Xamp. Llobet	Conyac Galeón	Coca-Cola	Font-Vella
Codorniu	Nadal Xamp.	Codorniu	Doble W
	Cavas Mestres	Canals-Nubiola	Vichy Catalán
	Licor Caprinet	Terry	Wolkof
	Canals-Nubiola	Valdespino	El Gaitero
	Castellblanch	Coñac 501	Tab
	Lavernoya	Lawson´s	Caballo Blanco
	Bols Licors	Johnny Walker	Marqués de Domecq
	Coca-Cola	San Miguel	Campo Viejo

La Casera

Bacardi

Pepsi-Cola

Bitter-Kas

Eristow

Cinzano

Schweeppes

Málaga Virgen

Lincon X.

Ponche Caballero

Caballo Blanco

Johnnye Walker

Etiqueta Negra

Pitmans Gin

ANYS QUARANTA	ANYS CINQUANTA	ANYS SEIXANTA	ANYS SETANTA
Audiosón Radio	Better	Sigma	Tots els anteriors i
Beter (màquines afeitar)	Cuines Benavent	Alfa	de nous:
	Turmix Bérrens	Odag	Corcho
	Philips	Iberia-TV	Thomson
	Vitos (màquina cosir)	Fagor	Sol-Thermic
	Wertheim	Glady	Junkers
	Lavadoras Pingüino	Inter	Timshell
	Lavadora Superkín	Zenith	Ignis
	Aspiradores Adra	Grundig	Agni
	Bru	Balay	
	Odag (tostador pan)	Westinghouse	
		Edesa	
		Zanussi	
		Crolls	
		AEG	
		Dewald (radio)	
		Otsein	
		Sanyo	
		Marconi	

-Cada marca de les tres darreres décades anuncia els diferents productes que fabrica

FARMACIA

ANYS QUARANTA	ANYS CINQUANTA	ANYS SEIXANTA	ANYS SETANTA
Grageas Five	Colago Mayán	Metrecal	Okal
Palmil (purgante)	Tisanet	Píldoras Circasianas	Industria Farmacéutica
Aerosol	Gelée- Mitza	Cafiaspirina	Calmante Vitaminado
Instantina Bayer	Sabelín	Rinomicina	Rovi supositorios
	Sellos Eupita	Aspirina Bayer	Cafiaspirina
	Píldora Circasianas	Melisana	Mejoral infantil
	Rinomicina	Calmante Vitaminado	Digestovital
		Okal	Natreen
		Laxante Bescausa	Salvelox
		Pastillas Valda	Bisks
		Pruina laxant	Bayer aspirina
		Sinardor	

ANYS QUARANTA	ANYS CINQUANTA	ANYS SEIXANTA	ANYS SETANTA	
Muebles Sibina	Persil	Omo	Sidolín	Formica
Muebles Fauló	Bi-Flex (limpia muebles)	Lagarto	Shelltox	Cristofle
Muebles Carpí	Platibrill	Elena	Mik	Raquer
Muebles La Fábrica	Muebles Margaleff	Fogo	Dralón Bayer	Aries
Lámparas Abelló	Plastyk	Vim	Vim	Vereco
Gradulux persianas	Libel (savó)	Muebles Jam	Toallas Trovador	Netol
Imperio Eléctrico (lam)	Muebles Rossell	Ese	Suna	Conejo
Bombillas Fer	Muebles Palau	Dop	Robex (badejas)	Burrito Blanco
Libel (savó)	Muebles Gordovil	Bra	Balamundi	
Muebles Moreno	Sidol (savó)	Persil	Tupperware	
	Elena	Duralex	Bra	
		Mantas Paduana	Ribera (coberts)	
		Nugget	Raylite	
		Pyrex	Bidasoa (Vaixelles)	
		Harpic	Arcopal	
		Scotch-Brite	Teka	
		Norit	Quanto	
		Búfalo	Cristal d´Arques	
		Mistol	Mantas Mora	
		Dixan	Xey	
			Poggenpohl (Cuines)	

MOTOR

ANYS QUARANTA	ANYS CINQUANTA	ANYS SEIXANTA	ANYS SETANTA
Talleres Fiat	Autos de lujo Palace	SEAT 1500	SEAT 850
		SEAT 850	SEAT 600
		SEAT 1430	SEAT 124
		Barreiros-Dodge	Mini-Cooper 1300
		Vespa	Ford (diversos models)
		Evinrude	Ertoil
		Renault-10	Renault (diversos models)
		Vespino	
		Simca	
		Mobylette	

MATERIAL D'OFICINES

Hispano Olivetti			Olivetti

NYS QUARANTA	ANYS CINQUANTA	ANYS SEIXANTA	ANYS SETANTA
yrurgia	Myrurgia	Eugene	Floïd
ota de Ambar	Uñifort	Uve	Vitamol
ontaber (colonia)	Nievina	Quesín champú	Moana (Puig)
ñifort	Marius (fixador)	Nenuco	Carven
ve	Pro-Bel	Caspolén	Weil
ievina (crema)	Puig (colonia)	Payot	Fabergé
enticlor	Tokalón (polvos)	Kleenex	Pertegaz
ro-Bel (depilador)	Carpe	Visnú	Inhibitol
ilvikrine	Innoxa	H. Rubinstein	Margaret Astor
irasol (xampú)	Vasconcel	Taky	Lin Abart
	Denticlor	Opilca	Tasmín
	Firdrack	Camay	Napoleón
	Archi	El Buen Jesús (col)	Talco Evans
	Blancaflor	Famos	Myrurgia
	Kaloderma	Abéñula	Clairol
	Gemden	Atkinsons	Revlon
	Brotapil	Lux	Amira
	Uve	Binaca	Femfresh

PERFUMERIA

ANYS CINQUANTA	ANYS SEIXANTA	ANYS SETANTA
Legrain	Vitamol	Printil
Rimel´s	Teelak	Coppertone
Talco Flower	Royale Ambrée	Dana-Roc
Sultana (brillantina)	Carven	Puig
[illegible]n´s	Rochas	Parera
Crema Trofolina	La Toja	Rujel
Pilosublimado	Pinaud	Payot
Dermiluz	Geniol	Tama
Repsodent	Gemey	Sidol
Rosémail	Bac	Nelia
Rochas	Profidén	Lore
Kurlash	Lancaster	Yves Rocher
Ojos-Bel	Henry-Colomer	Guy Laroche
Yol	Gal	Evelyn´s
Lux	Noburn	Lancaster
Floïd	Harriet Hubbard	Nina Ricci
Vera	Heno de Pravia	Rochas
Visnú	Palmolive	Lancôme

PERFUMERIA

ANYS CINQUANTA	ANYS SEIXANTA	ANYS SETANTA
Eugène	Chen-Yu	Gal
Famos	Dana	Taïs
Bac	Roger Gallet	Aftersun
Amniolina	Helene Curtis	Fa
Payot	Dop	Olva
Caspolén	Nivea	Lubin
Louis Philippe	Floïd	Lambda
Dior	Colgate	Paco Rabanne
Henry-Colomer	Puig	Barbara Ward
Nenuco	Dominique Marchène	Tampax
	Cutex	Evax
	Ausonia	Charles Jourdan
	Max Factor	Licor del Polo
	Redon parfums	Ponds
	Tampax	Loewe
	Laurendor	Vichy
	Myrurgia	L´Oreal
	Revlon	8 x 4
	Delial	Cesar Imperator

RESTAURANTS I HOTELS

ANYS QUARANTA	ANYS CINQUANTA	ANYS SEIXANTA	ANYS SETANTA
El Cortijo	Ritz	Diagonal	
Granjas La Catalana	Granjas La Catalana	La Masía	
Salón Novedades	La Rosaleda	El Cantábrico	
Parrilla Palace	Windsor	Hotel del Parque	
Ritz	Orotava	Hoteles Meliá	
Hotel Oriente	Bar Argentino		
Salón Rosa	Parador del Hidalgo		
Oro del Rhin	Ricat		
Orotava	Oro del Rhin		
Parador del Hidalgo	Salón Rosa		
Rest. Navarra	Rest. Chachi		
La Rosaleda	Sala Mozart		
Bodega del Calderón	Diagonal		
	Monterrey		
	Canigó		
	Club Boliche		
	La Masia		
	La Pérgola		

ANYS QUARANTA	ANYS CINQUANTA	ANYS SEIXANTA	ANYS SETANTA	
Modas Olivella	Esteban (teixits)	Astrid mitges	Leacril	Lee
Sastrería Monty	Durany (sabates)	Tapbioles-Pirretas	Escorpión	Lois
Almacenes Capitolio	Solsona (pells)	La Siberia	Mitges Jenny i JR	Visón Saga
El Siglo	El Trébol	Oso Blanco	El Corte Inglés	Cortefiel
Kestos (sostenes)	Luis Comas (sastre)	Calcetines Bebé	Ocean	
Tapbioles-Pirretas	Oso Blanco (pell)	Escorpión	Sportex	
(peleteria)	Rubiol (pells)	Soras (fajas)	Kurhapies	
Tejusa (teixits)	Sabaté (sabates)	Almacenes Tívoli	Tervilor	
El Sepu	Belcor	Rhovyl / Prenatal	Yanko	
Sombreros Bertrán	Majéstic	Bélcor / Sears	Lotusse	
	Modas Camps	Tervilor /Crilenka	Paredes	
	Novias Escarlata	Tergal / Lavis	Lovable	
	Excelsius (sabates)	Sportex / Cortefiel	Abanderado	
	Iranzo (lenceria)	Enkalene	Wong	
	Dior (mitges)	Medias JR, Platino i Kaiser	Ike	
	El Dique Flotante	Nisida (bañador)	Patrizia	
	La Siberia (pells)	Peter Pan	Jantzen	
	Tapbioles-Pirretas	Terlenka	Simago	
	Nike i Astrid, mitges	Meraklón	Mónica	

ANYS CINQUANTA	ANYS SEIXANTA	ANYS SETANTA
Pisos Puigvert i urbanitzacions	Pisos en Capitán Arenas, en Paseo de Gracia. Pisos en Salou Apartamentos en la Costa Brava	Multipropiedad en Baqueira. "Masa". Promotora de chalets.

VIATGES

Viajes Meliá	V. Baixas	Hoteles Melià
Viajes Mallorca	Swissair	Hotel La Reconquista
Viajes Marsans	Club Tiempo	(col.locats ací i no a restaurants i hotels, perquè s'anuncien com a llocs de vacances)
Taber	Libre	
Condeminas		
Victory		

Hi ha un altre gran sector publicitari, aquell que comprèn els objectes, empreses, botigues i productes "diversos". On s´hi poden trobar joieries, bancs, botigues de tabacs, acadèmies, bolígrafs, papaers pintats, editorials, etc.

Per dècades destaquen els següents:

-Anys Quaranta-

Joieries : Guillén, La Activa, El regulador, Tormo

A més : Acadèmia Porta, Banco de la Propiedad, Galeries d´Art, Fotos Torres, Instituts de bellesa i la llibreria Augusta.

-Anys Cinquanta-

Joies : Perles Majórica, El Regulador, La Activa, Joieries Guillén i J. Grau.

Altres : Detectives Behar, Peluquería Cebado, Decoración Bordella, Hilos El Pino, Instituts de Bellesa, Instituts Canins, Gimnasios Serrano i Mollà, Tapicero Llosá, Academia CCC, Casa Gimeno, Galerías Maldá, Tintorerías Guasch, Grifé-Escoda, El Mesón de las Golosinas.

-Anys Seixanta-

Joies : Majórica, Omega, Festina, Certina, Medalla del Amor, Timex

Fotografia:Kodak, Agfa, Cannon

Tabacs : Winston, Kool, Viceroy

I acadèmies (CCC), bolígrafs (Bic, Inoxcrom), Auto-escoles (Rosellón, Condal), perruqueries, paper pintat (Colowall), el Banc de Bilbao, Cèdul.les d´Inversió, etc.

-Anys Setanta-

Joies : brillants i joies d´or. Omega, Medalla del Amor, St. Dupont, Majórica, Citizen, Festina.

Tabacs : Rex, Record, Fortuna, Lola, Winston

I bancs com el de Santander, el Banesto. Assegurances amb Mapfre-Vida. Editorials com Salvat, Argos-Vergara, Espasa i Bruguera. Productes per nens, com Chicco i Jané.

A més de bolígrafs, carrets i pel.lícules per càmares fotogràfiques, encenedors, acadèmies i llanes.

auser y Menet, S.A.

ARTES GRAFICAS

FUNDADA EN 1890

NET, S. A. - PLOMO, 19 - TELEFS. 239 58 07° - 239 54 05° - 227 39 78° - 227 39 97° - MADRID-5
APARTADO 17067 - TELEGRAMAS HAUMET - TELEX 22244 HAUM

María José Recolar Cellarés

. Carlos III, nº 99, 2º 2ª

[illegible]

elona

su escrito del	n/escrito del	n/referencia	MADRID
		bv/mg	19.4.32

rada señorita:

recibido su escrito de fecha 1º de marzo, en el que nos solicita rmación, con destino a su tesis de licenciatura, sobre la revista ".

considerado una revista base de la siguiente paginación:

. cubierta:	4	páginas a	4 colores
. pliegos:	32	"	4 "
. "	32	"	4 "
. "	16	"	4 "
. "	16	"	de ellas 4 páginas a 2 colores y 12 en negro
	16	"	a 2 colores y 16 páginas en negro.

Tirada: 580.000 ejemplares.

os de impresión:

rta	28	horas de impresión,	en máquina		Albertina.
o 32^4	40	"	"	"	TR^4
32^4	64	"	"	"	TR^4
$4^2 + 12^1$	32	"	"	"	Albertina
$16^2 + 16^1$	32	"	"	"	TR^4

la labor de encuadernación, empleamos 140 horas.

ilos necesarios de papel para el mencionado número base, que consta páginas de cubierta y 128 páginas interiores, se emplean, para 00 ejemplares, 203.000 kilos.

antidades de tinta que se utilizan para este número base, con dicha a de 580.000 ejemplares, son:

. Tinta amarilla	3.997	kg
. " roja	2.494	kg
. " azul	2.303	kg
" negra (para color)	1.000	kg

er y Menet,S.A.

. Tinta para el pliego de negro	1.599 kg
. " roja o verde, bicolor	134 kg
. Atenuante	2.980 kg
	4.763 kg

Total tinta	14.656 kg
" disolvente	19.799 litros

trega de los originales a la imprenta, por parte del editor, se
fa de la siguiente forma:

4^4 cubierta - Portada, lunes a las 16 horas.
32^2 ..... Martes, 16 horas
4^2 12^1 .... Martes, 16 horas
32^4 ..... Miércoles, 16 horas
16^4 ..... Jueves/viernes, 16 horas, enviando 12 páginas, cerrando el lunes con 4 a las 16 horas.
16^2 16^1 .... Jueves/viernes, 20 páginas, dejando 12 páginas para el lunes a las 20 horas.

trada en máquina de estos pliegos sería:

4^4 cubierta - Los martes a las 15 horas, finalizando el miérc
las a las 19 horas.
32^4 ..... Jueves, a las 7 horas, finalizando el viernes a las 23 horas.
32^4 ..... Viernes a las 23 horas, finalizando el martes a las 15 horas.
4^2 12^1 .... Jueves durante el día, finalizando 32 horas después.
16^4 ..... Martes a las 15 horas, finalizando el jueves a las 7 horas.
16^2 16^1 ... Martes a las 19 horas, con final el jueves a las 3 horas.

dernación: Principio, el martes a las 19 horas, finalizando el jueves a las 15 horas.

ción de los precios: desde el año 1963 hasta la actualidad, se ncrementado en un 324 %.

ndo que estos datos le sean de utilidad, quedamos a su disposición saludamos muy atentamente.

MAUCCI Y MENET, S.A.

Fdo.: Bernardo Velázquez
División Comercial

BIBLIOGRAFIA

-El context de l'època. Bibliografia bàsica sobre el franquisme

-BARBE, Esther
España y la OTAN. La problemática europea en materia de seguridad
Barcelona, Editorial Laia, 1981
Colección Paperback, 58. Política.

-BIESCAS, José Antonio y TUÑON DE LARA, Manuel
España bajo la dictadura franquista (1939-1975)
Barcelona, Editorial Labor, 1980
Historia de España. Tomo X.

-GALLO, Max
Histoire de l'Espagne franquiste
Paris, Robert Laffont, 1975
L'histoire que nous vivons

-HERMET, Guy
L'Espagne de Franco
Paris, Armand Colin, 1974
Collection U prisme, 42

-ROS HOMBRAVELLA, Jacint y otros
Capitalismo español: de la autarquía a la estabilización (1939-59)
(2 vol)
Madrid, Edicusa, 1973
Libros de Bolsillo, 52 y 53

-TEMIME, Emile; BRODER, Albert et CHASTAGNERET, Gerard
Histoire de l'Espagne contemporaine
Paris, Editions Aubier Montaigne, 1979
Collection Historique

-TUÑON DE LARA, Manuel y otros
Historiografía española contemporánea
Madrid, Siglo XXI, 1980

-VAZQUEZ MONTALBAN, Manuel
Los demonios familiares de Franco
Barcelona, Editorial Dopesa, 1978
Testimonio de Actualidad, 38

La penetración americana en España
Madrid, Edicusa, 1974
Colección Divulgación Universitaria. Historia, 62.

-VIDAL, Joan
"Iglesia y sociedad en la España franquista (apuntes para un análisis político)"
Ruedo Ibérico, nº 36. Abril-Mayo de 1972. P. 9-23.

-VILAR, Pierre
Historia de España
Barcelona, Editorial Crítica, 1981. 14ª edición
Temas Hispánicos, 25

-"Boda Martínez Bordiu-Borbón: ¿los terceros en discordia?
Ruedo Ibérico, nº 36. Abril-Mayo de 1972. P. 376-378

-Ley de Prensa del 22 de abril de 1938
(Firmada por Serrano Suñer y por Francisco Franco)

-"Monarquía: Don Juan o la fuerza del sino"
Cambio 16, nº 286. 5 de Junio de 1977. P. 45 y 47.

-Bibliografia sobre premsa i premsa femenina.

-ALTARES, Pedro
"Las revistas femeninas"
Cuadernos para el Diálogo. Número extra. Diciembre de 1965. P.71-74.

-AMOROS, Andrés
Subliteraturas
Esplugues de Llobregat, Editorial Ariel, 1974
Colección Letras e Ideas. Minor, 4

-Anuario de la prensa española
Madrid, Editorial Aldus, 1970
Ministerio de Información y Turismo. Secretaría General Técnica.

-CAMPO, Manuel J.
"Simplemente María" y su repercusión entre las clases trabajadoras
Barcelona, Editorial Avance, 1975
Serie Popular, 1

-CAVE, Françoise
L'espoir et la consolation. L'idéologie de la famille dans la presse du coeur
Paris, Payot, 1981
Bibliothèque Scientifique

-CHABROL, Claude

Le récit féminin. Contribution à l'analyse sémiologique du courrier du coeur et des entrevues ou "enquêtes" sur la femme dans la presse féminine

The Hague, Mouton, 1971

Approaches to Semiotics, 15

-DARDIGNA, Anne-Marie

Femmes-femmes sur papier glacé

Paris, François Maspero, 1974

Collection Cahiers Libres, 290-291

La presse "féminine". Fonction idéologique

Paris, François Maspero, 1979

Petite Collection Maspero, 211

-DIVERSOS AUTORS

Estudio acerca de la prensa del corazón y sociedad

Premio Nacional de Periodismo "Manñé y Flaquer". VIII Convocacatoria. Torredembarra.

Barcelona, Imprenta Juvenil, 1977

-DUMAZEDIER, Joffre

"Análisis de contenido de 23 revistas ilustradas"

CIESPAL, nº 53. P. 167-179.

Quito, 1966

-GRITTI, Jules

"Deux arts du vraisemblable: la casuistique, le courier du coeur"

Communications, nº 11. P. 115-121

Paris, Editions du Seuil, 1968

-LOPEZ DE ZUAZO ALGAR, Antonio
Catálogo de periodistas españoles del siglo XX
Madrid, Gráficas Chapado, 1981

-MATTELART, Michèle
La cultura de la opresión femenina
México, Ediciones Era, 1977
Serie Popular Era, 46.

-MOUSSEAU, Jacques
"Une presse qui monte: la presse spécialisée"
Communications et Langages, nº 21
Paris, Centre d'Etude et de Promotion de la Lecture, 1974

-PERINAT, Adolfo y MARRADES, Mª Isabel
Mujer, prensa y sociedad en España (1800-1939)
Madrid, Centro de Investigaciones Sociológicas, 1980
Colección Monografías, 36

-RIO, Pablo del y otros
"La difusión de la prensa en España"
Comunicación XXI, nº 9. P. 84-96

-SEMPERE, Pedro
Semiología del infortunio. Lenguaje e ideología de la fotonovela
Madrid, Ediciones Felmar, 1976
Colección Punto Crítico. Serie B, 7

-SULLEROT, Evelyne
La presse féminine
Paris, Armand Colin, 1966. 2ª ed.
Kiosque, 22

-TAPIA FERNANDEZ, Jesús
Sociología de las revistas españolas más difundidas
Escuela Oficial de Periodismo, 1973-74. Barcelona.
Tesis de Licenciatura dirigida por el profesor Federico Munné

-TORRENT, Joan i TASIS, Rafel
Història de la premsa catalana (2 vol)
Barcelona, Editorial Bruguera, 1966

-"El factor humano. Revistas femeninas: verosimilitud y retórica"
Control, nº 222. Febrero de 1981. P. 11-16

-"¿Qué nos dan las revistas españolas?"
Comunicación XXI, nº 2. Junio de 1972. P. 44-56

-"Valoración de la prensa española en la hora presente"
Control, nº 231. Noviembre de 1981. P. 25-32

-Bibliografia bàsica sobre cultura de masses i divisme

-ALBERONI, Francesco
L'élite senza potere. Ricerca sociologica sul divismo
Milano, Società Editrice Vita e Pensiero, 1963
Col. Distributi. Serie III. Sociologia, 3

-ALVAREZ, Amelia y otros
"Qué vende la publicidad?"
Comunicación XXI, nº 2. P. 9-16

-BARTHES, Roland

Mythologies

Paris, Editions du Seuil, 1957

Collection Points. Civilisation, 10

-CASASUS, Josep Mª

"El cálido otoño de las revistas femeninas"

Comunicación XXI, nº 12. P. 25-29

-CHAMBRUN, Noëlle de

"Autopsie d´un mythe: Marilyn Monroe"

Communications et Langages, nº 46. P. 85-89

Paris, Centre d´Etude et de Promotion de la Lecture, 1930

-DAVILA, Luis

"Crónica de las crónicas. Esa pareja feliz"

Triunfo, nº 583. Diciembre de 1973. P. 23-27

-ECO, Umberto

Apocalípticos e integrados ante la cultura de masas

Barcelona, Editorial Lumen, 1973

Colección Palabra en el Tiempo, 39

-GUBERN, Román

Mensajes icónicos en la cultura de masas

Barcelona, Editorial Lumen, 1974

Colección Palabra en el Tiempo, 103

-JARVIE, I.C

Sociología del cine

Madrid, Ediciones Guadarrama, 1974

Colección Universitaria de Bolsillo. Punto Omega, 132

-MORAGAS, Miquel de

Sociología de la comunicación de masas (ed)

Barcelona, Editorial Gustavo Gili, 1982. 2ª ed.

Colección Mass-Media

Teorías de la Comunicación. Investigaciones sobre medios en América y Europa

Barcelona, Editorial Gustavo Gili, 1981

Colección Mass-Media

-MORIN, Edgar

El espíritu del tiempo

Madrid, Editorial Taurus, 1966

Colección Ensayistas de Hoy, 43

L'esprit du temps 2. Nécrose

Colaboratrice Irène Nahoum

Paris, Bernard Grasset, 1975

La industria cultural

Buenos Aires, Editorial Galerna, 1967

Colección Aves del Arca

Las stars. Servidumbres y mitos

Barcelona, Editorial Dopesa, 1972. 1ª ed.

Colección Espectáculo, 4

-MORIN, Violette

"La famille Krouchtev en France. Essai d'une méthode d'analyse de presse"

Communications, nº 1 . P. 81-107

Paris, Editions du Seuil, 1962

-MORIN, Violette

"Les Olympiens"

Communications, nº 2 . P. 105-121

Paris, Editions du Seuil, 1962

-PENINOU, Georges

Semiótica de la publicidad

Barcelona, Editorial Gustavo Gili, 1976

Colección Comunicación Visual

-ROSITI, Franco

Historia y crítica de la cultura de masas

Barcelona, Editorial Gustavo Gili, 1980

Colección Mass-Media

-SIERRA i FABRA, Jordi

Mitología pop española

Barcelona, Ediciones Marte, 1973

Album del Tiempo

-VAZQUEZ MONTALBAN, Manuel

Crónica sentimental de España

Barcelona, Editorial Lumen, 1971

-WEBER, Max

Economia e società

Milano, Ed. Comunità, 1962. Vol I.

-Altres fonts utilitzades

-Revistes consultades:

-¡HOLA!: colecció íntegra. (Setembre de 1944 a desembre de 1979)

- I diversos números de les publicacions següents:

-Crítica
-Diez Minutos
-Dunia
-Elle
-El Hogar y la Moda
-Garbo
-Greca
-Impetu
-Lecturas
-Liceo
-Marie-Claire
-Nosotras
-Nous Deux
-Protagonistas
-Semana
-Telva

-Fonts estadístiques:

-Control -OJD
-La Guía de los Medios
-Estudio General de los Medios

-Entrevistes personals amb:

-ARIEMMERAS, Antonio de. Barcelona, 1 de febrer de 1982

-BAYONA, Josep Mª. Barcelona, 12 de gener de 1982

-CADENA, Josep Mª. Barcelona, 27 de gener de 1982

-PARDO, Josep Mª . Barcelona, 25 de maig de 1982

-SANCHEZ GOMEZ, Antonio. Madrid, 25 de febrer de 1982

-VILLANUEVA, Juan . Barcelona, 22 de març de 1982

-ZUBELDIA, José . Barcelona, 29 de gener de 1982